

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 18.05.2012 09:05

- 1. Túžia po stážach a práci v zahraničí**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/04/2010; s.: 22; KARIÉRA; Juraj Soviar]
- 2. Profily marketigových manažérov**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 08/04/2010; Dušan Uhrin]
- 3. Súčasná reklama musí byť adresnejšia**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 08/04/2010; s.: 16; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]
- 4. Medvedev na Slovensku**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:30; 06/04/2010; Správy a komentáre; P. Majer, T. Pilz]
- 5. Zapojte sa do prieskumu o názoroch na daňové a odvodové zaťaženie**
[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 06/04/2010; Investujeme.sk]
- 6. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 01/04/2010; Veda - Aktuality; SITA]
- 7. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede**
[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 01/04/2010; SITA]
- 8. Ruský prezident Dmitrij Medvedev na Slovensku**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 07/04/2010; Z prvej ruky; Z domova; Boris Chmel]
- 9. Na Slovensku vládne novodobé bankové úžerníctvo**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 01/04/2010; Ľuboš Pavelka]
- 10. Rómovia: Vysokoškolské štipendium**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 12/04/2010; Správy STV; z domova; Jozef Šivák]
- 11. Potreba Stratégie rozvoja**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 15/04/2010; Tomáš Malatinský]
- 12. Silvia Chládková (26)**
[Téma: Ekonomická univerzita; Eva; 09/04/2010; 05/2010; s.: 40; EVAmoje vychytávky mesiaca; Marika Hulínková]
- 13. INŠPIROVANÝ ZNECHUTENOU SPOLOČNOSŤOU**
[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 15/04/2010; 15/2010; s.: 24, 25; PROFIL; rd]
- 14. Rozumejú si aj bez slov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 16/04/2010; 87/2010; s.: 38; Paralympizmus; ADAM SOLGA]
- 15. ZAŽIŤ ČO NAJVIAC**
[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 15/04/2010; 15/2010; s.: 28, 29; ŠPORT; Alžbeta Pňáčková]
- 16. Navádzači jazdia lepšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; TV OKO; 15/04/2010; 15/2010; s.: 6,7,8,9,10,11; Rozhovor; Eva Andrejčáková]
- 17. Jakub Krako: Navádzači jazdia lepšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 15/04/2010; Šport - Zimné športy; Eva Andrejčáková FOTO - Peter Žákovič, tasr, sita, Profi media a archív J.K.]
- 18. Diplomacia v praxi**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 18:00; 13/04/2010; Správy TA3; Z domova; Lukáš Havlík]
- 19. Sloboda a solidarita (SaS)**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 10/04/2010; Redakcia]
- 20. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti**
[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 20/04/2010; 16/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti, z regiónov; Redakcia]
- 21. SDKÚ-DS má pre vysoké školy štyri riešenia**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 19/04/2010; SITA]
- 22. Študenti a pedagógovia vysokých škôl vidia pripravenosť absolventov pre prax rôzne**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 18:00; 21/04/2010; Správy Rádia VIVA; Z domova; Andrea Kozinková]
- 23. Deň narcisov aj v Nitre**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 17/04/2010; Nitra - Spoločnosť; (če)]

- 24. O Miklošovú internetovú univerzitu je záujem**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 17/04/2010; Domov; SITA]
- 25. Deň narcisov aj v Nitre**
[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 19/04/2010; 15/2010; s.: 7; Spravodajstvo; ČE]
- 26. SDKÚ: Menej kvalitné školy majú mať nižšie dotácie**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 19/04/2010; SITA]
- 27. Koľko minú, závisí od toho, kde študujú**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/04/2010; s.: 39; užitočná Pravda; Dorota Hudecová]
- 28. Vyhlásili ôsmy ročník ankety Strom roka 2010**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 22/04/2010; SITA]
- 29. SDKÚ študentom: Neplaťte školné, počkajte si na súd**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 19/04/2010; TAB, SITA]
- 30. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 22/04/2010; Jana Holubčíková]
- 31. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 22/04/2010; s.: 1; Titulná strana; Jana Holubčíková]
- 32. O problémoch treba diskutovať**
[Téma: Ekonomická univerzita; Obchod; 20/04/2010; 04/2010; s.: 14; Trendy na trhu; dk]
- 33. Polovica absolventov VŠ nerobí to, čo vyštudovala**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 21/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]
- 34. Vysoké školy musia byť prísnejšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/04/2010; Žena - Rodina, deti, domov; Jarmila Horáková, or]
- 35. Vysoké školy musia byť prísnejšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 23/04/2010; s.: 19; Škola a rodina; Jarmila Horáková]
- 36. Kríza pomohla zlepšiť služby a znížiť ceny**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 22/04/2010; s.: 10; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]
- 37. Rád by som sa na 1. mája bozkával pod čerešňou, ale momentálne nemám s kým**
[Téma: Ekonomická univerzita; Žilinský večerník; 20/04/2010; 16/2010; s.: 16; Žurnál; Martina Sukeniková]
- 38. Štúdium na TRETÍ dych**
[Téma: Ekonomická univerzita; MADAM EVA; 21/04/2010; 05/2010; s.: 126, 127, 128, 129; kariéra; Miloš Harajda]
- 39. Diéta menšieho žraloka**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 22/04/2010; 16; s.: 34,35,36; Biznis; IVAN HALUZA]
- 40. Vysokým školám sa nevypláca kvalita, ale masová produkcia**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/04/2010; TASR]
- 41. Prieskum: Tretina učiteľov na školy nepatrí**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 22/04/2010; eTREND; Pavel Sibyla]
- 42. Miroslav Beblavý - Vysokým školám sa kvalita nevypláca**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 16:00; 19/04/2010; Správy Rádia VIVA; Z domova; Andrea Kozínková]
- 43. Najlepšie zarábajú mladí technici z Bratislavy**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 23/04/2010; s.: 6; správy; Lukáš Milan]
- 44. Podľa tohtoročného rozpočtu pre jednotlivé vysoké školy sa kvalita nevypláca**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 19/04/2010; Infolumen; z domova; Júlia Kavecká, Alžbeta Kalamárová]
- 45. Vysokoškolákom pomôžu štipendiá aj pôžičky**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/04/2010; s.: 38,39; užitočná Pravda; Dorota Hudecová]
- 46. Ekonomické vízie Slovenska**
[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 21/04/2010; 15,16/2010; s.: 4; Nezaradené; PAVOL DINKA]
- 47. Madarčiny je na školách veľa**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 22/04/2010; s.: 7; Spravodajstvo; Veronika Prušová, Ján Glovičko]
- 48. Stiahne Grécko EÚ na dno**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 19:55; 29/04/2010; Téma dňa; Jana Zvončeková]
- 49. Sem chodili bohatí Slováci!**

- [Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 29/04/2010; s.: 15; ĽUDIA; NATÁLIA BÁREKOVÁ]
- 50. S akou vysokou školou budete na pracovnom trhu úspešní**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/04/2010; redakcia]
- 51. Vrátiť sa na alma mater? Tretina študentov: Skôr nie**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 23/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]
- 52. Skončil som techniku a je mi dobre**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 26/04/2010; s.: 3; SLOVENSKO; Tomáš Nejedlý]
- 53. Megakasíno odmieta 112-tisíc ľudí**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 27/04/2010; s.: 4; AKTUÁLNE; jb]
- 54. Exmanažér Interblue učí inovovať**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/04/2010; eTREND; gb]
- 55. Fastfoodom začína byť u nás tesno**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/04/2010; Miroslav Hargaš]
- 56. Fastfoodom začína byť u nás tesno**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/04/2010; s.: 13; PODNIKY & TRHY; Miroslav Hargaš]
- 57. Časť pedagógov neodporúča študovať tam, kde učia**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 24/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]
- 58. Rosina túži konečne vyhrať preteky Porsche Supercupu**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 28/04/2010; SITA]
- 59. Rosina túži vyhrať konečne preteky Porsche Supercup-u**
[Téma: Ekonomická univerzita; sport.sk; 28/04/2010; SITA]
- 60. Rosina túži vyhrať konečne preteky Porsche Supercup-u**
[Téma: Ekonomická univerzita; tvnoviny.sk; 28/04/2010; SITA]
- 61. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti**
[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 27/04/2010; 17/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]
- 62. Pre megakasíno môžu Slovensku hroziť opletačky**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 26/04/2010; Domov; Ladislav Bariak, ml.]
- 63. Novela zákona o hazarde z roku 2009 bola pripravená pre konkrétny projekt**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 26/04/2010; Infolumen; z domova; Alžbeta Kalamárová, Lucia Vaňová]
- 64. Problémy obchodníkov**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 18:00; 28/04/2010; Správy TA3; Z domova]
- 65. Najlepšie zarábajú mladí technici z Bratislavy**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/04/2010; Lukáš Milan]
- 66. Policajti prečesali Pečniansky les**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 29/04/2010; s.: 8; BRATISLAVA; PETRA KLIMEŠOVÁ]
- 67. Hazardu sa najviac darilo v Bratislave**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 26/04/2010; tasr]
- 68. Rosina má šancu štartovať na MS športových automobilov FIA GT1**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/04/2010; tasr]
- 69. Experti: Ženy budú niesť čoraz väčšie bremeno**
[Téma: Ekonomická univerzita; euractiv.sk; 26/04/2010; Redakcia]
- 70. Vysoká škola sv. Alžbety odbornou školou nebude**
[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 30/04/2010; SITA]
- 71. VŠ sv. Alžbety odbornou školou nebude**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 30/04/2010; SITA]
- 72. Študenti sa pri voľbe VŠ riadia kvalitou aj zábavou**
[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 30/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]
- 73. Skoro polovica pobočiek vysokých škôl je bez potrebnej akreditácie**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 30/04/2010; Z domova; SITA]
- 74. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede**
[Téma: Rektor EU; sme.sk; 01/04/2010; Veda - Aktuality; SITA]
- 75. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede**
[Téma: Rektor EU; aktuality.sk; 01/04/2010; SITA]
- 76. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie**
[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 22/04/2010; Jana Holubčíková]

77. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie

[Téma: Rektor EU; HN; 22/04/2010; s.: 1; Titulná strana; Jana Holubčíková]

78. SDKÚ študentom: Neplaťte školné, počkajte si na súd

[Téma: Rektor EU; topky.sk; 19/04/2010; TAB, SITA]

79. Madarčiny je na školách veľa

[Téma: Rektor EU; SME; 22/04/2010; s.: 7; Spravodajstvo; Veronika Prušová, Ján Glovičko]

80. 20. autosalón

[Téma: Rektor EU; Markíza, 20:00; 24/04/2010; Smotánka; Z domova; Erika Judínyová]

1. Túžia po stážach a práci v zahraničí

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/04/2010; s.: 22; KARIÉRA; Juraj Soviar]

Až 57 percent študentov na Národných Dňoch Kariéry bolo z ekonomických odborov.

Bratislava - O pracovné miesta by sa absolventi vysokých a stredných škôl mali uchádzať už počas štúdia.

Vyhrávajú tí, ktorí obchádzajú firmy a pracovné veľtrhy. Zamestnávateľia si ich chytajú do siete databáz a majú tak možnosť s nimi aktívne komunikovať.

Jednou nohou v praxi

Dvadsaťdvaročná Marta, poslucháčka tretieho ročníka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, nenecháva nič na náhodu. Po ukončení školy by totiž chcela uspieť v bankovom sektore. "Rozhodla som sa už počas školy, že využijem trainees programy a mám možnosť praxovať na všetkých oddeleniach jednej z najúspešnejších bánk. Tu mi poskytli možnosť prejsť všetkými divíziami, a dokonca aj zbierať údaje potrebné pre moju diplomovú prácu. Nechcem totiž skončiť v strese a robiť ju na poslednú chvíľu", hovorí študentka.

Dobrou príležitosťou pre získavanie nových kontaktov nielen pre čerstvých absolventov, ale aj študentov, boli Národné Dni Kariéry. Podľa výsledkov jej organizátorov sa tento rok zefektívnila komunikácia najmä prostredníctvom webovej stránky.

Študenti sa tak na tento veľtrh mali možnosť vopred pripraviť. A to najmä v príprave životopisov, motivačných listov a tiež v príprave na pracovný pohovor. So zefektívnením služieb vyjadrilo svoju spokojnosť 76 percent návštevníkov.

Ekonomika a financie

"V budúcom roku by sme si priali viac ponúk, teda v zmysle širšieho poľa, nie napríklad iba z bankovníctva alebo financií. A rovnako aj viac ponúk na stáže a prácu do zahraničia.

Inak sme aj so spolužiakmi teraz získali oveľa viac ako minule," povedala Mária, poslucháčka prvého ročníka Univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Najviac pracovných ponúk mali možnosť študenti a absolventi získať v oblasti financií, ekonomiky alebo brigád či pomocných prác. Šancu na uplatnenie ponúkali na Národných Dňoch Kariéry aj zástupcovia automobilového, chemického priemyslu, bankovníctva, ľudských zdrojov a personalistiky.

Po skúsenostiach z minulých rokov pripravili organizátori pre študentov možnosť napísať a vytlačiť si svoje životopisy priamo na veľtrhu.

Stretávali sa totiž s tým, že väčšina z nich prišla bez profesionálne pripravených životopisov.

V záverečnej databáze Národných Dní Kariéry sa ocitlo 3 090 zaregistrovaných študentov. Spoločnosti prijali od uchádzačov o zamestnanie 3 600 životopisov. Čoraz väčší záujem o veľtrh je od študentov z mimobratislavských krajov. Až 33-percentný pokles zaznamenal Bratislavský kraj.

Tento ročník veľtrhu považovalo za vydarený viac študentov než po uplynulých rokoch.

[Späť na obsah](#)

2. Profily marketigových manažérov

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 08/04/2010; Dušan Uhrin]

Škoda Auto Slovensko

Roman Holienčík

marketingový manažér

Štúdium odboru marketing absolvoval na Obchodnej fakulte **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Po zahraničnom pobyte v Nemecku a Rakúsku vstúpil do sveta automobilového biznisu na pozíciu obchodného manažéra v spoločnosti Matador Púchov, kde zodpovedal za realizáciu obchodnej stratégie

spoločnosti v rámci predajno-servisnej siete a zastupoval spoločnosť vo verejných súťažiach. Od začiatku roku 2004 zastáva pozíciu marketingového manažéra v spoločnosti Škoda Auto Slovensko. Zodpovedá za marketingovú komunikáciu značky Škoda, ktorá napomáha realizovať strategické a obchodné ciele tejto značky na slovenskom trhu. Podieľal sa na príprave a realizácii mnohých ocenených mediálnych kampaní. V roku 2006 získal so svojím tímom pre slovenského importéra vozidiel Škoda celosvetové ocenenie Excellence in marketing. Zastupuje spoločnosť Škoda Auto Slovensko v Rade pre reklamu. "Základom dobre cielenej marketingovej komunikácie je vopred zistiť potreby a očakávania zákazníka."

BMW Slovensko

Peter Žoldoš

Senior marketing manager

Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Bratislave so zameraním na obchod. Po ukončení štúdií nastúpil do reklamnej agentúry, ktorá počas deviatich rokov upevnila jeho presvedčenie a nadšenie pre prácu v marketingovej komunikácii. V tejto ceste pokračoval aj po prechode na stranu zadávateľa, kde v spoločnostiach Dr. Oetker a neskôr Peugeot Slovakia bol zodpovedný za stratégiu, plánovanie a realizáciu komunikácie týchto spoločností na Slovensku. Od roku 2008 zodpovedá za komunikáciu značky BMW na Slovensku. Radosť z jazdy, ale aj z kvality a inovatívneho prístupu ku komunikácii sú jeho krédom aj pri odovzdávaní racionálnych a emocionálnych hodnôt značky BMW. Svoju prácu považuje za nekonečný proces učenia, ktorý neustále otvára nové horizonty. Cesta je cieľom - na nej sa cítia najlepšie nielen jeho produkty, ale aj on sám.

Auto Valušek

Petra Volčková

marketingová manažérka holdingu spoločnosti

Je absolventkou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, kde na Stavebnej fakulte vyštudovala odbor Ekonomia a riadenie v stavebníctve. Po ukončení vysokoškolského štúdia začala svoju pracovnú kariéru ako obchodná manažérka v menšej reklamnej agentúre. Od roku 2002 pôsobila ako samostatná marketingová pracovníčka vo vydavateľstve odbornej literatúry Verlag Dashöfer, kde sa okrem marketingovej komunikácie zameranej na predaj stavebnej a technickej literatúry osobne podieľala na vybudovaní a otvorení novej pobočky vydavateľstva v slovinskej Ljubljane. V závere svojho pôsobenia vo vydavateľstve viedla oddelenie marketingu. Na pozícii marketingovej manažérky v spoločnosti Auto Valušek pracuje od roku 2005. Zastrešuje marketing piatich automobilových značiek, ktoré spoločnosti holdingu Auto Valušek zastupujú. "Marketing v oblasti áut je práca, ktorá vás chytí za srdce a stane sa hneď od začiatku aj vašim koníčkom."

Continental Matador Rubber Púchov

Miloš Radosa

riaditeľ pre marketing a predaj

Narodil sa v apríli 1963 v Bojniciach. Následne sa jeho rodina odsťahovala do Trenčína, kde zostala dodnes. Po úspešnom ukončení trenčianskeho gymnázia absolvoval na Vysoké škole ekonomickej špecializáciu zahraničný obchod. Po štúdiách sa aktívne venoval ekonomickému riadeniu v renomovaných slovenských spoločnostiach, ako boli Omnia, Považské strojárne a Makyta Púchov. V súčasnosti pôsobí ako riaditeľ pre marketing a predaj firmy Continental Matador Rubber Púchov nielen na Slovensku, ale vykonáva tiež rôzne funkcie v dcérskych spoločnostiach firmy po celom svete.

Renault Slovensko

Martin Horeličan

Marketing manager

Je absolventom Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Hneď po ukončení školy v roku 1999 absolvoval ročný študijný program Copernic v Paríži, zameraný na štúdium manažmentu, marketingu, financií spojený so 6-mesačnou praxou vo francúzskom Renaulte v centrále v Paríži na oddelení CRM (Customer relationship management). V rokoch 2001 až 2004 pôsobil ako vedúci oddelenia marketingu náhradných dielcov, doplnkov a služieb Renault Slovensko. Zodpovedný bol za manažment a rozvoj oddelenia, rozvoj obchodu s náhradnými dielcami, doplnkami a službami, obrat a dosiahnutý zisk. Neskôr bol zónovým manažérom pre popredajné služby. Od augusta 2005 je marketingovým manažérom Renault Slovensko. Zodpovedá za marketingovú stratégiu značiek Renault a Dacia a ich jednotlivých modelov a za obchodné výsledky v predaji nových vozidiel na slovenskom trhu. Tiež má na starosti kompletnú koordináciu marketingových aktivít - od prieskumu slovenského automobilového trhu cez obchodnú podporu, koordináciu produktových manažérov, oddelenia reklamy až po distribúciu. Patrí k tomu aj kompletná starostlivosť o marketingovú podporu jednotlivých modelov, cenotvorba, návrhy a realizácia obchodných akcií, prezentácia modelov na tlačových konferenciách. "V Renaulte som už desiaty rok. Oddelenie sme v podstate vybudovali od jeho začiatkov, ako z prvých na Slovensku sme zaviedli pravidelné servisné akcie pre našich zákazníkov - Servisné dni Renault."

Kia Motors Slovakia

Dušan Dvořák

Senior manažér oddelenia komunikácie a vzťahov s verejnosťou

V roku 1998 absolvoval Fakultu podnikového manažmentu **EU** v Bratislave. Pôsobil v Energetickom centre Bratislava, kde riadil projekty v oblasti osvetvy energetickej efektívnosti. Neskôr pracoval v

medzinárodnej PR agentúre Mmd a mal na starosti komunikáciu globálnych spoločností. Od roku 2005 pracuje v spoločnosti Kia Motors Slovakia, kde vybudoval a vedie oddelenie komunikácie a zastáva aj funkciu hovorca spoločnosti. Riadi externú a internú komunikáciu, zabezpečovanie podujatí a návštev v spoločnosti, vzťahy so štátnou správou pri realizácii investícií, ako aj aktivity v oblasti filantropie. "Počas prvých dvoch rokov bolo pre mňa nesmierne zaujímavé sledovať výstavbu závodu na zelenej lúke a spustenie výroby nového automobilu. Veľmi sa mi páči dynamika, akou sa naša spoločnosť vyvíja smerom vpred, na Slovensku, ale aj celosvetovo, čo kladie na nás vysoké nároky, no zároveň nám dáva silnú motiváciu. V komunikácii som zástancom transparentnosti a vždy sa snažím uspokojiť 'dopyt' po informáciách. Stretávam veľa zaujímavých ľudí, komunikujem na medzinárodnej úrovni, čo je síce náročné, ale veľmi inšpiratívne a atraktívne. Vysoko si vážim podporu ľudí z môjho tímu, vďaka ktorým môžeme spúšťať nové projekty, budovať a zlepšovať vzťahy našej spoločnosti."

Peugeot Slovakia

Ivana Orviská

manažérka pre komunikáciu a PR

Vyštudovala **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Počas svojej kariéry absolvovala rôzne zahraničné stáže zamerané najmä na oblasť obchodu a marketingu. Bola členkou rôznych medzinárodných komisií v rámci špecializovaných odborných projektov tak za organizáciu U.F.I. (Union Foires International), ako aj za spoločnosť Automobiles Peugeot. Svoju kariéru začínala v spoločnosti Incheba Bratislava, kde pracovala počas šiestich rokov ako riaditeľka obchodnej skupiny či riaditeľka pre marketing a PR. Od roku 1997 začala pracovať pre importéra značky Peugeot ako manažérka pre marketing, PR a vzdelávanie koncesionárskej siete a po vstupe priameho zástupcu spoločnosti Automobiles Peugeot v roku 2001 pokračovala vo funkcii marketing a PR manažérka. V súčasnosti sa podieľa na príprave a uvedení kompletnej stratégie pôsobenia značky na Slovensku, rozbieha a realizuje nové nosné projekty, je zodpovedná za externú, ako aj internú komunikáciu public relation, krízový manažment a organizáciu eventov. "S radosťou pracujem pre spoločnosť, kde môžem v plnej miere uplatniť svoje skúsenosti, ako aj svoju kreativitu a v ktorej následne je vidieť aj výsledky môjho úsilia."

Volkswagen Slovakia

Daniela Rutsch

vedúca oddelenia Public relations/Komunikácia

Vyštudovala odbor Komunikácia/ Media sciences, ekonomiku a politické vedy na Lipskej univerzite v Nemecku a Štrasburskej univerzite vo Francúzsku. V koncerne Volkswagen pôsobí od roku 2002. V roku 2003 odišla do centrál koncernu VW vo Wolfsburgu na oddelenie produktovej komunikácie. Po dvoch rokoch prebrala zodpovednosť za medzinárodnú komunikáciu. V tejto pozícii koordinovala komunikáciu na medzinárodných trhoch a tiež napríklad aj produktové prezentácie VW Eos a VW Jetta. V roku 2007 sa stala vedúcou oddelenia PR/Komunikácie vo Volkswagen Slovakia. "Ľudia sú tou najdôležitejšou súčasťou firmy. Našou úlohou je vytvárať a udržiavať obojsmernú komunikáciu a porozumenie medzi zamestnancami, ale aj spoločnosťou a jej vonkajším prostredím."

Dušan Uhrin

[Späť na obsah](#)

3. Súčasná reklama musí byť adresnejšia

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 08/04/2010; s.: 16; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]

Marketingoví manažéri. Starajú sa o propagáciu svojich spoločností a zapísanie produktov do mysle ľudí.

Kto riadi automobilový biznis na Slovensku?

Aký vývoj nás čaká a ako najvýhodnejšie kúpiť či postarať sa o svoje auto? Čítajte v novom seriáli HN.

Bratislava - Kríza naplno zasiahla celú spoločnosť, automobilový priemysel a marketing v ňom nevnímajú.

Táto situácia, samozrejme, ovplyvnila aj prístup manažérov a marketingové nástroje, ktoré pri práci využívajú. "Už niekoľko mesiacov nie veľmi priaznivá situácia poznamenala aj oblasť marketingu. Zákazníci sú náročnejší, v rozhodovaní sú opatrnejší a robia rozhodnutia až po dôkladnom zvážení," hovorí marketingová manažérka spoločnosti Auto Valušek Petra Volčková.

Mnohé firmy obmedzujú výdavky na marketing či reklamu. Udržanie si pozície na trhu a vyťaženie čo najviac z minima je však podľa nej možné aj pri obmedzení marketingových nákladov. "Dnes sa firmy viac zameriavajú na segmentovanie cieľových skupín a marketingové stratégie smerujú tak, aby to maximálne zodpovedalo ich potrebám a záujmom," hovorí.

Nové nástroje

Bez kvalitného marketingu sa dnes firmy nikam nedostanú. V automobilizme dvojnásobne. Nech je firma akokoľvek dobrá, nech poskytuje ten najlepší zákaznícky servis, alebo má najvýhodnejšie ceny, bude bez dobrej propagácie len ťažko úspešná.

Ľahko preto pochopiť dôležitosť funkcie, ktorú v spoločnosti zastáva človek, zodpovedný za marketing. Nachádzajú sa tu ľudia s bohatými skúsenosťami a dobrým prehľadom automobilového trhu. "Vidíme, že finančná kríza priniesla zmeny v spotrebiteľskom správaní a my na ne musíme reagovať. V čase krízy zákazníci dôkladnejšie zvažujú každú investíciu a zároveň očakávajú za svoje peniaze skutočnú hodnotu," vysvetľuje hovorkyňa Škoda Auto Slovensko Lucia Busquet. V reklame je kľúčová efektívnosť. "Cieľom našich kampaní je vysoký ohlas na strane zákazníka. Preto uprednostňujeme taktické kampane, ktoré oslovujú konkrétne cieľové skupiny - rodiny, podnikateľov, mladých ľudí a podobne."

Koniec konzervativizmu

Podľa hovorca spoločnosti BMW Milana Stupku priniesla kríza prehodnocovanie, zrušenie status quo v myslení a riešení, hlbšie posudzovanie zdrojov a krátkodobejšie plánovanie podľa vývoja na trhu. "Platí to aj v prémiovom segmente automobilov, kde sa doteraz konzervatívna komunikácia značiek stáva viac experimentálnou s novými prístupmi, a tým aj rizikom neprémiového imidžu. Komunikovanie konkrétnej ceny produktov sa stalo bežnejším ako to bolo dovtedy. Prémiové značky sa cenovým ponukám vyhýbali." Dušan Uhrin Nabudúce: Ľudia zodpovední za konečných zákazníkov

Roman Holienčík Marketing manager

Je absolventom Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Po zahraničnom pobyte v Nemecku a Rakúsku nastúpil ako obchodný manažér v spoločnosti Matador Púchov. Od začiatku roku 2004 zastáva pozíciu marketingového manažéra v spoločnosti Škoda Auto. Zodpovedá za marketingovú komunikáciu, ktorá pomáha realizovať strategické a obchodné ciele na našom trhu. Podieľal sa na príprave a realizácii mnohých ocenených mediálnych kampaní. V roku 2006 získal so svojím tímom pre slovenského importéra vozidiel Škoda celosvetové ocenenie Excellence in marketing. Zastupuje spoločnosť Škoda Auto Slovensko v Rade pre reklamu.

Peter Žoldoš Senior marketing manager

Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Bratislave. Po ukončení štúdií nastúpil do reklamnej agentúry, ktorá počas deviatich rokov upevnila jeho presvedčenie a nadšenie pre prácu v marketingovej komunikácii. Potom pracoval v spoločnostiach Dr. Oetker a neskôr Peugeot Slovakia, kde bol zodpovedný za stratégiu, plánovanie a realizáciu komunikácie týchto spoločností na Slovensku. Od roku 2008 zodpovedá za komunikáciu značky BMW na Slovensku. Radosť z jazdy, ale aj z kvality a inovatívneho prístupu ku komunikácii, sú jeho krédom. Prácu považuje za nekonečný proces učenia. Cesta je cieľom - na nej sa cítia najlepšie nielen jeho produkty, ale aj on sám.

Petra Volčková marketingová manažérka

Vyštudovala SvF STU, odbor Ekonomika a riadenie v stavebníctve. Kariéru začala ako obchodná manažérka v reklamnej agentúre. Od roku 2002 pôsobila ako marketingová pracovníčka vo vydavateľstve odbornej literatúry, kde sa tiež podieľala na vybudovaní a otvorení novej pobočky v slovinskej Ľubľane. V závere pôsobenia vo vydavateľstve viedla oddelenie marketingu. V spoločnosti Auto Valušek pracuje ako marketingová manažérka od roku 2005. Zodpovedá za marketing spoločnosti patriacich do holdingu Auto Valušek. "Marketing v oblasti áut je práca, ktorá vás chytí za srdce a stane sa od začiatku aj vaším koníčkom."

Miloš Radosa riaditeľ pre marketing a predaj

Narodil sa v apríli 1963 v Bojniciach. Následne sa jeho rodina odsťahovala do Trenčína, kde zostala dodnes. Po úspešnom ukončení trenčianskeho gymnázia absolvoval na Vysokej škole ekonomickej špecializáciu zahraničný obchod. Po štúdiách sa aktívne venoval ekonomickému riadeniu v renomovaných slovenských spoločnostiach, ako boli Omnia, Považské strojárne a Makyta Púchov. V súčasnosti pôsobí ako riaditeľ pre marketing a predaj firmy Continental Matador Rubber Púchov nielen na Slovensku, ale vykonáva tiež rôzne funkcie v dcérskych spoločnostiach firmy po celom svete.

Martin Horeličan Marketing manager

Je absolventom **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Absolvoval ročný študijný program Copernic v Paríži, spojený so 6-mesačnou praxou vo francúzskom Renaulte. V rokoch 2001 až 2004 pôsobil ako vedúci oddelenia marketingu náhradných dielov, doplnkov a služieb Renault Slovensko. Neskôr bol zónovým manažérom pre popredajné služby. Od augusta 2005 je marketingovým manažérom Renault Slovensko.

Zodpovedá za marketingovú stratégiu značiek Renault a Dacia. Tiež má na starosti koordináciu marketingových aktivít - od prieskumu automobilového trhu až po komunikáciu. "V Renaulte som už desiaty rok. Táto práca je veľmi pestrá a motivujúca. Teší ma, keď vidím naše modely na cestách a v nich spokojné tváre našich zákazníkov. "

Dušan Dvořák Senior manažér oddelenia komunikácie a vzťahov s verejnosťou

Absolvoval Fakultu podnikového manažmentu **EU** v Bratislave. Pôsobil v Energetickom centre Bratislava, kde riadil projekty v oblasti osvetlenia energetickej efektívnosti. Neskôr pracoval v medzinárodnej PR agentúre Mmd a mal na starosti komunikáciu globálnych spoločností. Od roku 2005 pracuje pre Kia Motors Slovakia. Vedie oddelenie komunikácie a zastáva aj funkciu hovorca spoločnosti. Riadi externú a internú komunikáciu, zabezpečovanie podujatí a návštev v spoločnosti, vzťahy so štátnou správou, aj aktivity v oblasti filantropie. "V komunikácii som zástancom transparentnosti a vždy sa snažím uspokojiť 'dopyt' po informáciách. Stretávam veľa zaujímavých ľudí, komunikujem na medzinárodnej úrovni, čo je síce náročné, ale veľmi inšpiratívne a atraktívne. "

Ivana Orviská manažérka pre komunikáciu a PR

Vyštudovala **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Absolvovala rôzne zahraničné stáže zamerané najmä na oblasť obchodu a marketingu. Bola členkou rôznych medzinárodných komisií. Kariéru začala v spoločnosti Incheba Bratislava, kde pracovala šesť rokov ako riaditeľka obchodnej skupiny či riaditeľka pre marketing a PR. Od roku 1997 začala pracovať pre importéra značky Peugeot ako manažérka pre marketing, PR a vzdelávanie koncesionárskej siete a po vstupe priameho zástupcu spoločnosti Automobiles Peugeot pokračovala vo funkcii marketing a PR manažérka. Podieľa sa na príprave a uvedení stratégie pôsobenia značky u nás, rozbieha a realizuje nové projekty, je zodpovedná za externú aj internú komunikáciu public relation, krízový manažment a organizáciu eventov.

Daniela Rutsch vedúca oddelenia Public relations/Komunikácia

Vyštudovala odbor Komunikácia/ Media sciences, ekonomiku a politické vedy na Lipskej univerzite v Nemecku a Štrasburskej univerzite vo Francúzsku. V koncerne Volkswagen pôsobí od roku 2002. V roku 2003 odišla do centrály koncernu VW vo Wolfsburgu na oddelenie produktovej komunikácie. Po dvoch rokoch prebrala zodpovednosť za medzinárodnú komunikáciu.

V tejto pozícii koordinovala komunikáciu na medzinárodných trhoch a tiež napríklad aj produktové prezentácie VW Eos a VW Jetta. V roku 2007 sa stala vedúcou oddelenia PR/Komunikácie vo Volkswagen Slovakia.

"Ludia sú tou najdôležitejšou súčasťou firmy.

Našou úlohou je vytvárať a udržiavať obojsmernú komunikáciu a porozumenie medzi zamestnancami, ale aj spoločnosťou a jej vonkajším prostredím. "

[Späť na obsah](#)

4. Medvedev na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:30; 06/04/2010; Správy a komentáre; P. Majer, T. Pilz]

MODERATOR: Maroš Stano

HOSTIA: Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Ruský prezident Dmitrij Medvedev podvečer priletel do Bratislavy na dvojkoľmovú návštevu Slovenska. Dnes ho čakal privítací ceremoniál a slávnostná večera, ktorú organizovala Kancelária prezidenta Ivana Gašparoviča. Rokovania s tromi najvyššími ústavnými činiteľmi ako aj pocta pamiatky sovietskym vojakom padlým v druhej svetovej vojne absolvuje zajtra."

P. Majer, redaktor STV 2: "Prezidentský špeciál typu Iljušin pristál na bratislavskom letisku krátko pred 19:00 hodinou. Za prísnych bezpečnostných opatrení sa kolóna presunula na Hodžovo námestie, kde delegáciu privítal prezident Ivan Gašparovič s manželkou. Na lídra Kremľa čakalo aj približne 40 občianskych aktivistov, ktorí protestovali proti nedodržaniu ľudských práv v Rusku. Na slávnostnom príhovore prezident Gašparovič vyjadril úprimnú sústrasť všetkým Rusom pre nedávne bombové útoky v moskovskom metre."

Natočené:

Ivan Gašparovič, prezident SR: "Vás a vašu delegáciu vítame v Bratislave v dňoch, keď si na Slovensku pripomíname 65. výročie oslobodenia nášho hlavného mesta sovietskou armádou a v malom predstihu aj výročie ukončenia najväčšej tragédie v histórii ľudstva druhej svetovej vojny."

Dmitrij Medvedev, prezident Ruskej federácie: "Slovensko je kľúčovým spojencom Ruska. Potrebujeme vás napríklad na transport ruského plynu do iných krajín Európy. Naši občania môžu u vás spoznávať európsku kultúru."

P. Majer, redaktor STV 2: "Ruského prezidenta sprevádzajú aj ministri a šéfovia štátnych inštitúcií a podnikov. Mali by podpísať dôležité zmluvy napríklad v oblasti energetiky a dopravy."

Pripravil: P. Majer

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Dmitrij Anatoljevič Medvedev je jeden z najvplyvnejších mužov planéty. 45-ročný rodák z Petrohradu stojí na čele najväčšej krajiny sveta od mája 2008. Ako tretia hlava Ruskej federácie nahradil v prezidentskom kresle Vladimíra Putina."

T. Pilz, redaktor STV 2: "Dmitrij Medvedev sa do politiky dostal už v Petrohrade, kde s Vladimírom Putinom pracoval na magistráte. Po roku 1999 sa Vladimír Putin stal predsedom vlády a spravil z Dmitrija Medvedeva svoju pravú ruku. O rok neskôr už Medvedev viedol Putinovu prezidentskú kampaň a po nej sa stal predsedom správnej rady plynárenskej spoločnosti Gazprom."

Natočené:

Alexander Duleba, analytik SFPA: "Situácia v Gazprome bola veľmi dôležitá z hľadiska stability vôbec, ak to tak môžeme povedať, Putinovej vlády v rokoch 2000 až 2004, respektíve vyjasnenia si vzťahov. Medvedev sa ukázal práve ako veľmi schopný menežér a bol schopný získať štátu znovu kontrolu."

T. Pilz, redaktor STV 2: "S podporou vládnej strany Jednotné Rusko a po odporúčaní odchádzajúceho prezidenta Putina zvíťazil Medvedev v prezidentských voľbách 2008. Vladimír Putin sa stal premiérom. Tandem Medvedev – Putin vedie krajinu, ktorá je kľúčovým hráčom na medzinárodnej politickej scéne už takmer dva roky."

Natočené:

Miroslav Lajčák (nominant Smeru-SD), minister zahraničných vecí SR: "Ruská federácia je krajina, ktorá má strategickú úlohu v medzinárodných vzťahoch, bez ktorej sa nedá vyriešiť vlastne ani jedna globálna otázka bezpečnostného charakteru."

T. Pilz, redaktor STV 2: "Svoje postavenie potvrdí Dmitrij Medvedev už o dva dni v Prahe podpisom dohody o obmedzení jadrových zbraní medzi Ruskom a Spojenými štátmi. Moskva chce spolupracovať aj na vytvorení novej bezpečnostnej stratégie pre celú Európu."

Pripravil: T. Pilz

Maroš Stano, moderátor STV 2: "O návšteve ruského prezidenta aj v diskusii v štúdiu, hosťami sú Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie, vitajte."

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Ďakujem pekne, dobrý večer."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "A František Škvrnda z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, dobrý večer."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Dobrý večer."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Pán Káčer, na úvod, oficiálne prichádza ruská hlava štátu najmä pre výročie oslobodenia Bratislavy Červenou armádou, ako vy vnímate načasovanie termínu a nakoľko je tá návšteva šéfa Ruskej federácie, hlavy štátu, signálom pre medzinárodnú scénu akejsi akceptovateľnosti súčasnej orientácie Slovenska?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "V prvom rade to časovanie je dobré, je realitou, že na oslobodení Slovenska, Československa, vtedajšieho Slovenského štátu sa podieľala, územím prešla ruská armáda. Ja osobne mám rád také oslavy, ktoré pripomínajú, že víťazstvo nad fašizmom bola koalíčná záležitosť, koalícia západo-východná, ktorá porazila fašizmus a čiže v tomto smere by som rád videl to v takom, takom, by som povedal, kolektívnom duchu."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Uhm."

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "A čo to znamená pre Slovensko? Určite to znamenalo znovuzjednotenie Československa pod demokratickým dáždnikom a bohužiaľ, rozdelením

Jalty to znamenalo aj to, že Československo pripadlo pod dáždnik vplyvu sféry Sovietskeho zväzu, znamenalo to 40 rokov komunizmu. To je, by som povedal, pre niekoho vedľajší produkt, pre niekoho hlavný produkt, ale určite je to temná časť našej histórie."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "A nakoľko je to signálom pre medzinárodnú scénu?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Pre medzinárodnú scénu to by som nechcel hodnotiť, ani by som to nechcel preceňovať ani jedným ani druhým smerom, pretože realitou je, že dneska Slovensko je demokratická liberálna krajina, klasická liberálna demokracia, ktoré je súčasťou Európskej únie a NATO, čo nás jasným spôsobom definuje. Čiže takéto signály by som nechcel vyhodnocovať inak ako to, ako to, že Slovensko dneska je definované tým, že je členským štátom Európskej únie a NATO."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Tak, presne tým by som začal tú otázku na pána Škvrndu, Slovensko je členom NATO, Európskej únie, Slovensko a Rusko sú významní partneri najmä pri tranzite a dovoze ropy a zemného plynu, čo je vlastne neuralgický bod celej politiky, jednak etickej politiky Európskej únie, sú vzťahy Bratislava – Moskva vyvážené, vymykajú sa nejakým spôsobom z priemeru európskeho?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Ja si myslím, stručne keď to chceme povedať, tak tie vzťahy sú štandardné. Nie je tam nič takého, čo by sa vymykalo bežnému rámcu v rámci Európskej únie. Treba vidieť, že mnohé veľké štáty v Európskej únii Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko majú záujem na dobrých vzťahoch s Ruskou federáciou, v tomto kontexte aj naše úsilie o štandardné vzťahy s Ruskou federáciou môžeme hodnotiť len v tomto smere."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Pán Káčer, nedopláca Bratislava možno trochu predsa len na tú úroveň vzájomných vzťahov, keďže dejiskom podpisu zmluvy, takej prestížnej záležitosti o odzbrojení medzi Ruskom a Spojenými štátmi, sa nakoniec stal náš západný sused a jeho hlavné mesto Praha?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Bolo by to fajn, keby takáto zmluva bola podpísaná určite na Slovensku, v takomto podobnom období pred piatimi rokmi Bratislava hostila okrem prezidenta Busha aj prezidenta Putina a bolo to veľmi významné rokovanie. Osobne by som bol rád, keby tomu tak bolo aj dneska a myslím si, že tá pozícia Slovenska dneska je taká trochu oslabenejšia, že zahraničnopoliticky Slovensko dneska nemá takú váhu a nehrá tú ligu, ktorú hralo v tom období, ale na druhej strane takisto to neprečujem. Prezident Obama podpíše túto dohodu v Prahe, bolo by to fajn, keby navštívil Bratislavu."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Považujete to za reálne?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Nepovažujem to za reálne."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Pán Škvrnda, Bratislava má byť dejiskom podpisu spoločnej prezidentskej deklarácie, ktorá má odmietnuť spochybňovanie povojnového usporiadania v Európe, považujete to za významnú vec pre Slovensko, ktorou môže argumentovať napríklad pri spochybňovaní Benešových dekrétov, alebo je to taký symbol odkazu Ruska?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Každá medzinárodná zmluva, dohoda a tóž takéto deklarácie majú silný symbolický význam. To z nich nejde odčleniť. Na druhej strane v tejto deklarácii ja vidím aj praktický význam, praktický dosah. Po prvé v tom, že skutočne zvýraznením niektorých vecí, ktoré by sa nemali meniť v dnešnom svete, kde sa všetko mení, je potrebné. Nie je to len slovičkárerie, ale je to aj pripomenutie si, že príliš mnoho zmien nemusí viesť k tomu, čo si iniciátori týchto zmien želajú, alebo ako si ich predstavujú. Na druhej strane je treba vidieť, že Rusko je jedným z centier moci utvárajúcom sa multipolárnom svete. Končí obdobie, ktoré v teórii medzinárodných vzťahov spájame s takzvanou viazanou hegemoniou USA a z tohto pohľadu má ten, má táto deklarácia význam aj v tom, že Slovensko skutočne udržia, udržiava vzťah nielen v rámci Európskej únie a NATO, ale aj s takou narastajúcou alebo stupňujúcou sa významnou veľmocou, akou je Ruská federácia. Dovolil by som si doplniť ešte aj takú špecifickú stránku, že je vidieť v dnešnom svete aj rôzne prejavy rusofóbie, ktoré sú spojené často aj s extrémizmom. Ja si dovoľím povedať trochu zjednodušene, že napríklad silný, silná rusofóbia môže do určitej miery podnecovať aj teroristov, ktorí sú v Rusku a výrazenie takýchto vecí, ktoré sa dotýkajú nemennosti hraníc, má význam nielen pre Slovensko, ale aj pre Ruskú federáciu v tom zmysle, že tieto rozličné snahy meniť situáciu nemusia byť dobre prijaté Medzinárodným spoločenstvom."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Takže, pán Káčer, diplomatická zbraň ... Slovenska?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Ja v prvom rade by som povedal, že nemennosť našich hraníc je daná v prvom rade našim členstvom v Európskej únii a v NATO, pretože súčasťou našej, našich predvstupových zmlúv bola aj akceptácia Benešových dekrétov Európskou

úniou. Ja som chcel povedať k tomu 65. výročiu a k tom, tomu memorandu. V prvom rade je treba naozaj reflektovať reálne históriu, ktorá tu bola po Jalte. Jalta rozdelila Európu na, studenou vojnou na dva svety. Ten náš svet sovietskej dominancie bol svet, ktorý, na ktorý Slovensko, Slováci doplatili dosť negatívnym spôsobom, bol by som veľmi rád, keby sme boli schopní, tak ako Nemecko bolo schopné reflektovať svoje negatívne obdobie fašizmu, keby dnešné Rusko dokázalo reflektovať rovnako kriticky svoje obdobie sovietskeho komunizmu a keby sa dokázalo dištancovať, tak ako dnešné moderné Nemecko sa dištancuje od obdobia fašizmu, aby sa dnešné moderné Rusko dokázalo dištancovať od negatívneho obdobia sovietskeho komunizmu. Toto by bolo veľmi prínosné a myslím si, že zásadným spôsobom by to stlmilo akúkoľvek rusofóbiu v Európe, ktorá vyplýva práve z toho, že dnešné Rusko nedokázalo sa dostatočným spôsobom dištancovať od sovietskeho dedičstva komunistickej diktatúry."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Návšteva má priniesť aj nejaké hospodárske dohody, možno najvýznamnejšia je výstavba širokorozchodnej železničnej trate, pán Škvrnda, vy považujete za významné, aby sa Slovensko už v zárodkoch podieľalo na takých, takýchto strategických podnikoch?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Našu zemepisnú polohu v strede Európy nezmeníme. Jej nešťastím je napríklad to, že dneska sme úplne mimo diskusií o nových trasách plynovodov a ropovodov. Preto treba privítať každý projekt, ktorý do určitej miery môže zlepšiť pozíciu Slovenska v tom, že tu bude nejaká významná komunikácia. Ja nie som ekonóm, ale zo všeobecného hľadiska zapojenie Slovenska do projektov takéhoto typu nám môže určitým spôsobom priniesť hospodársky ošoh. V budúcnosti samozrejme je to otázka zložitých prepočtov, ale je to projekt, na ktorom by sme sa vzhľadom na jeho charakter komunikačný, ktorý význam komunikácií v súčasnom svete rastie, mali by zapojiť a mali by sme ho využívať."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Pán Káčer, skúste vy stručne zhodnotiť?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Ja by som v prvom rade od, odideologizoval akúkoľvek ekonomickú spoluprácu. V tomto prípade, čo sa týka širokorozchodnej trate, myslím, že tá komunikácia prebehla dosť nešťastne, pretože ten projekt od počiatku bol prezentovaný trochu politickejšie, ako bolo treba a neprebehla taká racionálna ekonomická diskusia o tom. V prvom rade je potrebné, si treba vyhodnotiť ekonomickú návratnosť a výhodnosť takýchto projektov. Ak sú ekonomicky výhodné a návratné, tak do nich treba ísť a jednoducho si treba spočítať, ak je slovenské nákladné Cargo v minuse už dneska pri existujúcej doprave, či dokážeme reformulovať a povedal by som, presmerovať napríklad čínsku lodnú dopravu do Európy na širokorozchodnú. Ak to dokážeme, super, do toho poďme, ale myslím si, že takéto projekty v prvom rade treba odideologizovať, a treba ich postaviť na veľmi chladnú, kalkulujúcu racionálnu ekonomickú základňu, ak takáto tam je, tak absolutne do projektov treba ísť."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Pán Škvrnda, stručne, aké je dnešné moderné Rusko? Je tá, to obdobie rozkladu oligarchov za nami, nasleduje silné, moderné Rusko?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Veľmi stručne. Ruská federácia je najväčším štátom na svete, tvorí ju 83 rôznych subjektov. Len 80 percent obyvateľstva sú Rusi, sú tam veľké národnostné menšiny, tatarská najväčšia 5 miliónov, vyše 30 ďalších má viac ako 100-tisíc obyvateľov, takže tieto dva faktory vytvárajú z tej krajiny skutočne krajinu, kde sú problémy iné, ako si dokážeme my predstaviť. Na druhej strane treba vidieť, že vo vývoji Ruska boli také dve významné etapy, prvá v 90. rokoch, kedy dochádzalo k tým pomerne zložitým sociálne-ekonomickým javom, od začiatku tohto desaťročia je na čele štátu najprv Putin, po ňom Medvedev. Došlo k určitým zmenám, pričom treba vidieť skutočne, že ten vývoj v Rusku v súčasnosti má protirečivý charakter či sociálno-ekonomický, či politický, či kultúrny. Dá sa predpokladať, že v ruskom národe je potenciál na to, aby sa tieto veci riešili pozitívne. Treba vidieť to, že môže byť rozdiel medzi ekonomickými záujmovými skupinami, medzi politickými elitami a medzi bežnými ľuďmi, medzi národom."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Povedzme, že ide o obdobie stabilizácie, dalo by sa povedať?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Veľmi, veľmi otázne je, či skutočne bežní Rusi pociťujú tie problémy v minulosti tak, ako sme ich tu pred chvíľkou prezentovali, lebo ten človek musí žiť, aby prežil, on neuvažuje, väčšina ľudí len ideologicky, ako sa to dneska snažíme niekedy v debatách poukázať. Uzavrel by som to tým, že Rusko skutočne má potenciál, je to krajina, kde sú stále vynikajúci vedci, kde sa vyrábajú vysoko kvalitné výrobky nielen kozmické, letecké a vojenské, ale aj lekárske a ďalšie technológie a naša spolupráca s Ruskom môže prispieť k tomu, keď to bude skutočne na tej odideologizovanej báze, že to prispieje určitým spôsobom aj k naplneniu niektorých našich záujmov."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Tak, pán Káčer, rovnako vás poprosím o stručnosť, Dmitrij Medvedev je prezidentom po silnom Vladimírovi Putinovi, dvojica spolupracuje naďalej, zmenilo sa Rusko ako partner Európskej únie a NATO za Medvedeva?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Nemyslím, že by sa dramaticky zmenilo. Rusko sa stalo stabilným a vypočítateľným partnerom, vypočítateľným, ale nie vždy, by som povedal, až v tom úplne nega, pozitívnom duchu. A napríklad posledná vojenská stratégia schválená v Rusku konštatuje, alebo hodnotí NATO ako, ako svojho nepriateľa, čo na druhej strane ani u nás na Slovensku, ale ani v žiadnom strategickom dokumente NATO nikdy takto nebolo postavené, čo sa mi zdá taká zbytočná konfrontácia. Na druhej strane prezident Medvedev sám vystúpil viackrát s vysoko takým, by som povedal, sebareflexívnymi, sebakritickými vystúpeniami, ktoré, ktoré naznačujú, akým smerom by Rusko malo ísť, malo ísť, že v Rusku je potrebná modernizácia, zásadné ekonomické reformy a povedal by som, modernizácia celého politického systému, aby Rusko mohlo byť rovnocenným partnerom Európskej únie a Spojeným štátom a túto cestu má pred sebou. Ako prezident Medvedev dokáže takúto víziu presadiť a kto v ďalších voľbách, či to je naozaj len taký trik, z ktorého ho upodozrievajú, že len, povedal by som, ohrial."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "... Putinovi?"

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Stoličku silnému Putinovi, toto nám história ukáže až v budúcnosti, ale prezident Medvedev sám sebakriticky mnohokrát priznal slabé miesta v Rusku."

Maroš Stano, moderátor STV 2: "Páni, ďakujem za rozhovor, pekný večer."

Rastislav Káčer, prezident Slovenskej atlantickej komisie: "Nech sa páči, pekný večer."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Ďakujeme. Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

5. Zapojte sa do prieskumu o názoroch na daňové a odvodové zaťaženie

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 06/04/2010; Investujeme.sk]

Napriek "rovnej dani" a nízkej sadzbe dane z príjmov nie je daňový systém na Slovensku rovnako výhodný pre každého a to hlavne pre relatívne vysoký počet oslobodení a výnimiek. Pre vysoké odvody ťahajú za kratší koniec najmä zamestnanci a ich zamestnávateľa.

Názormi na výšku daňového a odvodového zaťaženia sa bude zaoberať diplomová práca študenta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Tomáša Gavendu, ktorý pripravil dotazníky:

pre širokú ekonomicky aktívnu verejnosť

pre zamestnávateľov

Ďakujeme za vyplnenie dotazníkov a výsledky prieskumu prinesieme aj na Investujeme.sk.

[Späť na obsah](#)

6. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 01/04/2010; Veda - Aktuality; SITA]

BRATISLAVA. Na spoločnom postupe pre skvalitnenie vedy, výskumu a vzdelávania na Slovensku sa dohodli na zasadnutí v Smoleniciach rektori jedenástich slovenských univerzít so zástupcami Slovenskej akadémie vied. "Konštatovali, že financovanie vedy a výskumu je nedostatočné a pre budovanie znalostnej spoločnosti je nevyhnutné jeho výrazné posilnenie," uviedol tlačový tajomník SAV Vladimír Šmihula.

Rektori ako aj SAV požadujú stabilnejší a efektívnejší grantový systém. Zhodli sa na integrácii výskumného potenciálu na Slovensku, riešenie vidia v užšej spolupráci medzi univerzitami a SAV formou spoločných výskumných skupín. Vyhlásenie podpísali rektori Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Technickej univerzity Košice, Univerzity veterinárskeho lekárstva, Technickej univerzity Zvolen, **Ekonomickej univerzity**, Žilinskej univerzity, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Univerzity Konštantína Filozofa a Univerzity Mateja Bela.

SITA

[Späť na obsah](#)

7. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede

[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 01/04/2010; SITA]

01.04.2010 13:57 – BRATISLAVA

Na spoločnom postupe pre skvalitnenie vedy, výskumu a vzdelávania na Slovensku sa dohodli na zasadnutí v Smoleniciach rektori jedenástich slovenských univerzít so zástupcami Slovenskej akadémie vied. "Konštatovali, že financovanie vedy a výskumu je nedostatočné a pre budovanie znalostnej spoločnosti je nevyhnutné jeho výrazné posilnenie," uviedol tlačový tajomník SAV Vladimír Šmihula. Rektori ako aj SAV požadujú stabilnejší a efektívnejší grantový systém. Zhodli sa na integrácii výskumného potenciálu na Slovensku, riešenie vidia v užšej spolupráci medzi univerzitami a SAV formou spoločných výskumných skupín. Vyhlásenie podpísali rektori Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Technickej univerzity Košice, Univerzity veterinárskeho lekárstva, Technickej univerzity Zvolen, **Ekonomickej univerzity**, Žilinskej univerzity, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Univerzity Konštantína Filozofa a Univerzity Mateja Bela. ZDROJ - SITA

[Späť na obsah](#)

8. Ruský prezident Dmitrij Medvedev na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 07/04/2010; Z prvej ruky; Z domova; Boris Chmel]

MODERÁTOR: Boris Chmel

HOSŤ: František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**; František Bačišin, ekonóm

Boris Chmel, moderátor: "Dobrý deň, nasledujúce minúty s Rádiom Slovensko patria tradične diskusnej relácii Z prvej ruky. Pri jej počúvaní vás víta Boris Chmel. Na Slovensko včera zavítal na 2-dňovú návštevu ruský prezident Dmitrij Medvedev. Aký má význam jeho prvá návšteva u nás, čo sa dá od nej očakávať a aké sú dnes slovensko-ruské vzťahy. To sa dnes pokúsime rozobrať s našimi hosťami, Františkom Škvrndom z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**, dobrý deň, vitajte v štúdiu."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Dobrý deň."

Boris Chmel, moderátor: "A telefonicky s ekonómom Vladimírom Bačišinom. Dobrý deň, počujeme sa?"

František Bačišin, ekonóm: "Áno, dobrý deň."

Boris Chmel, moderátor: "A diskusia je samozrejme otvorená aj pre vás vážení poslucháči a môžete sa do nej zapojiť otázkami na e-mailovú adresu Slovensko@rozhlas.sl, alebo SMS číslo 7773 v tvare Slovensko medzera a váš text. Takže toľko na úvod. Pán Škvrnda stručne, aké sú dnes podľa vás slovensko-ruské vzťahy? Či už z hľadiska medzinárodno-politického, hospodárskeho i historického?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Ako ste už vy sám naznačili, tie vzťahy majú niekoľko rovín. Vo všeobecnosti by sme mohli povedať, že ako členský štát Európskej únie máme s Ruskom štandardné vzťahy. Sú tu určité veci z minulosti, ktoré sa dajú interpretovať rôznym spôsobom, ale to historické napojenie Slovenska a Ruska je trochu výraznejšie než iných štátov v našom regióne a najzložitejšia otázka dneška je samozrejme otázka ekonomická, určitej závislosti nášho národného hospodárstva na ruských, najmä energetických zdrojoch, poprípade niektorých iných surovinách, ale uzavrel by som to s tým, že sú to vzťahy štandardné, ktoré samozrejme za posledných 20 rokov, od rozpadu bipolarity, prešli viacerými etapami. Treba vidieť že aj v Rusku došlo k takej zásadnej zmene situácie potom, keď sa prezidentom Ruskej federácie stal Vladimir Putin, keď sa ruská politika stala zahraničnou, bezpečnostná trochu čitateľnejšou a na druhej strane aj takou vyhranenejšou, no a potom aj na Slovensku bolo niekoľko zmien na čele vlády aj štátu a všetko toto sa v tých vzťahoch odrážalo. Ale súhrnne je možné povedať, že sú to štandardné vzťahy dvoch štátov, ktoré sa nejako výrazne od vzťahov iných dvoch štátov neodlišujú."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Bačišin aké sú teda podľa tie vzájomné vzťahy Slovenska a Ruska?"

František Bačišin, ekonóm: "Tak z hľadiska ekonomiky je tam veľká disproporcia. Máme negatívnu obchodnú bilanciu, čiže viac dovážame z Ruska ako tam vyvážame. Čo sa týka nejakého potenciálu exportu, myslím si, že naša ekonomická politika, ako to hovorí šéf našej diplomacie, by mala mať predovšetkým rozmer napriek tomu, že Česká republika možno mala vyhranenejšie stavy... ekonomické vzťahy firiem sú veľmi čulé, sú tak aktívni českí stavbári a iní exportéri. Niektoré české podniky získali by

som povedal objednávky na rekonštrukciu niektorých podnikov a ich technologické vybavenie."

Boris Chmel, moderátor: "Ak môžem ešte doplnujúcu otázku pán Bačišin, treba od tejto návštevy podľa vás očakávať nejaký zlom vo vzájomných vzťahoch čo sa týka ekonomiky a je Slovensko pre Rusko naozaj až tak významným partnerom? Resp. kto koho dnes viac potrebuje?"

František Bačišin, ekonóm: "Je teda taký dosť rozšírený stereotyp v médiách, podľa ktorého ide o niečo mimoriadne. Je to podľa mňa bežná, štandardná návšteva. To, že sa vytvárajú nejaké spoločné podniky nie je nič v porovnaní s tým, ako je Rusko trebárs aktívne v atómovej energetike v Indii, kde by malo postaviť 16 jadrových reaktorov a plus spolu s Indiou chcú podnikať v oblasti vysokých technológií."

Boris Chmel, moderátor: "Čiže tie zmluvy ktoré sa u nás podpíšu, resp. možno už podpisujú v týchto chvíľach, nemajú až taký veľký dosah a dopad podľa vás?"

František Bačišin, ekonóm: "Na koho myslíte? Na tie konkrétne firmy áno."

Boris Chmel, moderátor: "Napríklad na slovenskú ekonomiku."

František Bačišin, ekonóm: "Tak pozrite sa, zvýši to export a zvýši to potenciál vyrovnávania tej bilancie. Proste naši tvorcovia verejnej mienky, medzi ktoré patria médiá, niektorí politici, si mylia niekoľko takých pojmov. Spoločnosť, štát a politický režim je niečo iné, ako konkrétne firmy."

Boris Chmel, moderátor: "Dobre. Zostaňte ešte prosím vás na linke, rozoberieme si potom možno niektoré tie zmluvy. Pán Škvrnda, v čom je teda podľa vás návšteva Dmitrija Medvedeva významná, či možno prelomová, resp. čo od nej očakávate?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Prelomová asi nebude, vzhľadom na to čo sme hovorili o charaktere vzťahov. Významná je v tom, že je to prvá návšteva počas jeho funkčného obdobia, keby sme to hodnotili z nejakého takého diplomatického hľadiska. V širšom kontexte by som si dovolil takú poznámku, že dneska sa vytvára multipolárny svet, skončilo to obdobie, ktoré sa po rozpade bipolárneho usporiadania medzinárodných vzťahov charakterizovalo s pôsobením jedinej superveľmoci USA, čo označujeme v teórii často ako viazanú hegemoniu, takže v tomto zmysle kontakt Slovenska ako malé štátu s jedným z narastajúcich centier moci, ktorým je Ruská federácia, má určitým spôsobom symbolický význam, ale na druhej strane môže viesť k tomu, že sa nadviažu kontakty, ktoré môžu byť využiteľné najmä v hospodárskej oblasti. Snáď len na doplnenie, samozrejme je potrebné vidieť v tomto smere aj význam kontaktov s Čínou, s Čínskou ľudovou republikou, ale tá návšteva pána prezidenta Dmitrija Medvedeva opäť by sme mohli zaradiť do takých štandardných a skorej je spojená stou udalosťou, ktorú si v týchto dňoch pripomíname, výročie oslobodenia Bratislavy. K tomu je aj viacero bodov programu. Takže treba vidieť skorej taký ten by som povedal diplomaticko-historický rozmer, ale keď sa ruský prezident, ktorý sa označuje za jedného z najsilnejších mužov sveta niekam vyberiem, tak samozrejme sú tam aj ďalšie veci, ktoré sa dotýkajú hospodárstva, poprípade niektorých otázok bezpečnosti."

Boris Chmel, moderátor: "Čiže ako sme spomenuli, naozaj táto návšteva má pre obe strany historický aj obchodný rozmer. Skúsme sa teda ešte chvíľku pristaviť pri tom historickom, pri minulosti. Je tu naozaj 65. Výročie oslobodenia Bratislavy, na ktorom zohral významnú úlohu sovietsky vojak. Vyzdvihnúť to má dnes podpísaná deklarácia o spoločných dejinách, o ukončení 2. svetovej vojny medzi oboma prezidentmi, ktorí by to mali podpisovať v týchto chvíľach. Ako hodnotíte pán Škvrnda tento dokument a možno naozaj hlavným motívom tej deklarácie je odmietnutie spochybňovania výsledkov 2. svetovej vojny. Malo by tam byť podľa vás možno zaradené aj ten diskutovaný august 1968?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "V tom širšom kontexte pohľadu, ktorý ja mám na túto problematiku, si nemyslím že by sa malo striktnie trvať, aby tam táto pasáž bola zaradená. Keby tam bola zaradená, tak je to v poriadku. Keď tam nie je zaradená, tak treba vidieť také tri momenty takýchto pasáží, ktoré sa vracajú k tomu čo v minulosti bolo a nejakým spôsobom obsahujú prvok ospravedlnenia, alebo vysvetľovania. Po prvé, spravidla to má morálny dopad, čo je vítané všeobecne verejnosťou. Z odborného pohľadu sa tieto morálne aspekty môžu hodnotiť rôznym spôsobom. Druhá vec je v tom, že takéto morálne ospravedlnenie môže určitým spôsobom založiť aj nejakú snahu riešiť niektoré právne problémy, ktoré sa v súvislosti s tým objavili a tu by už vzniklo viacero zložitých otázok a po tretie, je možné skutočne povedať, čo viackrát zaznelo, že rozhodujúce je, ak aj uvažujeme o minulosti, zamerať sa na tie prelomové veci, ku ktorým sa vzťahujú a diskutovať viac o tom čo bude v budúcnosti."

Boris Chmel, moderátor: "Čiže ale nedozrel podľa vás čas ešte stále na tých 40 rokov povojnových, aby sa to nejakým spôsobom hodnotilo, zhodnotilo aj na takejto oficiálnej úrovni?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Tam sú ešte dve

zložitejšie veci keby išlo priamo o ten august 68. Po prvé to, že dnešná Moskva je síce nástupcom sovietskej Moskvy, ale je to iný štát, v inom rozmere, čiže tu by vznikli určité problémy a po druhé, to bola aj vojenská operácia vtedajšej Varšavskej zmluvy, takže keby sme chceli skutočne nejakú veľkú satisfakciu za tieto udalosti, muselo by to byť postavené v tomto širšom kontexte a nemyslím si, že by sa dneska našla nejaká politická vôľa na to, aby všetci zainteresovaní s týmto súhlasili. Treba uviesť, že to bola vec, ktorá sa vymykala medzinárodnému právu, na druhej strane však v roku 68 bola trochu iná situácia vo svete než je dneska a akoby sa to v tomto dokumente premietlo, ja osobne ako teoretik medzinárodných vzťahov si to neviem úplne predstaviť. Tam by vzniklo toľko otázok, že tie rokovania by boli omnoho dlhšie, než by bol dosah takéhoto dokumentu."

Boris Chmel, moderátor: "Čiže na to ešte možno bude treba čas. Pán Bačišin."

František Bačišin, ekonóm: "Ja by som doplnil kolegu, že vlastne posledný prezident Sovietskeho zväzu Gorbačov, sa za tento akt ospravedlnil, aj Boris Jelcin."

Boris Chmel, moderátor: "A myslíte, že to teda stačí takýmto spôsobom? Keď už je tá pripravovaná deklarácia, či náhodou by to v nej aj nemalo byť."

František Bačišin, ekonóm: "Viete a čo to vyrieši? To je minulosť a ja si myslím, že netreba sa neustále vracat' do minulosti. Kto sa hrabe v minulosti, ten nepozná budúcnosť."

Boris Chmel, moderátor: "Pozrime sa teraz aj na tú budúcnosť pán Bačišin, teda na ekonomickú stránku samozrejme tejto návštevy, lebo ide samozrejme aj o peniaze a obchodné veci počas návštevy. Je teda Rusko pre nás, aj 20 rokov po nežnej revolúcii, stále najväčším obchodným partnerom podľa vás a prečo?"

František Bačišin, ekonóm: "No pozrite sa, v Rusku a v Moskve, kde som neraz bol, je takmer celý svet. Takže máme v tom veľké rezervy. Otázka je v tom, či máme čo ponúknuť. Či náš priemysel je schopný sa presadiť na tomto trhu. Ak áno, tak si myslím, že treba zlepšovať kvalitu by som povedal monitorovacích a iných služieb ktoré sledujú dianie v Rusku a vyhľadávajú exportné príležitosti. Samozrejme Rusko nie je len Moskva, to sú aj regióny, v ktorých sa dá všeličo stavať a tí ktorí neodišli z ruského trhu, sú tam aktívni a dosahujú dosť slušné úspechy."

Boris Chmel, moderátor: "Pre našu stranu možno bude pán Bačišin aj zaujímavá, dôležitá otázka energetiky v súvislosti s touto návštevou a energetickej bezpečnosti. Mali by sa podľa vás otvoriť aj tieto témy? A nebola by možno k tomu vhodná aj účasť Ukrajiny, či Európskej únie?"

František Bačišin, ekonóm: "Pozrite sa, Európska únia a Rusko podpísali deklaráciu, tiež nie veľmi často sa o tom hovorí v našej tlači, o mechanizme vzájomného upozorňovania sa v prípade nejakých nepredvídaných situácií. Tento mechanizmus sa už použil a tento mechanizmus predpokladá viacstranné rokovania. Čiže Rusko má vzťahy s Európskou úniou ako celkom a myslím, si, že nám postačuje sa na to spoliehať. Čiže opäť si nemyslíme, že Slovensko je centrálny mozog ľudstva a Európy a že my potrebujeme niečo špeciálne. Tie je tiež ďalšia fikcia, že si myslím, že sme stredobodom zemegule."

Boris Chmel, moderátor: "A ešte ak sa môžem spýtať v tejto súvislosti, naozaj Rusko čoraz viac tých tranzitných trás pre ropu či zemný plyn presúva mimo strednej Európy, čiže mimo nášho územia. Nemôže to takisto negatívne ovplyvniť slovensko-ruské hospodárske vzťahy podľa vás?"

František Bačišin, ekonóm: "Pozrite sa, ja si myslím že ak by sa zvyšoval odber plynu alebo ropy, tak nepôjde len cez naše územie tá preprava energetických surovín. Znížia sa tým tržby tých podnikov. Čiže tie podniky by mali usilovať a aj my by sme sa mali čoraz intenzívnejšie zaujímať o to, čo sa deje na Ukrajine."

Boris Chmel, moderátor: "Opýtam sa aj pána Škvrndu, môže podľa vás Slovensko využiť túto návštevu ruského prezidenta Medvedeva aj na predloženie návrhov na zlepšenie vzťahov medzi Ruskom, Ukrajinou, či úniou, aj v oblasti ako je napríklad energetika?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "To je opäť prekérna otázka, zložitá odpoveď na ňu, pretože o tretej strane sa nemá hovoriť bez jej prítomnosti. Samozrejme mohol by vyjsť nejaký podnet na usporiadanie summitu, buď za účasti týchto troch spomínaných štátov, alebo aj niektorých ďalších zainteresovaných štátov z regiónu. Vo všeobecnosti je možné podporiť takéto stanoviská, alebo takéto vyjadrenia, ale toto stretnutie ktoré je, nebolo zrejme pripravené na takúto akciu dopredu a na poslednú chvíľu dávať na program, alebo snažiť sa uvádzať takéto veci, ktoré sa týkajú iného, nie bezprostredne zainteresovaného subjektu na rokovanie, ja si myslím že to nie je bežným zvykom. Situácia nie je taká dramatická, tobôž keď na Ukrajine došlo k určitým zmenám, ktoré by sme mohli označiť že sú ústretové voči Moskve, tak treba nejaký čas počkať a možno by sa malo

stretnúť aj s ukrajinským prezidentom a potom po nejakých takýchto rokovaníach navrhnúť tento spôsob riešenia problémov. Ale nemyslím si, že dneska by sa takýto bod dostal do popredia rokovania, alebo by bol medzi závermi ktoré z neho vziať. I keď to vylúčené nie je."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Bačišin."

František Bačišin, ekonóm: "By som doplnil kolegu. Na Ukrajine je pripravený, neviem či je schválený zákon o koncesii plynovodného systému na Ukrajine a tento zákon predpokladá, že je možné dať do nájmu plynovod a to spoločne aj Rusku, aj Ukrajine, pretože tento systém si vyžaduje investície, čiže aj tento problém je problémom vzťahu Európskej únie, Ruska a Ukrajiny. Čiže opäť by som zdôraznil, že akési videnie samostatnej politiky Slovenska v tejto oblasti je úplne scestné."

Boris Chmel, moderátor: "Skúsím nadviazať otázkou, my sme to už spomínali tie zmluvy, alebo niektoré spoločné projekty ktoré sa majú podpísať. Už v utorok sa v Bratislave schválil kontrakt na vypracovanie štúdie, ktorá má posúdiť ekonomickú návratnosť vybudovania širokorozchodnej trate, ktorú chce vlastne Rusko cez Slovensko potiahnuť až do Rakúska. Pán Bačišin, je takýto projekt pre Slovensko výhodný podľa vás?"

František Bačišin, ekonóm: "Pozrite sa, ja som nevidel žiadne čísla, už sa ma to pýtali rôzni známi alebo médiá. Pokiaľ nevidíme čísla, nemôžeme hovoriť že či je to výhodné. To sú iba zbytočné emócie. Nevieme ako to ekonomicky bude vyzeráť, takže nemôžeme sa tváriť že sme veštica a povieme že je to zlé alebo dobré."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Škvrnda."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Ja by som doplnil skorej také neekonomické aspekty tohto problému. Samozrejme tie konkrétne prepočty a odhady sú veľmi zložitou záležitosťou. Pred chvíľou sme spomenuli o tom, že ruské ropovody a plynovody obchádzajú strednú Európu, obchádzajú Slovensko. Problém je polohy nášho územia. Na tom nič nezmeníme. Ale v dnešnom svete rôzne komunikácie nadobúdajú mimoriadny význam a z takého všeobecného hľadiska ak by sa tu vytvoril nejaký nový komunikačný kanál, teda železničného charakteru, ktorý by mohol priniesť pre Slovensko určité výhody, tak treba tento projekt podporovať. Tie konkrétne podoby do akých sa môže dostať, je už otázka potom rokovania, ani nie tak diplomatov, ako hospodárskych expertov. Ale v každom prípade si myslím, že na túto vec by sa nemalo zabudnúť a mohla by mať pre Slovensko prínos minimálne v tých širších súvislostiach, to že by vzrástol význam nášho územia pre komunikáciu medzi dvomi rozdielnymi veľkými aktérmi svetovej politiky, Európskou úniou, Ruskom a teda aj Ukrajinou a ďalšími zainteresovanými štátmi."

Boris Chmel, moderátor: "Páni, médiá dnes priniesli aj zaujímavú informáciu o tom, že vláda Roberta Fico podpíše počas tejto návštevy s ruskou stranou zmluvu, podľa ktorej budú slovenské firmy na všetky modernizácie ruskej techniky potrebovať súhlas z Ruska, za ktorý by sa navyše malo aj platiť a Rusko by tak mohlo získať prehľad nad všetkými zákazkami a Slovensko na takúto zmluvu pristúpilo ako jediné z okolitých krajín, čo majú vôbec do činenia s ruskou vojenskou technikou. Je takáto zmluva šťastná podľa vás pán Škvrnda?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Opäť, tie detaily nie sú známe a rozličné právne vyjadrenia sú veľmi komplikované a teda ich takéto stručné hodnotenie, nie sme právnikmi, je zložitá. Ja by som uviedol také dve veci. Po prvé, Ruská federácia sa všeobecne považuje za špičkový štát v oblasti vojenskej techniky, najmä leteckej, kozmickej, systémov protivzdušnej obrany a niektorých ďalších vecí, čo už sa tu spomínal príklad Indie, vedie Rusko určitý boj s USA o indický vojenský trh, tak to je jedna dimenzia. Druhá dimenzia je napríklad to, že došlo k predaju, alebo teda k návrhu predaja francúzskej lietadlovej lode typu Mistral Rusku, čo vzbudilo určitým spôsobom niektoré obavy v rusofóbných kruhoch, ale na druhej strane je vidieť, že existujú rôzne kontakty i iných štátov s Ruskou federáciou vo vojensko-technickej oblasti a či to hodnotenie je skutočne také ako ste uviedli vy, lebo väčšina tých okolitých štátov má trochu iné zloženie vojenskej techniky ako u nás a na druhej strane je aj záujem iných štátov, alebo iných vojensko-priemyslových komplexov sa na tomto území našom etablovať a nie vždycky to musí byť pre nás výhodné. Z hľadiska technického vybavenia ozbrojených síl našich, ktoré sú malé, je o tom možné uvažovať rôznym spôsobom a skončil by som s takou perličkou, v USA sa chýli ku koncu nejaká taká verejná súťaž na vytvorenie nového typu lietadiel, ktoré zásobujú iné lietadlá pohonnými hmotami počas letu, tzv. lietajúce tankery a do toho konkurzu sa chce prihlásiť aj ruská firma, zjednotená korporácia výrobcov lietadiel a zatiaľ sa tam neobjavili žiadne námietky právneho charakteru voči tomuto úsiliu ruskej firmy, takže keď budeme možno trochu v širších dimenziách, je možné o tomto probléme hovoriť rôznym spôsobom, ale skončil by som samozrejme s tým, že každý kontakt vo vojenskej oblasti vytvára priestor pre to, aby z tej oblasti boli získané informácie, ktoré by sa bez tohto kontaktu nezískali."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Bačišin."

František Bačišin, ekonóm: "Pozrite sa, jedno poviem, určite nie som špecialista na obchod s vojenskou technikou, ani na licencie. Jeden fakt viem od známeho ktorý pôsobil v strojárstve, že už koncom 80. rokov sme nemohli vyrábať zbrane sovietskeho typu, alebo jednoducho sme nemali na to licenciu."

Boris Chmel, moderátor: "Ak dovoľíte, ešte poslednú otázku na vás oboch. Posuňme sa trošku k zajtrajšku. Naozaj Dmitrij Medvedev je len niekoľko hodín pred podpisom zmluvy s Barackom Obamom v Prahe. Pôvodne teda prenikli informácie, že by sa to mohlo podpísať v Bratislave, čo však zrejme teda nevyhovovalo Američanom. Nemôže toto celé znamenať podľa vás také rozdelenie si opäť sfér vplyvu, že Obama sa lepšie cíti v Prahe a Medvedev v Bratislave, pán Škvrnda?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Keby prezident Medvedev sem chodil každého pol roka a podpisovali sa vždycky čoraz by som chúlостivejšie zmluvy, by sme mohli v tejto polohe odpovedať. Ja si nemyslím, že je to znakom takéhoto prvku. Bezpochyby by bolo pre Bratislavu úspechom, keby sa táto zmluva podpísala u nás, by sa mohla nazývať bratislavskou zmluvou, takto bude pražská, čo by nás zviditeľnilo vo svete, ale z takého formálneho, diplomatického hľadiska ja vidím aj to, že prezident americký Barack Obama vlani v Prahe mal prejav ohľadne svojej snahy vytvoriť svet bez jadrových zbraní a že teda nejakým spôsobom chce na toto nadviazať a tam ani nejde o to že sa vyberalo medzi Prahou a Bratislavou, ale išlo o to, že už tam niečo bolo a chce sa v tej tradícii pokračovať."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Bačišin vaše záverečné slovo."

František Bačišin, ekonóm: "Ja zase poviem, že stretnutie Bush – Putin bolo v Bratislave, takže toľko môj komentár."

Boris Chmel, moderátor: "Takže to už bola záverečná odpoveď dnešnej diskusie Z prvej ruky. Jej hosťami boli František Škvrnda z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity** a ekonóm Vladimír Bačišin. Páni ďakujem za návštevu, že ste si na nás našli čas, dovidenia, dopočutia."

Hostia: "Dovidenia, dopočutia."

Boris Chmel, moderátor: "A v mene vysielacieho štábu sa s vami vážení poslucháči lúči moderátor Boris Chmel. Stráňte ešte pekný zvyšok dňa aj v spoločnosti Rádia Slovensko. Dopočutia."

[Späť na obsah](#)

9. Na Slovensku vládne novodobé bankové úžerníctvo

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 01/04/2010; Ľuboš Pavelka]

Staré hypotéky s dotáciou sú považované za novodobé bankové výpaľníctvo.

Nemecké finančné spoločnosti podobne ako u nás musia v úverových a pôžičkových zmluvách ako aj pri splátkových predajoch uvádzať náklady financovania. U nás známe RPMN, sa u nich uvádza ako efektívna úroková sadzba.

Rozdiel medzi Slovenskom a Nemeckom je v tom, kde končí hranica maximálnej obvyklej úrokovej sadzby a kde sa začína úžera. V Nemecku je to 18 % p.a. (t.j. 1,50 % mesačne). Aké náklady so sebou prináša úver (najmä bezúčelový), vie každý dlžník.

Drahé sú najmä prečerpania na osobnom účte, ktoré predstavujú pre banky aj najväčšie riziko.

Dvojciferné úroky pri úveroch na bývanie (najmä vybavenie domácností, automobil a pod.) by však mal slovenský spotrebiteľ naozaj zväžiť, pretože viaceré banky účelové úvery poskytujú aj pri jednociferných úrokových sadzbách.

Zarobiť za každú cenu

Staré hypotéky s dotáciou sú medzi úverovými dlžníkmi na Slovensku považované za novodobé bankové výpaľníctvo. Banky v snahe zarobiť za každú cenu zvyšujú úrokové sadzby po skončení obdobia fixácie, pretože klient nemá na výber.

Po odchode do inej banky by stratil dotáciu (pri najstarších hypotékach až 4,50 % p.a.) a tak by lacnejší úver v novej banke bol vlastne drahší. Výrazná časť štátnej dotácie sa tak prejaví vo zvýšení úrokových výnosov bánk, a nie v znížení úrokových nákladov zahrnutých v hypotekárnych splátkach.

Problémom je aj predčasné splatenie hypotéky, ktoré v Nemecku je možné v období skončenia fixácie úrokov (napr. 5 rokov) bez poplatkov. Seriózna banka oznamuje v Nemecku úrokovú sadzbu na nové obdobie v predstihu aspoň 6- 8 týždňov pred skončením fixácie.

Marketingové lákadlo

Lacné hypotéky sú na Slovensku však zväčša marketingovým lákadlom bánk, pretože ide najmä o 1 ročné obdobie, po ktorom klientovi úroky banka poriadne zvýši (napriek tomu, že na trhu sa medzitým úroky znížili a banky novým klientom dávajú úvery lacnejšie ako pred rokom...)

Banky úroky z úverov počítajú u nás vzorcom, ktorý sa v zahraničí pri úveroch nepoužíva 365/360, čím

úrokové zaťaženie dlžníka opätovne mierne stúpne.

Nižšie poplatky, ale vyššie sadzby

Snahou EÚ je vyššia kvalita a transparentnosť pri poskytovaní úverov. Slovenské banky pri úveroch však na rozdiel od zahraničia účtujú pri úveroch nižšie poplatky, čo si však vykompenzujú vyššími úrokovými sadzbami.

Nároční klienti už žiadajú aj tzv. inteligentné hypotéky, ktoré sú spojenými nádobami, úverového a osobného účtu. (Systém sa nazýva Cash Pooling). Tým klient môže ušetriť na vzájomnej "preliatí" úverového debetného zostatku a svojimi disponibilnými prostriedkami na bežnom účte.

V budúcnosti bude samozrejmosťou, že klient bude môcť čerpať úver v tej krajine EÚ, ktorej mu banka poskytne najvyššiu pridanú hodnotu (nie najdrahší úver), výhodné podmienky a doplnkové služby, vrátane cezhraničného tretieho piliéra sporenia na dôchodok. Nejde o hudbu ďalekej budúcnosti, ale realitu, na ktorú naše banky zatiaľ zďaleka nie sú pripravené.

L'uboš Pavelka

vysokoškolský pedagóg

Obchodná

fakulta **Ekonomickej univerzity**

[Späť na obsah](#)

10. Rómovia: Vysokoškolské štipendium

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 12/04/2010; Správy STV; z domova; Jozef Šivák]

Natália Žembová, moderátorka STV: "Ak ste Róm a chystáte sa od septembra študovať na vysokej škole dennou formou, aj pre vás je určené štipendium z rómskeho vzdelávacieho fondu. V tomto školskom roku ho využilo len 35 Rómov. Uzávierka žiadostí je do konca apríla."

Jozef Šivák, redaktor STV: "V prípade rómskych štipendií sa mnohí pýtajú, prečo práve Rómovia dostanú opäť niečo zadarmo. Na druhej strane sú výskumy viacerých organizácií, ktoré tvrdia, že edukácia a podpora rómskej inteligencie je spojená s integráciou tejto národnostnej menšiny."

Elena Smolínská, Nadácia otvorenej spoločnosti: "Snažíme sa podporiť vzdelanie práve tých, ktorých čo najmenej percent to dotiahne tak ďaleko, že študuje až na vysokej škole."

Jozef Šivák, redaktor STV: "Príkladom je Diana Horváthová, študentka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Je jednou z 35 Rómov, ktorí dostali 800 euróvé štipendium."

Diana Horváthová, študentka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Ja som ho využila hlavne na zaplatenie ubytovania, na zakúpenie študijných pomôcok a to je asi tak všetko, na viac mi nevyšlo."

Jozef Šivák, redaktor STV: "Aby ste aj vy dostali ročnú finančnú podporu musíte byť Róm. Musíte študovať na vysokej škole dennou formou. Vyplňte prihlášku, priložte výpis známok za všetky ukončené školské roky. Aké ďalšie dokumenty potrebujete k žiadosti nájdete na webovej stránke Nadácie otvorenej spoločnosti, ktorá štipendium na Slovensku zastrešuje."

Tabuľka - Podmienky pre uchádzanie sa o štipendium

Róm

Študent VŠ - denná forma

Prihláška

Výpis známok

www.osf.sk

Nadácia otvorenej spoločnosti

Jozef Šivák, redaktor STV: "Rómsky vzdelávací fond môže akceptovať aj súkromnú vysokú školu."

Elena Smolínská, Nadácia otvorenej spoločnosti: "Môže mu byť schválené aj navyše štipendium na zaplatenie školného."

Jozef Šivák, redaktor STV: "Štipendia rómskym stredoškólakom a vysokoškólakom bude udeľovať aj Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Odkedy sa zatiaľ nevie. Rozpočet je však známy, 60 000 eur. Jozef Šivák, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

11. Potreba Stratégie rozvoja

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 15/04/2010; Tomáš Malatinský]

Dnes píše Tomáš Malatinský

Začiatkom marca slovenská vláda prerokovala materiál Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti, vzala ho na vedomie, sprístupnila na internete a vyhlásila k nemu odbornú a verejnú diskusiu s termínom ukončenia do 30. apríla 2010.

Materiál, realizovaný v rámci projektu Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti a nadväzujúci na Dlhodobú víziu rozvoja slovenskej spoločnosti, bol vypracovaný odborníkmi z rôznych inštitúcií SR, najmä z Ekonomického a ďalších ústavov SAV, Národohospodárskej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, no spolupracovali aj ďalší experti.

Vyhláseniu odbornej a verejnej diskusie predchádzala konferencia, na ktorej som sa popri predstaviteľoch objednávateľa a spracovateľa stratégie zúčastnil ako jeden z mála zástupcov podnikateľov a zamestnávateľov. Som presvedčený, že takémuto rozsiahlemu koncepčnému materiálu, s ambíciou stať sa východiskom pre kľúčové politiky niekoľkých vlád, je potrebné venovať náležitú pozornosť aj zo strany zamestnávateľov, ale aj aktuálnej politickej opozície. Toto svoje stanovisko som deklaroval tiež na predvolebných programových snemoch opozičných i koalíčných strán.

AZZZ SR sa koncepčne zameriava na zlepšovanie podnikateľského prostredia a s tým súvisiace zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva SR. Aj s dôrazom na túto našu základnú úlohu sme na pôde Asociácie prerokovali postup zamestnávateľov pri vyhodnení stratégie. Materiál sme privítali s náležitou pozornosťou ako dôležitý dokument, ku ktorému je potrebné zaujať stanovisko a vyjadriť čo najviac odborných názorov, keďže sa má stať východiskom nastavenia slovenskej ekonomiky na dlhé obdobie a môže zasiahnuť do mnohých oblastí fungovania spoločnosti.

Naše základné stanovisko možno zhrnúť do myšlienky, že jednak by bolo chybou túto aktivitu ignorovať a na druhej strane sme sa zhodli, že pre spoločnosť môže byť užitočné disponovať takýmto materiálom, akýmsi návodom alebo manuálom pre nasledujúce vládne garnitúry, pokiaľ je kvalitný, zohľadňuje reálny stav vecí, má splniteľné ciele a je akceptovaný laickou i odbornou verejnosťou a všetkými relevantnými politickými stranami. Aby sme prispeli k verejnej diskusii, rozhodli sme sa zorganizovať koncom apríla v Bratislave konferenciu k Stratégii rozvoja slovenskej spoločnosti z pohľadu zamestnávateľov a podnikateľov s podtitulom Perspektívy pre Slovensko.

Konferencia má za cieľ vytvoriť a ponúknuť zamestnávateľom a podnikateľom, nielen z našej asociácie, ale aj z partnerských organizácií, priestor na prezentovanie svojich pohľadov, vyjadrenie názorov, konštruktívnu kritiku, oponentúru a diskusiu o tomto dokumente za účasti spracovateľov, ktorí dokument tvorili, a politikov, ktorí budú rozhodovať o jeho osude.

Autor je prezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR
Tomáš Malatinský

[Späť na obsah](#)

12. Silvia Chládeková (26)

[Téma: Ekonomická univerzita; Eva; 09/04/2010; 05/2010; s.: 40; EVA moje vychytávky mesiaca; Marika Hulínková]

Sympatická marketingová riaditeľka firiem Corn WinePlanet a PROTE-CH group, ktoré pôsobia v oblasti prémiovej gastronómie, má podnikanie v génoch. Rodená Bratislavčanka zostala obchodníckemu prostrediu verná aj po skončení štúdia na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** a na ESCEM v Poitiers vo Francúzsku.

V kvalitných vínach sa vyzná ako málokto. Za desať rokov, čo sa pohybuje vo vinárskych kruhoch, totiž predegustovala už niekoľko tisíc druhov. K jej práci patrí aj cestovanie po celom svete, najčastejšie po Európe a Južnej Amerike. Plynule hovorí šiestimi jazykmi, rada športuje a relaxuje, venuje sa vzdelávaniu a "pekným a príjemným" veciam. Medzi také patrí podľa nej aj pólo a golf, ktorý hrá už deväť rokov. Rada sa občas zastaví a užíva si život presne ako Juhoameričania, ktorými sa inšpiruje.

BOŽSKÝ LENNY

Lennyho Kravitzu počúvam už pätnásť rokov a stále v jeho skladbách objavujem niečo nové. Je skvelý hudobník a jeho koncerty sú vždy veľký zážitok.

LAHODNÝ MOK

Víno Chateau Ste Michelle Eroica Riesling je moje najobľúbenejšie. Môžem ho piť naozaj hocikedy, hocikde a pri akejkoľvek príležitosti. Pri pohári Eroicy je svet hneď krajší.
www.wineplanet.sk

SLADKÉ MÁMENIE

Moja vášeň a droga, ktorú som si povolila, je čokoláda Amedei. Je pevnou súčasťou mojej kabelky a po jej ochutnaní sa postupne stávajú od nej závislými aj všetci moji známi.

SNEHOVÉ KRÁĽOVSTVO

Len v Laponsku zažijete zimu, ako sa patrí. Ľad a sneh vytvárajú rozprávkové kráľovstvo, v ktorom vládne božský pokoj.

Celú atmosféru dokresľujú záprahy so psami husky a s vlkami. Polárnu žiaru sa mi však ešte nepodarilo zazrieť. Ale raz...www. levi. ?

SEXI NŮŽKY

Moje nohy trpia takmer v každých topánkach. Až som si obula model od Manola Blahnika a pochopila, že moje nohy sú asi zrodené práve pre jeho topánky. Môžem ich mať obuté celý deň a ani necítim, že ich mam na nohe.

www. manoloblahnik. com Pripravila Marika Hulínková Foto Miro Miklas, ISIFA, DSR

[Späť na obsah](#)

13. INŠPIROVANÝ ZNECHUTENOU SPOLOČNOSŤOU

[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 15/04/2010; 15/2010; s.: 24, 25; PROFIL; rd]

TEXT - rd FOTO: Tibor Géci, archív

Podľa Mareka Blaha by sa štát nemal k svojim občanom správať ako firma, ale ako rodina, v ktorej sa outsidersi cenia rovnako ako ostatní.

"Neverím, že tí, ktorí boli v politike 20 rokov a šancu na zmenu nevyužili, dokážu po voľbách čosi iné, " hovorí šéf SDL.

Predseda SDL Marek Blaha bude mať v júni 29 rokov. Vyštudoval medzinárodný obchod na bratislavskej **Ekonomickej univerzite**, pričom počas štúdia pracoval zopár mesiacov v USA i v Kanade. A medzitým zvíťazil v odbornej súťaži HVB banky a švajčiarskej Vontobel Bank Zürich, slovenský prezident mu udelil cenu Študentská osobnosť roka a švajčiarski bankári ponúkli prácu vo svojej krajine. Namiesto toho založil a viedol dcérske spoločnosti na Ukrajine a neskôr v Rumunsku. "V našom segmente sme počas dvoch rokov v jednej a v rovnakom čase aj v druhej krajine založili najväčšie spoločnosti a zabezpečili pracovné príležitosti tisícim ľuď, " hovorí.

Detstvo, skauting, charakter

Dopĺňa, že ako syn stavbára a farmaceutky prežil v bratislavskej rodine skvelé detstvo v časoch, keď si rodičia našli viac času venovať sa deťom, ako majú tí dnešní. "Za dôležité považujem, že už ako dvanásťročný som sa stretol so skautingom, " pokračuje. "Na jednej strane získate vzťah k prírode a na druhej sa postupne naučíte zodpovednosti za mladšie deti, ktoré vám zverujú rodičia. Skauting rozhodne formuje charakter dieťaťa. " Mal šesťnásť, keď sa na bratislavskom Gymnáziu na Metodovej ulici ako predseda študentského parlamentu postavil do čela protestov stredoškôľakov, ktorí nesúhlasili s politicky motivovanou výmenou riaditeľky školy za vtedajšej Mečiarovej vlády. "V roku 1997 sme to vnímali ako aroganciu moci a navštívili sme aj ďalšie bratislavské gymnáziá, " spomína. "Dnes toto urobili nám, zajtra to urobia vám, varovali sme ich. A tak sme my, 3 000 študentov, zablokovali dopravu pred krajským úradom a kričali, aby sa riaditeľka vrátila. A oni ju vrátili! Iste, bol to maličký ústupok, ktorý Mečiar počas vládnutia urobil, ale potvrdil, že mladí nahnevaní ľudia môžu čosi zmeniť. "

Štát ako rodina

V roku 1998, ako hovorí, hlasoval za zmenu, v roku 2006 nevolil. "Tých osem rokov, ktoré sme tu za Dzurindu mali, bolo postavených tak, že štát má fungovať ako firma a jeho úlohou je prinášať zisk, " hovorí. "Problémom je, že keď napríklad ľudia vo firme neprinášajú zisk alebo hodnotu, tak sa s nimi firma rozlúči.

Ale môže sa s nimi rozlúčiť aj štát? ! My predsa nemôžeme mať lepších a horších občanov. Štát by mal fungovať pre 5, 5 milióna všetkých občanov! To je dôvod, prečo sa nemá správať ako firma, ale skôr ako rodina. V rodine nemôžete povedať tomu, ktorý potrebuje vašu pomoc, že preňho nemáte miesto. Ak sa jedno dieťa učí horšie, tak pomáhate hlavne slabšiemu, nie? "

Chcú priniesť zmenu

Predseda SDL hovorí, že tri mesiace chodil po Slovensku a najviac mu udieralo do očí sklamanie ľudí z politiky. "Po dvadsiatich rokoch v nej ostali tí istí, ktorí menili jednu stranu za druhú, prinášali však len rovnaké sklamanie, pokračujúce vzájomné finančné prepojenia s rovnakou kultúrou, " vysvetľuje.

"Neverím, že tí, ktorí boli v politike 20 rokov a šancu na zmenu nevyužili, dokážu po voľbách čosi iné. Pre mňa, a to hovorím s odvolaním sa na všetko, čo ma stretlo vonku, je jedinou možnosťou posunu vpred generačná výmena. Len noví mladí nezaťažení a podozrivými väzbami nepoprepájaní ľudia, ktorí vstúpia do politiky, môžu postupnými krôčikmi naštartovať zmenu a obnoviť dôveru ľudí v systéme. Neverím však na zázraky typu, že keď prideme, všetko bude inak. Iste, napísať politický program je ľahké. Množstvo ľudí vie, čo by sa malo robiť, ale musia to robiť ľudia s charakterom. "

Stretne sa so Zemanom?

Predseda SDL hovorí, že v žiadnom prípade nechce mať nič spoločné s Ficovým Smerom, s migašovcami, weissovcami, nehovoriac o komunistoch. Pred voľbami sa chce stretnúť len s Milošom Zemanom, ktorý v Česku vytvoril "nezmieriteľnú" stranu so sociálnymi demokratmi Jiřího Paroubka. "Vo vedúcich pozíciách nemáme jediného bývalého komunistu, " hovorí.

"Ale ak si zoberiete hoci podpredsedov SDL profesora Jána Kyseloviča, dekana farmaceutickej fakulty, na ktorej študuje 30 percent zahraničných študentov, Štefana Jakaboviča, bývalého krajského šéfa policajtov v Košiciach, ktorý je známy, že nekompromisne zatýkal mafiánov, aj keď sa jeho rodine vyhrážali vraždami, alebo popredného bojovníka proti výstavbe pezinskej skládky Andreja Vilima, verím, že sympatizanti nám pribudnú, pretože ide o slušných ľudí. "

Sympatizuje so Sulíkom

"Pán Sulík mi je sympatický, pretože prichádza do politiky ako nový, neskompromitovaný politik, " hovorí Blaha.

"Rozdiel medzi nami je však v tom, že stojíme na opačných brehoch. My si myslíme, že solidarita je základnou črtou slovanských národov, teda aj našou.

Navyše netvrdíme, že ľudia si najlepšie vedú vyriešiť sami všetky problémy. Ako si ich napríklad bez pomoci štátu môžu vyriešiť obyvatelia obce na východnom Slovensku so štyridsaťpercentnou nezamestnanosťou, bez vodovodu, plynu a kanalizácie? A prečo by voči nim nemal byť štát rovnako solidárny ako bol k iným obciam? S pánom Sulíkom máme každý vlastnú cestu k cieľu, ale ja si, samozrejme, myslím, že naša je správnejšia. "

Článok nájdete na www.mojcasopis.sk

manželkou v ukrajinských krojoch

PRIORITY NOVEJ SDL

- znížiť DPH na potraviny z 19 na 5 percent
- podporiť priority mladých rodín, s čím súvisí obnova výstavby nájomných bytov, kde začínajúce rodiny môžu bývať za prijateľnú sumu a až po návrate rodiča z materskej si môžu zobrať hypotéku na vlastný byt
- doplatky na lieky - presadiť, aby dôchodcovia a tehotné ženy mali lieky zadarmo
- každý má právo na prácu - vyplýva to z ústavy, ale štát nevyužíva viacero príležitostí na riešenie nezamestnanosti
- orientácia na životné prostredie, spojenie so Stranou zelených

MAREK BLAHA

Vek: 28 Stav: ženatý, zatiaľ bez detí Kariéra: Promoval na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** v odbore medzinárodný obchod. Ako vysokoškolský študent zvíťazil v odbornej súťaži HVB banky a švajčiarskej Vontobel Bank Zürich. Z rúk prezidenta Michala Kováča prevzal cenu Študentská osobnosť roka. Počas štyroch rokov viedol dcérske spoločnosti na Ukrajine a neskôr v Rumunsku, ktoré sám zakladal a v ktorých dnes pracujú tisíce ľudí.

[Späť na obsah](#)

14. Rozumejú si aj bez slov

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 16/04/2010; 87/2010; s.: 38; Paralympizmus; ADAM SOLGA]

Včera navštívili našu redakciu paralympionik JAKUB KRAKO a jeho navádzač JURAJ MEDERA

Včera sa v našej redakcii opäť blyšťali vzácné kovy, keď nás navštívili vzácní hostia: štvornásobný medailista z nedávnych paralympijských hier Jakub Krako, jeho navádzač Juraj Medera a tréner Dušan Šimo. Všetci traja vedno so šéfredaktorom denníka Šport Zdenom Simonidesom vyžrebovali výhercov súťaže, ktorú pre čitateľov našich novín pripravil Slovenský paralympijský výbor. Popri spomienkach na

úspešné vystúpenie vo Vancouvri sa dostali na rad aj úvahy o budúcnosti lyžovania zrakovo postihnutých.

AKO SIAMSKÉ DVOJČATÁ

Spolupráca Jakuba Kraka s Jurajom Mederom je fenomenálna, jej výsledkom sú tri zlaté a jedna strieborná paralympijská medaila. Zohraná dvojica si rozumie azda aj bez slov.

"Už sme spolu dosť dlho na to, aby začala pôsobiť telepatia. Niekedy mi nemusí ani nič povedať a ja to spravím ešte skôr, ako to vysloví, " hovorí úspešný lyžiar Jakub Krako a jeho "parták" Juraj Medera dodáva: "Jedenásť rokov na nás zanechalo také stopy, že občas netreba ani nič hovoriť. " Výborný navádzač, ktorý aj u nás v redakcii pôsobil absolútne pokojným a vyrovnaným dojmom, ďalej vysvetľuje: "Jakubovi asi vyhovuje, že som pokojný. Jazdíme spolu dlho. Je mi už neprírodné, keď sa sám lyžujem. Obzriem sa v oblúku a on tam zrazu nie je. Tréneri nás učili, aby sme dbali jeden na druhého, lebo vždy a všade budeme ako jeden. Asi nás to naučili dobre, lebo občas sa správame ako siamské dvojčatá. " Aj keď Krako okrem historicky prvého slovenského zlata zo zimnej paralympiády priniesol ešte ďalšie medaily, všetky si cení rovnako. Predsa však priznáva, že jednu asi o máličko viac. "Možno prvú, lebo má určitú historickú vážnosť" a bola aj moja prvá.

Všetky však kladiem na rovnakú úroveň. Dokonca aj striebornú. " Samozrejme, že obrovské úspechy upriamili o dotáciách či sponzorských príspevkoch, keďže paralympijské lyžovanie u nás funguje najmä vďaka zariadeniu a odhodlaniu pár jednotlivcov. No volajú nielen po lepšom financovaní, ale najmä systematickej práci.

ZAČALI NESKÔR

Jakub Krako, navádzač Medera i tréner Šimo svorne tvrdia, že by bolo výborné, keby výsledky mladého zrakovo postihnutého lyžiara, ale aj ďalších reprezentantov, zarezonovali aj u kompetentných, ktorí rozhodujú o dotáciách či sponzorských príspevkoch, keďže paralympijské lyžovanie u nás funguje najmä vďaka zariadeniu a odhodlaniu pár jednotlivcov. No volajú nielen po lepšom financovaní, ale najmä systematickej práci.

"Ukázali sme, že perspektíva nášho športu je obrovská.

Treba však dať konkrétnejšie kontúry systému práce smládežou i finančnému zabezpečeniu členov tímu, aby nemuseli prinášať veľké obety a športovať na úkor rodinného života či za vlastné peniaze a aby sme im vedeli garantovať aspoň určitý základ, " hovorí tréner Šimo a pridáva konkrétnu skúsenosť: "Prípravu pred paralympiádou sme mali začať v máji, no posúvali sme ju až do augusta, keďže nám meškali peniaze z ministerstva. O mesiac skôr sme začali iba vďaka ziskom z marketingu a podpore Slovenského paralympijskeho výboru. Príprava a pravidelnosť je však veľmi dôležitá.

Lyžovanie už dávno nie je sezónny šport. Rezervy sú aj v realizačnom tíme, aby chalani mohli viac relaxovať.

V porovnaní s ostatnými krajinami je náš realizačný tím minimálny. " Problémom je aj fakt, že medzi lyžiarimi je za Jakubom Krakom veľká medzera a nemá dostatok nasledovníkov.

Sám cíti, že by mohol byť vzorom pre ďalších športovcov, nielen telesne postihnutých.

"Niekedy mi to napadne, že zrejme by som mohol byť príkladom pre mladších, ale najprv si musím splniť svoje povinnosti, napríklad v škole a potom možno môžem byť vzorom. " Štvornásobný medailista, v súkromnom živote študent prvého ročníka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, pritom zdôrazňuje, čo nesmie chýbať jeho prípadnému nasledovníkovi: "Mňa to bavilo hneď od začiatku a drží ma to dodnes. Asi najdôležitejšie je zabávať sa na svahu.

A potom ma baví ešte cestovanie, spoznávanie nových krajín a ľudí. " ADAM SOLGA

[Späť na obsah](#)

15. ZAŽIŤ ČO NAJVIAC

[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 15/04/2010; 15/2010; s.: 28, 29; ŠPORT; Alžbeta Pňačeková]

TEXT - Alžbeta Pňačeková FOTO: Tibor Géci, Roman Benický

Ešte pred rokom či dvoma poznali skromného chlapca z hornej Nitry len športoví fanúšikovia, no po tohtoročnej paralympiáde skloňovalo jeho meno celé Slovensko. K historicky prvej zlatej medaile pridal ďalšie tri cenné kovy, z toho dva s najvyšším leskom.

To mu spolu so štvrtým miestom vynieslo titul najúspešnejšieho slovenského paralympionika všetkých čias.

K eď po návrate z Vancouvru pózoval spolu s navádzačom Jurajom Mederom na tlačovej konferencii fotografom, štyri obrovské medaily sa mu takmer nezmeslili na hrud'. Napriek tomu si pri rozhovore s ním ani nevedomíte, že má v devätnástich rokoch na konte to, o čom mnohí snívajú celý život. Žiadne veľké reči či emocionálne výkyvy, hoci význam svojho úspechu si uvedomuje. "Najkrajšia bola určite prvá paralympijská medaila, bol to úžasný pocit. No v prvom momente mi napadlo, čo budem teraz robiť,

pretože sa mi splnil najväčší sen, " spomína na bezprostredné pocity Jakub. A to bola len prvá disciplína z piatich, v ktorých nastúpil.

Všetky štarty okrem jedného premenil na medailu. Nemrzelo ho to? Ved' od tretieho Nemca Gerda Gradwohla ho v zjazde nedelilo veľa. "Vôbec. Bol som z tej jazdy nešťastný, pretože mi nevyšla, ale zjazd nie je moja najsilnejšia disciplína, preto štvrté miesto bolo vynikajúce. Ak by ma už niečo malo mrziť, tak to striebro, pretože tam som cítil rezervy a na prvé miesto som strácal šesťnásť stotín sekundy. "

Prvé zlato povzbudilo

Ako zvládol devätnásťročný chlapec tlak okolia v športe, kde podobné úspechy zvyčajne dosahujú pretekári okolo tridsiatky?

Nezväzovali mu medaily nohy pri ďalších štartoch? "Mne sa práve po prvom zlate do ďalších pretekov nastupovalo lepšie. Po majstrovstvách sveta v Kórei, kde som získal tri medaily, som si celkom veril a tešil som sa, ako to na paralympiáde všetkým ukážem.

Napriek tomu som si tesne pred jej začiatkom hovoril, že by som bol rád, keby vyšla aspoň jedna medaila, " usmieva sa. A pomaly si zvyká aj na záujem verejnosti a médií, hoci, ako hovorí, radšej je v úzadí a popularitu prenecháva iným. "Ono je to tak, že pozornosť sa väčšinou sústreďuje na lyžiara a navádzač zostáva trochu mimo, hoci je to spoločný boj aj úspech, a vždy prízvukujem, že to nie sú moje medaily, ale naše. Obaja sme ich oddreli rovnakým dielom. " Preto keď šli po olympijskom námestí po odovzdávaní medailí, svoju skryl, aby si ľudia všímali viac Juraja. "Keď som videl, ako si to užíva, bolo to super. Navyše mám teraz niekedy pocit, akoby som žil dva životy. A ja mám radšej ten súkromný, hoci tichší, no oveľa príjemnejší. " Vďaka výsledkom by si však chcel splniť ďalší sen, a to profesionalizáciu paralympijského lyžovania. Aby sa raz pretekári mohli venovať naplno len športu.

V škole ako v tábore

V šiestich rokoch mu do života zasiahla nepríjemná diagnóza - dystrofia očnej sietnice.

Teda jej nedokrvenie a nezvratné odumieranie. Pre postupné zhoršovanie zraku a zužovanie zorného poľa stratil mnohé možnosti. Pri hľadaní vhodnej aktivity narazila jeho mama na Petra Matiaška, ktorý sa v lyžiarskom stredisku na Remate venoval zdravotne hendikepovaným. Práve on viedol aj prvé Jakubove kroky na svahu.

Tu spoznal aj navádzača Juraja Mederu, s ktorým jazdí od začiatku a sú takmer ako dvojčičky. Ukázalo sa, že práve lyžovanie bola tá správna voľba, pretože Jakub v ňom rýchlo napredoval. Od štvrtej triedy navštevoval špeciálnu základnú školu pre slabozraké deti v Bratislave, domov chodil len na víkendy.

"Prvý polrok som to bral ako tábor, " smeje sa, "no potom som zistil, že tam až taká voľnosť nebude.

Najhoršie bolo, že sme sa odtiaľ prakticky nepohli, pre možné úrazy sme nemohli trebárs hrať futbal, čo som predtým zvykol.

Navyše som nemal šťastie na triedu, nie so všetkými som si takpovediac sadol. " Keďže gymnázium pre slabozrakých neexistovalo, strednú školu absolvoval v Prievidzi na Gymnázium V. B. Nedožerského. "To bolo skvelé obdobie. Mal som perfektných spolužiakov, ktorí ma prijali tak, že som sa cítil ako úplne zdravý človek, " spomína.

Hoci väčšinu poznámok si robil do počítača a odpovedal zväčša ústne, trebárs na matematike sa nevyhol klasickému zošitu, počítaniu príkladov a písomkám. "Väčšinou so mnou sedel niekto šikovnejší, aby mi stíhal diktovať a aj sám si písať poznámky, " smeje sa. Aj vďaka tomu dnes bez väčších problémov študuje na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** odbor so zameraním na podnikanie v cestovnom ruchu. Pochvaľuje si prístup školy, ktorá mu v mnohom vychádza v ústrety. "Som veľmi vďačný, že mi umožňujú, aby som sa venoval športu. Od septembra do decembra som totiž prakticky každý druhý-tretí týždeň chodieval trénovať do zahraničia, takže mi tolerovali absencie a aj teraz po paralympiáde si budem môcť trochu predĺžiť skúšobné obdobie. I keď najradšej by som to zvládol v normálnych termínoch, uvidíme. "

Tancuje nohami pod sedadlom

Nebyť zrakového hendikepu, možno by z neho bol tanečník. Jakubova mama Mária sa totiž dlhé roky venovala folklóru, preto ho prihlásila do detského folklórneho súboru Malý Vtáčnik v Prievidzi. Trúfol by si ešte teraz zakrepčiť? "Ale áno, len neviem, aký by bol výsledok, " smeje sa. "Asi by mi dlhšie trvalo, kým by som sa do toho dostal. Ale vždy keď sedím na vianočnom vystúpení súboru, tak ma to znova chytí a pod sedadlom súcham nohami. " Tancu, hoci nie ľudovému, sa rekreačne venuje aj jeho o dva roky staršia sestra, ktorá študuje na Masarykovej univerzite v Brne. Jakubova choroba našťastie nepostupuje tak rýchlo, ako sa kedysi lekári obávali.

Napriek tomu je realista: "Diagnóza je, aká je, každý lekár, s ktorým som sa rozprával, mi potvrdil, že raz o zrak prídem úplne. Otázkou je, kedy. " Potom už bude rozoznávať iba svetlo a tmu, respektíve vnímať len akési tieň.

Nestráca však optimizmus. "Zatiaľ si s tým nerobím ťažkú hlavu a dúfam, že ten okamih je ešte veľmi ďaleko. Preto, kým sa dá, si užívam, snažím sa vidieť a zažiť čo najviac. A keď to raz príde, poviem si fajn, zažil som toho veľa.

Omnoho horšie musí byť, ak pridete o zrak naraz napríklad po nehode alebo úraze, to si naozaj neviem predstaviť. "

Článok nájdete na www.mojcasopis.sk

Trojnásobný paralympijský víťaz Jakub Krako skrýval medailu pod tričkom.

Bez počítača sa Jakub nezaobíde. Vo Vancouvri bol jeho najspoľahlivejším spojivom s blízkymi na Slovensku.

navádzačom Jurajom Mederom jazdí Jakub od začiatku, čo považuje nielen on, ale aj odborníci za veľkú výhodu.

Medaily sú výsledkom spoločného úsilia, prízvukuje Jakub.

JAKUB KRAKO

Vek: 19 Klub: Pegas Remata, navádzač Juraj Medera Najväčšie úspechy: 1. miesto v slalome, 1. v obrovskom slalome, 1. miesto v superkombinácii, 2. miesto v super-G (zimné olympijské hry 2010 Vancouver, Kanada), 1. miesto v slalome, 2. miesto v obrovskom slalome, 2. miesto v superkombinácii (majstrovstvá sveta 2009, Gangwon-Do, Kórea), 2. miesto v Svetovom pohári (2008/2009). V roku 2009 sa stal najmladším víťazom Svetového pohára.

[Späť na obsah](#)

16. Navádzači jazdia lepšie

[Téma: Ekonomická univerzita; TV OKO; 15/04/2010; 15/2010; s.: 6,7,8,9,10,11; Rozhovor; Eva Andrejčáková]

Paralympionik Jakub Krako

JAKUB KRAKO je veľký sympaták, srší z neho vitalita a radosť zo života. Až keď v internátnej izbe po hmate vyberie z rucksaku štyri mäkké filcové puzdrá, v ktorých má uložené ťažké medaily, uvedomujeme si, s kým máme vlastne do činenia. Zrakovo postihnutý lyžiar si vybojoval na paralympiáde vo Vancouvri trikrát zlato a raz striebro. Vraví, že bez navádzača by bol na svahu stratený. A že k víťazstvu im pomohla psychická pohoda.

TEXT - Eva Andrejčáková / Foto: Peter Žákovič, tasr, sita, Profimedia a archív J.K.

Ako vás doma privítali?

Všetci sa tešili, gratulovali mi, každý bol rád, že ma konečne po dlhom čase vidí. Veď som bol preč skoro mesiac. Väčšinou mi prišli blahoželanania hneď, cez mobil alebo cez internet, ale mobil si na svah nenosievam, lebo veľa vecí strácam. Keď som pricestoval, každý mi chcel ešte osobne zablahoželať. Čakalo ma celé mestské zastupiteľstvo plus rodina. Mama mi navarila halušky, ako sľúbila.

Spomínate si, aké to bolo, keď ste po prvý raz stáli na lyžiach?

Pamätám si to, celkom ma to bavilo, hneď od začiatku. Vôbec som však nevedel brzdiť. Dokázal som urobiť jeden oblúk aj druhý oblúk, ale zabrzdiť nie. Môj tréner bol z toho nervózny, ale sa aj bavil. Vtedy som sa lyžovať iba učil, jazdil som len tak na voľno, ešte som bol malý, mal som asi deväť rokov. A tréner, ktorý ma učil a trénuje doteraz, bol vtedy prakticky iba chalan.

Ako sa k vám dostal?

Bolo to cez uja Peťa Matiašku, človeka, ktorý ma po prvý raz zobral na lyže, na Malinô brdo a bol mojim úplne prvým trénerom. Bolo to v časoch, keď ma rodičia chceli dať na nejaký šport.

Predtým ste vraj tancovali. Prečo ste s tancom prestali?

Asi preto, že tancovať prestala sestra, lebo sa dala na plávanie. Rodičia ma zrejme odtiaľ zobrali, aby som do tanečnej nechodil sám. Navyše som potom odišiel z Prievidze do Bratislavy do internátnej základnej školy pre zrakovo postihnutých, takže by som to doma vôbec nestíhal. Tréningy bývali cez týždeň.

Bola to skôr snaha rodičov, aby ste športovali, alebo ste to chceli aj vy?

Bol som malý, takže rodičia rozhodovali za mňa, ale nebúril som sa. Rád som sa hýbal a lyžovanie bolo

super. Akurát som musel ísť pomaly, čo ma dosť trápilo, lebo ma to bavilo tým viac, čím rýchlejšie som mohol ísť. Keby ma to nechtylo, teraz by som to nerobil.

Vaši rodičia sa medzitým rozviedli. Dalo sa to zvládať len s mamou?

Neostalo to len na mamu, otec ma veľmi podporuje v lyžovaní. Aj keď nežijeme spolu, myslím, že má veľkú zásluhu na tom, že som mohol trénovať. Dosť často chodieval so mnou na kopec. A čo sa týka financií, som vďačný ujovi Peťovi Matiaškovi. Vždy zohnal peniaze, aby som mal na lyže a tak.

Dá sa trénovať medzi vidiacimi lyžiarmi?

Na Slovensku je to tak, že sa treba dohodnúť s majiteľom, manažérom na kopci, či tam môžem trénovať. Trénujeme na Skalke, v Jasnej a hlavne na Remate, to máme najbližšie, tak okolo dvadsať kilometrov. A môj navádzač to má kúsok cez horu, vždy sa na kopci stretneme. V zahraničí je to lepšie, lebo tam sú zjazdovky oveľa väčšie, niekedy máme k dispozícii celý kopec, ktorý vyhradia len pre pretekárov, a už tam si človek postaví tréning, ako chce. Lyžiari na Slovensku nám občas do tréningu vletia, asi si neuvedomujú, aké je to nebezpečné.

Ako je to so sponzormi?

Teraz už mám výsledky, takže aj štát dá nejakú podporu, ale na začiatku ma potiahol hlavne ujo Peťo. Myslím, že zháňal peniaze z mládežníckych fondov, ja vlastne ani neviem, ale nikdy som nemal problém, že by sa nedalo niečo vybaviť. Inak sa do financií zatiaľ veľmi nerozumiem.

Od začiatku ste verili, že niečo v športe dokázate?

Asi hej. Mojm snom bolo odjakživa vyhrať zlatú medailu na paralympiáde.

Čo sa vám aj podarilo. To je až neuveriteľné, nie?

Najprv to boli len jedny preteky za rok. Keď som ako malý chalan pretekal proti dvojnásobne starším pánom, bolo to len také, že som prišiel a odišiel. Postupne mi bola konkurencia stále menej vzdialená, čo ma motivovalo.

Už ako pätnásťročný ste boli na olympiáde v Turíne. Ako ste sa na to pripravovali?

To bolo znova úsilie uja Peťa. Chcel, aby som tam išiel, aby som nazbieral nejaké skúsenosti a aby som to tam aspoň videl. A Taliansko predsa len nebolo tak ďaleko. Európsky pohár som už jazdil, takže som si mal kde vyjazdiť body na účasť. Bolo to aj dosť napäté obdobie, lebo do poslednej chvíle som netušil, či tam pôjdem. Pre body i pre miestenky. Nakoniec som mal možnosť štartovať v troch disciplínach.

Ako na vás zapôsobila atmosféra?

Povzbudilo ma to. Bol som vtedy síce ľahšia hmotnostná kategória, ale skončil som šiesty v super-G. Síce s veľkým rozdielom, ale bol som spokojný, a tréner asi tiež. Slalom sa mi nepodaril, tam som skončil preteky už v druhej bráne.

Tento rok ste vynikajúco uspeli. Nezľakli ste sa toľkých víťazstiev?

Šťastie mi teraz naozaj prialo. Ešte mi nedošlo, čo sa vlastne podarilo, a asi mi to ani nikdy nedôjde, ale som rád takto vo svojom svete.

Keď ste boli prvý raz na paralympiáde, bolo to s vaším zrakom lepšie ako teraz?

Myslím, že odvtedy sa môj stav nezmenil.

Čo sa týka zraku, bol som vtedy v kategórii menej postihnutých, no v ťažšej disciplíne.

Je to tak, že zrakovo postihnutí sú rozdelení do kategórií B1 - tí sú úplne nevidiaci, potom B2 a B3. Ja som bol vtedy v B3, čiže v kategórii najlepšie vidiacich medzi hendikepovanými, ale nebrali do úvahy moje zorné pole, teda, akú plochu pred sebou vidím. To sa zmenilo až pred dvoma-troma rokmi. Takže ma tento rok na základe vyšetrení preradili do kategórie B2.

Ako je to s vašou diagnózou?

Je to dedičná choroba s dystrofiou sietnice, ktorá mi pomaly odumiera. Neprekrvuje sa, lebo tam mám zúžené cievy. Takže asi to bude s negatívnym koncom, ale zatiaľ sa môj stav nemení.

Do akej miery ohrozuje lyžovanie priebeh vašej choroby?

Tí slabozrakí, ktorých šport ohrozuje, majú väčšinou problémy súvisiace s mozgovou činnosťou alebo s tlakom v očiach. To nemám, takže športovať môžem, aj keď niektoré veci, napríklad robiť stojku, by som veľmi nemal, aby mi tam náhodou niečo neprasklo.

Ako je podľa vás možné, že sa vám podarilo tak zabodovať? Mnohí hovoria, že to nemohla byť náhoda.

Neviem, možno sme to najlepšie zvládli psychicky. Napríklad kanadský pretekár veľmi pohorel. Naňho sa asi vyvíjal obrovský tlak, lebo počas celej sezóny vyhrával, vždy bol v prvej trojke, a zrazu na olympiáde dosiahol najlepší výsledok štvrté miesto, aj o to sa musel deliť s Francúzom. Nám podľa mňa veľmi pomohla psychická pohoda, a možno mne aj to, že prvá disciplína bol slalom, a nie zjazd (smiech). Vyhral som prvú medailu, a to ma veľmi nakoplo. A potom je to kombinácia rôznych ďalších faktorov - ako tvrdo sme pracovali, moja rodina bola ochotná obetovať svoj spánok, aby ma mohli odviezť každé ráno na tréning.

Dalo sa to dobre zvládať?

Museli sme. Keď som nebol v škole, tak na Remate, skoro každý druhý týždeň sme boli na výjazdoch, od septembra do decembra. Okolo sviatkov to bolo dosť mizerné, lebo snehové podmienky nám nedovolili postaviť nič, takže sme lyžovali iba navoľno. V reprezentačnom družstve nás bolo asi osemnásť. Na výjazdy sme chodili však ako partia zhruba desiatich ľudí. Traja zrakovo postihnutí, ja plus Maťo France a Iveta Chlebaková a navádzači, plus tréner a servisman. Vyráža sa väčšinou od nás z Prievdz, lebo tam máme uskladnené lyže, urobíme slučku cez Banskú Bystricu, potom Bratislavu a ideme ďalej na Rakúsko.

Víťazstvá na paralympiáde ste dosiahli v dvojici s vaším navádzačom Jurajom Mederom. Ste spolu aj mimo tréningov?

Teraz si užívame chvíle voľna, on je s priateľkou v Brne, kde študuje, ja v Bratislave. Stretávame sa vlastne až koncom júna, keď už sú letné prípravy na novú sezónu. Teraz je situácia trochu iná, voľno strávime aj spolu, aj s ďalšími ľuďmi z tímu, lebo doteraz sme všetci len makali a stretávali sme sa len na svahu a v hoteloch. To predsa len nebolo ono. Chystáme sa na chatu.

Ako ste sa vlastne stretli?

Začali sme spolu jazdiť, keď som mal asi desať rokov. Znova musím spomenúť uja Peťa. Raz ho vraj videl na Remate, jazdil za školu a občas si tam prišiel zatrénovať. Oslovil ho, či by to nechcel skúsiť ako navádzač. Tak sme išli spolu na jeden tréning, potom hneď na jedny preteky, a tam sme skončili tretí. To nás celkom povzbudilo. Zo začiatku sme boli spolu pomenej, lebo vtedy som lyžoval ešte pomaly a mohol som jazdiť aj sám, ale postupne sa výkon zvyšoval a teraz som na svahu bez Juraja trochu stratený.

Už bez seba nemôžete lyžovať?

Je to už pomaly desať rokov. Už je to o dvoch ľuďoch. Sme vlastne tandem, napríklad ako Hochschornerovci. Keď jeden urobí chybu, zahapruje, môžeme prísť o medailu. Nemám brata a myslím, že on je už pre mňa ako starší brat. Poviem mu všetko, poradí mi, občas aj zbuzeruje, niekedy, v poslednom čase aj ja jeho, ale inak sme veľmi dobrí kamaráti. Keď sa pohádame, tak vieme prečo, a neskôr si to vieme vysvetliť. Na svahu mu musím stopercentne dôverovať. Čo povie, musím čo najrýchlejšie spraviť. Je potrebné, aby som si s niekým stále rozumel.

Už ste dostali odmenu, ktorú vám sľúbili? Ako sa budete deliť?

Ešte ju nemáme, ale sponzori sú už asi zohnaní, veď sme dostali aj pobyt v Piešťanoch, na ktorý sa veľmi teším. Inak, čo sa týka rozdeľovania, nepáči sa mi, ako to v zákone stojí. Podľa zákona dostávam na svojho navádzača sumu, ktorá predstavuje polovicu z tej, čo dostanem ja. Mali by sme sa deliť jedna k jednej, veď on toho nakoniec obetuje viac než ja - školu, prácu, rodinu, a ja mám aspoň invalidný dôchodok. Síce z neho ani zďaleka nevyžijem, ale keďže zatiaľ bývam u mamy, môžem si ho šetriť. Podľa mňa navádzači sú v športe najviac zanedbaní. Na nich sa často nemyslí. Takže aby sme mali narovnať, presúvam naňho aj časť sumy, ktorá ide podľa zákona mne.

To je vaše osobné rozhodnutie?

Áno, pokladám to za normálne a prirodzené.

Na svahu najnovšie používate vysielacky. Ako vyzerá vaša spolupráca? V čom je teraz lyžovanie pre vás lepšie ako predtým?

Vysielačky používame iba druhý rok. Vďaka tomu som zistil, ako veľmi som na svahu odkázaný na zvukový impulz od navádzača. Keď musím urobiť oblúk okolo brány, musím začať dostatočne skoro, nie až vtedy, keď ju zbadám. Registrujem ju približne na dva metre a tridsať centimetrov ako čiernu siluetu. Vysielačky dosť pomohli, lebo niekedy som ho nepočul. Teraz on nepočuje mňa, a ja ho počujem. A môže mi dostatočne včas hlásiť detaily trasy.

Môžete sa vďaka tomu aj viac od seba vzdialiť?

Práveže ideme stále rovnako blízko seba. Niekedy mi pomôže, keď ide trošku rýchlejšie, lebo ma to potiahne a motivuje a lepšie zaberiem. Stále jazdíme tak blízko, aby som nestratil očný kontakt.

Z úplnej blízkosti rozoznávate aj farby?

Áno, rozoznávam, občas aj registrujem, keď má Juraj nejaké farby na kombinéze. Možno tie farby vnímam stále, ale z pretekov sa vždy pamätám len na čiernu siluetu.

Je v poriadku, keď doňho počas zjazdu narážate?

No, to nie je celkom v poriadku, ale snažím sa v kritickej chvíli naňho čo najhlasnejšie kričať. Často sa sám otočí a vidí, či som príliš blízko za ním, alebo nie. Dotknúť som sa ho ešte nedotkol. No a párkrát sme trénovali tak, že sa predom mnou schúlil. On je totiž o dvadsať kilogramov ťažší, a keď ide predom mnou, telom mi vytvára vzduchové okno, a to potom človek dokáže veľmi jednoducho zrýchliť. Keď ho náhodou občas trochu ‚potlačím‘, snažím sa mu to dať vedieť dopredu. Na pretekoch sa nám to nestáva. Občas mu vybehnem na pätky, ale radšej pribrzdím, lebo je to dosť nebezpečné. Keď robíme oblúk, mohlo by sa nám dosť ľahko niečo stať.

Berú sa za to body?

Teraz spravili také pravidlo, že sa ho nemôžem fyzicky dotknúť, lebo nás môžu diskvalifikovať. To sa však málokedy stáva. Osobne som to nikdy nevidel. Zrakovo postihnutí väčšinou nejazdia tak dobre ako ich navádzači, tí sú schopní rýchlo zrýchliť.

Vraj spolu chodievate aj na bicykloch.

Občas v lete. A myslím si, že horské bicykle nám pomohli, čo sa týka odstupu. Hlavne, keď jazdíme dolu kopcom, ja za ním. Okrem toho ešte behávam.

Sám?

Áno, máme hneď za domom poľnú cestičku, kde možno stretnúť maximálne dvoch-troch cyklistov. Tú trať poznám už naspamäť. Je to pre mňa obrovský relax. Keď mám nejaký problém, alebo je toho v škole veľa, idem si zabehať. To je nová energia. Na bicykel si trúfnem sám maximálne do kilometra okolo dediny, po ceste, ktorú naozaj dobre poznám.

Používate pri chôdzi slepeckú paličku?

Nie, postihnutie mám od malička, zvykol som si na to tak, že som si vedel vypestovať orientáciu. Mám ju podľa mňa celkom dobrú, už mám aj svoje grify, ako zachytiť plochu pred sebou, napríklad musím otáčať hlavu napravo aj naľavo, lebo na istých miestach nevidím. Vyzerá to, že sa len tak obzerám, ale ja sa vlastne pozerám pred seba. Párkrát sa stane, že musím nečakane zabrzdiť, lebo sa predom mnou zrazu vynorí človek. To sú šokové chvíle.

Pamätáte sa na najväčší zlom počas vašej choroby?

Evidujem ho, keď som mal asi deväť rokov. Vtedy prišiel ten čas, keď som si uvedomil, že predtým som videl vcelku dobre a odvtedy už vidím zle. Nemám síce teraz pocit, že sa mi stav zhoršuje, ale napríklad na počítači mi kedysi stačilo šesťnásobné zväčšenie, a dnes potrebujem desať- až dvanásťnásobné zväčšenie. No možno je to aj tak, že predtým som bol viac nalepený na obrazovku a teraz od nej sedím trochu ďalej. Radšej ležím a notebook mám položený až skoro pri členkoch, ako by som mal byť nalepený na monitor, aby mi tuhol krk. Z toho som veľmi nervózny.

Spomínate si na reakcie rodiny, keď sa choroba objavila?

Rodičia ma vždy vychovávali ako zdravého. Dokonca niekedy aj ja sám mávam pocit, že som zdravý. A nemám rád, keď ľudia hovoria, že toto a toto je preto, lebo zle vidím. Vtedy ma ide rozhodiť, lebo chcem mať rovnaké podmienky ako ostatní. Samozrejme, veci, ktorých nie som schopný, vynechávam a skúšať ich nebudem, napríklad strieľať z pušky, tenis tiež veľmi často nehrávam, len ak sa chcem vyslovene

zabaviť. Keď už, tak za šera až tmy (smiech).

A ako to funguje s balením dievčat?

Nemám priateľku a doteraz som ani nič v tomto smere nechcel riešiť, aby sa dievča necítilo odstrčené. Už mám však viac voľna, tak uvidím, čo sa bude rysovať.

Dokážete si sám povedať, kedy je alebo nie je čas zaoberať sa dievčatami?

No, úplne sa to nedá, človek to v sebe stále rieši, ale väčšinou na to ešte nebol ani čas.

V športe ste dosiahli maximum. Ako vidíte svoju cestu ďalej?

Teraz by som chcel hlavne dokončiť školu, užiť si leto a ak sa podarí, trochu viac si na budúci rok pocestovať. Mojm želaním je pokračovať v lyžovaní. Každý rok si po sezóne dávam taký športový cieľ, že priberiem na 85 kilogramov. A zatiaľ sa mi to nepodarilo. Takže mám čo robiť. To je moja hranica, na ktorej by som chcel byť, lebo veľmi ťažko priberám a ľahko chudnem. Teraz mi chýba asi desať kilogramov. Keď priberiem, možno by som mohol byť rýchlejší v jednotlivých športových disciplínach. Chcel by som skúsiť, či to bude v tomto smere pozitívne.

Prečo ste sa dali na štúdium ekonómie?

Chcem podnikáť, otvoriť si vlastný biznis. Bola by pre mňa trauma ráno o pol šiestej vstávať a chodiť do roboty. Toho sa trochu desím. Možno, keď budem trochu starší a zodpovednejší, si poviem, že to je dobre a kariérny rast je mojím cieľom. Zatiaľ ma celkom baví marketing. Inak som v odbore podnikania v obchode a cestovnom ruchu.

Mávate v bežnom živote pocit, že ste obmedzovaný, že spoločnosť neberie ohľad na váš hendikep?

Myslím, že nie. V škole mi dosť vychádzajú v ústrety, hlavne čo sa týka písomiek. Niektoré môžem robiť ústne, alebo mi donesú zväčšený materiál a dajú mi na vypracovanie dlhší čas. Čo sa týka obsahu učiva, zo zákona vyplýva, že nemôžem byť diskriminovaný pozitívne ani negatívne. Asi najväčší problém mi robí cestovanie.

Ako to riešite?

Problém je, že si nemôžem sadnúť do auta a byť o päť minút niekde. Som odkázaný na MHD a spoje, vlaky, autobusy alebo na ďalšieho človeka, ktorý by ma mohol niekam odviezť. Dokážem sa prepraviť sám z bodu A do bodu B, ale väčšinou otravujem okoloidúcich ľudí. Alebo si musím pozrieť na internete presný počet zastávok. Niektoré autobusy síce hlásia, aká zastávka nasleduje, ale väčšina nie. Komické je, keď napríklad na zastávke pri **Ekonomickej univerzite** behám hore-dolu, aby som zistil, čo za autobus práve prišiel. Niekedy ho aj odignorujem, lebo to nemá zmysel. Našťastie, z nášho internátu chodí len jeden jediný autobus, a to priamo k univerzite, takže ten si nepletiem.

A čo čítanie? Využívate Braillovo písmo?

Na čítanie mám pomôcky - lupy alebo ďalekohľad, ale ten som asi práve niekde vytratil, lebo ho nemôžem nájsť. Braillovým písmom veľmi nečítam. Učil som sa to trochu na základnej škole, dačo viem prečítať, ale napríklad nápis na medailách "Vancouver 2010" som lúštil asi pätnásť minút. Nebol som doteraz na Braillovo písmo odkázaný. Keď to budem potrebovať, doučím sa ho.

Spolu s medailami má Jakub v puzdre uloženú aj hodvábnu šatku. Je na nej zobrazený motív, ktorý sa vo výrezoch objavuje na medailách, čiže každá z nich je časťou väčšieho celku a je vlastne originálom. Medaily majú štvorcový, mierne zvlnený tvar, vážia pol kilogramu a na každej z nich je Braillovým písmom napísané Vancouver 2010.

Záujem médií na Slovensku o hendikepovaných športovcov bol tento rok väčší ako inokedy, v porovnaní s vyspelým svetom je to však stále málo. "Aj tak sme veľmi potešení, ako nás doma privítali," hovorí Juraj Medera. S Jakubom Krakom jazdí už takmer jedenásť rokov. Je od neho o sedem rokov starší a študuje sociálnu prácu. Pre svoje poslanie - byť navádzačom zrakovo postihnutého športovca, obetoval množstvo času, aj na úkor rodiny a práce. Vždy ho však držalo pomyslenie, že by sa raz mohol dostaviť krásny výsledok. "Bolo to veľké chcenie, cítili sme, že keď budeme veľa trénovať, môžeme zabojsť. K tomu, čo sme dosiahli, treba určite kus športového šťastia, ale aj veľa ducha," hovorí Juraj. S Jakubom pred rokom zvíťazili v slalome na pretekoch Svetového pohára, čo ich veľmi povzbudilo. Z Vancouveru si napokon priviezli tri zlaté medaily a jedno striebro. Juraj vo veku chlapca športoval ako jednotlivec - bol

dobrý v cyklistike aj v lyžovaní. Stretnutie obom prinieslo pozitívnu zmenu. "Fungujeme v tíme, každý z nás je dôležitý. Baví ma, že to môžeme robiť spolu," dodáva Juraj.

Navádzači sú v sporte zanedbaní. Na nich sa často nemyslí

Foto:

Podľa známeho trénera zdravotne postihnutých športovcov Petra Matiaška sú Jakub s Jurajom asi najzohranejšou dvojicou, ktorá v ich kategórii jazdí

Zimné paralympijské hry 2010 vo Vancouvri boli pre slovenských paralympionikov mimoriadne úspešné. V konečnej medailovej bilancii obsadilo Slovensko so šiestimi zlatými dvoma striebornými a tromi bronzovými medailami štvrté miesto hneď za Nemeckom, Ruskom a Kanadou

Na svahu musím Jurajovi stopercentne dôverovať

Pätnásťročný Jakub Krako s mamou po príchode z paralympijských hier v Turíne pred štyrmi rokmi

Postupne mi bola konkurencia stále menej vzdialená, čo ma motivovalo

Jakubovi rodičia sú rozvedení, no obaja majú zásluhu na tom, že ich syn sa mohol intenzívne venovať lyžovaniu

So sestrou pri vianočnom stromčeku

Keby ma to nechtylo, teraz by som lyžovanie nerobil

Jakub Krako (1990)

Narodil sa v Žiline, žil v Prievidzi a teraz žije v Lazanoch. Zrakovo postihnutý zjazdár študoval na Základnej internátnej škole pre žiakov so zrakovým postihnutím v Bratislave, momentálne je v prvom ročníku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Trénuje v klube Pegas Remata, už jedenásty rok je jeho navádzačom Juraj Medera. Jakub bol ako pätnásťročný na Zimných paralympijských hrách 2006 v Turíne absolútne najmladším pretekárom v alpských disciplínach a v super-G sa umiestnil ako šiesty. V januári minulého roku sa stal historicky najmladším víťazom pretekov Svetového pohára v španielskom stredisku La Molina. Na tohtoročnej 10. zimnej paralympiáde vo Vancouvri získali s Jurajom Mederom tri zlaté medaily (obrovský slalom, slalom, superkombinácia), jedno striebro (super-G) a v zjazde skončili štvrtí. Krako sa tak stal (spolu s lyžiarkou Henrietou Farkašovou) najúspešnejším paralympijským športovcom v histórii Slovenska.

[Späť na obsah](#)

17. Jakub Krako: Navádzači jazdia lepšie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 15/04/2010; Šport - Zimné športy; Eva Andrejčáková FOTO - Peter Žákovič, tasr, sita, Profi media a archív J.K.]

Jakub Krako je veľký sympafák, srší z neho vitalita a radosť zo života. Až keď v internátnej izbe po hmate vyberie z rucksaku štyri mäkké filcové puzdrá, v ktorých má uložené ťažké medaily, uvedomujeme si, s kým máme vlastne do činenia. Zrakovo postihnutý lyžiar si vybojoval na paralympiáde vo Vancouvri trikrát zlato a raz striebro. Vraví, že bez navádzača by bol na svahu stratený. A že k víťazstvu im pomohla psychická pohoda. Ako vás doma privítali?

Všetci sa tešili, gratulovali mi, každý bol rád, že ma konečne po dlhom čase vidí. Veď som bol preč skoro mesiac. Väčšinou mi prišli blahoželania hneď, cez mobil alebo cez internet, ale mobil si na svah nenosievam, lebo veľa vecí strácam. Keď som pricestoval, každý mi chcel ešte osobne zblahoželať. Čakalo ma celé mestské zastupiteľstvo plus rodina. Mama mi navarila halušky, ako sľúbila.

Spomínate si, aké to bolo, keď ste po prvý raz stáli na lyžiach?

Pamätám si to, celkom ma to bavilo, hneď od začiatku. Vôbec však nevedel brzdiť. Dokázal som urobiť jeden oblúk aj druhý oblúk, ale zabrzdiť nie. Môj tréner bol z toho nervózny, ale sa aj bavil. Vtedy som sa lyžovať iba učil, jazdil som len tak na voľno, ešte som bol malý, mal som asi deväť rokov. A tréner, ktorý ma učil a trénuje doteraz, bol vtedy prakticky iba chalan.

Ako sa k vám dostal?

Bolo to cez uja Peťa Matiašku, človeka, ktorý ma po prvý raz zobral na lyže, na Malinô brdo a bol mojím úplne prvým trénerom. Bolo to v časoch, keď ma rodičia chceli dať na nejaký šport.

Predtým ste vraj tancovali. Prečo ste s tancom prestali?

Asi preto, že tancovať prestala sestra, lebo sa dala na plávanie. Rodičia ma zrejme odtiaľ zobrali, aby som do tanečnej nechodil sám. Navyše som potom odišiel z Prievidze do Bratislavy do internátnej základnej školy pre zrakovo postihnutých, takže by som to doma vôbec nestíhal. Tréningy bývali cez týždeň.

Bola to skôr snaha rodičov, aby ste športovali, alebo ste to chceli aj vy?

Bol som malý, takže rodičia rozhodovali za mňa, ale nebúril som sa. Rád som sa hýbal a lyžovanie bolo super. Akurát som musel ísť pomaly, čo ma dosť trápilo, lebo ma to bavilo tým viac, čím rýchlejšie som mohol ísť. Keby ma to nechtylo, teraz by som to nerobil.

Podľa známeho trénera zdravotne postihnutých športovcov Petra Matiaška sú Jakub s Jurajom asi najzohranejšou dvojicou, ktorá v ich kategórii jazdí

Vaši rodičia sa medzitým rozviedli. Dalo sa to zvládať len s mamou?

Neostalo to len na mamu, otec ma veľmi podporuje v lyžovaní. Aj keď nežijeme spolu, myslím, že má veľkú zásluhu na tom, že som mohol trénovať. Dosť často chodieval so mnou na kopec. A čo sa týka financií, som vďačný ujovi Peťovi Matiaškovi. Vždy zohnal peniaze, aby som mal na lyže a tak.

Dá sa trénovať medzi vidiacimi lyžiarmi?

Na Slovensku je to tak, že sa treba dohodnúť s majiteľom, manažérom na kopci, či tam môžem trénovať. Trénujeme na Skalke, v Jasnej a hlavne na Remate, to máme najbližšie, tak okolo dvadsať kilometrov. A môj navádzač to má kúsok cez horu, vždy sa na kopci stretneme. V zahraničí je to lepšie, lebo tam sú zjazdovky oveľa väčšie, niekedy máme k dispozícii celý kopec, ktorý vyhradia len pre pretekárov, a už tam si človek postaví tréning, ako chce. Lyžiari na Slovensku nám občas do tréningu vletia, asi si neuvedomujú, aké je to nebezpečné.

Ako je to so sponzormi?

Teraz už mám výsledky, takže aj štát dá nejakú podporu, ale na začiatku ma potiahol hlavne ujo Peťo. Myslím, že zháňal peniaze z mládežníckych fondov, ja vlastne ani neviem, ale nikdy som nemal problém, že by sa nedalo niečo vybaviť. Inak sa do financií zatiaľ veľmi nerozumiem.

Od začiatku ste verili, že niečo v športe dokážete?

Asi hej. Mojím snom bolo odjakživa vyhrať zlatú medailu na paralympiáde.

Čo sa vám aj podarilo. To je až neuveriteľné, nie?

Najprv to boli len jedny preteky za rok. Keď som ako malý chalan pretekal proti dvojnásobne starším pánom, bolo to len také, že som prišiel a odišiel. Postupne mi bola konkurencia stále menej vzdialená, čo ma motivovalo.

Už ako pätnásťročný ste boli na olympiáde v Turíne. Ako ste sa na to pripravovali?

To bolo znova úsilie uja Peťa. Chcel, aby som tam išiel, aby som nazbieral nejaké skúsenosti, a aby som to tam aspoň videl. A Taliansko predsa len nebolo tak ďaleko. Európsky pohár som už jazdil, takže som si mal kde vyjazdiť body na účasť. Bolo to aj dosť napäté obdobie, lebo do poslednej chvíle som netušil, či tam pôjdem. Pre body i pre miestenky. Nakoniec som mal možnosť štartovať v troch disciplínach.

Ako na vás zapôsobila atmosféra?

Povzbudilo ma to. Bol som vtedy síce ľahšia hmotnostná kategória, ale skončil som šiesty v super G. Síce s veľkým rozdielom, ale bol som spokojný, a tréner asi tiež. Slalom sa mi nepodaril, tam som skončil preteky už v druhej bráne.

Tento rok ste vynikajúco uspeli. Nezľakli ste sa toľkých víťazstiev?

Šťastie mi teraz naozaj prialo. Ešte mi nedošlo, čo sa vlastne podarilo, a asi mi to ani nikdy nedôjde, ale som rád takto vo svojom svete.

Jeden z tréningov v rakúskych Alpách. Malý Jakub uprostred

Keď ste boli prvý raz na paralympiáde, bolo to s vaším zrakom lepšie ako teraz?

Myslím, že odvtedy sa môj stav nezmenil. Čo sa týka zraku, bol som vtedy v kategórii menej postihnutých, no v ťažšej disciplíne. Je to tak, že zrakovo postihnutí sú rozdelení do kategórií B1 – tí sú úplne nevidiaci, potom B2 a B3. Ja som bol vtedy v B3, čiže v kategórii najlepšie vidiacich medzi hendikepovanými, ale nebrali do úvahy moje zorné pole, teda, akú plochu pred sebou vidím. To sa zmenilo až pred dvoma-troma rokmi. Takže ma tento rok na základe vyšetrení preradili do kategórie B2.

Ako je to s vašou diagnózou?

Je to dedičná choroba s dystrofiou sietnice, ktorá mi pomaly odumiera. Neprekrvuje sa, lebo tam mám zúžené cievy. Takže asi to bude s negatívnym koncom, ale zatiaľ sa môj stav nemení.

Do akej miery ohrozuje lyžovanie priebeh vašej choroby?

Tí slabozrakí, ktorých šport ohrozuje, majú väčšinou problémy súvisiace s mozgovou činnosťou alebo s tlakom v očiach. To nemám, takže športovať môžem, aj keď niektoré veci, napríklad robiť stojku, by som veľmi nemal, aby mi tam náhodou niečo neprasklo.

Ako je podľa vás možné, že sa vám podarilo tak zabodovať? Mnohí hovoria, že to nemohla byť náhoda.

Neviem, možno sme to najlepšie zvládli psychicky. Napríklad kanadský pretekár veľmi pohorel. Naňho sa asi vyvíjal obrovský tlak, lebo počas celej sezóny vyhrával, vždy bol v prvej trojke, a zrazu na olympiáde dosiahol najlepší výsledok štvrté miesto, aj o to sa musel deliť s Francúzom. Nám podľa mňa veľmi pomohla psychická pohoda, a možno mne aj to, že prvá disciplína bol slalom, a nie zjazd (smiech). Vyhral som prvú medailu, a to ma veľmi nakoplo. A potom je to kombinácia rôznych ďalších faktorov - ako tvrdo sme pracovali, moja rodina bola ochotná obetovať svoj spánok, aby ma mohli odviezť každé ráno na tréning.

Dalo sa to dobre zvládať?

Museli sme. Keď som nebol v škole, tak na Remate, skoro každý druhý týždeň sme boli na výjazdoch, od septembra do decembra. Okolo sviatkov to bolo dosť mizerné, lebo snehové podmienky nám nedovolili postaviť nič, takže sme lyžovali iba navoľno. V reprezentačnom družstve nás bolo asi osemnásť. Na výjazdy sme chodili však ako partia zhruba desiatich ľudí. Traja zrakovo postihnutí, ja plus Maťo France a Iveta Chlebaková a navádzači, plus tréner a servisman. Vyráža sa väčšinou od nás z Prievidze, lebo tam máme uskladnené lyže, urobíme slučku cez Banskú Bystricu, potom Bratislavu a ideme ďalej na Rakúsko.

Vítazstvá na paralympiáde ste dosiahli v dvojici s vaším navádzačom Jurajom Mederom. Ste spolu aj mimo tréningov?

Teraz si užívame chvíle voľna, on je s priateľkou v Brne, kde študuje, ja v Bratislave. Stretávame sa vlastne až koncom júna, keď už sú letné prípravy na novú sezónu. Teraz je situácia trochu iná, voľno strávime aj spolu, aj s ďalšími ľuďmi z tímu, lebo doteraz sme všetci len makali a stretávali sme sa len na svahu a v hoteloch. To predsa len nebolo ono. Chystáme sa na chatu.

Ako ste sa vlastne stretli?

Začali sme spolu jazdiť, keď som mal asi desať rokov. Znova musím spomenúť uja Peťa. Raz ho vraj videl na Remate, jazdil za školu a občas si tam prišiel zatrénovať. Oslovil ho, či by to nechcel skúsiť ako navádzač. Tak sme išli spolu na jeden tréning, potom hneď na jedny preteky, a tam sme skončili tretí. To nás celkom povzbudilo. Zo začiatku sme boli spolu pomenej, lebo vtedy som lyžoval ešte pomaly a mohol som jazdiť aj sám, ale postupne sa výkon zvyšoval a teraz som na svahu bez Juraja trochu stratený.

Už bez seba nemôžete lyžovať?

Je to už pomaly desať rokov. Už je to o dvoch ľuďoch. Sme vlastne tandem, napríklad ako Hochschornerovci. Keď jeden urobí chybu, zahapruje, môžeme prísť o medailu. Nemám brata a myslím, že on je už pre mňa ako starší brat. Poviem mu všetko, poradí mi, občas aj zbuzeruje, niekedy, v poslednom čase aj ja jeho, ale inak sme veľmi dobrí kamaráti. Keď sa pohádame, tak vieme prečo, a

neskôr si to vieme vysvetliť. Na svahu mu musím stopercentne dôverovať. Čo povie, musím čo najrýchlejšie spraviť. Je potrebné, aby som si s niekým stále rozumel.

Už ste dostali odmenu, ktorú vám sľúbili? Ako sa budete deliť?

Ešte ju nemáme, ale sponzori sú už asi zohnaní, veď sme dostali aj pobyt v Piešťanoch, na ktorý sa veľmi teším. Inak, čo sa týka rozdeľovania, nepáči sa mi, ako to v zákone stojí. Podľa zákona dostávam na svojho navádzača sumu, ktorá predstavuje polovicu z tej, čo dostanem ja. Mali by sme sa deliť jedna k jednej, veď on toho nakoniec obetuje viac než ja – školu, prácu, rodinu, a ja mám aspoň invalidný dôchodok. Síce z neho ani zďaleka nevyžijem, ale keďže zatiaľ bývam u mamy, môžem si ho šetriť. Podľa mňa navádzači sú v športe najviac zanedbaní. Na nich sa často nemyslí. Takže aby sme mali narovnako, presúvam naňho aj časť sumy, ktorá ide podľa zákona mne.

To je vaše osobné rozhodnutie?

Áno, pokladám to za normálne a prirodzené.

Na svahu najnovšie používate vysielacky. Ako vyzerá vaša spolupráca? V čom je teraz lyžovanie pre vás lepšie ako predtým?

Vysielacky používame iba druhý rok. Vďaka tomu som zistil, ako veľmi som na svahu odkázaný na zvukový impulz od navádzača. Keď musím urobiť oblúk okolo brány, musím začať dostatočne skoro, nie až vtedy, keď ju zbadám. Registrujem ju približne na dva metre a tridsať centimetrov ako čiernu siluetu. Vysielacky dosť pomohli, lebo niekedy som ho nepočul. Teraz on nepočuje mňa, a ja ho počujem. A môže mi dostatočne včas hlásiť detaily trasy.

Zimné paralympijské hry 2010 vo Vancouvri boli pre slovenských paralympionikov mimoriadne úspešné. V konečnej medailovej bilancii obsadilo Slovensko so šiestimi zlatými dvoma striebornými a tromi bronzovými medailami štvrté miesto hneď za Nemeckom, Ruskom a Kanadou

Môžete sa vďaka tomu aj viac od seba vzdialiť?

Práveže ideme stále rovnako blízko seba. Niekedy mi pomôže, keď ide trochu rýchlejšie, lebo ma to potiahne a motivuje a lepšie zaberiem. Stále jazdíme tak blízko, aby som nestratil očný kontakt.

Z úplnej blízkosti rozoznávate aj farby?

Áno, rozoznávam, občas aj registrujem, keď má Juraj nejaké farby na kombinéze. Možno tie farby vnímam stále, ale z pretekov sa vždy pamätám len na čiernu siluetu.

Je v poriadku, keď doňho počas zjazdu narážate?

No, to nie je celkom v poriadku, ale snažím sa v kritickej chvíli naňho čo najhlasnejšie kričať. Často sa sám otočí a vidí, či som príliš blízko za ním, alebo nie. Dotknúť som sa ho ešte nedotkol. No a párkrát sme trénovali tak, že sa predo mnou schúlil. On je totiž o dvadsať kilogramov ťažší, a keď ide predo mnou, telom mi vytvára vzduchové okno, a to potom človek dokáže veľmi jednoducho zrýchliť. Keď ho náhodou občas trochu ‚potlačím‘, snažím sa mu to dať vedieť dopredu. Na pretekoch sa nám to nestáva. Občas mu vybehnem na pätky, ale radšej pribrzdím, lebo je to dosť nebezpečné. Keď robíme oblúk, mohlo by sa nám dosť ľahko niečo stať.

Berú sa za to body?

Teraz spravili také pravidlo, že sa ho nemôžem fyzicky dotknúť, lebo nás môžu diskvalifikovať. To sa však málokedy stáva. Osobne som to nikdy nevidel. Zrakovo postihnutí väčšinou nejazdia tak dobre ako ich navádzači, tí sú schopní rýchlo zrýchliť.

Vraj spolu chodievate aj na bicykloch.

Občas v lete. A myslím si, že horské bicykle nám pomohli, čo sa týka odstupu. Hlavne, keď jazdíme dolu kopcom, ja za ním. Okrem toho ešte behávam.

Sám?

Áno, máme hneď za domom poľnú cestičku, kde možno stretnúť maximálne dvoch-troch cyklistov. Tú trať poznám už naspamäť. Je to pre mňa obrovský relax. Keď mám nejaký problém, alebo je toho v škole veľa, idem si zabehať. To je nová energia. Na bicykel si trúfnem sám maximálne do kilometra okolo dediny, po ceste, ktorú naozaj dobre poznám.

Spolu s medailami má Jakub v puzdre uloženú aj hodvábnu šatku. Je na nej zobrazený motív, ktorý sa vo výrezoch objavuje na medailách, čiže každá z nich je časťou väčšieho celku a je vlastne originálom. Medaily majú štvorcový, mierne zvlhnený tvar, vážia pol kilogramu a na každej z nich je Braillovým písmom napísané Vancouver 2010

Používate pri chôdzi slepeckú paličku?

Nie, postihnutie mám od malička, zvykol som si na to tak, že som si vedel vypestovať orientáciu. Mám ju podľa mňa celkom dobrú, už mám aj svoje grify, ako zachytiť plochu pred sebou, napríklad musím otáčať hlavu napravo aj naľavo, lebo na istých miestach nevidím. Vyzerá to, že sa len tak obzerám, ale ja sa vlastne pozerám pred seba. Párkrát sa stane, že musím nečakane zabrzdiť, lebo sa predom mnou zrazu vynorí človek. To sú šokové chvíle.

Pamätáte sa na najväčší zlom počas vašej choroby?

Evidujem ho, keď som mal asi deväť rokov. Vtedy prišiel ten čas, keď som si uvedomil, že predtým som videl vcelku dobre a odvtedy už vidím zle. Nemám síce teraz pocit, že sa mi stav zhoršuje, ale napríklad na počítači mi kedysi stačilo šesťnásobné zväčšenie, a dnes potrebujem desať- až dvanásťnásobné zväčšenie. No možno je to aj tak, že predtým som bol viac nalepený na obrazovku a teraz od nej sedím trochu ďalej. Radšej ležím a notebook mám položený až skoro pri členkoch, ako by som mal byť nalepený na monitor, aby mi tuhol krk. Z toho som veľmi nervózný.

Spomínate si na reakcie rodiny, keď sa choroba objavila?

Rodičia ma vždy vychovávali ako zdravého. Dokonca niekedy aj ja sám mám pocit, že som zdravý. A nemám rád, keď ľudia hovoria, že toto a toto je preto, lebo zle vidím. Vtedy ma ide rozhodiť, lebo chcem mať rovnaké podmienky ako ostatní. Samozrejme, veci, ktorých nie som schopný, vynechávam a skúšať ich nebudem, napríklad strieľať z pušky, tenis tiež veľmi často nehrávam, len ak sa chcem vyslovene zabaviť. Keď už, tak za šera až tmy (smiech).

A ako to funguje s balením dievčat?

Nemám priateľku a doteraz som ani nič v tomto smere nechcel riešiť, aby sa dievča necítilo odstrčené. Už mám však viac voľna, tak uvidím, čo sa bude rysovať.

Dokážete si sám povedať, kedy je alebo nie je čas zaoberať sa dievčatami?

No, úplne sa to nedá, človek to v sebe stále rieši, ale väčšinou na to ešte nebol ani čas.

V športe ste dosiahli maximum. Ako vidíte svoju cestu ďalej?

Teraz by som chcel hlavne dokončiť školu, užiť si leto a ak sa podarí, trochu viac si na budúci rok pocestovať. Mojim želaním je pokračovať v lyžovaní. Každý rok si po sezóne dávam taký športový cieľ, že priberiem na 85 kilogramov. A zatiaľ sa mi to nepodarilo. Takže mám čo robiť. To je moja hranica, na ktorej by som chcel byť, lebo veľmi ťažko priberám a ľahko chudnem. Teraz mi chýba asi desať kilogramov. Keď priberiem, možno by som mohol byť rýchlejší v jednotlivých športových disciplínach. Chcel by som skúsiť, či to bude v tomto smere pozitívne.

Prečo ste sa dali na štúdium ekonómie?

Chcem podnikáť, otvoriť si vlastný biznis. Bola by pre mňa trauma ráno o pol šiestej vstávať a chodiť do roboty. Toho sa trochu desím. Možno, keď budem trochu starší a zodpovednejší, si poviem, že to je dobre a kariérny rast je mojím cieľom. Zatiaľ ma celkom baví marketing. Inak som v odbore podnikania v obchode a cestovnom ruchu.

Mávate v bežnom živote pocit, že ste obmedzovaný, že spoločnosť neberie ohľad na váš hendikep?

Myslím, že nie. V škole mi dosť vychádzajú v ústrety, hlavne čo sa týka písomiek. Niektoré môžem robiť ústne, alebo mi donesú zväčšený materiál a dajú mi na vypracovanie dlhší čas. Čo sa týka obsahu učiva, zo zákona vyplýva, že nemôžem byť diskriminovaný pozitívne ani negatívne. Asi najväčší problém mi robí cestovanie.

Ako to riešite?

Problém je, že si nemôžem sadnúť do auta a byť o päť minút niekde. Som odkázaný na MHD a spoje, vlaky, autobusy alebo na ďalšieho človeka, ktorý by ma mohol niekam odviezť. Dokážem sa prepraviť

sám z bodu A do bodu B, ale väčšinou otravujem okoloidúcich ľudí. Alebo si musím pozrieť na internete presný počet zastávok. Niektoré autobusy síce hlásia, aká zastávka nasleduje, ale väčšina nie. Komické je, keď napríklad na zastávke pri **Ekonomickej univerzite** behám hore-dolu, aby som zistil, čo za autobus práve prišiel. Niekedy ho aj odignorujem, lebo to nemá zmysel. Našťastie, z nášho internátu chodí len jeden jediný autobus, a to priamo k univerzite, takže ten si nepletiem.

A čo čítanie? Využívate Braillovo písmo?

Na čítanie mám pomôcky – lupy alebo ďalekohľad, ale ten som asi práve niekde vytratil, lebo ho nemôžem nájsť. Braillovým písmom veľmi nečítam. Učil som sa to trochu na základnej škole, dačo viem prečítať, ale napríklad nápis na medailách "Vancouver 2010" som lúštil asi pätnásť minút. Nebol som doteraz na Braillovo písmo odkázaný. Keď to budem potrebovať, doučím sa ho.

Jakub Krako (1990)

Narodil sa v Žiline, žil v Prievidzi a teraz žije v Lazanoch. Zrakovo postihnutý zjazdár študoval na Základnej internátnej škole pre žiakov so zrakovým postihnutím v Bratislave, momentálne je v prvom ročníku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Trénuje v klube Pegas Remata, už jedenásť rok je jeho navádzačom Juraj Medera. Jakub bol ako pätnásťročný na Zimných paralympijských hrách 2006 v Turíne absolútne najmladším pretekárom v alpských disciplínach a v super-G sa umiestnil ako šiesty. V januári minulého roku sa stal historicky najmladším víťazom pretekov Svetového pohára v španielskom La Molina. Na tohtoročnej 10. zimnej paralympiáde vo Vancouveri získali s Jurajom Mederom tri zlaté medaily (obrovský slalom, slalom, superkombinácia), jedno striebro (super-G) a v zjazde skončili štvrtí. Krako sa tak stal (spolu s lyžiarkou Henrietou Farkašovou) najúspešnejším paralympijským športovcom v histórii Slovenska.

Eva Andrejčáková FOTO - Peter Žákovič, tasr, sita, Profi media a archív J.K.

[Späť na obsah](#)

18. Diplomacia v praxi

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 18:00; 13/04/2010; Správy TA3; Z domova; Lukáš Havlík]

MODERÁTOR: Andrea Šuvadová

Andrea Šuvadová, moderátorka TA3: "Diplomacia v praxi. Taký je názov série prednášok, ktoré pripravuje **Ekonomická univerzita** pre svojich študentov. Študenti sa na prednáškach stretávajú s veľvyslancami alebo predstaviteľmi Európskej únie a môžu si tak porovnať teóriu s praxou."

Lukáš Havlík, redaktor TA3: "**Ekonomická univerzita** organizuje prednášky Diplomacia v praxi už siedmy rok. Medzi študentmi je o ne záujem, lebo sa na nich môžu stretnúť a porozprávať s mnohými veľvyslancami alebo predstaviteľmi európskych inštitúcií."

Študenti: "Tá diskusia, ktorá sa tu vždycky rozprúdi v tej druhej polovici prednášky prináša nové pohľady, ktoré normálne možno človek nemôže získať."

Študenti: "Študujem manažment. Ak raz budem teda niekoho viesť, tak tá diplomacia sa vždy zíde."

Pavel Lačšek, **Ekonomická univerzita**: "Otvára im to dvere do zamestnania, či už teda v rámci Slovenska alebo aj v zahraničí."

Lukáš Havlík, redaktor TA3: "Slovensko je členom viacerých medzinárodných inštitúcií a má zastúpenie po celom svete. Kvalitných ľudí preto bude vždy potrebovať."

Andrea Elcheková-Matisová, vedúca zastúpenia EK na Slovensku: "Mladí ľudia môžu rozmýšľať jednak o uplatnení sa v rezorte slovenskej diplomacie, ale takisto aj v rámci štruktúr v Európskej únii."

Lukáš Havlík, redaktor TA3: "Dostať sa do týchto inštitúcií nie je vôbec ľahké. Nároky sú vysoké."

Andrea Elcheková-Matisová, vedúca zastúpenia EK na Slovensku: "Je dôležité byť odborne pripravený a mať tú zdravú dávku ambicióznosti a samozrejme aj entuziazmu. Každému, ktorý má naozaj seriózný záujem o takúto prácu odporúčam sa pripravovať cielene."

Lukáš Havlík, redaktor TA3: "Lukáš Havlík, TA3."

[Späť na obsah](#)

19. Sloboda a solidarita (SaS)

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 10/04/2010; Redakcia]

Ustanovujúci program strany Sloboda a Solidarita (SaS) sa konal 28. marca 2009. Jej šéfom je daňový reformátor z Dzurindovej vlády Richard Sulík. Do parlamentných volieb 2010 pôjde s číslom 5.

Do povedomia verejnosti sa prvýkrát dostala strana svojou referendovou kampaňou, ktorú iniciovala v polovici roku 2009. Jej cieľom je zrušenie koncesionárskych poplatkov, obmedzenie poslaneckej imunity, zníženie počtu poslancov NR SR, stanovenie maximálnej ceny vládnych limuzín, zavedenie možnosti voliť prostredníctvom internetu a presadenie zmien v tlačovom zákone.

Richard Sulík (12. január 1968, Bratislava)

Dospieval v Mníchove, Gelsenkirchene a Pforzheime, kde v roku 1987 zmaturoval na Technickom gymnáziu. Po dvoch rokoch matematiky a fyziky prestúpil na ekonómiu, vzdelávanie preušíl pád socializmu v Československu.

Po "nežnej" založil v Bratislave FaxCopy, ktorú pred štyrmi rokmi predal. Vyštudoval Národohospodársku fakultu **Ekonomickej univerzity**. Ministra financií Ivana Mikloša oslovil s diplomovou prácou o daňovej reforme a stal sa jeho poradcom. Po prijatí reformy odišiel, aby reštrukturalizoval mestskú akciovku na odvoz a likvidáciu odpadu OLO.

Po voľbách sa vrátil ako poradca Jána Počiatka. Odišiel v apríli 2007, keď mu minister financií siahol na rovnú daň. Koncom februára 2009 zaregistroval stranu SaS.

Petíciu za vypísanie tohto referenda podpísalo 400-tisíc ľudí. Strana by chcela referendum spojiť s komunálnymi voľbami v novembri 2010. Termín však musí určiť prezident.

Prvou skúškou pre strany boli voľby do Európskeho parlamentu v júni 2009. V nich sa SaS podarilo získať podporu 4,71 percenta voličov. Vo voľbách do VÚC, ktoré sa uskutočnili 14. novembra 2009, sa strane podarilo získať v Bratislavskom kraji získať pre stranu poslanecký mandát.

Parlamentné voľby 12. júna 2010 budú prvými, v ktorých sa bude SaS uchádzať o miesta v Národnej rade SR.

Volebný program SaS

Verejné financie:

- prijať ústavný zákon o vyrovnanom rozpočte do roku 2014
- prijať Ústavný zákon o fiskálnom pravidle pre hrubý verejný dlh maximálne do výšky 50 % HDP
- transparentná politika na úrovni VÚC, miest a obcí

Dane a odvody:

- odvodový bonus
- nezavádzať žiadne nové dane
- nezvyšovať existujúce dane
- zrušiť výnimky v zákone o dani z príjmov
- zjednotiť DPH na 18 percent

Sociálna politika:

- zmeniť legislatívne postavenie profesionálnych rodičov
- podporovať pestúnsku starostlivosť
- rozšíriť sieť špecializovaných terénnych pracovníkov
- nahradiť súčasný systém tvorený invalidným dôchodkom a príspevkami mimoriadnou štátnou dávkou
- zmeniť Zákon o rodine tak, aby pri rozvoze mohli zveriť dieťa do spoločnej, resp. striedavej výchovy oboch rodičov

Zdravotníctvo:

- znížiť bariéry pre vstup nových subjektov na trh poskytovateľov zdravotného poistenia
- zrušiť ustanovenia o zákaze zisku zdravotných poisťovní
- zrušiť povinnosť vystavovania výmenných lístkov k špecialistom
- dať rodičom možnosť nedať očkovať deti proti niektorým ochoreniam

Hospodárstvo:

- cenu za teplo stanoviť len na základe spotreby u spotrebiteľa

- zrušiť investičné stimuly bez náhrady
- stavať približne 60 km diaľnic a rýchlociest ročne
- sprivatizovať štátne podniky, napr. Železničnú spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.
- zrušiť Fond národného majetku
- znížiť daň z nafty, daň z motorových vozidiel
- nezaviesť mýto pre osobné autá a ponechať diaľničné nálepky

Školstvo, veda a výskum:

- dať školám slobodu vo vytváraní obsahových a výkonových štandardov s obmedzeniami (ZŠ), alebo bez obmedzení (SŠ a VŠ)
- dať školám slobodu vo vyberaní učebníc
- vyňať vyučovanie náboženstva zo zoznamu povinne voliteľných predmetov
- výrazne zmeniť pomer financovania vedy a výskumu v prospech grantového systému zo súčasného 3,34 : 1 na pomer 1 : 1

Súdnictvo:

- zaviesť pravidlo, podľa ktorého bude každý jednotlivý prípad sudcovi pridelovaný výhradne elektronickým náhodným výberom
- odobrať predsedom súdu možnosť vylúčiť sudcu z prejednávania
- súdnictvo rozdeliť do troch samostatných sústav - Občiansko-obchodnoprávnej, Správnej a Trestnej (ktorej súčasťou bude i špecializovaný trestný súd).

Médiá:

- spojiť STV a Slovenský rozhlas do jednej inštitúcie, sídliacej v súčasných priestoroch STV
- sprivatizovať Tlačovú agentúru SR a zrušiť Radu TASR
- zrušiť koncesionárske poplatky
- zrušiť právo na odpoveď

Zahraničná politika:

- zaujať jasné postoje a stanoviská voči predstaviteľom krajín, ktorí šliapu po ľudských právach a slobodách občanov
- odpolitizovať sporné otázky vo vzťahu s Maďarskom
- spolupracovať pri formovaní spoločných politík EÚ s partnermi v rámci V4
- podporiť členstvo Chorvátska v Európskej únii
- podporiť integráciu Turecka do európskych štruktúr
- dokončiť prepojenie z rakúskeho plynovodného uzla Baumgarten bez ďalších podmienok

Kandidátna listina SaS

Meno a Priezvisko Vek Zamestnanie Bydlisko

1. Richard Sulík 42 predseda politickej strany Bratislava
2. Jozef Mihál 45 špecialista na dane a odvody Bratislava
3. Juraj Miškov 37 podpredseda politickej strany Bratislava
4. Jana Kiššová 35 personálna manažérka Bratislava
5. Daniel Krajcer 40 manažér, moderátor Bratislava
6. Martin Chren 29 ekonóm Bratislava
7. Stanislav Fořt 32 sekretár Mladých liberálov Bratislava
8. Jozef Kollár 48 konateľ spoločnosti Bratislava
9. Ľubomír Galko 42 riaditeľ akciovej spoločnosti Stupava
10. Pavol Hladký 45 konateľ spoločnosti Považská Bystrica
11. Martin Poliačik 29 učiteľ Považská Bystrica
12. Lucia Nicholsonová 33 konateľka spoločnosti Bratislava
13. Juraj Droba 39 súkromný podnikateľ Bratislava
14. Natália Blahová 36 sociálna poradkyňa Zavar
15. Ľudovít Jurčík 52 projektový manažér Svätý Jur
16. Peter Kalist 34 lekár Sirmík
17. Szilárd Somogyi 41 konateľ spoločnosti Dunajská Streda
18. Richard Švihura 33 predseda Mladých liberálov Prešov
19. Kamil Krnáč 33 projektový manažér Veľký Krtíš
20. Štefan Tomčo 49 podnikateľ Košice
21. Zuzana Aštaryová 27 ekonómka Trenčín
22. Jaroslav Suja 33 podnikateľ Tisovec
23. Ľuboš Majer 37 súkromný podnikateľ Miloslavov
24. Milan Laurenčík 51 riaditeľ spoločnosti Terchová
25. Vladimír Kabaňa 45 konateľ spoločnosti Bernolákovo
26. Stanislav Michalík 44 podnikateľ Nitra
27. František Ksenzsih 50 elektroinžinier Prešov
28. Kristína Hájková 22 študentka VŠ Bratislava

29. Stanislav Thomka 48 manažér distribúcie Martin
30. Štefan Molnár 48 súkromný podnikateľ Modrans
31. Ivan Holko 37 vysokoškolský pedagóg Preseľany
32. Alojz Baránik 55 advokát Lakšárska Nová Ves
33. Renáta Kaščáková 44 riaditeľka NO Trenčín
34. Milan Piršč 37 právnik Svidník
35. Anna Zemanová 50 špecialistka pre financovanie samospráv Bratislava
36. Miloš Domorák 40 živnostník Bratislava
37. Peter Bódy 54 prezident AOZPOSR Bratislava
38. Marcel Vrchota 25 manažér Košice
39. Jozef Rajtár 33 odborník na financovanie firiem Bratislava
40. Pavol Matlovič 35 konateľ spoločnosti Prievidza
41. Branislav Švec 27 riaditeľ jazykovej školy Poprad
42. Marián Hruškár 41 ekonóm Nové Zámky
43. Peter Jurčo 36 obchodný manažér Liptovský Mikuláš
44. Vladimír Stodola 30 manažér kvality Bratislava
45. Ľudovít Beňko 29 projektant Ružomberok
46. Pavol Križan 44 ekonóm Šurany
47. Milan Benka 39 daňový poradca Bardejov
48. Tomáš Gažúr 27 manažér Žilina
49. Alexander Barna 38 programátor - analytik Košice
50. Milan Kozmický 28 právnik Nevidzany
51. Ladislav Božík 30 konzultant pre strategické projekty Prievidza
52. Richard Fekete 36 konateľ spoločnosti Bratislava
53. Juraj Lenhardt 44 súkromný podnikateľ Trebišov
54. Jozef Pajer 43 súkromný podnikateľ Čadca
55. Róbert Kudláč 42 súdny znalec Senica
56. Monika Geletová 42 pracovníčka banky Bánovce nad Bebravou
57. Bibiána Pfeiffer 31 súkromná podnikateľka Piešťany
58. Jaroslav Stehlík 39 živnostník Zvolen
59. Peter Pihorňa 29 právnik Košice
60. Michal Uherčík 29 konzultant a podnikateľ Martin
61. Marek Monček 36 živnostník Piešťany
62. Miroslav Dráb 30 riaditeľ mestského klubu Dolný Kubín
63. Pavol Szabó 25 študent VŠ Nitra
64. Filip Križan 23 študent VŠ Bratislava
65. Monika Dimitriadu 42 riaditeľka MŠ Lietavská Lúčka
66. Igor Bendík 34 vedúci oddelenia technickej podpory Spišské Bystré
67. Pavol Bielik 56 manažér Banská Bystrica
68. Milota Novodomcová 27 produktová manažérka Bratislava
69. Marián Viskupič 32 manažér Štúrovce
70. Jakub Ilavský 27 technický manažér Trenčín
71. Milan Bróska 29 IT konzultant Svätý Jur
72. Roman Tóth 39 riaditeľ spoločnosti Horná Seč
73. Vít Babjarčík 51 podnikateľ Stropkov
74. Ján Kvasnička 34 majiteľ bezpečnostnej služby Dubnica nad Váhom
75. Pavol Liška 37 manažér Myjava
76. Katarína Sliviaková 27 obchodná manažérka Žilina
77. Radoslav Pavelka 36 konateľ spoločnosti Nitra
78. Norbert Čillík 26 riaditeľ hotela Dolná Breznica
79. Tomáš Gajdoš 29 disponent leteckej prepravy Liptovský Mikuláš
80. Robert Harhovský 32 kontrultant informačných systémov Bratislava
81. Jarmila Vajdová 55 podnikateľka Rožňava
82. Igor Kováč 47 obchodný manažér Martin
83. Ondrej Matejka 31 advokát Bratislava
84. Michal Bľanda 23 informatik Piešťany
85. Juraj Kamenca 72 pedagóg práva Bratislava
86. Peter Marič 26 štátny zamestnanec Nitra
87. Ivan Gabriš 33 disponent Púchov
88. David Staruch 26 projektový manažér Prešov
89. Juraj Slašťan 56 podnikateľ Bratislava
90. Michal Kolek 26 IT konzultant Považská Bystrica
91. Tomáš Vojtek 24 finančný reprezentant Košice
92. Adriana Valentová 36 obchodná referentka Lutíla
93. Ladislav Babuščák 54 sociálny poradca Veľký Šariš
94. Roman Foltin 43 konateľ spoločnosti Bratislava
95. Lenka Šramková 46 hovorkyňa Brezno

96. Vladislav Hečko 48 manažér Bratislava
97. Koloman Borbély 33 podnikateľ Komárno
98. Ivan Zima 47 programátor - analytik Svit
99. Ľubomír Macek 42 súkromný podnikateľ Čereňany
100. Viktor Farár 24 študent VŠ Bratislava
101. Ľudmila Medvecká 35 pedagogička Ochodnica
102. Peter Balogh 29 konateľ spoločnosti Bratislava
103. Zuzana Grachová 43 riaditeľka spoločnosti Partizánske
104. Milan Galanda 46 advokát Bratislava
105. Katarína Varhoľáková 39 odborná referentka Košice
106. Karol Štruška 26 bankový pracovník Dubnica nad Váhom
107. Marek Sándor 22 ekonóm Bratislava
108. Peter Skotnický 33 odborný daňový radca Žilina
109. Michal Švaral 31 prokurista Tlmače
110. Antónia Mikulíková 38 konateľka spoločnosti Dojč
111. Miriam Ďuricová 37 asistentka Banská Štiavnica
112. Jozef Havrilla 33 športový komentátor Bratislava
113. Jozef Jucha 26 obchodný manažér Zvolen
114. Peter Martinček 47 hudobný skladateľ Veľký Grob
115. Ľuboš Samák 48 konateľ spoločnosti Skalka nad Váhom
116. Marian Majer 30 štátny zamestnanec Skalica
117. Tibor Kramár 47 manažér súkromnej školy Nová Dubnica
118. Zita Bruncková 58 ekonomická námestníčka nemocnice Piešťany
119. Dušan Mamrilla 56 vysokoškolský pedagóg Prešov
120. Anton Marčan 50 konateľ spoločnosti Kysucké Nové Mesto
121. Silvia Szorníková 38 radkyňa úradu práce Hurbanovo
122. Pavol Serej 34 bankový manažér Bratislava
123. Anna Paľovová 46 medicínska reprezentantka Zvolen
124. Ladislav Matejka 27 stavebný inžinier Trenčín
125. Ján Dananai 41 majster odborného výcviku Senica
126. Marcel Mojžiš 31 manažér spoločnosti Banská Bystrica
127. Zaher Mahmoud 52 chirurg Lučenec
128. Iveta Pospíšilová 46 vedúca sestry Považská Bystrica
129. Pavol Bielik 25 biznis analytik Trenčín
130. Erik Jesenko 27 asistent manažéra Trebišov
131. Radoslav Mareček 26 vedúci oddelenia kontrolingu Senica
132. Roman Mojš 45 stredoškolský učiteľ Tvrdošín
133. Vladimír Halaj 49 súkromný podnikateľ Lučenec
134. Ján Hrčka 30 súkromný podnikateľ Bratislava
135. Štefan Králik 33 technický manažér Košice
136. Ondrej Kvasnica 26 súkromný podnikateľ Trenčín
137. Jarmila Tesková 43 riaditeľka školy Považská Bystrica
138. Peter Wachter 34 cenový analytik Bratislava
139. Ľubomír Jurovčík 37 finančný sprostredkovateľ Hruštín
140. Michal Kintler 36 regionálny riaditeľ prevádzky Modra
141. Alena Sabolová 47 stredoškolská učiteľka Čadca
142. Tomáš Worobel 29 obchodný riaditeľ Martin
143. Juraj Ratulovský 24 súkromný podnikateľ Veľké Rovné
144. Kristián Hodossy 21 študent PF UK Žilina
145. Karol Kyslan 37 lekár Prešov
146. Juraj Kázmér 41 agronóm Kútniky
147. Jozef Viskupič 34 projektový manažér Trnava
148. Martin Fecko 47 odborný radca KPÚ Prešov
149. Erika Jurinová 38 vedúca redakcie Nižná
150. Igor Matovič 37 vydavateľ Regionálnych novín Trnava

[Späť na obsah](#)

20. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 20/04/2010; 16/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti, z regiónov; Redakcia]

Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

Ekonomický ústav SAV (gestorské pracovisko)
Ústav politických vied SAV, Ústav štátu a práva SAV

ZHRNUTIE

(Podklad na verejnú oponentúru)
Bratislava, február 2010

OBSAH

1. ÚVOD
2. ADAPTÁCIA NA PARAMETRE GLOBÁLNEJ KONKURENCIE REDEFINOVANIE FUNKCIÍ ŠTÁTU
3. KONVERGENCIA K ÚROVNI VYSPELÝCH EKONOMÍK AKO ZÁKLAD STRATÉGIE
4. SMEROVANIE K ZNALOSTNEJ EKONOMIKE A SPOLOČNOSTI
5. FORMOVANIE SÚDRŽNEJ SPOLOČNOSTI A VYTVÁRANIE PREDPOKLADOV NA DÔSTOJNÝ ŽIVOT VŠETKÝCH OBČANOV

Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti bola vypracovaná v rámci projektu Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti schváleného vládou SR uznesením č. 906 z 25. októbra 2006. GESTOR PROJEKTU:

Prof. Ing. Milan ŠIKULA, DrSc, Ekonomický ústav SAV AUTORI ZHRNUTIA:

Ing. Peter BERČÍK, PhD., sekcia verejnej správy, Ministerstvo vnútra SR

Prof. Ing. Milan BUČEK, DrSc, Národohospodárska fakulta **EU** v Bratislave

Prof. Ing. Antonín KLAS, PhD., Ekonomický ústav SAV Ing. Ivan OKÁLI, DrSc, Ekonomický ústav SAV

Prof. Ing. Milan ŠIKULA, DrSc, Ekonomický ústav SAV Ing. Ivan TIRPÁK, CSc, Recyklačný fond, Bratislava

ÚVOD

V Dlhodobej vízii rozvoja slovenskej spoločnosti je formulovaný cieľ - smerovanie k vytváraniu predpokladov znalostnej ekonomiky a spoločnosti a k formovaniu podmienok kvality a udržateľnosti života v podobe znalostne sociálneho modelu. V nadväznosti na to Stratégiu rozvoja slovenskej spoločnosti (ďalej len stratégia) chápeme ako cieľnú adaptáciu, ktorej ciele a prostriedky majú v strednodobom časovom horizonte reálne navodzovať žiaduce smerovanie rozvoja. Akčný charakter stratégie vyžaduje dynamickú konfrontáciu aktuálnych východiskových podmienok so žiaducim smerovaním do budúcnosti a na tomto základe vymedzenie problémových oblastí a možných spôsobov riešenia. Z povahy vecí je zrejmé, že zmysluplná stratégia nemôže byť všeobšiahla, ale že sa musí koncentrovať na tie sféry života spoločnosti, v ktorých prebiehajú určujúce zmeny a budú s najväčšou pravdepodobnosťou najpodstatnejším spôsobom ovplyvňovať budúce smerovanie vývoja. Tieto kľúčové sféry sme vymedzili na základe poznatkov z analýz a aktívne pôsobenie na ich žiaduce premeny chápeme ako strategické oblasti, ktoré v podobe jednotlivých kapitol tvoria obsahovú štruktúru stratégie. Tie sa postupom prác spresňovali, dotvárali a korigovali, pričom sa musela zabezpečovať ich vzájomná komplementárnosť tak, aby sa stratégia formulovala ako organický celok.

Východiskom bola identifikácia hlbokých zmien vo vonkajšom prostredí, ktoré zásadne predurčujú prístup k formovaniu stratégie Slovenska ako malej krajiny s mimoriadne otvorenou ekonomikou. Ďalekosiahly prienik vonkajšieho prostredia do našej ekonomiky a spoločnosti a znútorňovanie vplyvu globalizačných a integračných procesov podmieňuje závažné zmeny v charaktere funkcií štátu z hľadiska strategického vládnutia. Na základe analýzy týchto súvislostí sme ako východisko vymedzili redefinovanie a reštrukturalizáciu funkcií štátu.

Ekonomika a s ňou "zrastené" sociálne aspekty predstavujú sféru, ktorú mimoriadne hlboko poznamenala globalizácia a globálna kríza a v ktorej sa zároveň pod ich vplyvom ukázala aj neudržateľnosť rôznych konceptov minimalizácie angažovanosti štátu. Z toho vyplynula potreba rozpracovať ako strategickú oblasť možnosti a úlohy hospodárskej politiky štátu zameranej na využívanie výsledkov hospodárskeho rastu aj v prospech sociálneho rozvoja.

Vzhľadom na závažnosť a komplexnosť vytvárania nevyhnutných predpokladov dlhodobého smerovania k znalostnej spoločnosti sme považovali za potrebné poňať rozpracovanie obsahovej a inštitucionálnej stránky vytvárania znalostnej ekonomiky ako vitálnu oblasť rozvoja spoločnosti.

Z analýz možností a prístupov k riešeniu akútnych sociálnych problémov, ako aj z poznatkov o význame a spôsoboch formovania súdržnej spoločnosti a kvality života, prirodzene vyplynula naliehavá potreba rozpracovať ako kľúčovú problematiku sociálneho rozvoja.

Realita v oblasti životného prostredia, narastajúce ohrozenia, ale aj možný rozvojový potenciál v tejto oblasti boli dôvodom vymedziť ako prioritnú oblasť environmentálnu problematiku z pohľadu zabezpečenia udržateľného a bezpečného rozvoja.

Medzi vymedzenými strategickými oblasťami existuje mnoho súvzťažností, avšak v regionálnom a územnom rozvoji sa najzjavnejšie organicky prelínajú ekonomická, sociálna a environmentálna dimenzia kvality a udržateľnosti rozvoja.

Identifikácia uvedených strategických oblastí neznamena, že stratégia by bola len ich jednoduchým súhrnom. Podstatnou črtou stratégie je to, čo vypovedá vnútornou previazanosťou strategických oblastí. Hlavným spojivom medzi nimi sú priame a sprostredkované súvislosti postavenia človeka, poznanie, že stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti sa musí zásadne koncentrovať na faktory, ktoré rozvíjajú jeho

schopnosti a na prostredie, ktoré ich využíva na vytváranie dôstojných podmienok kvality a udržateľnosti života. Strategické oblasti sa vzájomne dopĺňajú a ako celok načrtávajú, ako v podmienkach Slovenska pristupovať k riešeniu kľúčových rozporov civilizácie medzi ekonomikou a človekom a medzi ekonomikou a životným prostredím. Majú prierezový, relatívne komplexný a vnútorne štruktúrovaný charakter s určitou množinou priorit, medzi ktorými existujú najkoncentrovanejšie súvislosti a vzájomná podmienenosť. Dôležitá je aj viacúrovňovosť previazanosti strategických oblastí. To znamená, že do ich vymedzenia bolo potrebné na jednej strane funkčne premietnuť vývoj a vplyv globálneho prostredia, integračného celku EÚ, ktorého sme členom, charakter vývoja v rámci nášho štátu až po špecifiká regiónov a lokalít. Na druhej strane, v súlade s tým, pre každú úroveň identifikovať špecifické priority a formulovať cesty, prostriedky a opatrenia potrebné na ich realizáciu. V tomto zmysle sa predložená stratégia usiluje byť relatívne uceleným návrhom obsahovo previazaného viacúrovňového komplexu adaptačných procesov, rozvíjajúcich konkurencieschopnosť ekonomiky postupným zvyšovaním podielu znalostných faktorov a kultivovaním kvality a udržateľnosti života našich občanov.

K vnútornej previazanosti stratégie významne prispel interdisciplinárny prístup, ktorým sa nielen účelne rozšírili výsledky analýz, ale umožnilo aj hlbšie chápanie nárokov na celosť strategického vládnutia. K najvýznamnejším prínosom prác na stratégii patrí práve posun v ponímaní strategického vládnutia ako symbiózy dvoch procesov. Na jednej strane procesu vedeckého skúmania a rozpoznávania určujúcich trendov možných budúcností, identifikácie očakávaných problémov, príležitostí a rizík s nimi spojených a z toho vyplývajúcich základných možností voľby. Na strane druhej procesu aktívnej participácie relevantných sociálnych a ekonomických aktérov, medzi ktorými sa vo vzájomných interakciách konfrontujú ich záujmy a formuje viac či menej konsenzuálna predstava o žiaducom smerovaní a spoluutváraní budúceho vývoja.

V tomto kontexte musíme poukázať na to, že predložená Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti predstavuje vedeckú výpoveď autorského kolektívu, o spôsobe a miere jej využitia bude rozhodovať politická reprezentácia.

Na tomto mieste je nakoniec potrebné zdôrazniť, že prezentované zhrnutie stratégie predstavuje len orientačný myšlienkový skelet jej základnej štruktúry a že reálnu predstavu o jej obsahu a jeho argumentácii môže poskytnúť len jej plný text.

2. ADAPTÁCIA NA PARAMETRE GLOBÁLNEJ KONKURENCIE

Celým ekonomickým, sociálnym, politickým, kultúrnym, bezpečnostným atď. dianím v Slovenskej republike sa doslova prelína a bezprecedentne sa v ňom zvnútorňuje zásadný určujúci a rozporuplný vplyv globalizovaného a integrujúceho sa vonkajšieho prostredia. Toto prostredie nemôžeme v zásade ovplyvniť, no kvalitou našej adaptácie na prudké zmeny v ňom môžeme plnšie využívať príležitosti, ktoré ponúka, a tlmieť ohrozenia, ktoré prináša. Na úspešné zvládnutie týchto úloh je potrebná stratégia, ktorá vychádza z identifikácie reálneho charakteru a hĺbky zmien vo vonkajšom prostredí. V úzkom prelínaní vnútorných a vonkajších podmienok je najvýznamnejšou zásadná modifikácia funkcií štátu, vyvolaná procesom globalizácie. Ide o fundamentálne inštitucionálne zmeny, ktoré sa prejavujú ako rozklad integrity štátov v dôsledku odpútania sa ekonomických procesov a ekonomickej moci od teritória štátneho celku. Spôsobilo ho presadenie dominantného postavenia transnacionálnych korporácií, ktorých moc a vplyv prestupuje veľkými domovskými štátmi a medzinárodnými inštitúciami. Z hľadiska Slovenska ako malého štátu sa odpútanie ekonomických procesov a moci deje najmä v nasledovných formách.

Predovšetkým je to medzinárodný pohyb kapitálu, hlavne v podobe priamych zahraničných investícií, ekonomické procesy presahujúce hranice štátu v rámci tzv. digitálneho priestoru, odnacionalizované centrá právnych, finančných a pod. služieb, účasť v regionálnom integračnom zoskupení EÚ, rôzne záväzne vyžadované či odporúčané medzinárodné inštitucionálne rámce, právne režimy, pravidlá a pod., čo ovplyvňuje aj vnútroštátnu regionalizáciu a migračné pohyby obyvateľov. Z analýzy odpútania ekonomickej moci od teritória štátu vyplynuli tieto kľúčové závery:

- Rozsiahla liberalizácia a deregulácia spôsobili, že teritoriálne integrovaný priestor štátu bol priamo vsadený do globálnych ekonomických súradníc, čím sa fakticky eliminoval, resp. na minimum sa zredukovala regulačná a kontrolná úloha štátu vo vonkajších ekonomických vzťahoch.
- Spretfňali sa väzby medzi teritóriom štátu, presne vymedzenom jeho hranicami, a ekonomickým priestorom, ktorý sa v zásade od neho odpútal a v prevažnej miere sa vymanil spod jeho reálneho regulačného a kontrolného pôsobenia.
- Odpútanie ekonomického priestoru a ekonomickej moci od teritória štátu výrazne oslabilo zodpovednosť podnikových subjektov vo vzťahu k úlohám a k problémom sociálnej sféry, ktorá zostala v podstate pripútaná na územie štátu.
- Zásadne sa narušili väzby medzi demokraciou pripútanou k štátne ukotvenému celku a faktickou ekonomickou mocou, ktorá sa odpútala od teritória štátu.

Pod vplyvom globálnej krízy sa však začína výraznejšie prejavovať aj určitá protichodná tendencia. Zjavne či skryte sa presadzuje vstup štátu do podnikania so životne dôležitými zdrojmi, ako energia, voda, pôda, resp. obývatel'né územie, a to buď priamo ako vlastník, alebo ako aktívny podporovateľ spriaznených súkromných firiem. Ochrana týchto zdrojov, boj o prístup k nim a kontrola príslušných dopravných ciest sú v centre hárdno-štátnych záujmov krajín prostredníctvom nástrojov "mäkkej" i "tvrdej" moci. V kontexte s nástupom znalostnej ekonomiky a jej ďalekosiahlych diferenciačných účinkov

sa prioritnou sférou aktivít štátov čoraz viac stáva rozvoj, kultivácia, ochrana a využívanie znalostných zdrojov.

Mimoriadne závažnú kvalitatívnu zmenu vonkajšieho prostredia z hľadiska tvorby rozvojovej stratégie predstavuje globálna kríza a jej charakter. Analýza jej hlbších príčinných 8 súvislostí ukázala, že ide o bezprecedentný jav, ktorý vznikol synergickým pôsobením extrémnej polarizácie príjmov a bohatstva, zužovaním priestoru na zhodnocovanie prebytku kapitálu neschopného vytvárať dostatočný kúpyschopný dopyt v reálnej ekonomike, v dôsledku neudržateľného spôsobu exploatacie prírodných zdrojov a devastácie životného prostredia, čoraz deformovanejšej štruktúry výroby a spotreby, bezprecedentnej expanzie finančnej sféry a jej čoraz deštruktívnejších dôsledkov na reálnu ekonomiku atď., čo súhrnne rozkladne pôsobí na morálku a hodnotové orientácie v správaní ľudí a vo fungovaní spoločnosti. Nedostatok dopytu a zhodnocovacieho priestoru v reálnej ekonomike čoraz viac nahrádza virtuálny dopyt generovaný expandujúcim finančným sektorom na základe kumulujúceho zadlžovania. Zákonite vyúsťuje do špekulatívnych bublín so stále ničivejšími dôsledkami. Na prekonanie súčasnej krízy preto nemôžu stačiť rôzne "kozmetické" úpravy fungovania globálnej ekonomiky a globálneho finančného sektora. Protikrízové opatrenia však zatiaľ nezakladajú udržateľnejší reálny rast, ale len dočasne "zmäkčujú" niektoré negatívne dôsledky krízy za cenu vytvárania nových rizík a nestability oživenia.

K hlavným príčinám globálnej krízy nesporne patrilo fungovanie medzinárodného politického systému. Jeho premeny v nasledujúcej dekáde budú významne ovplyvňovať krízovú a pokrízovú situáciu. Z hľadiska stratégie možno očakávať štyri scenáre.

Scenár Upevňovanie hegemonného postavenia Spojených štátov amerických predpokladá, že výnimočné postavenie USA vo svetovom politickom systéme, ktoré sa sformovalo, v studenej vojne, nielenže sa zachová, ale sa aj posilní.

Scenár Vytváranie efektívneho multilateralizmu vychádza z toho, že zásadné rozhodnutia vo svetovej politike sa budú vykonávať po dohode mocností. Takáto dohoda bude vyžadovať nachádzanie spoločných záujmov mocností, napríklad pri riešení globálnej ekonomickej krízy, a ich ochotu ku kompromisom.

Scenár Prehlbovanie konfrontácie a chaosu predpokladá, že dôjde k zlyhaniu úsilia ovládnuť konfrontačné prvky súčasného usporiadania svetového politického systému, keďže sa nepodarí ovládnuť nástroje usmerňovania globalizácie vrátane riešenia globálnych problémov.

Scenár Vytváranie paralelných svetov vychádza z predpokladu utvárania "neefektívneho multilateralizmu," teda pluralitného sveta s malou kooperáciou a dôverou.

Scenár Prehlbovanie konfrontácie a chaosu je pre Slovensko najmenej priaznivý. Ako najvýhodnejší sa ukazuje scenár Vytváranie efektívneho multilateralizmu. Dôležité je, že o tom, aký scenár sa prakticky presadí, sa bude rozhodovať v novej konštelácii centier svetovej ekonomiky. V súperení medzi nimi sa bude formovať aj konkrétna podoba krízovej a pokrízovej adaptácie. Je zrejmé, že riešením krízy nebude môcť byť jednoduchá obnova či zreprodukované predkrízových pomerov, výrazne deformovaného dopytu a štruktúry, alebo rozsahu výroby a spotreby. Pokrízový ozdravný proces bude vyžadovať značné prekalibrovanie výrobných a spotrebných štruktúr, technologické inovačné prezbrojovanie ekonomiky a posun ťažiska ekonomickeho rastu z jeho značne deformovanej a kvantitatívne orientovanej stránky na jeho obsahovú, na kvalitu a udržateľnosť života orientovanú stránku. V tom spočíva aj mimoriadne závažná výzva pre EÚ, aby prehĺbením a sfunkčnením integračného procesu obhájila svoju pozíciu a vplyv ako jedného z rozhodujúcich centier svetovej ekonomiky. Kríza názorne ukázala, že v globalizovanom veku už v Európe nemôže byť akčnou politickou jednotkou jednotlivý národ, ale ich regionálne integrované spoločenstvo. V podmienkach globálnych rizík nie sú izolované štáty ani funkčné, ani zvrchované, a reálne môžu čeliť rizikám a ohrozeniam len združenou suverenitou EÚ. K dôslednejšiemu uvedomeniu si tejto skutočnosti ako katalyzátor prispela globálna kríza. Európska únia prijala Lisabonskú zmluvu, čím sa vytvorili inštitucionálne predpoklady na rýchlejšie, efektívnejšie a demokratickejšie rozhodovanie, ktoré je zase nevyhnutné na kvalitnú tvorbu a realizáciu Stratégie EÚ do roku 2020. Táto stratégia stavia do stredobodu európskeho občana a jeho legitímne záujmy. So zreteľom na to načrtáva tri prioritné línie:

- vytvárať hodnoty prostredníctvom rastu založeného predovšetkým na znalostiach podmienených vzdelávaním, výskumom, inováciami a kreativitou;
- reagovať na vysokú úroveň nezamestnanosti zosilnenou tvorbou nových pracovných miest, spojenou s nadobúdaním nových zručností riešiť udržateľnú zamestnanosť;
- kreovať konkurencieschopnú, prepojenú a zelenšiu ekonomiku, ktorá bude reagovať na relatívne vysoké ceny energie a znižovať tlak na materiálne zdroje ich efektívnym využívaním.

Akcentuje sa potreba komplexnej reformy finančného sektora, posilnenie makroekonomickej koordinácie na úrovni EÚ a rozvíjanie globálnej konkurencieschopnosti sociálno-trhovej, znalostnej a environmentálnej orientovanej ekonomiky.

Adaptácia Slovenska na tlaky globalizácie a dôsledky globálnej krízy je podstatne ovplyvňovaná členstvom v **EU** a v rámci nej aj v eurozóne. To posilňuje i limituje naše možnosti účinnej adaptácie, čo podmieňuje eminentný záujem SR na hlbokú, dynamizujúcu transformáciu EÚ, najmä v ekonomickej a politickej oblasti, ktorá bude zodpovedať nárokom konkurencieschopnosti medzi centrami svetovej ekonomiky. Slovenská republika ako členský štát zároveň preberá na seba aj spoluzodpovednosť, ktorú musí preukázať kvalitnou, integračne účinnou adaptáciou ekonomiky. Funkčné prehlbovanie integrácie a politiky súdržnosti EÚ sa musí premietiť do vnútra našej spoločnosti ako posolstvo pre vnútornú

hospodársku a sociálnu politiku.

Z hľadiska vonkajšieho tak globálneho, ako aj integračného prostredia je základnou prioritou, aby sa Slovensko zaradilo do prúdu ozdravných procesov prekonávania krízy a aby sa úspešne adaptovalo na nové, náročnejšie parametre globálnej konkurencieschopnosti. Navonok - hoci individuálne Slovensko nemá možnosť ovplyvňovať zmeny vonkajšieho prostredia - je potrebné aktívne využívať koaličné vzťahy, spájať sa s krajinami, inštitúciami a hnutiami, predovšetkým v rámci a prostredníctvom EÚ, pri presadzovaní ozdravných zmien v procese globalizácie a riešení naliehavých problémov a rozporov civilizácie.

V rámci Slovenska kategorickým imperatívom je:

- urýchlene a razantne prerušiť dlhodobý trend znižovania a zanedbávania investícií do vytvárania predpokladov znalostnej ekonomiky a spoločnosti a sústredeným úsilím rozvíjať a kultivovať intelektuálny kapitál; vyhľadávať, podporovať a stimulovať využívanie príležitostí v globalizačných a integračných procesoch pri rozvíjaní komparatívnych výhod orientovaných predovšetkým na kvalitatívne faktory rozvoja a touto formou inovačne reštrukturalizovať našu ekonomiku; ochraňovať, kultivovať a zodpovedne obhospodarovať prírodné bohatstvo, predovšetkým vodu a pôdu, v celkovom úsilí o kvalitu a udržateľnosť života.

Existenčný význam zvládnutia uvedených prioritných úloh spočíva v tom, že - bez ohľadu na viac či menej optimistické, alebo pesimistické scenáre globálneho vývoja - sú nevyhnutné na udržanie a rozvíjanie konkurencieschopnosti Slovenska. Na to, aby sa uvedené priority dali reálne presadzovať, je potrebné reflektovať ďalekosiahly prienik vonkajšieho prostredia do našej ekonomiky a spoločnosti, no aj to, ako znútornenie vplyvu globalizačných a integračných procesov podmieňuje zmeny v charaktere funkcií štátu z hľadiska strategického vládnutia. Výsledkom analýzy týchto súvislostí bolo zistenie, že je žiaduce po novom definovať a štruktúrovať funkcie štátu.

(Pokračovanie)

[Späť na obsah](#)

21. SDKÚ-DS má pre vysoké školy štyri riešenia

[Téma: Ekonomická univerzita; weboviny.sk; 19/04/2010; SITA]

Slovenské vysoké školy nutne potrebujú zvýšenie kvality. SDKÚ-DS to rieši vo svojom volebnom programe.

BRATISLAVA 19. apríla (WEBNOVINY) - Slovenské vysoké školstvo potrebuje zvýšiť kvalitu. Podľa SDKÚ-DS je dôkazom ich tohtoročný rozpočet. Výkonová dotácia určená na platy a prevádzku školy stúpla tým školám, ktoré nie sú na prvých miestach žiadneho rebríčka kvality. Naopak, najkvalitnejšie vysoké školy nedostávajú adekvátnu dotáciu, príspevky im stagnujú alebo klesajú. Toto sa prejavuje aj v oblasti publikovania v zahraničí. Napríklad Univerzita Komenského v Bratislave mala vlani v zahraničí 520 publikácií, ale jej rozpočet celkovo poklesol. Naopak, rozpočet **Ekonomickej univerzity v Bratislave** vzrástol o desať percent, aj keď za hranicami vydala tri publikácie.

SDKÚ-DS preto vo svojom programe navrhuje štyri riešenia - hodnotiť vysoké školy podľa skutočnej kvality, podľa medzinárodných kritérií, celkovo zlepšiť ich financovanie a tiež vytvoriť osobitný podporný program pre školy, ktoré majú šancu dostať sa medzi najkvalitnejšie na svete. Na dnešnej tlačovej besede to vyhlásil kandidát na poslanca za SDKÚ-DS Miroslav Beblavý.

SITA

[Späť na obsah](#)

22. Študenti a pedagógovia vysokých škôl vidia pripravenosť absolventov pre prax rôzne

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 18:00; 21/04/2010; Správy Rádia VIVA; Z domova; Andrea Kozinková]

Andrea Kozinková, moderátorka Rádia VIVA: "Študenti a pedagógovia vysokých škôl vidia pripravenosť absolventov s vysokoškolským diplomom pre reálny trh práce rôzne. Vyplývalo to z prieskumu agentúry GFK. Ako na otázku, či sú vedomosti nadobudnuté na vysokej škole užitočné aj po jej ukončení, odpovedali absolventi, o tom hovoria:"

Michal Považan, riaditeľ Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry: "Asi 45 % si myslí, že tieto vedomosti sú využiteľné na trhu práce relatívne dobre alebo úplne dobre. Najlepšie nám z toho

vychádza Česká republika a české vysoké školy podľa názoru absolventov, najlepšie. Pripravujú svojich študentov pre ďalšiu odbornú prax. A na konci **Ekonomická univerzita v Bratislave.**"

Andrea Kozinková, moderátorka Rádia VIVA: "Iný pohľad majú pedagógovia."

Michal Považan, riaditeľ Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry: "89 % absolventov je podľa pedagógov minimálne dobre pripravených na prax, čo je veľmi, veľmi vysoké číslo."

[Späť na obsah](#)

23. Deň narcisov aj v Nitre

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 17/04/2010; Nitra - Spoločnosť; (če)]

Aj Nitrania sa uplynulý piatok zapojili do charitatívnej zbierky Deň narcisov.

NITRA. Po 14-krát v takmer 80 slovenských mestách organizovala Liga proti rakovine (LPR) zbierku Deň narcisov. V uliciach Nitry s osobitne označenými pokladničkami chodili dobrovoľníci - študenti stredných škôl i univerzít. Na pešej zóne a Ulici Fraňa Mojtu potenciálnych darcov oslovovali aj študentky Párovského gymnázia v Nitre.

"Keď sme chodcov poprosili o finančný príspevok, väčšina z nich neodmietla. Trošku štedrejší boli muži," povedali štvrtáčky Jana Martišková, Pavla Trebatická a prváčky Andrea Slováková a Lucia Vrábelová.

Narcis za finančný príspevok od dobrovoľníčok dostala aj 24-ročná Dáša z Nitry. Študentka **Ekonomickej univerzity v Bratislave** si práve išla dať zviazať diplomovku. "Na podobné akcie vždy rada prispem, a nie je to len Deň narcisov," hovorí Dáša. "Zo svojho najbližšieho okolia mám skúsenosti s onkologickým ochorením, no túto zbierku nepodporujem len preto. Myslím si, že Deň narcisov je dobrý aj ako osveta."

Na výskumné, klinické, preventívne a vzdelávacie aktivity Ligy proti rakovine mohli ľudia prispieť nielen počas piatkového Dňa narcisov. Zbierku možno podporiť do 20. apríla aj zaslaním sms na číslo 848 alebo na príspevkom na účet zbierky 2629740400/1100, ktorý je vytvorený pre tento účel.

(če)

[Späť na obsah](#)

24. O Miklošovu internetovú univerzitu je záujem

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 17/04/2010; Domov; SITA]

Bratislava - Do internetovej univerzity podpredsedu SDKÚ-DS a dvojky na volebnej kandidátke Ivana Mikloša sa zaregistrovalo za prvé dva dni od spustenia 866 ľudí. Prihlásiť sa môže každý, kto má prístup na internet.

V prvej prednáške vo štvrtok sa Mikloš venoval globalizácii. Spolu ich bude 24 a ten, kto má záujem získať certifikát podpísaný Miklošom, musí prejsť testami počas troch osemtyždňových trimesetrov. Správne odpovedať treba na viac ako polovicu otázok. Odpovede vyberajú študenti z troch možností.

Klasický právoplatný diplom za štúdium sa však získať nedá. Ako Mikloš sám upozorňuje, "diplom nezakladá právo na získanie lepšej práce a nemusí byť akceptovaný zamestnávateľom". Dôvodom zriadenia internetovej univerzity je podľa Mikloša zintenzívnenie komunikácie s verejnosťou.

"Prednášky, s ktorými sa oboznámite na tejto stránke, sú jednoduché a zrozumiteľné," tvrdí v príhovore. Prostredníctvom univerzity chce návštevníkom svojej stránky www.ivanmiklos.sk predostrieť jeho pohľad, vedomosti, skúsenosti a názory na ekonomiku, reformy a veci s tým súvisiace.

Všetky prednášky budú uverejňované nielen písomne, ale aj vo forme videoblogu. Po skončení každého trimestra má Mikloš v pláne uskutočniť verejnú prednášku.

Popis foto: Ivan Mikloš nadväzuje na svoje pedagogické začiatky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.
SITA

[Späť na obsah](#)

25. Deň narcisov aj v Nitre

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 19/04/2010; 15/2010; s.: 7; Spravodajstvo; ČE]

Aj Nitrania sa uplynulý piatok zapojili do charitatívnej zbierky Deň narcisov.

NITRA. Po štrnásťkrát v takmer 80 slovenských mestách organizovala Liga proti rakovine zbierku Deň narcisov. V uliciach Nitry s osobitne označenými pokladničkami chodili dobrovoľníci - študenti stredných škôl i univerzít. Potenciálnych darcov oslovovali aj študentky Párovského gymnázia v Nitre.

"Keď sme chodcov poprosili o finančný príspevok, väčšina z nich neodmietla. Trošku štedrejší boli muži," povedali štvrtáčky Jana Martišková, Pavla Trebatická a prváčky Andrea Slováková a Lucia Vrábellová. Narcis za finančný príspevok od dobrovoľníčok dostala aj 24-ročná Dáša z Nitry. Študentka **Ekonomickej univerzity v Bratislave** si práve išla dať zviazať diplomovku. "Na podobné akcie vždy rada prispem, a nie je to len Deň narcisov," povedala Dáša. "Zo svojho najbližšieho okolia mám skúsenosti s onkologickým ochorením, no túto zbierku nepodporujem len preto. Myslím si, že Deň narcisov je dobrý aj ako osveta."

Zbierku možno podporiť do 20. apríla aj zaslaním sms na číslo 848 alebo príspevkom na účet zbierky 2629740400 /1100.

(ČE)

Zbierka na pešej
Prispela aj Dáša.
foto: (če)

[Späť na obsah](#)

26. SDKÚ: Menej kvalitné školy majú mať nižšie dotácie

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 19/04/2010; SITA]

SDKÚ-DS dnes predstavila svoj volebný program, v ktorom majú štyri body pre zlepšenie kvality vysokých škôl. Chcú hodnotiť vysoké školy podľa skutočnej kvality, podľa medzinárodných kritérií, zlepšiť ich financovanie a vytvoriť osobitný podporný program pre školy, ktoré majú šancu dostať sa medzi najkvalitnejšie na svete.

BRATISLAVA 19. apríla (WEBNOVINY) - Počet kvalitných vysokých škôl sa bude pri súčasnom smerovaní znižovať, menej kvalitné školy totiž majú vyšší rozpočet ako tie kvalitnejšie, tvrdí SDKÚ-DS. Strana dnes predstavila svoj program pre vysoké školy, ktorých kvalita musí nevyhnutne porásť. "Ak chceme podporovať kvalitu, malo by platiť, že kvalita sa oplatí. Reálne dnes vidíme, že kvalita sa neoplatí, a ak sa kvalita neoplatí, tak jej bude menej a nie viac," vyhlásil kandidát na poslanca NR SR za SDKÚ-DS Miroslav Beblavý. SDKÚ-DS navrhuje, aby sa školy financovali podľa ich skutočného výkonu, nie podľa "čiaročiek a formálnych výstupov". SDKÚ-DS navrhuje aj osobitný podporný program pre tie vysoké školy, ktoré majú šancu dostať sa do prvej svetovej 500. Tretí bod je celkové zlepšenie financovania. Toto je podľa Beblavého slov aj jediný konkrétny finančný záväzok - celkové financie do vysokého školstva by mali do konca volebného obdobia dosiahnuť jedno percento hrubého domáceho produktu. Posledný bod je aj najdôležitejší, tvrdí Beblavý. Je ním to, že celé vysoké školstvo musí mať medzinárodný rozmer.

V decembri minulého roka pri rokovaní o rozpočte prezentovalo ministerstvo školstva rozpočet pre oblasť vedy a výskumu ako výrazný nárast o 12 percent. "My sme vychádzali z tých istých čísel a ja som upozorňovala, že v skutočnosti nejde o nárast, ale o pokles. Musíme konštatovať, že žiaľ, potvrdzuje sa to, čo sme hovorili my," vyhlásila Rosová. Podotkla, že výdavky skutočne klesajú, a to spôsobom, ktorý je v rozpore s tvrdeniami ministerstva, že kvalitnejší na základe akreditácie dostanú viac.

"Ak sa pozrieme na tento rozpočet, tak vidíme, že sú tam vysoké školy, ktoré zaznamenali veľmi vysoký nárast prostriedkov, viac ako desať percent, ale, bohužiaľ, ak necháme bokom maličkú Vysokú školu výtvarných umení, tak sú to školy, ktoré nemajú reputáciu vysokej kvality. Je to **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Žilinská univerzita. Naopak, ak si vezmeme päť univerzít, ktoré majú asi najlepšiu reputáciu a vedeckú kvalitu na Slovensku - je to Univerzita Komenského, Slovenská technická univerzita, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Technická univerzita Košice a Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, tak tieto všetky zaznamenali skôr stagnáciu, dokonca v jednom prípade až pokles rozpočtu," vyhlásil Beblavý, ktorý pripomenul aj protestné uznesenie Akademického senátu UK k poklesu rozpočtu.

Ako druhý prípad uviedol zahraničné karentované publikácie, teda vedecké registrované v špičkových časopisoch. "Univerzita Komenského minulý rok vyprodukovala 520 takýchto publikácií, Slovenská technická univerzita 345. **Ekonomická univerzita** vyprodukovala tri takéto publikácie, z toho dve v Česku a jednu v Poľsku, žiadnu na západe. Napriek tomu **Ekonomická univerzita** zaznamenala desaťpercentný nárast rozpočtu a Univerzita Komenského zaznamenala z hľadiska výkonovej dotácie (dotácia na platy a prevádzku školy, pozn. redakcie) menej ako jednopercenčný nárast a z hľadiska celkového rozpočtu dokonca pokles," dodal Beblavý. SDKÚ chce preto zmeniť pravidlá rozdelenia financií tak, aby špičkové školy zaznamenávali najvyššie nárasty, uzavrel Beblavý.

SITA

[Späť na obsah](#)

27. Koľko minú, závisí od toho, kde študujú

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/04/2010; s.: 39; užitočná Pravda; Dorota Hudecová]

Dorota Hudecová (c)
Bratislava

Milan Pacher je študentom **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Stravuje sa doma aj bývanie má zadarmo. "Moje mesačné náklady nepresahujú 150 eur," hovorí. Navyše si sám privyrába a náklady si vykrýva z vlastných zdrojov.

Katarína Kamenická študuje právo na Trnavskej univerzite. Domov do Levoče cestuje raz do mesiaca. "Rodičia mi na mesiac dávajú 150 eur, z ktorých si platím internát, stravu, dopravu," hovorí. "Keďže škola nemá knižnicu, musela som si kúpiť skriptá za približne sto eur," hovorí. Popri štúdiu si ešte privyrába, príspevok, ktorý jej dávajú rodičia, jej tak stačí. Natália Horváthová sa rozhodla pre štúdium manažmentu vo Viedni. Štúdium je bezplatné, a keďže býva v Bratislave, do školy dochádza. "Keď spočítam všetky náklady, mesačne miniem približne dvesto eur," hovorí.

"Keby som však vo Viedni bývala a stravovala sa, náklady by sa mi zvýšili o 600 eur." Juraj Melicháč prišiel do Bratislavy na Univerzitu Komenského z Čadce. "Na internát som nemal nárok. Našťastie mi privát ponúkol kamarát za sto eur. Približne tristo eur od rodičov mi tak stačí." Z Čadce cestuje do Bratislavy aj Eva Majchráková na súkromnú Vysokú školu práva. "Školné je približne 250 eur, ubytovanie 150,110 eur mám vreckové, z neho si platím aj cestu domov. Študujem za 510 eur mesačne," hovorí. Eliška Sekáčová za bývanie v Trnave, kde študuje právo, zaplatí 93 eur, domov do Ošchadnice chodí každý víkend, cesta ju vyjde na 35 eur. "Za obedy zaplatím 50 eur, potraviny na raňajky a večere si nosím z domu," hovorí. "Rodičia mi prispievajú približne 180 eur v prípade, že si nemusím kúpať skriptá," dodáva. © PEREX. A.S., VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

Podstatnú časť mesačných výdavkov študenta predstavujú náklady na ubytovanie. FOTO PRAVDA: ĽUBOŠ PILC

[Späť na obsah](#)

28. Vyhlásili ôsmy ročník ankety Strom roka 2010

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 22/04/2010; SITA]

Mottom súťaže je "Stromy sú symbolom života, skrývajú v sebe príbeh, spomienky ukryté v letokruhoch." BRATISLAVA 22. apríla (WEBNOVINY) - Svoj obľúbený strom je oddnes možné prihlásiť do ankety Strom roka 2010. Cieľom ankety, ktorej ôsmy ročník vyhlásila Nadácia Ekopolis na Medzinárodný deň Zeme, je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie. Tohtoročným mottom súťaže je "Stromy sú symbolom života, skrývajú v sebe príbeh, spomienky ukryté v letokruhoch."

"Stromy nás sprevádzajú celým našim životom, či si to uvedomujeme, alebo nie. Často ich vyhľadávame kvôli oddychu či samote. Neraz sa k nim viažu naše spomienky, nielen z detstva. Je nesporné, že výnimočné stromy si zaslúžia našu pozornosť a starostlivosť. Ak má niekto motiváciu pre svoj obľúbený strom aj niečo urobiť, alebo ho aspoň predstaviť iným, má teraz dobrú príležitosť," povedal Milan Hronec, programový manažér Nadácie Ekopolis.

Stromy môžu do ankety prihlásiť jednotlivci, mestá, obce, školy, firmy alebo organizácie do 31. mája. Vyplnený formulár a fotografie stromu treba poslať poštou alebo e-mailom na adresu Nadácie Ekopolis. Komisia vyberie z prihlásených stromov 12 finalistov. Hlasovať o konečnom víťazovi bude možné prostredníctvom SMS správy, korešpondenčného lístka, pohľadnice alebo priamo na internete do konca

septembra. Verejné hlasovanie o víťaza ankety sa začne na festivale Pohoda v Trenčíne. Víťazný strom dostane odmenu v podobe odborného dendrologického posudku. Odmenení budú aj ľudia, ktorí stromy do ankety prihlásili, či za ne hlasovali. Traja nominujúci získajú knižné dary a traja hlasujúci knižné poukážky v hodnote 50 eur.

Víťazom minuloročnej ankety Strom roka sa stal topoľ čierny, ktorý rastie na dvore **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Na druhom mieste sa umiestnil brest horský z Liptovských Revúc a tretia skončila lipa veľkolistá z Myjavy.

SITA

[Späť na obsah](#)

29. SDKÚ študentom: Neplaťte školné, počkajte si na súd

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 19/04/2010; TAB, SITA]

BRATISLAVA - Najsilnejšia opozičná strana sa dnes venovala problematike školstva. Vyzvala študentov, aby si počkali na stredajší verdikt Ústavného súdu a neplatili školné, ktoré sa môže ukázať ako protiústavné. SDKÚ chce tiež zvýšiť úroveň vysokých škôl a poskytnúť im viac peňazí.

O vyberaní poplatkov za štúdium bude v stredu rozhodovať Ústavný súd v Košiciach. Podnet podalo pred dvoma rokmi 38 poslancov Národnej rady, zastúpených Tatianou Rosovou z SDKÚ. Minister školstva Ján Mikolaj zo SNS vtedy povolil vysokým školám vyberať peniaze od externých a dlho študujúcich vysokoškolákov. Poslancom sa nepáči retroaktivita opatrenia. "Podľa nás zákon protiústavne stanovil vyberanie poplatkov aj pre tých, ktorí keď sa prihlasovali na vysoké školy, ešte vôbec netušili, že pri štúdiu na inej vysokej škole budú musieť platiť za kompletne štúdium," odôvodňuje podanie Rosová. SDKÚ už pred dvoma rokmi vyzvala rektorov, aby upustili od školného ako aj tvrdých sankcií, ktorými sa študentom vyhrážajú, ak nezaplatia. Odporučila školám, aby si počkali na rozhodnutie súdu. Ak dá totiž súd za pravdu poslancom, školy by museli tieto poplatky vracať. Strana zároveň žiadala študentov, aby školné nezaplatili.

Rosová považuje za protiústavné, že vysokoškolská novela umožňuje spoplatniť aj tých študentov, ktorí boli prijatí ešte pred schválením novely, keď štúdium bolo zadarmo. Myslí si, že školy nespravodlivo spoplatňujú aj študentov, ktorí študujú na dvoch odboroch. Po dvoch rokoch štúdia na dvoch odboroch im príde list, že už majú za sebou štyri roky štúdia, a preto musia platiť za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia.

Slovenské vysoké školstvo potrebuje podľa člena SDKÚ Miroslava Beblavého zvýšiť kvalitu a potrebuje disponovať väčším množstvom peňazí. Dôkazom má byť ich tohtoročný rozpočet. Výkonová dotácia určená na platy a prevádzku školy stúpila tým školám, ktoré nie sú na prvých miestach žiadneho rebríčka kvality. Naopak, najkvalitnejšie vysoké školy nedostávajú adekvátnu dotáciu, príspevky im stagnujú alebo klesajú.

Toto sa prejavuje aj v oblasti publikovania v zahraničí. Napríklad Univerzita Komenského v Bratislave mala vlani v zahraničí 520 publikácií, ale jej rozpočet celkovo poklesol. Naopak, rozpočet **Ekonomickej univerzity v Bratislave** vzrástol o desať percent, aj keď za hranicami vydala tri publikácie.

Strana preto vo svojom programe navrhuje štyri riešenia - hodnotiť vysoké školy podľa skutočnej kvality, podľa medzinárodných kritérií, celkovo zlepšiť ich financovanie a tiež vytvoriť osobitný podporný program pre školy, ktoré majú šancu dostať sa medzi najkvalitnejšie na svete.

Zdroj
TAB, SITA

[Späť na obsah](#)

30. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 22/04/2010; Jana Holubčíková]

Slovenskí študenti sú viac spokojní s vysokými školami u našich českých susedov ako s domácimi. Ukázal to online prieskum nezávislej agentúry ARRA, ktorá hodnotí kvalitu vysokých škôl. Spolu s agentúrou GfK oslovili vlani takmer 4-tisíc absolventov, aby zhodnotili kvalitu ich alma mater. Na prvú priečku sa tak dostal sumár českých škôl.

Spomedzi slovenských univerzít medzi bývalými študentmi najviac bodujú technicky zamerané školy. Ako ukázal prieskum, dôvodom môže byť, že technici najlepšie zarábajú a ľahšie si nachádzajú prácu vo svojom "fachu". S uplatnením sa vo svojom odbore majú naďalej problém humanitne zameraní absolventi.

Na popredné priečky rebríčka sa dostala Slovenská technická univerzita v Bratislave. Jej prorektor Dušan Petráš výsledok prieskumu ocenil. "To sa dá zabezpečiť len na školách, ktoré majú tradíciu,

stabilný profesorský zbor či dobré medzinárodné kontakty," povedal pre HN. STU-čkári sa uplatňujú najmä v podnikateľskom prostredí, pracovné úspechy žnú aj v zahraničí.

Na bratislavskej technickej zarába podľa prieskumu až 15 percent absolventov viac ako tisícku eur mesačne. "Tí, ktorí majú odvahu študovať technické odbory, sú vykompenzovaní tým, že majú takéto nástupné platy," myslí si Ján Bujňák, rektor Žilinskej univerzity. Mzdy majú dobré aj absolventi českých škôl či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Najmenej majú tí, ktorí majú diplom z Prešovskej univerzity a Katolíckej univerzity v Ružomberku. "Nižšie platy sa dajú vysvetliť tým, že tieto školy pripravujú z veľkej časti pedagógov či sociálnych pracovníkov, ktorí nie sú na trhu tak cenení," povedal výkonný riaditeľ ARRA Michal Považan.

Najhoršie z verejných vysokých škôl z hľadiska kvality obstála Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. "Nepoznám ani vierohodnosť, ani žiadne informácie týkajúce sa podkladov ARRA, a pokiaľ toto nebude známe, tak sa nevyjadřím," reagoval pre HN rektor Libor Vozár.

ARRA sa pýtala na kvalitu škôl aj zhruba 2 500 vysokoškolských učiteľov a zisťovala, či by odporučili svojim známym študovať na školách, kde pôsobia. Považana nepríjemne prekvapila miera ich lojality. "Až 17 percent z nich hovorí, že by svoje školy neodporučilo ľuďom, na ktorých im záleží. To je veľmi vysoké číslo. Aj to niečo vypovedá o našich vysokých školách."

Učiteľia posunuli na prvé priečky Žilinskú univerzitu, kde pôsobí aj súčasný minister školstva Ján Mikolaj, ďalej Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre a Univerzitu Komenského v Bratislave.
Jana Holubčíková

[Späť na obsah](#)

31. Slovinci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 22/04/2010; s.: 1; Titulná strana; Jana Holubčíková]

Bratislava - Slovenskí študenti sú viac spokojní s vysokými školami u našich českých susedov ako s domácimi.

Ukázal to online prieskum nezávislej agentúry ARRA, ktorá hodnotí kvalitu vysokých škôl.

Spolu s agentúrou GfK oslovili vlani takmer 4-tisíc absolventov, aby zhodnotili kvalitu ich alma mater.

Na prvú priečku sa tak dostal sumár českých škôl.

Spomedzi slovenských univerzít medzi bývalými študentmi najviac bodujú technicky zamerané školy.

Ako ukázal prieskum, dôvodom môže byť, že technici najlepšie zarábajú a ľahšie si nachádzajú prácu vo svojom "fachu". S uplatnením sa vo svojom odbore majú naďalej problém humanitne zameraní absolventi.

Na popredné priečky sa dostala Slovenská technická univerzita v Bratislave. Jej prorektor Dušan Petráš prieskum ocenil. "To sa dá zabezpečiť len na školách, ktoré majú tradíciu, stabilný profesorský zbor či medzinárodné kontakty," povedal pre HN. STU-čkári sa uplatňujú v podnikateľskom prostredí, úspechy žnú aj v zahraničí.

POKRAČOVANIE NA STRANE 2 DOKONČENIE ZO STRANY 1

Na bratislavskej technickej zarába podľa prieskumu až 15 percent absolventov viac ako tisícku eur mesačne.

"Tí, ktorí majú odvahu študovať technické odbory, sú vykompenzovaní tým, že majú takéto nástupné platy," myslí si Ján Bujňák, rektor Žilinskej univerzity.

Mzdy majú dobré aj absolventi českých škôl či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Najmenej majú tí, ktorí majú diplom z Prešovskej univerzity a Katolíckej univerzity v Ružomberku. "Nižšie platy sa dajú vysvetliť tým, že tieto školy pripravujú z veľkej časti pedagógov či sociálnych pracovníkov, ktorí nie sú na trhu tak cenení," povedal výkonný riaditeľ ARRA Michal Považan.

Najhoršie z verejných vysokých škôl z hľadiska kvality obstála Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

"Nepoznám ani vierohodnosť, ani žiadne informácie týkajúce sa podkladov ARRA, a pokiaľ toto nebude známe, tak sa nevyjadřím," reagoval pre HN rektor Libor Vozár.

ARRA sa pýtala na kvalitu škôl aj zhruba 2 500 vysokoškolských učiteľov a zisťovala, či by odporučili svojim známym študovať na školách, kde pôsobia. Považana nepríjemne prekvapila miera ich lojality.

"Až 17 percent z nich hovorí, že by svoje školy neodporučilo ľuďom, na ktorých im záleží. To je veľmi vysoké číslo. Aj to niečo vypovedá o našich vysokých školách." Učiteľia posunuli na prvé priečky Žilinskú univerzitu, kde pôsobí minister Ján Mikolaj, ďalej Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre a Univerzita Komenského v Bratislave.

Jana Holubčíková

Rebríček škôl podľa hodnotenia absolventov

Technická univerzita Zvolen Slovenská technická univerzita Bratislava Žilinská univerzita v Žiline

[Späť na obsah](#)

32. O problémoch treba diskutovať

[Téma: Ekonomická univerzita; Obchod; 20/04/2010; 04/2010; s.: 14; Trendy na trhu; dk]

V čase zložitej ekonomickej situácie je získanie informácií dôležitým predpokladom správnych rozhodnutí. O všetkom aktuálnom, čo súvisí s obchodom, sa bude hovoriť na konferencii Slovak Retail Summit- Intraco 2010.

Obchod je živý organizmus, aj jemu treba vytvoriť podmienky. V znení tejto myšlienky sa poniesie 14. ročník podujatia, ktoré sa uskutoční v dňoch 27. - 28. 4. 2010. Konferencia sa svojím obsahom zameriava na vývoj a trendy v oblasti obchodu a marketingu v kontexte slovenského aj európskeho trhu. Organizátori sa už tradične prostredníctvom programu konferencie snažia predstaviť aktuálne postavenie hráčov na trhu v podmienkach súčasnej ekonomickej situácie, ako aj možnosti, ktoré im trh prináša. Úvodné diskusné fórum konferencie sa poniesie v duchu analýzy súčasnej situácie na domácom aj európskom obchodnom trhu, ako ho ovplyvnila hospodárska kríza a aké sú perspektívy využiť túto situáciu na zvýšenie konkurencieschopnosti a posilnenie pozície obchodných subjektov. Aktuálna legislatíva v oblasti obchodu ovplyvňuje fungovanie obchodných jednotiek, ale na druhej strane ovplyvňuje a formuje vzťahy na vnútornom trhu. V tejto súvislosti bolo prijatých niekoľko kľúčových zákonov, ktoré na účastníka trhu vplývajú a udávajú pravidlá. Na otvorenej diskusii sa okrem iných zúčastní aj Vladimír Chovan, minister pôdohospodárstva SR; Peter Mihók, predseda Slovenskej obchodnej priemyselnej komory; Pavol Konštiak, predseda Zväzu obchodu a cestovného ruchu SR, a ďalší zástupcovia účastníkov trhu, aby sa podelili so svojimi skúsenosťami. Hlavné zameranie konferenčných príspevkov prinesie pohľad na nové trendy a budúcnosť v odvetviach, ktoré sa obchodného trhu priamo dotýkajú a ovplyvňujú vývoj firiem. Sledovanie trendov a príprava na budúcnosť je súčasťou každého rozhodovacieho procesu - v logistike, spotrebiteľskom správaní, v technológiách pre veľkoobchod a maloobchod. Témy príspevkov budú zamerané na spotrebiteľa a zmeny nákupného správania, riadenie vzťahov so zákazníkom a zdôraznia dôležitosť budovania lojality. Program poukáže aj na nové smery v marketingu, ktorý oblasť obchodu chápe ako nositeľa komunikácie so spotrebiteľom. V centre pozornosti bude aj obchod z pohľadu vývoja a perspektívy jednotlivých obchodných formátov. Nezabudne sa ani na znižovanie nákladov v maloobchode, hovoriť sa bude aj o dôležitosť ľudských zdrojov a ich vplyvov na zákaznícky servis. Obchod sa predstaví aj vo svetle etiky a spoločenskej zodpovednosti. Konferenciu Slovak Retail Summit - Intraco 2010 pripravuje Incoma Slovakia v spolupráci so Zväzom obchodu a cestovného ruchu SR, Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou - sekciou obchodu, Ministerstvom hospodárstva SR, **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**, Potravinárskou komorou Slovenska a Slovenským združením pre značkové výrobky. Podujatie každoročne ponúka vo svojom programe široké spektrum informácií a trendov pre obchodný trh a tiež miesto na stretnutie dôležitých hráčov odvetvia a trhu.

Spracoval dk

Hovoriť sa bude aj o znižovaní nákladov v maloobchode.

[Späť na obsah](#)

33. Polovica absolventov VŠ nerobí to, čo vyštudovala

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 21/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]

Bratislava - Približne polovica zo všetkých absolventov vysokých škôl nikdy nepracovala v odbore, ktorý vyštudovala.

Na druhej strane, štvrtina absolventov na otázku, či po dokončení štúdia, respektíve počas štúdia pracovali v odbore, ktorý študovali, odpovedala kladne. Ďalšia štvrtina zasa pracovala v odbore len počas samotného štúdia.

Vyplýva to s prieskumu, ktorý si na reprezentatívnej vzorke 3929 respondentov vypracovala Akademická rakingová a ratingová agentúra (ARRA).

Hľadanie práce je v súčasnosti podľa Michala Považana z ARRA čoraz komplikovanejšie, čo môže byť jednak spôsobené hospodárskou krízou, jednak tým, že čoraz väčšie množstvo študentov opúšťa brány škôl a prichádza na trh práce.

Úroveň slovenských fakúlt viac stagnuje, ako rastie

Problém majú právnici

Najlepšie uplatnenie na trhu práce majú podľa prieskumu študenti Slovenskej technickej univerzity, Technickej univerzity v Košiciach či Žilinskej univerzity. Horšie je to s uplatnením humanitne zameraných univerzít.

Na chvoste sa preto ocitli univerzity ako Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach či Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, ale aj Technická univerzita vo Zvolene s veľmi úzkym zameraním na lesníctvo.

Najviac starostí s hľadaním si práce mali študenti fakúlt právnických vied, fakúlt poľnohospodárskych vied či filozofických vied, menej starostí technických fakúlt, ekonomických vied ale aj študenti fakúlt umení.

"Najväčšie problémy nájsť si prácu po skončení štúdia na vysokej škole majú právnici. Najmenej - bez prekvapení - technici, keďže naše hospodárstvo je stále priemyselne orientované. Na tieto školy sa hlási vždy najmenej uchádzačov, opúšťa ich o trochu menej, to znamená, že ich je na trhu práce nedostatok," povedal Považan.

Slováci by mali o jedenástich univerzitách považovať

Čo sa v škole naučíš...

A čo vedomosti a ich využitie v praxi? Najviac si svoje v škole nadobudnuté vedomosti chválili právnici, z ktorých 55 percent odpovedalo, že sú úplne využiteľné (16 percent) alebo dobre využiteľné (39 percent).

Takisto vedomosti v praxi využívajú podľa prieskumu študenti fakúlt poľnohospodárskych vied (61 percent) a študenti fakúlt lekárskejších a zdravotníckych vied (56 percent). Na druhej strane, za najmenej využiteľné v praxi svoje poznatky z VŠ považujú študenti filozofických vied a spoločenskovedných fakúlt.

Z výskumu tiež vyplýva, že v celkovom priemere vedú slovenskí vysokoškooláci v praxi využiť iba 36 percent vedomostí, ktoré získajú na vysokej škole. Najviac vedomostí používajú umelci (podľa ich odhadu 53,9 percenta zo všetkých vysokoškolsky nadobudnutých vedomostí), ďalej lekári (44,9 percenta) a právnici (42,7 percenta).

Naopak, študenti spoločenských vied odhadli svoje použiteľné vedomosti na 29,1 percenta a napríklad teológovia iba na 21 percent.

A čo prax?

Z pohľadu, či vysoké školy umožnili počas štúdia prax v danom odbore, vykazuje najlepšie podmienky pre prax Katolícka univerzita v Ružomberku či Prešovská univerzita.

Tento jav môže byť podľa Považana spôsobený tým, že tieto vysoké školy majú mnoho pedagogicky zameraných študentov, respektíve študentov zameraných na sociálnu prácu, a títo študenti prax vo svojich odboroch mať musia.

Na druhej strane rebríčka vo vytváraní možností, či skôr nemožností praxe počas štúdia, v prieskume skončila **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita A. Dubčeka v Trenčíne či Technická univerzita v Košiciach.

Do práce do dvoch mesiacov

Študenti v prieskume takisto poukázali na to, že v priemere im trvalo nájsť si prácu do dvoch mesiacov.

Podľa ARRA platí, že čím neskôr skončili, tým dlhšie hľadali. "Päťdesiat percent absolventov si poslalo viac ako päť žiadostí o zamestnanie a necelá polovica sa zúčastnila na viac ako troch pohovoroch," dodáva agentúra.

Pri získavaní zamestnania absolventi deklarujú, že im najviac pomohla všeobecná inteligencia, dar reči a iné charakterové vlastnosti. To, z akej vysokej školy vychádzajú, im pomohlo iba v 15 percentách.

Popis foto: Okolo polovica absolventov vysokých škôl nikdy nepracovala v odbore, ktorý vyštudovala.

Popis foto: Ilustračné foto

Popis foto: Najväčšie problémy nájsť si prácu po skončení štúdia na vysokej škole majú právnici.

Popis foto: Ilustračné foto
Stanislava Harkotová

[Späť na obsah](#)

34. Vysoké školy musia byť prísnejšie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/04/2010; Žena - Rodina, deti, domov; Jarmila Horáková, or]

Ekonomická univerzita už bez prijímačiek neprijíma. Snaha na strednej škole na vysokú nestačí. Skutočný záujem o štúdium podľa vysokých škôl lepšie odhalia prijímacie skúšky. Na niektoré fakulty sa hlási aj desaťkrát viac študentov, ako môžu prijať.

BRATISLAVA. Maturitnú skúšku v tomto školskom roku skladá 62 338 žiakov zo 756 stredných škôl. Podľa prognóz z predchádzajúcich rokov si väčšina stredoškôľakov podá aj prihlášku na vysokú školu.

Počty prihlášok vysoké školy v týchto dňoch sumarizujú, na ďalšie, najmä technické smery sa študenti ešte stále môžu hlásiť. Niektoré fakulty menia viacročný zaužívaný spôsob prijímania prvkov.

Vlani po prvom kole prijímacích pohovorov chýbalo najviac študentov technickým vysokým školám a takmer všetkým teologickým fakultám. Museli robiť druhé kolo prijímačiek.

Na ekonómiu len po skúške

Na všetky fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave** sa tento rok dostanú len záujemcovia o bakalárske štúdium, ktorí spravili prijímacie skúšky. V predchádzajúcich rokoch na niektoré študijné programy brali aj bez prijímačiek, len podľa výsledkov zo strednej školy.

"Mnoho z uchádzačov, ktorí spĺňali podmienky prijatia bez prijímacích skúšok, nemalo skutočný záujem o štúdium," povedal prorektor Ferdinand Daňo. "Túto možnosť využili iba na to, aby boli s istotou na nejakú vysokú školu prijatí. Na štúdium nenastúpilo toľko študentov, ako univerzita očakávala, prípadne bol po niekoľkých mesiacoch zaznamenaný úbytok." Uchádzači, ktorí skončili strednú školu s horším prospechom, uspeli na prijímačkách a prijali ich, obstáli podľa neho v konkurencii lepšie.

Počet prihlášok po zmene hneď klesol takmer o tisícku, ale stále prevyšuje možnosti fakulty. "Na bakalárske štúdium na všetkých šiestich fakultách a na celouniverzitný študijný program sa hlási takmer osemtisíc uchádzačov, z ktorých bude možné prijať približne 1900 až 2000," povedal prorektor.

Právniček chcú menej

Aj bratislavská Právnická fakulta UK musela tento rok meniť prijímací proces. Jej študentom sa síce aj naďalej môže stať maturant bez prijímačiek, ale musí splniť aj nové kritériá. Majú napríklad bonifikáciu za matematiku, účasť na stredoškolskej odbornej činnosti alebo na olympiádach.

Dekan Marián Vrabko priznáva, že mnohí mu začali zazlievať, že štúdium je prefeminizované. "Je to pravda, dievčatá dosahujú na strednej škole výrazne lepšie študijné výsledky. Teraz sme im to trochu sťažili, takto by sme mohli získať viacej chlapcov," povedal.

Na denné bakalárske štúdium dostali 1297 prihlášok, zoberú najlepších sto, na externé sa hlási 477, tam môže uspieť takmer každý druhý záujemca.

Na medicíne je pretlak

Na Jesseniovu lekársku fakultu UK v Martine sa dostane len každý jedenásty z prihlásených. Na všeobecné lekárstvo sa chce dostať až 1127 študentov, prijmú ale len stovku.

Na ostatné bakalárske študijné programy sa hlási 171 študentov, najviac, 76 na ošetrovatelstvo, 29 na pôrodnú asistenciu, 55 na verejné zdravotníctvo. "Tam je šanca na prijatie vyššia, prijmeme po 20 študentov," povedal prodekan Juraj Mokry. Dlhodobejšie je v niektorých bakalárskych programoch minimálny záujem o externé štúdium. Aj preto fakulta otvorí iba ošetrovatelstvo.

Bratislavská Lekárska fakulta UK dostala o 165 prihlášok viac ako vlani. Na všeobecné lekárstvo sa hlási 2014 študentov, prijmú ich najmenej 300 a 25 na zubné lekárstvo, povedala vedúca študijného oddelenia Jana Palenčárová.

K policajtom ešte viac

Akadémia Policajného zboru v Bratislave opäť prekonal rekord prihlásených, dostala 2576 prihlášok, z toho od civilných študentov 1864. Jednou prihláškou sa mohli hlásiť na oba študijné programy.

Šéf študijného oddelenia Dušan Šnirc povedal, že študenti školu vnímajú ako istotu budúceho zamestnania. Väčší záujem majú o študijný program bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, kde na denné štúdium prijímú 80 študentov. V prihláške ho má na prvom mieste 1585 študentov. Program bezpečnostnoprávne služby vo verejnej správe si na prvé miesto dalo 519 študentov, prijímú 70 denných a 40 externých.

Uchádzačom už posielajú pozvánky na júnové pohovory.

Bude menej učiteľov

Na Katolícku univerzitu v Ružomberku sa hlási približne toľko uchádzačov ako vlani, prišlo 5723 prihlášok, povedal jej hovorca Vladimír Buzna. Z toho 2461 prihlášok si študenti podali na denné bakalárske študijné programy, 1235 na externé.

Najviac, 3215 záujemcov sa hlási na pedagogickú fakultu, 972 prihlášok dostala teologická fakulta, filozofická fakulta 850 a fakulta zdravotníctva 686. Najväčší záujem je o štúdium psychológie na filozofickej fakulte.

Buzna povedal, že stále klesá záujem o bakalárske a magisterské štúdium učiteľstva akademických, umeleckovýchovných a výchovných predmetov.

Masy Slovákov sa hlásia do Brna

Prihlášky zo Slovenska na Masarykovej univerzite pribúdajú po tisícoch. BRNO. Až 8300 prihlášok zo Slovenska prišlo tento rok na študijné oddelenia deviatich fakúlt Masarykovej univerzity v Brne. "Je to o dve tisícky viac ako vlani," povedala hovorkyňa univerzity Tereza Fojtová.

Univerzita hovorí o rekordnom záujme ľudí zo Slovenska o bakalárske a nadväzujúce magisterské študijné odbory. V počte prihlášok vedú dievčatá, podali ich o 1500 viac ako chlapci.

Najväčší záujem majú o fakultu sociálnych štúdií, na ktorú poslali viac ako 1500 prihlášok. Veľa sa ich hlási aj na lekársku a filozofickú fakultu.

Za posledných päť rokov sa počet slovenských študentov, ktorí študujú v Brne, zdvojnásobil. V tomto akademickom roku ich je vyše štyritisíc. Na fakulte informatiky je podľa Fojtovej až 23 percent našich študentov.

Aj tento rok budú 8. mája uchádzači o štúdium písať testy študijných predpokladov v Bratislave. Testy vyžaduje sedem z deviatich fakúlt Masarykovej univerzity.

Väčšina študentov zo Slovenska študuje v češtine a podľa českej legislatívy majú potom štúdium zadarmo.

Ďalšia česká univerzita Tomáša Baťu v Zlíne dostala od slovenských študentov 918 prihlášok.

(or)

Jarmila Horáková, or

[Späť na obsah](#)

35. Vysoké školy musia byť prísnejšie

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 23/04/2010; s.: 19; Škola a rodina; Jarmila Horáková]

Ekonomická univerzita už bez prijímačiek neprijíma. Snaha na strednej škole na vysokú nestačí

Skutočný záujem o štúdium podľa vysokých škôl lepšie odhalia prijímacie skúšky.

Na niektoré fakulty sa hlási aj desaťkrát viac študentov, ako môžu prijať.

Bratislava. Maturitnú skúšku v tomto školskom roku skladá 62 338 žiakov zo 756 stredných škôl. Podľa prognóz z predchádzajúcich rokov si väčšina stredoškôľ podá aj prihlášku na vysokú školu.

Počty prihlášok vysoké školy v týchto dňoch sumarizujú, na ďalšie, najmä technické smery sa študenti ešte stále môžu hlásiť. Niektoré fakulty menia viacročný zaužívaný spôsob prijímania prvákov.

Vlani po prvom kole prijímacích pohovorov chýbalo najviac študentov technickým vysokým školám a takmer všetkým teologickým fakultám. Museli robiť druhé kolo prijímačiek.

Na ekonómiu len po skúške

Na všetky fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave** sa tento rok dostanú len záujemcovia o bakalárske štúdium, ktorí spravili prijímacie skúšky. V predchádzajúcich rokoch na niektoré študijné programy brali aj bez prijímačiek, len podľa výsledkov zo strednej školy.

"Mnoho z uchádzačov, ktorí spĺňali podmienky prijatia bez prijímacích skúšok, nemalo skutočný záujem o štúdium," povedal prorektor Ferdinand Daňo. "Túto možnosť využili iba na to, aby boli s istotou na nejakú vysokú školu prijatí. Na štúdium nenastúpilo toľko študentov, ako univerzita očakávala, prípadne bol po niekoľkých mesiacoch zaznamenaný úbytok."

Uchádzači, ktorí skončili strednú školu s horším prospechom, uspeli na prijímačkách a prijali ich, obstáli podľa neho v konkurencii lepšie.

Počet prihlášok po zmene hneď klesol takmer o tisícku, ale stále prevyšuje možnosti fakulty. "Na bakalárske štúdium na všetkých šiestich fakultách a na celouniverzitný študijný program sa hlási takmer osemtisíc uchádzačov, z ktorých bude možné prijať približne 1900 až 2000," povedal prorektor.

Právniček chcú menej

Aj bratislavská Právnická fakulta UK musela tento rok meniť prijímací proces. Jej študentom sa síce aj naďalej môže stať maturant bez prijímačiek, ale musí splniť aj nové kritériá. Majú napríklad bonifikáciu za matematiku, účasť na stredoškolskej odbornej činnosti alebo na olympiádach.

Dekan Marián Vrabko priznáva, že mnohí mu začali zazlievať, že štúdium je prefeminizované. "Je to pravda, dievčatá dosahujú na strednej škole výrazne lepšie študijné výsledky. Teraz sme im to trochu sťažili, takto by sme mohli získať viacej chlapcov," povedal.

Na denné bakalárske štúdium dostali 1297 prihlášok, zoberú najlepších sto, na externé sa hlási 477, tam môže uspieť takmer každý druhý záujemca.

Na medicíne je pretlak

Na Jesseniovu lekársku fakultu UK v Martine sa dostane len každý jedenásty z prihlásených. Na všeobecné lekárstvo sa chce dostať až 1127 študentov, prijmú ale len stovku.

Na ostatné bakalárske študijné programy sa hlási 171 študentov, najviac, 76 na ošetrovatelstvo, 29 na pôrodnú asistenciu, 55 na verejné zdravotníctvo. "Tam je šanca na prijatie vyššia, prijmem po 20 študentov," povedal prodekan Juraj Mokry.

Dlhodobejšie je v niektorých bakalárskych programoch minimálny záujem o externé štúdium. Aj preto fakulta otvorí iba ošetrovatelstvo.

Bratislavská Lekárska fakulta UK dostala o 165 prihlášok viac ako vlani. Na všeobecné lekárstvo sa hlási 2014 študentov, prijmú ich najmenej 300 a 25 na zubné lekárstvo, povedala vedúca študijného oddelenia Jana Palenčárová.

K policajtom ešte viac

Akadémia Policajného zboru v Bratislave opäť prekonala rekord prihlásených, dostala 2576 prihlášok, z toho od civilných študentov 1864. Jednou prihláškou sa mohli hlásiť na oba študijné programy.

Šéf študijného oddelenia Dušan Šnirc povedal, že študenti školu vnímajú ako istotu budúceho zamestnania. Väčší záujem majú o študijný program bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, kde na denné štúdium prijmú 80 študentov. V prihláške ho má na prvom mieste 1585 študentov. Program bezpečnostnoprávne služby vo verejnej správe si na prvé miesto dalo 519 študentov, prijmú 70 denných a 40 externých.

Uchádzačom už posielajú pozvánky na júnové pohovory.

Bude menej učiteľov

Na Katolícku univerzitu v Ružomberku sa hlási približne toľko uchádzačov ako vlani, prišlo 5723 prihlášok, povedal jej hovorca Vladimír Buzna. Z toho 2461 prihlášok si študenti podali na denné bakalárske študijné programy, 1235 na externé.

Najviac, 3215 záujemcov sa hlási na pedagogickú fakultu, 972 prihlášok dostala teologická fakulta, filozofická fakulta 850 a fakulta zdravotníctva 686. Najväčší záujem je o štúdium psychológie na filozofickej fakulte.

Buzna povedal, že stále klesá záujem o bakalárske a magisterské štúdium učiteľstva akademických, umeleckovýchovných a výchovných predmetov.

Jarmila Horáková

Kde ešte berú prihlášky

Niektoré verejné a štátne vysoké školy prijímajú prihlášky na bakalárske štúdium aj v týchto dňoch. Väčšinou sú to techniky.

- Do 30. apríla 2010

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

- Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva Žilinská univerzita v Žiline

- Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov
- Strojnícka fakulta
- Elektrotechnická fakulta
- Stavebná fakulta
- Fakulta špeciálneho inžinierstva

Slovenská technická univerzita v Bratislave

- Fakulta elektrotechniky a informatiky
- Fakulta chemickej a potravinárskej technológie (1. kolo)

Technická univerzita v Košiciach

- Fakulta výrobných technológií. Prešov
- Technická univerzita vo Zvolene
- Fakulta environmentálnej a výrobných techník

- Do 14. mája 2010

Technická univerzita v Košiciach

- Fakulta elektrotechniky a informatiky

Do 30. mája 2010

Technická univerzita v Košiciach

- Stavebná fakulta

- Do 31. mája 2010

Technická univerzita v Košiciach

- Strojnícka fakulta
- Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií
- Hutnícka fakulta
- Letecká fakulta

- Do 18. júna 2010

Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom (náhradný termín)

- Do 21. júna 2010

Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne

- Fakulta špeciálnej techniky (1. kolo)

- Do 30. júna 2010

Prešovská univerzita v Prešove

- Fakulta športu (2. kolo)
- ZDROJ - ministerstvo školstva

[Späť na obsah](#)

36. Kríza pomohla zlepšiť služby a znížiť ceny

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 22/04/2010; s.: 10; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]

Korporátni klienti. Predajcovia museli zareagovať na menší dopyt po nových autách, očakávajú oživenie.

Kto riadi automobilový biznis na Slovensku?

Aký vývoj nás čaká a ako najvýhodnejšie kúpiť či postarať sa o svoje auto?

Čítajte v seriáli HN.

Bratislava - Hospodárska kríza neovplyvnila len správanie drobných zákazníkov. Ešte výraznejšie sa odrazila na predaji automobilov významným firemným klientom.

Predajcovia automobilov preto dnes bojujú o každého jedného a ponúkajú pridanú hodnotu, aby si zabezpečili úspech v tvrdej konkurencii.

"Predaj nových vozidiel klesol na Slovensku v porovnaní s minulým rokom o 12 percent, z toho podiel flotíl klesol o dve tretiny.

Objem servisných úkonov však u nás zaznamenal nárast, " hovorí Risk Manager spoločnosti Auto

Valušek Ivona Valušková.

Niečo navyše

Dominantou je dnes podľa nej centralizácia služieb, pretože komplexné služby na jednom mieste znižujú náklady na dopravu a komunikáciu.

Korporátne spoločnosti hľadajú východisko v úsporách.

"Okrem toho takíto klienti očakávajú, že za svoje peniaze dostanú vysokú kvalitu, širšie portfólio služieb a profesionálny prístup," hovorí Valušková.

Roky 2009 a 2010 sú podľa manažérky flotilového predaja spoločnosti Peugeot Slovakia Zuzany Karhútovej jednoznačne poznačené hospodárskou krízou, čo ovplyvňuje aj nákupy vozidiel značky u veľkých firemných klientov. "Tí sú zdržanliví. To vplýva na predĺženú životnosť vozidiel vo vozových parkoch a nejasnú pravidelnosť v ich obmieňaní." Pri rozhodovaní sa klientov o nákupe vozidiel zohráva podľa nej dôležitú úlohu nielen konečná cena vozidla, ale predovšetkým celkové náklady a dodatočné servisné benefity.

"V neposlednom rade je potrebné nezabudnúť komunikovať s klientom a pravidelne sa starať o jeho potreby," hovorí Karhútová.

Záujem rastie

Jemne optimistickejšie vníma situáciu hovorkyňa Škody Auto Slovensko Lucia Busquet. V prvom roku krízy boli podľa nej firemní zákazníci veľmi opatrní v investovaní do obnovy alebo rozširovania vozového parku. "Predajné výsledky za prvé tri mesiace tohto roka však potvrdili, že aj tu nastáva oživenie. V zložitej ekonomickej situácii sme dokázali pripraviť ponuky šité na mieru našim zákazníkom. Vďaka tomu dnes vidíme, ako rastie aj záujem tých firiem, ktoré minulý rok nákupy odkladali."

Dušan Uhrin Nabudúce: Prevádzkoví riaditelia

Volkswagen Slovakia

Andrej Karel produktový manažér VW Touareg / Porsche Cayenne

Je absolventom Strojníckej fakulty STU v Bratislave.

Od ukončenia štúdia v roku 1995 pôsobí v spoločnosti Volkswagen Slovakia. Najprv na oddelení montáže prevodoviek pri zavádzaní technických zmien a plánovania, neskôr v pilotnej hale pri technickej príprave stavby predseriových vozidiel. Pôsobil aj pri stavbách prototypov v centrále koncernu VW vo Wolfsburgu. V roku 2006 sa stal projektovým manažérom pre Audi Q7 a od roku 2008 pre projekt Volkswagen Touareg / Porsche Cayenne. "Pri dynamike vývoja automobilového priemyslu je nesmierne dôležité uvádzanie do praxe, a teda načúvanie potrebám externých, ako aj interných zákazníkov. Náplň práce produktového manažéra vo výrobnom podniku a jej technicko-organizačný obsah nielen spĺňa moje požiadavky, ale zároveň je mojím koníčkom."

Škoda Auto Slovensko

Miroslav Račák vedúci oddelenia predaja firemným zákazníkom a veľkoodberov

Miroslav Račák absolvoval Strojnícku fakultu Slovenskej technickej univerzity. Začal pracovať v spoločnosti Motokov Slovensko a od roku 1991 pracuje v spoločnosti Škoda Auto Slovensko. Dva roky zodpovedal za komunikáciu s obchodníkmi a bol zodpovedný za predajné výsledky regiónu na pozícii vedúceho oblasti. Neskôr pôsobil ako referent oddelenia marketingu, kde mal na starosti komunikáciu s médiami a ako asistent riaditeľa pre predaj zodpovedal za špeciálne projekty. Od roku 2004 zastáva pozíciu vedúceho oddelenia predaja firemným zákazníkom a veľkoodberov a je zodpovedný za koordináciu a stratégiu veľkoodberov pre Slovenskú republiku vrátane účasti spoločnosti na verejných súťažiach.

"Dôležité je poznať zákazníka a byť maximálne ústretový voči jeho požiadavkám."

PSA Peugeot Citroën

Zuzana Karhútová manažér flotilového predaja

Pracovnú kariéru štartovala v roku 2001 na Ministerstve kultúry SR, neskôr ako tlačová hovorkyňa Slovenskej filharmónie. Počas tohto obdobia absolvovala početné zahraničné stáže s dôrazom na financovanie a ekonomiku štátnych kultúrnych inštitúcií. Do sveta automobilizmu vstúpila v roku 2003 s príchodom investície a výstavby francúzskej automobilky PSA Peugeot Citroën v Trnave. Pôsobila v spoločnosti Trnavainvest na pozícii PR manažéra. Spoločnosť zabezpečovala výkup pozemkov a výstavbu infraštruktúry pre trnavský závod. V rokoch 2004 až 2008 prijala výzvu vybudovať internú komunikáciu spojenú so sociálnou politikou pre zamestnancov v PSA Peugeot Citroën. V koncerne

zotrvala až dodnes. Od roku 2008 je manažérka pre flotilové predaje u importéra značky - v spoločnosti Peugeot Slovakia.

BMW Group Slovakia

Martin Treskoň Special & Corporate Sales manager

Je absolventom Právnickej a Filozofickej fakulty na Komenského univerzite v Bratislave. Absolvoval tiež právo na Washingtonskej univerzite v USA. Kariéru začínal v roku 1995 ako predajca v spoločnosti HILTI Slovakia. V rokoch 1998 až 2001 pracoval ako Porsche Sales Manager v spoločnosti Porsche Slovakia.

Nasledujúcich sedem rokov pracoval ako Brand Director v spoločnosti Porsche, generálnom importérovi Volkswagen, Audi a Porsche. Od roku 2009 pôsobí na pozícii Special & Corporate Sales manager v spoločnosti BMW Group Slovakia. Zodpovedá za obchodné operácie BMW a MINI v oblasti korporátnych klientov a predaja na Slovensku. Tiež má na starosti koordináciu a poradenstvo v dilerскеj sieti BMW v korporátnych a firemných predajoch a realizáciu veľkoobchodných predajov BMW u nás.

Renault Slovensko

Viktor Valaška Fleet Sales Manager

Vzdelanie ukončil v roku 2004 na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** so špecializáciou na obchod a marketing. Prax získal v rokoch 2005 až 2008, keď svoju kariéru začínal ako Sales Manager v spoločnosti Business Lease Slovakia. Náplňou jeho práce bola aktívna obchodná činnosť zameraná na akvizíciu nových firemných klientov a starostlivosť o tých existujúcich. Od februára 2008 pracuje v spoločnosti Renault Slovensko ako Fleet Manager. Zodpovedá za predaj a starostlivosť o firemnú klientelu.

"Patrím medzi tých, ktorým sa podarilo skĺbiť záľubu v automobiloch so svojou profesiou, a to v spoločnosti, ktorá patrí medzi lídrov v danom odvetví. "

Kia Motors Slovakia

Yang-Seop Gihl generálny manažér Oddelenie predaja

V roku 1992 úspešne ukončil štúdium na medzinárodnej univerzite Chungam v Južnej Kórei. Pre spoločnosť Kia Motors pracuje už 18 rokov. Na Slovensko prišiel v roku 2006 a v spoločnosti Kia Motors Slovakia pracuje na pozícii generálneho manažéra oddelenia predaja. Zodpovedá za riadenie cien a špecifikácií objednávok, ako aj komunikáciu so zákazníkmi a s predajnými divíziami v Kia Motors Corporation, Kia Motors Europe a v Rusku. "Mojím najväčším uspokojením bolo, že som mal šancu prispieť k úspešnému spusteniu sériovej výroby v decembri 2006 a hneď v prvom roku sme predali viac ako stotisíc automobilov Kia cee'd. "

Auto Valušek

Ivona Valušková Risk Manager spoločnosti

Svoje štúdium na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave si rozšírila v roku 2008 o titul PhDr. Kariéru v automobilovom priemysle začínala už v roku 1997 v spoločnosti Auto Valušek, kde pracovala na pozícii PR manažérky. Počas svojho štúdia absolvovala niekoľko zahraničných stáží. Od roku 2008 do roku 2009 pracovala pre spoločnosť Škoda Auto Mladá Boleslav, v rámci ktorej absolvovala stáž na pozícii Risk Managera vo Volkswagen Group Rus v Moskve. Obľubuje parkúrové jazdenie, snowboard a golf. Tiež pracovala na výskume Rozhodovacie procesy založené na etických princípoch.

"Etický kódex je beh na dlhé trate, ale oplatí sa. "

Auto Valušek

Marián Zábrodský zástupca vedúceho servisu

Po základnej vojenskej službe absolvoval nadstavbu Stredného odborného učilišťa dopravného a v roku 1997 sa zamestnal ako mechanik. Následne sa v rokoch 1999 až 2003 živil predajom ojazdených vozidiel.

Od roku 2003 pracoval ako prijímací technik T. E. C. (technický expert koncesionára) a neskôr od roku 2007 pracoval ako garančný technik T. E. C. Od roku 2009 je majstrom dielne a zástupcom vedúceho servisu spoločnosti Auto Valušek Ilaty pre značku Fiat a Alfa Romeo. Aktívne ovláda anglický a pasívne taliansky jazyk. Medzi jeho hlavné prednosti patrí komunikatívnosť, profesionálne vystupovanie a organizačné schopnosti.

[Späť na obsah](#)

37. Rád by som sa na 1. mája bozkával pod čerešňou, ale momentálne nemám s kým

[Téma: Ekonomická univerzita; Žilinský večerník; 20/04/2010; 16/2010; s.: 16; Žurnál; Martina Sukeniková]

Hovorí Tomáš Bezdeda, ktorý je nezadaný napriek tomu, že o obdivovateľky nemá núdzu

Tomáš Bezdeda je populárny slovenský spevák, ktorého talent objavila prvá séria Slovensko hľadá Superstar v roku 2004. Mladý Žilinčan skončil na 3. mieste a vtedy odštartovala jeho spevácka kariéra. V spolupráci so skupinou AYA vydal svoje prvé CD - Obyčajné slová, za ktoré získal platinovú platňu. Okrem toho moderoval hitparádu XXL a zúčastnil sa tanečnej súťaže Let's Dance, kde sa so svojou tanečnou partnerkou Mirkou Kosorínovou umiestnil opäť na 3. mieste. Medzitým vydal v roku 2006 svoj druhý album Ostrov a naše mesto úspešne reprezentoval aj v speváckej súťaži Eurovízia. V roku 2009 skončil na Eurovízii druhý a tento rok zase raz tretí. Dnes má Tomáš 24 rokov, študuje 3. ročník na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** a pripravuje svoj tretí album. Žilinský večerník ho vyspovedal na benefičnom koncerte Nádej pre Haiti v Dome umenia Fatra, kde prišiel podporiť finančnú zbierku na zemetrasením zničený ostrov. O tom, že hudbu naozaj miluje nás presvedčil nielen na koncerte, ale aj počas rozhovoru. Ani počas neho totiž nepustil z ruky gitaru a podvedome na nej "brnká" príjemné melódie.

Ako postupuje nahrávanie tvojho tretieho štúdiového albumu? V čom bude iný ako tie predošlé? S kým na ňom spolupracuješ?

- Momentálne mám nahratú polovicu pesničiek. Sú medzi nimi aj tie, ktoré som spieval na Eurovízii v prvom a druhom ročníku. Tento album vydávam už asi dva roky, ak nie viac, ale v tomto roku by som to už chcel naozaj dokončiť.

Nechcem zanechať svoju spevácku kariéru, pretože je to niečo, čo ma baví a chcem to robiť aj naďalej. Viem, že fanúšikovia na album už dlhšie čakajú. Pesničky aj námety už sú, len človek by to chcel stále zdokonaľovať a vylepšovať. Album bude určite iný tým, že si ho celý píšem sám. Predtým mi ho písala kapela AYA, hoci som sa na tom podieľal aj ja, ale tento bude kompletne môj. Budú tam pesničky, ktoré som zložil hudobne aj textovo, ale aj také, ktorých texty mi napísala Monika Hajšová. Spolupracujem na ňom s mojou kapelou a s Jurajom Kupcom, v ktorého štúdiu nahrávame.

Prezrad' niečo o svojom voľnom čase? Ako najradšej relaxuješ?

- Teraz mám pracovných aktivít menej, keďže mám toho veľa v škole, lebo si dorábam bakalársky ročník. Takže som viac doma a mám čas aj na koničky. Vo voľnom čase hlavne športujem. Veľa som hrával futbal, ale potom som prišiel k nejakým zraneniam, tak som začal hrať hokej. Hrával som ho už ako malý, ale to len niekde vonku na jazere. Hokej ma baví a dosť veľa sa mu venujem, lebo je to šport, ktorý sa dá robiť či prší alebo sneží. Hrávam s partiou v žilinskej hale a okrem toho chodím trénovať so ženami, hokejistkami do Martina. Tam sa zdokonaľujem v korčuľovaní, v technike hry a fakt ma to baví. Niektoré má ako hobby napríklad motorky, ja mám hokej.

A čo neaktívny oddych? Čo robíš, keď nič nerobíš?

- Idem na chatu, tam mám pokoj a môžem úplne vypnúť a odreagovať sa. . .

Ešte stále si členom MUFUZY (Mužstvo futbalových zázrakov)? Ako sa ti v nej hráva a ako si sa k nej vlastne dostal?

- Som, aj keď sme teraz dlhšie nehrali, ale chystáme sa najbližšie v máji. Naposledy sme mali hokejový zápas v Martine, ale to nebolo v médiách veľmi propagované.

Musím povedať, že niekedy je tam veľká zábava. Dostal som sa tam, keď som na žilinskom štadióne hral exhibičný zápas s bývalými žilinskými hráčmi a trénermi práve proti MUFUZE. Tam som sa skontaktoval s Tulim Vojtekom a Stanom Galisom, prezidentom MUFUZY, zavolali sme si a prijali ma ako člena.

Aké plány máš na leto, chystáš sa aj vycestovať niekam na dovolenku?

- Zatiaľ si nič neplánujem. Ak tak, možno by som využil nejaký last minute a rozhodnem sa týždeň, dva pred odjazdom. Ale skôr by som chcel ísť pozrieť uja do Ameriky, len neviem či tento rok na to budem mať čas. Čakajú ma aj štátnice, aj rozrobený album aj nejaké koncerty. A do Ameriky sa oplatí ísť aspoň na tie tri týždne. . .

V súťažiach sa takmer vždy umiestňuješ na treťom mieste

- v Superstar, Let's Dance, Eurovízii. Okrem toho si tretiak a nahrávaš tretí album. Nie je trojka aj tvoje šťastné číslo?

- Nie, trojka nie, skôr som si myslel, že moje šťastné číslo je dva, ale nedá sa povedať, že by mi nejako pomáhalo.

A máš nejaký talizman alebo niečo, čo nosíš pre šťastie?

- Talizman nemám, aj keď na také veci verím, ale v prvom rade sa snažím veriť sám sebe.

S kým so slovenského šoubiznisu si najviac rozumieš?

- Rozumiem si s viacerými ľuďmi, ale fakt dobrý vzťah mám s Ďurom Toporom, ktorý je basgitaristom v skupine Tublatanka. Sme veľmi dobrí kamaráti a stretávam sa s ním častejšie a intenzívnejšie, keďže mi

manažuje niektoré veci.

Je to človek, ktorému môžem veriť.

Existujú v slovenskom šoubiznise podľa teba aj skutočné priateľstvá, alebo sa všetci navzájom berú len ako kolegovia, prípadne konkurencia?

- Určite existujú aj úprimné priateľstvá, to môžem potvrdiť. Aj keď si myslím, že slovenský šoubiznis je naozaj malý a netreba ho brať až tak vážne. Lebo prejdeme za hranice a nikto nás tam nepozná. Takže ani ja to veľmi neprežívam a nezveličujem, skôr beriem túto slovenskú popularitu s rezervou, ale zároveň si ju veľmi vážim.

Kde sa cítiš viac doma, v Bratislave alebo v Žiline? Ako často chodíš domov?

- Určite v Žiline. Do Bratislavy chodievam v závislosti na práci, koncertoch alebo projektoch, v ktorých účinkujem. A, samozrejme, kvôli škole. Niekedy som viac tam a niekedy viac doma, je to rôzne.

A kde vidíš svoju budúcnosť?

- Som typ človeka, čo budúcnosť nejako neplánuje. Riešim prítomnosť, to, čo je dnes. Ale rád by som ostal v Žiline. Nie som moderátor, ktorý by potreboval byť nonstop na obraze a teda žiť v Bratislave. Ja môžem tvoriť a realizovať sa aj v Žiline.

Máš rád jar? Blíži sa máj, lásky čas. . . Čaká ťa prvomájové bozkávanie pod čerešňou?

- Pravdupovediac, radšej mám zimu. Ja by som aj bral nejaké to bozkávanie pod čerešňou, no momentálne nemám s kým.

Ale možno, že to ešte stihnem a do prvého mája sa zamilujem (smiech).

Takže si stále nezadaný?

- Áno.

Vystúpil si na benefičnom podujatí Nádej pre Haiti. Prečo si sa rozhodol na tejto akcii koncertovať? Aký máš vzťah k dobročinnosti?

- Ja vždy rád pomôžem, a keď vidím, že daná charita má zmysel, a že peniaze naozaj pôjdu na dobrú vec, idem do toho. Keď sa akcia vďaka známym tváram, spevákom a hercom dostane do médií, čím sa o nej dozvie viac ľudí, ktorí sa potom rozhodnú pomôcť, je to super. Aj keď človek nemá nikdy stopercentnú garanciu, že tie peniaze sa naozaj dostanú tam, kam majú. Ale keby som to neurobil, tak ani tá malá čiastka, čo môže pomôcť, by nepomohla. Aj keď sa na charitu nepošle všetko, čo sa vyzbiera, aj tá menšia časť je stále lepšia ako vôbec nič.

Stáva sa ti, že ťa cudzí ľudia alebo fanúšikovia obťažujú na ulici alebo v bare? Ako to riešiš?

- V poslednej dobe sa mi často stáva, že stretávam veľa príjemných ľudí a veľakrát sa s nimi aj dobre porozprávam. Samozrejme, boli aj negatívne reakcie, pokriky a podobne, ale to beriem športovo.

Nerobím si z toho ťažkú hlavu. Rád sa stretnem s dobrými ľuďmi a porozprávam sa s nimi, dozviem sa rôzne názory a osudy, čo ma obohacuje. Určite sa pred fanúšikmi neskrývam.

Akú hudbu počúvaš v súkromí?

- Napríklad U2, Pink Floyd alebo Queen, to sú také klasiky, čo mám rád. Ale aj veľa iných. Snažím sa počúvať aj trochu viac nových kapiel, aby som mal prehľad, ale stále u mňa vedú najmä tie prvé, čo som spomenul.

Čo typicky chlapské robíš alebo máš rád?

- Pivo (smiech). To mám veľmi rád. Keď už idem niekam von a mám si vybrať niečo na pitie, je to pivo.

Milujem Mnichovské pivo, tam ho robia najlepšie.

Aká je predstava Tomáša Bezdedu o dokonalej žene?

- Nemám nejakú konkrétnu predstavu. Ale keby som mal frajerku, bol by som rád, keby nefajčila. Aj keď na druhej strane do vzťahu patria kompromisy a zamilovaný človek dokáže tolerovať aj veci, ktoré mu vadia. Nemám však nejaké parametre, ktoré by musela žena spĺňať. Určite by mala mať nejaký cieľ, sny, žiť pre niečo, mala by vedieť zaujať a byť, ako sa hovorí, do koča aj do voza.

Máš nejakú neresť alebo závislosť?

- Sladkosti. Konkrétne čokoládu. Už sa to snažím trochu obmedziť, ale zase keď idem hrať hokej, potrebujem energiu, aby som vládal. Takže v rámci normy

- keď športujem, tak si dám, keď nešportujem, tak si dám menej.

Kedy najbližšie ťa tvoji fanúšikovia uvidia koncertovať v Žiline alebo okolí?

- Najbližšie 19. júna budem spievať na festivale v Rosine a 23.

júla v Belej. Samozrejme budeme mať aj veľa iných koncertov, ale tie žiaľ budú mimo Žiliny.

Martina Sukeniková Snímky www.tomas-bezdeda.com

[Späť na obsah](#)

38. Štúdium na TRETÍ dych

[Téma: Ekonomická univerzita; MADAM EVA; 21/04/2010; 05/2010; s.: 126, 127, 128, 129; kariéra; Milosh Harajda]

Text Milosh Harajda

SNY ZAVÁŇAJÚCE NAIVITOU BÝVAJÚ VÝSADOU MLADŠÍCH ROČNÍKOV. ČASOM SI ŠKRTNEME PEKNÝ DOM, VEĽKÚ RODINU, ÚSPEŠNÚ KARIÉRU. . . TOTO JE VŠAK PRÍBEH, KDE NOVÉ ŠANCE PRICHÁDZAJÚ VO CHVÍLI, KEĎ ICH NAJMENEJ ČAKÁTE. A (NE)SPLNENÝM SNOM JE

ŠTÚDIUM.

Dobrý začiatok
- predčasný koniec

Je nedeľa popoludní. Simonin byt vonia čerstvou kávou a jeho steny sú pokryté takmer súvislými radmi kníh.

"Ak by sa ma niekto spýtal, čo v živote robím najradšej, moja odpoveď by jednoznačne znela: Učím sa a čítam.

Už od útleho veku, kam mi pamäť siaha, som bola veľmi zvedavé dieťa. S priam posvätnou bázňou som stávala v izbe pred knižnicou a nevychádzala z údivu, ako môže niekto napísať niečo také úžasné. Netrpezlivo som čakala na čas, keď si tie knihy budem vedieť sama prečítať.

Inú budúcnosť ako štúdium na vysokej škole som si nevedela ani predstaviť. " Úvod znel idylicky. No život pred niekoľkými dekadami bol v mnohom zložitejší a nepredvídateľnejší ako doba, v ktorej žijeme dnes.

Politický režim Simone zahatal cestu k vzdelaniu a proti jej vôli zaviedol jej kroky inam. "Po skončení vojny sme sa museli presťahovať do Komárna. Keďže môj ujo bol školníkom v miestnej škole, bývali sme istý čas u neho. To prostredie ma fascinovalo. Pamätám sa, že som ako päťročná počas vyučovania jednočudo zaklopala na dvere jednej triedy, z ktorej vyšiel riaditeľ a spýtal sa ma: 'A ty tu čo chceš, malička?' 'Ja chcem chodiť do školy,' vyhlásila som rozhodne. Pobaveno ma pustil do triedy, usadil na voľné miesto a čakal, kedy ma to prestane baviť a odídem. Ale čakal márne. " Zdalo by sa, že detský sen bol predčasne splnený a malým podvodom dokonca oficiálne spečatený. "Zostala som a vytrvalo chodila aj nasledujúce dni. Až dovtedy, kým pán riaditeľ nepochopil, že som mu veľmi užitočná. Nielenže som vedela čítať a písať lepšie ako ostatní prváci.

Deti hovorili po maďarsky. Škola bola slovenská. Riaditeľ bol Slovák pochádzajúci z Vrútok a s deťmi sa nevedel dohovoriť. Keďže moja mama bola pôvodom Maďarka, ja som ovládala oba jazyky a robila som mu tlmočníčku.

A deti sa odo mňa rýchlejšie učili po slovensky.

Preto si zavolať mojich rodičov, dohodli sa, že si ma v škole nechá a sfalšoval môj dátum narodenia. Na všetkých vysvedčeniach zo základnej školy som teda o rok staršia ako v skutočnosti, " konštatuje Simona s úsmevom.

"Tak by to bolo možno pokračovalo aj ďalej, keby neprišli päťdesiate roky. Obaja rodičia prišli o zamestnanie, v priebehu niekoľkých dní sme museli vypratať byt a opustiť mesto ako "nežiaduce živly". Všetky veci sme naložili na nákladné auto a kolegu, ktorý rodičom pomáhal so sťahovaním, pre to neskôr aj uväznili. Tak sme začínali nový život od základov. K tomu prišla v roku 1953 výmena peňazí a pripravila nás o úspory. Na otecka ešte poslali priam katastrofálny kádrový posudok plný vymyslených lží a moja nádej na štúdium sa definitívne rozplynula. " Nápad z časopisu "Keď som mala konečne v rukách maturitné vysvedčenie, mimochodom, ako jediné dievča v triede, navyše s vyznamenaním, bola som šťastná, že som dosiahla aspoň toto. Na ďalšie štúdium nebola nádej.

Napriek tomu som brala skutočnosť, že som nedosiahla vysokoškolské vzdelanie, ako celoživotnú prehu. " S týmto komplexom Simona bojovala ešte chvíľu po vstupe do sveta dospelých. Pokúsila sa o externé štúdium, no život ženy logicky okliešťoval jej možnosti. S pracujúcim manželom a dvoma malými deťmi sa stiahla z obehu na celých tridsať rokov. Podobne ako tisíce ďalších žien, ktoré boli politickou situáciou, spoločnosťou alebo len okolnosťami donútené namiesto vzdelávania obracať rezne. Deň D ju zastihol nepripravenú. Ako inak. V istom časopise si Simona náhodou prečítala rozhovor s mamou prvej slovenskej missky, ktorá uviedla, že študuje na univerzite tretieho veku. "Hneď som zbystrila pozornosť. Moja prvá predstava bola, že sa tam určite študuje ako na iných školách.

Čiže nejakých päť rokov, prípadne aj rok navyše. Trochu ma odrádzala myšlienka na predmety, ktoré ma veľmi nezaujímali, množstvo skúšok a zháňanie zápočtov. Tak som to pustila z hlavy. " Našťastie len na chvíľu. Kým sa Simona nedozvedela, že sa študuje voliteľný odbor a robia sa len semestrálne písomné testy prispôbené schopnostiam pamäti starších študentov. Viac neváhala ani chvíľu a okamžite sa prihlásila!

Ak tiež patríte medzi tých, ktorí bojujú s pochybnosťami, vedzte, že univerzity tretieho veku o tom vedia svoje. Preto každoročne organizujú deň otvorených dverí. Môžete sa tam oboznámiť so systémom výučby na jednotlivých fakultách, pozrieť si výskumné, technologické aj knižničné priestory a dostať k tomu odborný výklad. Podat' si prihlášku bez pochybností či strachu z neznámeho bude určite istejší krok. "Štúdium malo trvať dva roky. Prvý ročník mal byť všeobecný, s prednáškami zo všetkých vysokých škôl v Košiciach a druhý výberový.

Psychológia bola mojím celoživotným koníčkom.

Keďže som mala načítané kvantum odborných kníh, moja voľba bola jednoznačná. Ozajstné univerzitné prostredie, po akom som od detstva túžila, dalo mojim dňom nový rozmer, " zanietene vysvetľuje Simona a usmieva sa.

Z Francúzska do slovenských krajov

Šancu dohnať, čo bolo v mladosti ľuďom z akýchkoľvek dôvodov upreté, umožnili po prvýkrát Francúzi v roku 1973. Prvá univerzita tretieho veku sídlila na juhu krajiny v Toulouse. Myšlienka sa rozšírila po

celom starom kontinente a v roku 1990 dorazila aj na Slovensko, kde Univerzita Komenského odštartovala jeden z prvých vzdelávacích programov tohto typu. Posledné prieskumy hovoria, že na Slovensku momentálne vymenilo hojdacie kreslo za školskú stoličku viac ako 6 205 seniorov a záujem každoročne narastá. A keďže pri výbere uchádzačov absentuje výberový proces vo forme tradičných prijímacích skúšok, o účasti vo vzdelávacom programe rozhoduje poradie prihlásených. Ďalšie z kritérií je vek nad 50 rokov a predloženie dokladu, o ktorom sa vraví, že sa naň nikto v živote nepýta - maturitného vysvedčenia.

Stať sa súčasťou databázy čakajúcich na štúdium vysnívaného odboru môžete troma spôsobmi. Telefonickým prihlásením na príslušnom oddelení, osobnou návštevou študijného referátu univerzity tretieho veku alebo požiadanim písomnou formou. Stačí uviesť meno, priezvisko, adresu trvalého bydliska a dátum narodenia. Možnosť študovať na univerzite tretieho veku a väčšinu špeciálnych aktivít má vo svojej aktuálnej ponuke 13 univerzít v jedenástich mestách Slovenska. Od **Ekonomickéj univerzity v Bratislave** cez Žilinskú univerzitu, Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici, prešovskú Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika až po Technickú univerzitu v Košiciach a zopár ďalších. Prax vyzerá tak, že sa prednáša raz za dva týždne. To znamená, že náklady spojené s prípadným dochádzaním nepredstavujú neprekonateľnú bariéru ani časovo náročný zásah do zabehnutých rituálov. Ideálna je situácia, keď je práve vaša obľúbená sféra uvedená v zozname vyučovaných odborov.

A tých na Slovensku vôbec nie je málo! Klasické odbory ako právo, psychológia, žurnalistika, ekonomika či filozofia tvoria základ ponuky. Zvedavejší si môžu rozšíriť poznatky v oblasti jogy, topografie, antického sveta, archeológie či napríklad astronómie. Prednášajúci sú väčšinou učiteľia a vedeckí pracovníci zúčastnených univerzít, odborníci z praxe a vo vybraných odboroch i zahraniční lektori. Dĺžka štúdia je tri roky. Úvodný ročník je všeobecný.

Po jeho absolvovaní sa študenti špecifikujú na zvolenú oblasť. Skúškové obdobie je na konci každého semestra a robí sa písomnou alebo ústnou formou. Výsledok sa zapíše do indexu študenta. Po úspešnom zvládnutí skúšok sa štúdium na univerzite tretieho veku končí vypracovaním záverečnej práce a slávnostnou promočnou ceremóniou.

Tá pre mnohých znamená dosiahnutie dôležitej osobnej méty. Cieľom univerzít tretieho veku je prispievať k zabezpečovaniu práva všetkých ľudí na vzdelanie a vytvárať tak nový, vysokohodnotný životný program pre ľudí, ktorí chytili možno "druhý" a možno až "tretí dych". Kvalitné vyplňanie voľného času, rozširovanie obzoru, spoznávanie nových ľudí a zlepšovanie psychickofyzickej kondície je len niekoľko z mnohých omladzujúcich dôvodov, ktoré lákajú túto generáciu opäť privoňať k študentskému životu.

Zákulisie štúdia seniorov

"Prvý deň v škole bol pre všetkých nesmierne vzrušujúci," hovorí Simona o svojej ceste k splnenému snu. "Dostali sme základné informácie o štúdiu, systéme skúšok a zoznam prednášok prvého semestra. Zo začiatku som sa trochu obávala, že moja pamäť už nie je to, čo bývala.

Obavy sa hneď rozplynuli, keď som sa dozvedela, že na konci každého semestra dostaneme testy s vypracovanými otázkami a odpoveďami, z ktorých zakrúžkujeme tie, ktoré budeme pokladať za správne. Bola som si istá, že nemôžem zlyhať. Navyše som pochopila, že na univerzite tretieho veku nás profesori ozaj nemajú dôvod nechať prepadať. Nijaká hanba teda nehrozila." V novej triede sa zišli nadšenci, väčšinou ženy. Spájal ich obrovský entuziazmus, ktorý trval počas celého štúdia bez toho, aby strácal na intenzite. Akademická pôda je miesto, kde sa rodia tie najhodnotnejšie priateľstvá. Ani v tejto generácii to nie je inak. "Už pred zápisom som si našla priateľku a priateľstvo nám vydržalo dodnes. Po prednáškach sme si zašli na kávu a zákusok.

Po úspešnej skúške, ktorú sme mávali hotovú v priebehu niekoľkých minút, sme si od radosti otvorili sedmičku vína." Zaujímavé je, že túžba po vzdelávaní sa v niektorých prípadoch nekončí prevzatím titulu.

Neraz dokonca počas štúdia chuť spoznávať narastá.

"Väčšina z nás sa uspokojila s absolvovaním jedného odboru. Ale boli aj študenti, ktorí sa po skončení jedného hlásili na ďalší. Pamätám si, paradoxne, najstaršiu dvojicu, muža a ženu, ktorá v Košiciach absolvovala niekoľko rôznych odborov. Univerzitu tretieho veku by som odporúčala zvedavým a nenásytným ľuďom, čo sa týka vedomostí, akou som bola od detstva ja. A ešte takým, ktorí nemajú radi samotu a hľadajú si spoločnosť medzi kultivovanými ľuďmi, čiže spriaznenými dušami.

Áno, aj dôchodcom!" Na realizáciu možno na prvý pohľad neštandardných nápadov nikdy nie je neskoro a dodať životu prívlastok plnohodnotný nestojí až tak veľa úsilia. Základom je slobodná myseľ a odhodlanie. A Simonina bilancia štúdia? "Isteže, nebudem mať vyšší dôchodok a získané vedomosti nevyužijem priamo v zamestnaní.

Ale ako človek, ktorý si dokázal splniť čo i len symbolicky sen prežiť život vysokoškolský so zápisom, imatrikuláciou, prednáškami, skúškami až po slávnostné promócie a získanie diplomu, mám pocit, že som dosiahla nesmierne veľa!"

Možnosť študovať na univerzite tretieho veku má vo svojej aktuálnej ponuke 13 univerzít.

Akademická pôda je miesto, kde sa rodia tie najhodnotnejšie priateľstvá.

"Ozajstné univerzitné prostredie, po akom som od detstva túžila, dalo mojim dňom nový rozmer. "

[Späť na obsah](#)

39. Diéta menšieho žraloka

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 22/04/2010; 16; s.: 34,35,36; Biznis; IVAN HALUZA]

Firmy sme predávali, lebo hotovosť dáva väčšiu istotu, hovorí majiteľ investičnej skupiny Arca Capital

IVAN HALUZA

Prvé vážnejšie peniaze zarábala na obchodoch s akciami, sprostredkovaním poisťovník či stavebných sporení. Pred šiestimi rokmi založil private equity skupinu Arca Capital. Kúpil viaceré potravinárske a strojárne podniky, pustil sa aj do realitných projektov. K veľkým finančným skupinám sa pridával ďalší hráč (Trend 18 a 41/2008). Sám toto obdobie nazval žatvou. No po nástupe krízy viacero firiem predal. Arca Capital je teraz nepomerne štíhlejšia. Vyhlásuje, že si zvolil istotu s hotovosťou za predané firmy na účtoch. Vraj sa aj vďaka nej opäť vráti k väčšiemu biznisu.

- Ako kríza znížila váš majetok, ktorý bol pred ňou zhruba 130 miliónov eur a boli ste v druhej dvadsiatke najbohatších Slovákov?

Ten, kto tvrdí, že kríza na neho nevlplyva, si neuvedomuje realitu alebo má šťastie. No majetok nám zostáva. Veľká zmena je v prístupe k jeho oceneniu. Pred krízou analytici oceňovali hodnotu firiem podľa budúcich výnosov. Dnes, v kríze, sme pochopili, že všetko to bolo pozitívne prehriate. Teraz o cene aktív rozhoduje záväzná ponuka od toho, kto o ne má ozajstný záujem. Cena majetku je relatívna. Ja sa stále cítim pomerne úspešným biznismenom.

- Finančne zdravé firmy čakajú s predajmi svojich fabrík či pozemkov na koniec krízy. No vy ste počas nej predali českú spoločnosť z oblasti internetového obchodu kasa.cz i dve české potravinárske firmy Marila Balírny a Natura. Bolo ohrozené plnenie vašej dlhovej služby a potrebovali ste rýchlo peniaze? Nepredávali sme firmy pod tlakom. Naopak. Aj napriek kríze to boli úspešné predaje. Dostali sme na ne slušné ponuky, a preto sme ich predali.

- Vrátili sa vám peniaze, čo ste do nich investovali? Naozaj ste neprerobili?

Predali sme ich so ziskom. Všetky predaje prešli štandardným procesom. Buď cez výberové konanie oslovením strategických partnerov, alebo priamym predajom po dôslednom vyhodnotení a vyjednávaní. Do všetkých vstúpili strategickí investori. Výrobu kávy a sušenok Marily si kúpilo poľské Mokate a škrobársku produkciu Natyry zasa silná česká cestovinárska skupina Europasta. A navyše internetový predaj ani potravinárstvo nie sú sektory, ktoré kríza nejako výrazne zasiahla. Tie firmy boli v dobrej kondícii a tomu zodpovedala aj cena.

- Ale vy ste niektoré mali v rukách len rok či dva. Keby ste ich podržali štyri či päť rokov, ako to štandardne robia hráči z oblasti private equity, mohli ste zarobiť viac.

Nie. Predávali sme v optimálnom čase. Aj kasa.cz sme si síce pôvodne chceli podržať dlhšie a prepojiť ju s podobnými firmami na východných trhoch. Ale keď sme tam nevedeli podobné spoločnosti kúpiť za primerané ceny, radšej sme český internetový obchod predali. Inému internetovému obchodu, ktorý sme chceli predtým kúpiť my. Cena bola dobrá a ja spätne neprehodnocujem, že možno by neskôr bola ešte lepšia.

- Predsa len, čo stálo za predajom veľkej časti vašich aktív? Nie je za tým fakt, že hlavne na Ukrajine ste veľa peňazí investovali do nákupu pozemkov, ale výstavba tam pre krízu viazne, a tak chýbajú peniaze na splácanie úverov?

Znova zopakujem: Dostali sme na naše firmy zaujímavé ponuky a nemali sme prečo vyčkávať. Pravda je len to, že kríza do biznisu priniesla neistotu. A - áno - ja som si zvolil istotu, že môžem niečo predať so ziskom. Teraz chcem mať radšej rezervu hotovosti na účtoch. Zvolil som si cestu prečkať krízu bez nervozity a potom peniaze využiť na nové akvizície.

- No pravda je, že na Ukrajine sa vaše projekty spomalili. Koľko tam vlastne máte investované do rozpracovaných developerských projektov?

Ide o niekoľko desiatok miliónov eur. Ale nebojím sa týchto investícií. Ukrajinský trh má veľký potenciál. Z opatrnosti sme síce nezačali na našich tamojších pozemkoch hneď stavať byty či logistické centrá, ako

sme pôvodne plánovali. Ale stále ich vieme zhodnotiť. Prispôbili sme sa kríze a napríklad na našich pozemkoch pri Kyjeve v lokalite Zastudňa nejdeme stavať rodinné domy sami, ale ich iba vybavíme inžinierskymi sieťami. Budeme ich predávať ako stavebné pozemky. Je v tom menej rizika. Ešte sme s tým len začali a zo 145 pozemkov máme záujemcov na pätnásť.

- Uskromňujete sa. Lebo takto menej zarobíte.

Áno. Ale viem, že zarobím určite. Opäť staviam na istotu. Ani v ďalších dvoch našich ukrajinských lokalitách Brovary a Mytnitsa nejdeme napokon stavať logistické sklady. Istejšie bude, ak v prvej vybudujeme outletový komplex a v druhej centrum pre širší retail a služby. Správam sa rozumne. Ak sa zmenil v kríze dopyt, mením aj ja ponuku.

- Ste z Ukrajiny ešte stále taký nadšený, ako keď ste tam pred pár rokmi začali podnikat'?

Stále trávim rád veľa času na Ukrajine. Máme tam zázemie, ktoré sme si dlho budovali. Spolupracujeme s bývalým starostom Kyjeva Ivanom Salijim. Také kontakty sú veľmi cenné. Viem, že našu prítomnosť tam ešte zhodnotíme. Napríklad teraz sme sa v Charkove dohodli, že tamojšiu stavebnú firmu Charkovmetrostroy, v ktorej vlastnime 38-percentný balík akcií, budeme rozvíjať spolu s jedným z najsilnejších ukrajinských stavebných podnikov Južspecstroy. Ten má v Charkovmetrostroyi 50-percentný podiel. Dohodli sme si spoluprácu napríklad pri výstavbe charkovského metra, do ktorého má ísť zo štátneho rozpočtu v najbližších troch rokoch zhruba 80 miliónov eur. Náš nový partner prináša stavebné skúsenosti a my priťahujeme európsky kapitál.

- A čo ďalšie vaše ukrajinské podniky - elektrotechnická firma Chezara či Nikolajevské mliekarene?

Pre Chezaru sme si tiež získali partnera a chceme ju rozvíjať. Dôležité je, že tým partnerom je jedna ruská spoločnosť, veď vyše polovice leteckej a kozmickej produkcie Chezary smeruje do Ruska. Mliekareň sme už predali. V nej sme kúpili balík akcií z voľného trhu a predali francúzskemu Lactalisu iba ako opportunity investíciu. Keď bola slušná ponuka, rýchlo sme to predali. Okrem toho chceme na Ukrajine rozbehnúť aj služby investičného bankovníctva. Už teraz ma kontaktuje viacero ľudí zaujímavých sa, ako sa tam dostať k zaujímavému biznisu. Sme už v rokovaní o vstupe do jedného ukrajinského obchodníka s cennými papiermi.

- Pred krízou ste mali veľa plánov aj na Slovensku a v Česku. Turistický komplex na strednom Slovensku či elektrárne v Česku.

V Česku sme chceli kúpiť elektrárne producenta olejov Setuza. No nakoniec sme to vyhodnotili ako rizikové, lebo tento energetický zdroj bol úzko nadviazaný odberom svojich energií na tento jeden podnik. No v energetike ešte stále chceme investovať. Do biomasy. Plánujeme vybudovať aj nové slovenské rekreačno-turistické centrum v Liptove. Aj s pomocou eurofondov.

- Snažíte sa ešte ovládnuť slovenského producenta kávy a čajov Baliane obchodu Poprad?

Náš záujem o podnik trvá. Ale cenové predstavy jeho majiteľov sú stále nadnesené. Zatiaľ kríza vo všeobecnosti neprináša to, čo sa čakalo: zaujímavé podniky za nízke ceny.

- Ako sa darí vašej českej biotechnologickej firme Bios-kin? Posunuli ste jej umelú kožu z vývojových laboratórií k masovej výrobe?

Z projektu sme vystúpili. Náš podiel v Bio-skinke sme predali jeho manažmentu. Sme tam už iba v pozícii subjektu, od ktorého majú pôžičky. Umelá koža je vyvinutá a hľadá sa na ňu odbyť.

- Zobrala vám kríza chuť na investície do takýchto inovatívnych projektov?

Kríza nám pomohla nahliadať na takéto biznisy racionálnejšie. Do nových experimentov sa už nehrnieme. Doba tomu nie je naklonená.

- Hovoríte aj o plánoch do budúcnosti, ale realitou posledného roka sú hlavne predaje firiem či prepracovávanie ukrajinských projektov. Nie je ten posledný rok hlavne o záchrane Arcy? Nie je to o záchrane. Je to reálne vyhodnotenie situácie, ktorá nastala v čase krízy. Prispôbili sme sa.

- V podstate ste však zostali iba developer a už nie ste private equity skupina.

Nesúhlasím. Reality sú pre nás síce podstatné a máme v nich investovaných vyše polovicu zdrojov. Ale máme aj iné biznisy a stále sa venujeme aj private equity. Z Marila Balírny sme si tiež ponechali produkciu minerálnych vôd Ondrášovka a Saratica. Tie chceme ďalej rozvíjať. Investovali sme do novej plničky a zlepšenia výdatnosti prameňov. Z Náturey sme pred predajom odčlenili a ďalej sami rozvíjame

výrobu aditív pre mliekarenský a mäsiarsky priemysel. Po posilnení oboch potravinárskych výrobných pre ne nájdeme perspektívnych investorov. Vlastníme aj už spomenutý podiel v Charkovmetrostroji a bratislavskej Geodézii. A máme pripravenú ďalšiu akvizíciu, pri ktorej zatiaľ nebudem konkrétnejší.

- No máte toho nepomerne menej ako pred vyše rokom. Nedalo sa ísť takou cestou ako J&T, ktorá problémy v realitnom biznise vyriešila vložением svojich priemyselných firiem do spoločného podniku s českou skupinou PPF? Vy ste o prepojení, aby ste nemuseli predávať celé spoločnosti, neuvažovali? My máme partnerov len v jednotlivých projektoch. Partnerov na vstup do Arcy nehľadáme. Špecifické je aj to, že J&T vkladala do spoločného podniku s PPF hlavne energetické podniky. A investície do nich sú vždy rozumnejšie, ak tam investor pobudne dlhší čas. My sme mali iné podniky a tie sme vedeli so ziskom predať aj rýchlejšie.

- Viete sa dostať k bankovým úverom?

Na nové akvizície či na chod už skôr rozbehnutých projektov využívame výnosy z predajov firiem a tiež peniaze z vydávaných dlhopisov a zmeniek skupiny. No dcérske firmy, Ondrášovka či Natura Food Additives využívajú aj bankové zdroje.

- Pred krízou ste rozbehli aj investičný fond Arca Capital CEE. Koľko zdrojov vám tam investori zverili?

Tento rok máme v pláne získať 200 až 400 miliónov českých korún. Cieľový stav bude závisieť od vývoja na trhoch, no naša ambícia je získať do fondu do troch rokov jeden a pol až tri miliardy českých korún. Momentálne je vo fonde sto miliónov korún. Audit zhodnotenia zdrojov fondu ešte nie je ukončený, ale za minulý rok očakávame zhodnotenie na úrovni šiestich až siedmich percent. Fond pritom investuje hlavne do našich projektov - takže pre našich investorov sme vedeli zarobiť peniaze aj počas krízy.

- Peniaze sa požičiavajú aj medzi podnikateľmi. Vyvolala kríza väčšiu nervozitu? Je potrebné pôžičky vracať rýchlejšie?

Kríza ukázala na kvalitu vzťahov. Platí, že dobrý biznis robí dobrých priateľov, no priateľstvo a biznis je potrebné od seba oddeliť. Keď nastala kríza, každý - a to úplne správne - obhajoval svoju pozíciu. Niektorí agresívnejšie a niektorí menej agresívne. A práve tieto pohyby prinášajú buď posilnenie vzťahov, alebo napätie. No každý to berie s nadhľadom - je to biznis.

- V minulosti ste jeden strojársky podnik kupovali spolu s Milanom Filom a jedny kúpele zasa so Zoroslavom Kollárom. Dnes ešte s niekým takýmto spôsobom spolupracujete?

S partnermi sme naše vzťahy úspešne vyrovnali. A nové finančné partnerstvá otvárame či už priamo alebo prostredníctvom nášho fondu kvalifikovaných investorov. Máme aj obchodné partnerstvá. S J&T sa napríklad rozprávame o tom, že by sme sa na Ukrajinu pokúsili získať turistov do ich tatranských turistických stredísk. Už tam o tom predbežne rokojem s tromi ukrajinskými cestovnými agentúrami.

- Ako sa darí vašej druhej firme Salve Group v jej biznise sprostredkovania poisťok a iných finančných produktov? V tomto biznise počas krízy je to zrejme tiež náročné. Trh uzatvorených poisťok klesá. No v tomto prípade sme kríze radi. Veríme, že - i keď k tomu ešte nedochádza - spôsobí, že na trhu finančného poradenstva zostanú iba najväčší hráči. Salve medzi nich patrí. Výrazne aktívni sme na Slovensku, v Rumunsku a na Ukrajine, kde sme dokonca už dvojka na trhu. V tuzemsku sme trojka. A v Rumunsku sme pri rozbehu ich dôchodkovej reformy mali vôbec najviac sprostredkovateľov. Pätnásťtisíc. Teraz tú sieť prebudovávame na predaj životných poisťok.

- Nemáte teraz s partnerom Petrom Krištofovičom spory, že vy ste chceli ísť viac do private equity?

Už dávno sme sa dohodli, že každý si bude viac rozvíjať to, čo ho viac baví, a viac investovať do toho. A ten druhý zostane jeho menším partnerom. Preto Peter vlastní päťtinu akcií mojej Arcy a ja päťtinu jeho Salve. Navzájom sa dopĺňujeme a sme radi, že sa nám takto podarilo naše podnikanie diverzifikovať.

- Údajne ste na začiatku kariéry finančného poradcu jednu z prvých zmlúv o stavebnom sporení uzavreli s dnešným premiérom Robertom Ficom.

Bol to studený kontakt. Takže bez odporúčenia som iba na náhodu zazvonil v jeho byte na bratislavských Dlhých dieloch. No zmluvu som uzatváral s jeho manželkou. A v rovnakom čase som podobným spôsobom uzavrel zmluvu napríklad aj s Fedorom Flašíkom.

- Je Robert Fico ďalej vaším klientom?

Salve takéto informácie, prirodzene, neposkytuje. Teda aj keby premiér bol naším klientom, tak vám to

povedať nemôžem. A ak ste mysleli na nejaký lobing, tak dnes nerobíme také biznisy, kde by sme nejako mohli využívať priateľstvá s politikmi.

Pavol Krúpa

Pavol Krúpa (38) je absolvent Fakulty podnikového manažmentu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Podnikať začínal ako drobný obchodník s akciami a cez poradenskú firmu All Finance Services ponúkal poisťky a podielové fondy.

Neskôr založil finančnú skupinu Arca Capital. Tá ovládla viacero firiem z potravinárstva, informačných technológií, biotechnológií, strojárstva a energetiky. Rozbehla aj realitné projekty. Za posledný rok veľa firiem predala. Päťnovým spoluvlastníkom Arcy je Peter Krištofovič.

[Späť na obsah](#)

40. Vysokým školám sa nevypláca kvalita, ale masová produkcia

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/04/2010; TASR]

Podľa tohtoročného rozpočtu pre jednotlivé vysoké školy (VŠ) sa kvalita nevypláca, vypláca sa masová produkcia a nekvalita. Na dnešnej tlačovej konferencii to vyhlásil kandidát SDKÚ-DS na poslanca NR SR Miroslav Beblavý.

Podľa jeho slov výkonová dotácia štátu určená na platy a samotnú prevádzku školy najvýraznejšie stúpila vysokým školám, ktoré nie sú na popredných miestach žiadneho rebríčka kvality, či už podľa hodnotení Akreditačnej komisie, Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry alebo kvality vedy.

Beblavý upozornil, že najkvalitnejšie VŠ podľa rebríčkov z hľadiska výkonovej dotácie stagnujú, či dokonca v prípade Univerzity Komenského (UK) klesajú. "Akademický senát UK dokonca prijal protestné uznesenie, čo sa v predchádzajúcich rokoch nestávalo," skonštatoval Beblavý a dodal, že "ak chceme podporovať kvalitu, malo by platiť, že kvalita sa oplatí. Reálne dnes platí, že kvalita sa neoplatí a z tohto pohľadu vnímame zásadný problém tohtoročného rozpočtu".

Ako príklad Beblavý predostrel počet zahraničných karentovaných publikácií. UK podľa jeho slov vyprodukovala 520 takýchto publikácií, Slovenská technická univerzita (STU) 345, zatiaľ čo **Ekonomická univerzita** 3. "Z toho dve v Česku, jednu v Poľsku, žiadnu na Západe. Napriek tomu **EU** zaznamenala desaťpercentný nárast rozpočtu a UK z hľadiska celkového rozpočtu dokonca pokles," povedal.

Beblavý predostrel návrhy, zakotvené v programe SDKÚ-DS, ktoré by mali prispieť k zmene súčasnej situácie. Navrhuje financovanie podľa skutočného výkonu, nie podľa formálnych výstupov. Zlepšenie financovania VŠ na 1 percento HDP do konca volebného obdobia a motiváciu k získavaniu súkromných zdrojov. Rovnako navrhuje podporný a motivačný program pre školy ako UK či STU, ktoré majú šancu dostať sa do svetovej päťstovky najlepších univerzít a dôraz na medzinárodný rozmer VŠ. "Slovenské VŠ musia prestať byť uzavreté a musia byť hodnotené z hľadiska medzinárodných kritérií," skonštatoval Beblavý.

TASR

[Späť na obsah](#)

41. Prieskum: Tretina učiteľov na školy nepatrí

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 22/04/2010; eTREND; Pavel Sibyla]

Študenti vysokých škôl nie sú spokojní s pedagógmi, ale ani učiteľia s nimi

Pavel Sibyla

Keď absolvent slovenskej vysokej školy nastúpi do zamestnania, len tretina jeho činností bude mať niečo spoločné s tým, čo sa naučil na škole. Vyplýva to z prieskumu Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA) a agentúry GfK, ktorý na vzorke 2 454 vysokoškolských učiteľov a takmer štyroch tisícok absolventov realizovali na jeseň minulého roku.

Keď hodnotia domasedi

Nelichotivé zistenie relativizuje fakt, že približne len polovica absolventov promovovaných v roku 2006 a neskôr pracuje v odbore, ktorý vyštudovali. No rozhodne sa nedá povedať, že by poslucháči slovenských univerzít boli s kvalitou štúdia nadmieru spokojní.

Ak by mali oslovení mladí Slováci opäť možnosť vybrať si fakultu, kde budú študovať, každý tretí by sa rozhodol pre inú ako tú, ktorú absolvoval. V prípade Slovákov, ktorí študovali v Česku, zmyšľa rovnako len každý piaty absolvent.

Študenti nie sú spokojní ani s úrovňou svojich pedagógov. Na vysokú školu podľa absolventov nepatrí 33 percent učiteľov. S úrovňou kantorov sú najspokojnejší poslucháči českých škôl, zvolenskej

Technickej univerzity a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, kde podľa predvedených výkonov na prednáškach má svoje miesto oprávnené viac ako 70 percent pedagógov.

Na opačnej strane hodnotenia sa ocitli akademici z bratislavskej **Ekonomickej univerzity (EU BA)**, z ktorých podľa prieskumu len niečo vyše polovica svojou úrovňou patrí na vysokú školu.

Otázne je, s čím slovenskí absolventi kvalitu škôl a učiteľov porovnávali. So zahraničím určite nie. Až 90 percent respondentov totiž uviedlo, že sa počas štúdia nezúčastnili žiadneho zahraničného študijného pobytu.

Hlavne sa uplatniť

Pravda tiež je, že kvalita školy nie je pre študentov to najdôležitejšie. Podľa prieskumu je kvalita rozhodujúcim faktorom, podľa ktorého si vyberajú alma mater, len pre 15 percent maturantov.

Dvojnásobne viac z nich zohľadňuje pri rozhodovaní uplatnenie sa so získaným diplomom. Ešte stále dôležitú rolu (28 percent) hrá blízkosť školy a osem percent maturantov podľa prieskumu zaujíma štúdiom na vysokej škole, ak sa na ňu môžu dostať bez prijímacích pohovorov či s vidinou zábavy počas študentského života.

"Maturanti sa ešte stále rozhodujú podľa skúseností starších rovesníkov z 90. rokov minulého storočia," poznamenáva na margo faktoru uplatnenia sa v praxi Michal Považan, výkonný riaditeľ ARRA. Hoci podľa zistení GfK majú v súčasnosti najväčší problém s uplatnením sa absolventi právnických fakúlt, prihlášky na štúdium práva ešte stále niekoľkonásobne prevyšujú plánované počty prijatých uchádzačov. Nespokojnosť s kvalitou vzdelávania nie je len na strane študentov. Až 84 percent vysokoškolských pedagógov si myslí, že kvalita študentov je horšia ako pre desiatimi rokmi. No nemusí to byť celkom tak. Hoci sa za ostatných dvadsať rokov pôrodnosť znižuje, počet vysokoškolských študentov sa od roku 2000 takmer zdvojnásobil. Takže ak sa v minulosti dostali na univerzitu predovšetkým tí najlepší, dnes spolu s nimi navštevujú prednášky aj tí menej šikovní. Podobný názor, ako majú akademici, však zaznieva aj z úst stredoškolských učiteľov.

Pripravujeme na prax, údaje nepotrebujeme

Zaujímavé sú názory vysokoškolských pedagógov na kvalitu inštitúcií, v ktorých pracujú. Väčšina (89 percent) oslovených učiteľov si myslí, že ich študenti sú dobre pripravení na prax. No pri otázke, či by odporúčali svojim príbuzným študovať na ich fakulte, bolo kladných odpovedí o čosi menej – 83 percent. V prípade bratislavskej **Ekonomickej univerzity**, Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave, banskobystrickej Univerzity Mateja Bela a Technickej univerzity vo Zvolene by až štvrtina oslovených akademikov odporučila príbuzným inú školu. V prípade neslávne známej Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka to bolo bezmála 31 percent respondentov.

Hoci podľa študentov je až 42 percent vedomostí získaných počas štúdia len čiastočne využiteľných, resp. málo až vôbec nevyužiteľných (13 percent), učitelia to vidia inak. Zbytočných je podľa nich priemerne len deväť percent predmetov a tri štvrtiny predmetov považujú za kľúčové.

Prieskum tiež ukázal, že u pedagógov nie je veľká ochota zapojiť sa do prieskumu, ktorého výsledky by sa mohli využiť na zvýšenie kvality školy. Z približne 10-tisíc oslovených akademikov bola ochotných podeliť sa so svojim názorom len štvrtina. Ešte horšie to dopadlo pred štyrmi rokmi. Agentúra GfK a ARRA vtedy robili prieskum medzi študentmi a pri zisťovaní ich mailových adries sa nemohli spoľiehať na pomoc spoločnosti Profesia, ako tomu bolo teraz. Oslovili preto jednotlivé fakulty všetkých slovenských vysokých škôl a aby nedošlo k porušeniu zákona o ochrane osobných informácií, navrhli im, aby boli sprostredkovateľom pri kladení otázok. Ako protislužbu im agentúry ponúkli výstup so zisteniami o ich pracovisku. Zo stovky fakúlt na ponuku zareagovalo sedem.

[Späť na obsah](#)

42. Miroslav Beblavý - Vysokým školám sa kvalita nevypláca

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 16:00; 19/04/2010; Správy Rádia VIVA; Z domova; Andrea Kozinková]

Andrea Kozinková, moderátorka Rádia VIVA: "Vysokým školám sa kvalita nevypláca. Vypláca sa masová produkcia. Vyplýva to z rozpočtu pre jednotlivé vysoké školy. Pokračuje:"

Miroslav Beblavý, kandidát na poslanca NR SR za DKÚ: "Sú tam vysoké školy, ktoré zaznamenali veľmi vysoký nárast prostriedkov, viac ako 10 %. Ale bohužiaľ, ak necháme bokom maličkú VŠVU, tak sú to školy, ktoré nemajú reputáciu, povedal by som, vysokej kvality a je to **Ekonomická univerzita** a Žilinská univerzita. Naopak, ak si vezmeme päť univerzít, ktoré majú asi najlepšiu reputáciu a vedeckú kvalitu na Slovensku, čo je Univerzita Komenského, Slovenská technická univerzita, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Technická univerzita Košice a Univerzita veterinárneho lekárstva, tak tieto všetky zaznamenali skôr stagnáciu, dokonca v jednom prípade až pokles rozpočtu."

Andrea Kozinková, moderátorka Rádia VIVA: "Beblavý navrhuje financovanie podľa skutočného výkonu, nie podľa formálnych výstupov."

[Späť na obsah](#)

43. Najlepšie zarábajú mladí technici z Bratislavy

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 23/04/2010; s.: 6; správy; Lukáš Milan]

Lukáš Milan
Bratislava

Kto si chce nájsť prácu a popritom aj slušne zarobiť, mal by študovať techniku a zabudnúť na humanitné odbory. Tak sa dá zjednodušene zhrnúť výsledok prieskumu Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry a agentúry GfK.

Veľký prieskum medzi čerstvými absolventmi vysokých škôl ukázal, že najväčšiu šancu zarábať hneď po vysokej škole viac ako tisíc eur v čistom majú študenti Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Majú aj najmenšie problémy nájsť si prácu.

Najmenej zarábajú absolventi Katolíckej univerzity v Ružomberku, kde až 40 percent magistrov berie do 600 eur a ďalších 30 percent nezarába vôbec.

"Potvrdzuje sa, že slovenské hospodárstvo je zamerané na výrobu, a preto technicky zameraní absolventi sú mimoriadne žiadaní, a teda zarábajú oveľa viac, ako je priemer," hovorí Michal Považan z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry. Preto majú najhoršie uplatnenie absolventi humanitných a sociálnych odborov. "Sektor služieb nie je na Slovensku vôbec rozvinutý a ani tak skoro nebude," hovorí s tým, že maturanti a ich rodičia by mali pozornejšie sledovať uplatnenie na trhu práce ako vzdialenosť školy od domu.

V súčasnosti študuje na vysokej škole až polovica zo všetkých maturantov. "Trh ich nemôže všetkých absorbovať, a tak zbytočne vyrábame vysokoškolákov. Je to plytvanie peniazmi, ale môžu za to čiastočne aj politici," zdôrazňuje Považan s tým, že financovanie škôl cez počty študentov láka školy vyrábať "lacných" právnikov, učiteľov, sociálnych pracovníkov. Práve absolventi pedagogických a sociálnych odborov zarábajú najmenej. Väčšina z nich ani nepracuje v oblasti, ktorú vyštudovali - až 70 percent vyštudovaných učiteľov napríklad nikdy neučilo ani učiť nemieni.

Okrem absolventov STU majú nadpriemerné platy aj inžinieri z **Ekonomickej univerzity**, zo Žilinskej univerzity, z Technickej univerzity v Košiciach a magistri z Univerzity Komenského.

"Najväčšie komplikácie pri hľadaní práce deklarovali študenti UKF Nitra, UPJŠ Košice a TU Zvolen, ktorá je zameraná na lesníctvo a drevárstvo," dodáva Rastislav Kočan z agentúry GfK, ktorá zbierala údaje od 3 929 čerstvých absolventov.

Podľa prieskumu sa až dve tretiny absolventov zamestnali do dvoch mesiacov od začiatku hľadania práce a ďalšia štvrtina do pol roka. Priemerne čerství absolventi poslali desať žiadostí o zamestnanie a boli na štyroch pohovoroch, kým sa zamestnali. Celkovo však vysokoškoláci hneď po škole zarábajú viac ako je celoštátny priemer. Absolventi robia za 624 eur v čistom, kým celoslovenský priemer je okolo 540 eur.

© PEREX, A S., VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

"Najväčšie komplikácie pri hľadaní práce deklarovali študenti UKF Nitra, UPJŠ Košice a TU Zvolen."

Rastislav Kočan agentúra GfK

Téma @

Líši sa váš reálny plat oproti očakávaniam? Diskutujte na www.pravda.sk/absolvent

Univerzita Priemerný čistý plat absolventov v €* Priemerný očakávaný čistý plat v €**

Slovenská technická univerzita 736 641

Ekonomická univerzita 675 621

Univerzita Komenského 647 622

Žilinská univerzita 642 625

Technická univerzita Košice 639 611

Univerzita sv. Cyrila a Metoda 585 602

Univerzita Mateja Bela 583 590

Slov. poľnohospodárska univerzita 577 f 592

Trenčianska univerzita A. Dubčeka 570 . 566

Univerzita Konštantína Filozofa 568 560

Univerzita P. J. Šafárika 561 549

Trnavská univerzita 546 569

Technická univerzita Zvolen 541 f 577

Prešovská univerzita 536 f 546

Katolícka univerzita v Ružomberku 503 494

* ÚDAJE PODĽA AGENTÚRY ARRA A GfK (3 874 ABSOLVENTOV VŠ)

**ÚDAJE PODĽA PORTÁLU PROFESIA. PRERÁTANÉ Z HRUBEJ MZDY PODĽA ŽIVOTOPISOV

FOTO: SHUTTERSTOCK

[Späť na obsah](#)

44. Podľa tohtoročného rozpočtu pre jednotlivé vysoké školy sa kvalita nevypláca

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 19/04/2010; Infolumen; z domova; Júlia Kavecká, Alžbeta Kalamárová]

Júlia Kavecká, moderátorka Rádia Lumen: "Podľa tohtoročného rozpočtu pre jednotlivé vysoké školy sa kvalita nevypláca. Vypláca sa masová produkcia a nekvalita. Dnes to vyhlásil kandidát SDKÚ-DS na poslanca Miroslav Beblavý. Ten upozornil, že najkvalitnejšie vysoké školy podľa rebríčkov z hľadiska výkonov dotácie stagnujú, či dokonca klesajú."

Miroslav Beblavý, kandidát SDKÚ-DS na poslanca: "Sú tam vysoké školy, ktoré zaznamenali veľmi vysoký nárast prostriedkov, viac ako 10 %, ale bohužiaľ, ak necháme bokom maličkú Vysokú školu výtvarných umení, tak sú to školy, ktoré nemajú reputáciu by som povedal vysokej kvality a je to **Ekonomická univerzita**, je to Žilinská univerzita. Naopak, ak si vezmem 5 univerzít, ktoré majú asi najlepšiu reputáciu a vedeckú kvalitu na Slovensku, čo je Univerzita Komenského, Slovenská technická univerzita a Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Technická univerzita Košice a Univerzita veterinárneho lekárstva, tak tieto všetky zaznamenávajú skôr stagnáciu, dokonca v jednom prípade až pokles rozpočtu."

Júlia Kavecká, moderátorka Rádia Lumen: "V decembri minulého roka pri rokovaní o rozpočte prezentovalo Ministerstvo školstva rozpočet pre oblasť vedy a výskumu ako výrazný nárast a to o 12 %."

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: "Miroslav Beblavý dnes zároveň predstavil program SDKÚ-DS pre vysoké školy, ktorých kvalita musí podľa neho nevyhnutne porásť. Konkrétne ide o štyri návrhy."

Miroslav Beblavý, kandidát SDKÚ-DS na poslanca: "Prvý z nich je, aby sme financovali podľa skutočného výkonu. Teda nie podľa rôznych čiaročiek formálnych výstupov, ale podľa skutočnej kvality, tak aby odmeňovala skutočne kvalitné školy. Druhý bod nášho programu je osobitný podporný program pre tie školy, ktoré majú šancu dostať sa do prvej svetovej päťstovky, tak aby im v tom pomohol, tretí bod čo chceme navrhnúť, je celkové zlepšenie financovania, máme tam záväzok a je to inak chcem povedať jediný záväzok v tom programe SDKÚ, ktorý obsahuje konkrétne financie, že celkové zdroje do vysokého školstva by mali dosiahnuť 1 % HDP do konca volebného obdobia a posledný najdôležitejší, to že toto všetko musí mať medzinárodný rozmer."

[Späť na obsah](#)

45. Vysokoškolákom pomôžu štipendiá aj pôžičky

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/04/2010; s.: 38,39; užitočná Pravda; Dorota Hudecová]

Dorota Hudecová
Bratislava

Dvesto eur je suma, na ktorú sa mesačne vyšplhajú minimálne výdavky za štúdium na vysokej škole. Napriek tomu, že je zo zákona bezplatné, nie je lacnou záležitosťou. Do nákladov treba totiž zahrnúť aj cenu internátu alebo podnájmu, stravu, dopravu, skriptá a iné pomôcky. Navyše, ak študent v dennej forme prekročí štandardnú dĺžku štúdia alebo ak študuje dva študijné programy súčasne, musí platiť školné.

Na Slovensku neexistuje relevantné porovnanie nákladov na štátne a súkromné vysoké školy. "Ústav informácií a prognóz školstva vykonal v roku 2008 prieskum sociálnych a ekonomických podmienok študentov vysokých škôl. Údaje z roku 2009 ešte nie sú spracované," informovala hovorkyňa ministerstva školstva Dana Španková. Ide však len o prieskum, nie o štatistiku a zameriava sa iba na študentov verejných vysokých škôl. "Údaje, ktoré by umožňovali porovnať výdavky u študentov verejných, štátnych a súkromných vysokých škôl, nevieme momentálne poskytnúť," dodáva Španková. Podľa prieskumu celková priemerná suma, ktorú minú študenti bývajúcí u rodičov, predstavovala 150 eur mesačne a bývajúcich mimo domácnosti 197 eur, pričom najviac minuli študenti zdravotníctva a sociálnych služieb - 252 eur a najmenej študenti humanitných vied - 162 eur. Podľa malého prieskumu Pravdy ak sa študent rozhodne zaplatiť si školné na súkromnej vysokej škole v mieste bydliska, štúdium ho nevyjde drahšie, ako by študoval na štátnej škole v inom meste. Najmenej zaplatí ten, kto býva a študuje doma, najviac študent súkromnej vysokej školy, ktorý si navyše platí aj privat. Všetci pritom potvrdili, že žijú v skromnosti, nemajú nijaké zvláštne nároky, čo sa týka kultúrnych či športových podujatí, navštevujú ich vzhľadom na vreckové minimálne. Na prekonanie finančných problémov a vytvorenie rovnakej štartovacej dráhy pre všetkých slúžia štipendiá či Študentský pôžičkový fond.

© PEREX, A.S., VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

252 € minie priemerne mesačne študent zdravotníctva a sociálnych služieb

162 € potrebuje priemerne na mesiac študent humanitných vied

Kofko stojí štúdium

Vysoká škola býva doma internát, privát mesačné náklady

Ekonomická univerzita Bratislava áno - 150€

Právnická fakulta Trnavskej univerzity - áno 200€

Viedenská fakulta manažmentu áno - 200€

Univerzita Komenského Bratislava - áno 300€

Vysoká škola práva, Bratislava (súkromná) - áno 510€

Vysoká škola manažmentu. Bratislava (súk.) áno - 300€

Vysoká škola dopravná, Žilina - áno 300€

Poplatky, na ktoré treba myslieť

Ubytovanie: od 36 do 100€

sa pohybujú ceny za dvojlôžkovú izbu mesačne v závislosti od štandardu, ktorý poskytujú.

Bratislavská Družba stojí s pripojením na internet (59,50 bez neho) 65,40€

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach má viac internátov, ceny sa pohybujú v závislosti od vybavenia od 19.83 € do 86,30 €

Prešovská univerzita ponúka izbu za 46.97€

Univerzita M. Bela v Banskej Bystrici má dva internáty. Na jednom zaplatíte 49,79 € (na druhom 53,11)

Katolícka univerzita ubytuje študenta za (za apartmán zaplatíte 90 eur). 58€

Študent, ktorý raz do mesiaca cestuje z Bratislavy do Košíc, zaplatí 20€

Ak cestuje napríklad zo Žiliny do Bratislavy každý týždeň, cesta ho stojí viac ako 30€

Navyše treba počítať aj s električkou na mestskú hromadnú dopravu.

Obedy v študentských jedálňach stoja v priemere dve eurá, k tejto sume však treba pripočítať aj raňajky a večeru, a tak sa náklady môžu vyšplhať denne na 6 až 8€

Niečo stoja aj študentské preukazy, nákup skript, kopírovanie materiálov, notebook, internet.

Školné na akademický rok 2010/2011 na súkromných vysokých školách

názov školy školné na semester - bakalárske štúdium

Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií, Bratislava 660 €

Dubnický technologický inštitút, s.r.o., Dubnica nad Váhom 290€

Stredoeurópska vysoká škola, Skalica 700 €

Vysoká škola medzinárodného podnikania, Prešov 425€

Vysoká škola v Sládkovičove 600€

Vysoká škola manažmentu, Bratislava a Trenčín 1025€

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava v odboroch psychológia a zubná

technika/ostatné odbory 540 € / 260 €

Bratislavská vysoká škola práva 1100 €

[Späť na obsah](#)

46. Ekonomické vízie Slovenska

[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 21/04/2010; 15,16/2010; s.: 4; Nezaradené; PAVOL DINKA]

PAVOL DINKA

Spoločnosť slovenskej inteligencie Korene a Stála konferencia slovenskej inteligencie Slovakia plus zorganizovali seminár Zvrchovanosť - suverenita ako podstata a zmysel štátu. Výrazne na ňom zarezovali ekonomické a prognostické analýzy známych a renomovaných expertov Petra Staněka a Kolomana Ivaničku. Ich vystúpenia možno rozčleniť do troch základných okruhov: príčiny globálnej krízy, postavenie Európskej únie v súčasnom svete a napokon postavenie či perspektívy Slovenska.

Čo z ich záverov vyplynulo?

Čiastočne pesimisticky, ale zároveň mobilizačne vyzneli myšlienky Petra Staněka. Zdôraznil, že kríza sa ešte neskončila a ani sa v blízkej budúcnosti neskončí. Označil ju za krízu civilizáciu, ktorú vyvolalo nesmierne baženie (často lúpežnícke) po bohatstve a degenerujúci úpadok morálky. V Európe aj v USA fungovala virtuálna ekonomika. Lacné úvery sa množili ako huby po daždi, pričom lacný úver je vlastne zlý úver zabalený do pozlátky.

Niekoľko miliardárskych rodín v Spojených štátoch sa pustilo do hrozivej pyramídovej hry. No nešlo iba o pyramídovú hru! Vo všeobecnosti zavládla hrabivosť, kupčenie, život na dlh, peniaze neboli, všetko sa krylo úvermi. Američania nafúkli bublinu nehnuteľností, ľudia nakupovali bubliny za vysoko predražené ceny. Keďže sa veľká časť sveta opíči po Američanoch, začala aj ona kupovať bubliny. Aj u nás! Veď ako môže niekto kúpiť byt, povedzme za cenu 100 tisíc korún (jeden štvorcový meter), keď jeho skutočná hodnota je 16 tisíc. Bublina a pyramída ako hrom! Mnohí v túžbe po rýchlym zbohatnutí stavali a kupovali tzv. rezidentné byty, čiže byty na získanie peňazí z prenájmu. Aj to bola svojím spôsobom pyramídová hra, niečo na spôsob AG Invest.

Niektoré vyspelé štáty sa začali výrazne zadlžovať (USA, Nemecko, Francúzsko), dlhová služba rastie vo všetkých krajinách Európskej únie. U nás sme na tom takmer najlepšie. No opozícia aj tak kričí. Koalícia pritom nevie dobre argumentovať, nepripomenie, že práve splácame dlh za oddlžovanie bánk z roku 2000. Nastáva presun ekonomickej moci do krajín BRIC-u (Brazília, Rusko, India, Čína). Podobným spôsobom prezentoval tieto skutočnosti aj Koloman Ivanička. Zdôraznil, že modernistická spoločnosť sa začala postupne reštrukturalizovať. Vynorila sa nová ekonomická a politická trieda vlastníkov, ktorá nadobudla v spoločnosti postavenie nového hegemóna. Táto skupina čoskoro získala výrazné postavenie v masmédiách, a tým i podstatný vplyv na formovanie verejnej mienky. Zmysel pojmu verejný sa zmenil. To, čo sa pôvodne viazalo s verejným názorom väčšiny, sa dostalo do rúk nových elít (menšiny), ktoré si vydobyli moc. Široké vrstvy obyvateľstva sa opäť musia usilovať presadiť svoje zastúpenie vo verejnom politickom živote.

Koloman Ivanička poukázal na základné ekonomické delenie sveta - Davos (neoliberáli presadzujúci voľný trh bez akýchkoľvek zásahov štátu) a Porto Alegre (kruhy podporujúce ekonomickú demokraciu a samosprávu a bojujúce proti liberálnemu kapitalizmu a imperializmu). Súboj medzi týmito dvoma ekonomickými zoskupeniami sa začal výrazne prejavovať od roku 2001, od vzniku Svetového sociálneho fóra v už spomínanom brazílskom Porto Alegre (predovšetkým štáty BRIC-u).

Faktom je, že liberálny kapitalizmus sklamal, nadnárodné spoločnosti získali obrovskú moc a svojimi atakmi vstupovali aj do politickej moci štátov. Ukazuje sa, že kapitalizmus sa už nemôže vrátiť do pôvodnej podoby. Žiaľ, globalizácia sa postupne premieňa na denacionalizáciu (globalistom ide v skutočnosti o uskutočnenie a zavŕšenie tohto procesu). Globalizačné tendencie postupujú potichučky, pokladá sa to za prirodzené, hoci sa tak deje bez súhlasu občanov. Väčšina vlád považuje túto stratégiu za svojvoľné a vynútené preberanie moci. Neoliberáli vyvíjajú tlaky, aby sa štáty úplne globalizovali. Nájdem však aj liberálov, ako napríklad egalitárián Rawls, ktorý obhajuje zásady štátu najmä v oblasti uplatňovania teórie spravodlivosti.

Za kľúčové možno pokladať prístupy J. E. Stiglitz, laureáta Nobelovej ceny za ekonómiu v roku 2001. Spolu s B. Greenwaldom dokázal, že v trhovej ekonomike môžu existovať intervencie zo strany štátu (vlády), ktoré prospievajú všetkým.

Ako sa tieto črty prejavujú v Európskej únii a v ostatnom svete?

Podľa oboch prednášateľov zavládol v EÚ a v USA široký národný egoizmus. Štáty bez hlbšieho uváženia odovzdávajú svoje právomoci Európskej únii. Lenže ani budúcnosť EÚ nie je, zdá sa, ružová. Predpokladá sa, že v krátkom čase budú štrukturálne fondy vratné, na akceleráciu projektov bude nevyhnutne predložiť až 40-percentné krytie z domácich zdrojov. Vyzerá to tak, že zásadnejšie sa budú podporovať iba tri regióny - podunajský (ovládnú ho Nemecko vrátane Nagymarosu), pobaltský (aj ten ovládne Nemecko spolu s pobaltskými krajinami) a Lyon - Paríž.

Zákony globálnej tvorby zisku sa nemôžu nadradovať zákonom života, slobody a skutočnej demokracie. Aj náš občan si musí uvedomiť svoje práva a svoju legitimitu hovoriť do toho, ako sa vyvíja jeho osud na domácom i medzinárodnom fóre. V EÚ sa stráca sociálna legitimita reforiem a rozhodovací proces sa najmä zásluhou bez volieb dosadzovaných ekonomických elít dostáva do polohy rozhodovania bez občana. Je to zásluhou "triku" tzv. novej interpretácie kapitalizmu zahrnutej v neoliberalnej doktríne. Prišlo k prepojeniu politických a podnikateľských elít pomocou nomenklatúrnej privatizácie. Nevolené ekonomické elity odobrali voleným parlamentom fiškálnu a menovú politiku.

Vo svete sa stáva strategickou surovinou voda. Už dnes sa v Spojených štátoch rozvíjajú teórie, na základe ktorých sa hodnota produktu posudzuje podľa množstva vody spotrebovanej na jeho výrobu. Naďalej sa bude posilňovať mocenské postavenie krajín BRIC-u. Vyše 200 miliónov bohatých Číňanov predstavuje neuveriteľnú ekonomickú silu. A tí nespia na vavrínoch! Najnovšie skupujú úrodnú pôdu v rozvojových krajinách. Pôda sa takisto stáva strategickým tovarom. Pritom si treba uvedomiť, že bohatstvo vyspelých kapitalistických krajín je iba virtuálne, nekryté zlatom, kým v štátoch BRIC-u je reálne. Čínska centrálna banka sa postupne zbavuje amerických dolárov. Jednoducho, svet neverí vyhláseniam o krytí amerických štátnych dlhopisov.

Ako sa dostať z tohto marazmu?

Podľa Kolomana Ivaničku je nevyhnutné vytvoriť na celom svete model maximálnej užitočnosti. V tejto etape nemôže ísť o ziskovosť, ale predovšetkým o kvalitu života. Nemožno preferovať politické slobody na úkor ekonomických, ani ekonomické na úkor politických; musia kráčať súzvučne a prinášať blahobyt všetkým ľuďom, vo všetkých sférach spoločenského života. Žiada si to od základov zmeniť obsah pojmu homo economicus.

A čo Slovensko?

Aj Slovensko sa ocitlo v prostredí virtuálnej ekonomiky. Aj my sme sa dostali do zajatia pyramídovej hry. Vývoj našej ekonomiky určuje 28 transnacionálnych spoločností. Nie sú to však subjekty slovenskej ekonomiky - pomáhajú nám zabezpečiť iba zamestnanosť. Neslobodno však zabúdať na 84 tisíc firiem a 200 tisíc živnostníkov - tí vlastne slúžia spomínaným nadnárodným spoločnostiam. Investičné stimuly sa poskytujú výhradne gigantom s cieľom za každú cenu udržať zamestnanosť. Naše firmy a živnostníci stoja niekde bokom. A výsledok? Hfštka ľudí zarába mesačne miliónové sumy, pričom zhruba 70 percent ekonomicky činných ľudí sa ocitlo pod hranicou mzdového priemeru.

Na čo sa orientovať v budúcnosti?

Ako malá krajina potrebujeme export, nie však hmoty, ale rozumu. Rovnako potrebujeme zušľachtiť naše najväčšie prírodné bohatstvo - rezervuár vody na Žitnom ostrove. Ide o vôbec najrozsiahlejšiu zásobárňu pitnej vody v Európskej únii.

Veľké šance sa nám naskytajú aj vo vodnej doprave po Dunaji. Máme jedinečnú výhodu v tom, že v bratislavskom prístave disponujeme žeriami, ktoré majú najvyššiu nosnosť spomedzi všetkých dunajských prístavov.

Príležitosti sa nám núkajú aj v súvislosti s budovaním čínskych lobistických centier v Európe. Navyše Čína hľadá kapacity na štúdium mladých ľudí v európskych študijných centrách. Ani si nevieme predstaviť, aký prínos by sme mali z toho, keby na našej **Ekonomickej univerzite** študovalo tritisíc čínskych študentov.

Nemalé rezervy sa skrývajú vo farmaceutickom priemysle. Slovenskí vedci dospeli do štádia, že sú schopní v krátkom čase vyvinúť univerzálnu vakcínu proti chrípke. Prínos tohto kroku by bol nevyčísliteľný.

Medzi účinné motory ekonomiky patrí posilňovanie znalostnej spoločnosti - rozum všetkých a skúsenosť starších. Treba rátať aj s tzv. striebornou revolúciou, s tým, že dôchodcovia chcú tvoriť a pracovať. Aj keď naše zdravotníctvo zápasí s mnohými problémami, ozdravujúcou injekciou by bolo liečenie zahraničných pacientov. Ak by sme kapacitne ročne zvládli čo len 10 tisíc ľudí, predstavovalo by to nemalú hodnotu pre ekonomiku. Záujem by bol bezpochyby veľký, pretože ceny za zdravotné služby reprezentujú zhruba 30 percent z cien vo vyspelých krajinách. Svetlým príkladom je rozhodnutie o dokončení výstavby nemocnice na bratislavských Rázsochách. Rakúšania by sa toho veľmi radi chytli a pritom nežiadajú nič mimoriadne - 20 percentné zastúpenie v správnych a dozorných radách a možnosť, aby Rakúšania predstavovali 20 percent z celkového počtu liečených pacientov.

Pozitívnu úlohu môžu zohrať služby, cestovný ruch a starostlivosť o postihnutých, dôchodcov a deti.

Áno, to sú východiská!

Éra výroby áut sa o niekoľko rokov skončí. Veď už dnes máme v automobilizme 40 percent prebytočných kapacít. Bude treba hľadať nové výroby, nové produkty. Cestu k ich objaveniu v hrubých črtách vykreslil Peter Staněk a Koloman Ivanička. Nepôjde to však bez nadefinovania funkcií štátu vo vzťahu k politickej a ekonomickej demokracii, k solidarite, spravodlivosti, samospráve vo všetkých oblastiach spoločenského života.

[Späť na obsah](#)

47. Madarčiny je na školách veľa

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 22/04/2010; s.: 7; Spravodajstvo; Veronika Prušová, Ján Glovičko]

Kľúčové body vládneho programu minister školstva rýchlo presadil. Kritiku za povrchnosť si nepripúšťa

Pôvodne sa o ňom hovorilo ako o ministrovi dopravy, ale skončil ako šéf školstva. JÁN MIKOLAJ zo SNS vníma svoje pôsobenie pozitívne, ako ho budú hodnotiť učitelia, nechce povedať.

V roku 2007 ste povedali, že s týmto ministerstvom bojujete. Ako tento boj dopadol?

"V tom čase bolo ministerstvo neuveriteľne skostnatené a presadiť nové veci bolo mimoriadne ťažké. Dnes už viem, prečo sa minulej vláde nepodarilo presadiť takmer žiadny reformný krok.

Konzervativizmus v školstve je obrovský. Je tu masa 70-tisíc učiteľov, a to nie je ľahké, pretože každý z nich má vysokú školu, svoj názor, a s tým treba bojovať."

Z vládneho programu ste presadili kľúčové body, ako sú nový školský zákon, zákon o pedagogických zamestnancoch, novelu vysokoškolského zákona. Ste spokojný, ako sa ujali?

"V podstate áno. Zo začiatku bola reforma prijatá vlažne. Každý vedel, že musí byť, ale keď sa mala spustiť, tak každý ju chcel oddialiť. Som presvedčený, že o rok, o dva budú všetci hovoriť o týchto krokoch pozitívne."

Reformou sa mala presadiť tvorivosť a odbúrať stres. Darí sa to, keď učiteľom zaberá veľa času príprava a diktovanie poznámok, lebo stále nemajú mnohé učebnice?

"Učebnice sú, aj keď s určitým oneskorením. Okrem toho, predpokladáme, že učebnica je len jednou zo súčastí pedagogickej dokumentácie. Je v nich obsiahnuté minimum, ktoré musia žiaci zvládnuť. Učitelia môžu využiť aj internet. Pripravujeme aj digitalizáciu vzdelávacích programov, takže učebnica časom nebude mať taký dominantný význam. Ale už v súčasnosti máme vydaných takmer sto nových učebníc, čo dosiaľ nikdy nebolo."

Nedávno ste hovorili, že nie sú autori, ktorí by nové učebnice napísali. Prečo?

"Narazili sme na určitú kapacitu autorov, preto sme zaviedli kreditový systém pre učiteľov, ktorí dostanú za napísanie učebnice kredity a za ne honorár. Nie je odvaha písať učebnicu, lebo ak ju napíšete, vznikne obrovská kritika. Beriem, že to problém je, ale reforma nabieha štyri roky. Okrem toho, veď učíme zo súčasných učebníc. To ako keby ste povedali, že to, čo sa doteraz učilo, je zlé a staré."

Učebnice cudzích jazykov pre tretiakov chýbajú, hoci anglický jazyk bude povinný. Ministerstvo malo pred rokom a pol vypísať konkurz na učebnicu, nestalo sa. Prečo?

"Keď sme povedali, že napíšeme národnú učebnicu, tak ste nás kritizovali. Národná učebnica nebude, ale nie pre kritiku médií. Vtedy ste nás zosmiešňovali, teraz tú učebnicu žiadate."

Vláda si predsavzala, že priemerný plat v školstve dosiahne úroveň platu v národnom hospodárstve, čo stále nie je. Ako chcete motivovať učiteľov, keď vláda neplní svoj sľub?

"Je to ukazovateľ, ktorý sme, aj vzhľadom na krízu, upresnili, že sa bude vzťahovať len na pedagógov. Dnes je priemerný plat pedagógov už o niečo vyšší, ako je plat v národnom hospodárstve. Okrem toho sme v rámci nového zákona zaviedli kreditové príplatky, ktoré sú nad rámec normatívu."

Prečo ste vládny cieľ takto zúžili?

"Lebo je nad ekonomické pomery štátu."

Takže aby ste nemuseli povedať, že jeden zo sľubov ste nespĺnili, tak ste ho upravili?

"Nie preto. Všetko má svoju postupnosť. Pred tromi rokmi sme sa rozhodli, že začneme od pedagógov, a nikto nemohol vedieť, že príde kríza."

V programovom vyhlásení vlády sa píše, že vláda skvalitní podmienky národnostného školstva najmä vo výučbe v materinskom jazyku, ale nesmie to byť na úkor štátneho jazyka. Čo ste pre to skvalitnenie urobili?

"Pridali sme dve hodiny štátneho jazyka, takže sme zrovnali výučbu materinského a štátneho jazyka na tú istú úroveň. Poviem otvorene, že nepovažujem za správne, že v školách s vyučovacím jazykom maďarským sa všetky ostatné predmety učia v maďarčine. Minimálne dejepis a niektoré odborné predmety by sa pre terminológiu mali učiť v slovenčine. Pri vyučovaní v maďarskom jazyku je výučba natoľko predimenzovaná, že nie je potrebné robiť úpravy."

Čo ste urobili pre to skvalitnenie?

"To je najsilnejšia stránka národnostného školstva, takže tu nebolo potrebné urobiť nič."

Prečo to bol vládny cieľ?

"Nedostal som žiadny návrh. Každý však hovorí, že deti maďarskej menšiny nevedia po slovensky alebo hovoria veľmi slabo. Ich slabinou je štátny jazyk. Máme na to výsledky, ktoré vyšli z testovania."

Aké?

"Ukázalo sa, že kompetenčné testy urobili na 42 percent, a to je veľmi zlé. Znamená to, že nerozumejú jazyku."

Ide o výsledok testu, ktorý bol rovnaký pre slovenských aj pre maďarských deviatikov. Bolo to fér?

"Po roku sme to zrušili, ale pre pedagogické účely to poznatok je. Možno to po čase zopakujeme, aby sme videli, či vedľa využívať štátny jazyk."

Je to správne takto dráždiť maďarskú menšinu a robiť zo žiakov "pokusné králiky"?
"To sú silné slová. Testovať môžete, čo chcete, ako chcete a koho chcete."

Prečo ste podporovali vlastenecký zákon poslancov SNS, hoci ste vedeli, že pre mnohé školy je to záťaž a od apríla nesplniteľné?

"Je to splniteľné, už máme ukážku aj smernicu, ako sa zákon v školách uplatní."

Ako ste vyriešili problém so štátnou hymnou a jej púšťaním, keď stovky škôl školský rozhlas nemajú?
"Opäť si myslím, že to je vymyslený problém, pretože takmer 80 percent škôl rozhlas má."

A čo zvyšných 20 percent?

"To sú málotriedky, kde je jedna, dve triedy a tie môžu využiť inú prehrávaciu techniku."

Hovoríme o stredných školách, ktoré sú roztrúsené v budovách bez rozhlasov.
"Pováčšine sú. Veď aj ďalšie predpisy rozhlas vyžadujú. Ide napríklad o požiarne predpisy. Nie je tu nijaký problém. Nie je nič horšie, ako keď chodíte po školách a vidíte holé steny. Je to demotivujúce."

Prečo si myslíte, že "papierová tabuľa" so štátnym znakom, zástavou, hymnou a preambulou vyvolá úctu žiakov k vlasti?

"Ako hovorím, nie je nič horšie ako holá stena. Okrem toho, žiaci si uvedomia, že sú naozaj v škole."

Ak je to podstatný zákon, prečo ho SNS nepredložila do parlamentu skôr?

"Je to rozhodnutie poslancov. Zákonov predkladali niekoľko, tak tento sa rozhodli predložiť pred pol rokom."

Prečo ste zákon nepredložili vy?

"Existuje zákon o štátnych symboloch. Zvažovali sme, či by sa nemohol novelizovať a určiť povinnosti aj pre školy. Novelizoval sa, lebo patrí do pôsobnosti ministerstva vnútra, tak sa poslanci rozhodli ísť samostatnou cestou."

Čo ak poslanci Smeru pri opätovnom hlasovaní zákon nepodporia?

"Som presvedčený, že ho podporia. Nemôžu zmeniť svoj názor a sami vedia, že ten zákon je potrebný a dobrý."

Neuprednostní Smer voličov, keďže reakcie verejnosti na zákon boli negatívne?

"Počkajme ešte týždeň na hlasovanie."

Ako sa stotožňujete s výsledkami prvej komplexnej akreditácie?

"Akreditačná komisia postupovala korektné na základe stanovených pravidiel. Rozhodli sme, že každá škola má rok na to, aby mohla prípadné nedostatky odstrániť. Ten dôvod je pragmatický, pretože niekomu mohla chýbať desatina do splnenia kritéria, preto sme nemohli povedať, že teraz z nej nebude univerzita. Cieľom však nie je len zaškatuľkovanie, ale aj to, že sa zastavilo bezbrehé prijímanie študentov. Školy už musia dbať na pomer, koľko majú študentov na jedného profesora. Začínajú sa pozeráť na kvalitu pedagóga, a to je to najpodstatnejšie."

Pôvodne ste hovorili, že akreditácia nastavi školám zrkadlo. Boli kritériá nastavené správne, ak viac ako polovica škôl sa bez problémov stala univerzitami?

"Nemyslím si, že bez problémov. **Ekonomická univerzita** sa napríklad dosť natrápila a musela výrazne znížiť stav študentov. Okrem toho, keď sa skončia komplexné akreditácie, tak o šesť rokov nastavíme pravidlá omnoho tvrdšie."

Problémom v školách je stále nelegálne vyberanie školného, hoci už v roku 2007 ste hovorili, že novela školského zákona tomu zabráni. Prečo to pokračovalo?

"Poriadok sa spravil."

Ministerstvo samo však vo vlnnejšej správe pre parlamentný výbor za roky 2007/2008 tvrdilo, že osemnásť z dvadsiatich verejných škôl porušilo zákon.

"To je správa za minulé obdobie. Dnes už nikto školné nevyberá v rámci riadneho štúdia."

Komplexnou akreditáciou sa podľa vás zastavilo bezbrehé prijímanie študentov. Vládny program konštatuje, že veľkým počtom študentov klesá kvalita výučby. Napriek tomu ste v rámci protikrizových

opatrení vyzvali rektorov, aby prijali 5000 študentov navyše. Urobili by ste to, keby to nepovedal premiér?

"To bolo rozhodnutie vlády. Bolo to z jediného dôvodu, aby tí študenti neskončili na úrade práce."

Do škôl sa tak dostali študenti, ktorým by sa to inak nepodarilo. Neovplyvní to kvalitu vyučovania?

"To nie je pravda. Každý musel splniť požiadavky školy na prijatie. Sú to riadni študenti. Jediné, čím sa to vymykalo, boli kritériá na komplexnú akreditáciu. Títo študenti sa nezapočítavali."

Zaujali ste aj tým, že vám ministerstvo kúpilo športové BMW X3, aby ste mohli chodiť do terénu. Ako často ste ho využili?

"Toto auto nikdy nebolo referenčné pre ministra. Od začiatku to boli výmysly."

Ako budú vaše pôsobenie hodnotiť učitelia?

"Otvorene poviem, že to chce čas. Každá zmena bolí, ale som si istý, že absolútna väčšina učiteľov už je presvedčená o nevyhnutnosti zmien."

Zdá sa, že svoje pôsobenie na ministerstve vidíte pozitívne. Chceli by ste školstvo riadiť aj ďalšie štyri roky?

"Všetko bude závisieť od výsledkov volieb a od povolebných diskusií. Ale už mám skúsenosti, že v politike sa na niečo tešiť alebo niečo chcieť, to sa vždy končí zle."

Veronika Prušová, Ján Glovičko sme

"Tabuľu so zástavou, hymnou a preambulou treba.

Nie je nič horšie ako holá stena. Okrem toho, žiaci si uvedomia, že sú naozaj v škole.

Ján Mikolaj (SNS) v rokoch 1995 až 1998 šéfoval Slovenskej správe ciest, v roku 2002 sa stal poslancom za HZDS, odkiaľ odišiel. Je profesorom na Žilinskej univerzite. foto smE- tomÁŠ beneDikovič

[Späť na obsah](#)

48. Stiahne Grécko EÚ na dno

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 19:55; 29/04/2010; Téma dňa; Jana Zvončeková]

MODERÁTOR: Nora Gubková

HOSTIA: Radovan Geist, portál Euractiv

Nora Gubková, moderátorka: "Grékom neveríme a odmietame doplácať na ich ľahkovážne a nezodpovedné hospodárenie. Tak znie odkaz bežných Nemcov pre Atény. Je očividné, že s pomocou Grécka to nie je také jednoduché. Kým v nemeckých uliciach znie jasná kritika, vo vláde sa začínajú pomaly topiť ľady."

Nemci Grékom neveria

Natočené:

Obyvateľ Berlína: "Je to totálne nefér aby sme Grékom pomáhali. Sami bojujeme s deficitom verejných financií, máme vysokú nezamestnanosť a mnohé iné problémy. Nevidím dôvod prečo by sme mali investovať do iných namiesto toho, aby sme investovali do našej ekonomiky."

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Hlasy v nemeckých uliciach proti pomoci Grékom silnejú. Ukazuje to aj jeden z posledných prieskumov verejnej mienky, podľa ktorého viac ako 70 % opýtaných nechce do Grékov investovať. Niektorí sa dokonca sťažujú, že Európa si robí z Berlína banku v pohotovostnom režime. Na druhej strane sa však vynára otázka – čo sa stane keď Nemci nepomôžu?"

Natočené:

Obyvateľka Berlína: "Myslím si, že niekto musí niečo urobiť. Nemôžeme zabúdať na to, že Grécko patrí do Európy."

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Nemecká kancelárka Angela Merkelová rieši dilemu. Ešte v januári odkázala Aténom, aby si krízu najskôr vyriešili sami. Teraz si uvedomuje, že treba rýchlo konať. Naďalej však chce vidieť plán ako a kedy si Gréci budú uťahovať opasky."

Natočené:

Angela Merkelová, nemecká kancelárka: "Je jasné, že rokovania medzi gréckou vládou, Medzinárodným menovým fondom a Európskou komisiou sa musia urýchliť. Na to aby sa zaručila stabilita eura však

očakávame aj príspevok Grécka."

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Na Angelu Merkelovú sa sype kritika, že podcenila situáciu. Predstaviteľ OECD vyhlásil, že Eurozóna čakanim na Nemecko premrhala čas. Na Merkelovú teraz tlačí takmer celá Eurozóna či Medzinárodný menový fond. Naponáhlo má aj Biely dom. Pre grécku krízu totiž posilnil dolár voči euru a americké výrobky sú preto na zahraničných trhoch drahšie. O finančnej pomoci majú rozhodnúť nemeckí poslanci. Plány im však môže skrížiť ekonóm Joachim Starbati, ktorý chce na nemecký ústavný súd podať proti plánovanej pomoci sťažnosť. Odvoláva sa na verejnú mienku, aj na Lisabonskú zmluvu. Podľa nej nemôže žiadny štát ručiť za iný členský štát a práve tento dodatok vraj dohoda o pomoci Grécku obchádza."

Natočené:

Robert Halver, finančník: "Existuje tu riziko domino efektu, ak dáte peniaze Grékom, prečo ich nedáte potom aj Portugalcom a Španielom."

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Obyvatelia postihnutých krajín sa obávajú o svoju budúcnosť. Z krízy vinia politikov, ktorí podľa nich nedokázali predvídať vývoj trhu. Jana Zvončeková, TA3."

Nora Gubková, moderátorka: "Pomoc Grékom je pomocou euru, to je názor z jedného spektra, alebo z toho druhého ten znie – nech si Gréci idú alebo pomôžu si sami. O tom všetkom budeme diskutovať aj s Radovanom Geistom z portálu Euractiv, vitajte."

Radovan Geist, portál Euractiv: "Dobrý večer."

Nora Gubková, moderátorka: "Neskôr sa samozrejme aj ďalší diskutéri pripoja do tejto diskusie. Aký máte pocit, náladu z toho, aké hlasy zaznievajú z Nemecka? Je to len preto, že Nemecko v podstate znesie perspektívne najväčšiu časť pomoci Grécku, alebo je za tým možno iná príčina, respektíve očakávate takúto vlnu kritickú aj od ostatných krajín?"

Radovan Geist, portál Euractiv: "Tak Nemecko má hneď niekoľko problémov. To prvé je samozrejme, že bude znášať najväčšiu časť pomoci keďže je vlastne najväčším členom Eurozóny. Druhý problém je, že Nemecko tradične už pri vzniku menovej únie povedalo, že vznik menovej únie neznamená úniu, v ktorej si budeme navzájom finančne pomáhať, ak to takto poviem jednoducho. Dokonca je to aj dá sa povedať nejaká ústavná podmienka vôbec preto, aby bola únia schválená, čiže to je taký nejaký inštitucionálno-právny dôvod. Potom je tam politický dôvod, pretože Nemecko podobne ako mnohé európske krajiny prechádza krízovým obdobím, ekonomickým krízovým obdobím, samozrejme objavujú sa nejaké pozitívne správy, ale to je všetko na makroekonomickej úrovni. Na mikroekonomickej úrovni pokiaľ ide o nezamestnanosť a tak ďalej, Gréci vnímajú túto situáciu veľmi citlivo."

Nora Gubková, moderátorka: "Čo tie ostatné krajiny, ktoré budú sa tiež podieľať na pomoci? Je tam očakávateľná tiež takáto z radov verejnosti vlna kritická?"

Radovan Geist, portál Euractiv: "Tak pravdepodobne síce som nevidel žiaden prieskum verejnej mienky, ale neviem si predstaviť, že by v niektorej krajine to bolo v tej populácii veľmi populárne, ako platiť niekomu, alebo vykupovať niekoho z problémov. Ak sa ešte jednalo o nejaké domáce banky, tak možnože časť verejnosti to dokázala pochopiť, teraz je to tým ľuďom také vzdialené, pretože je to iná krajina. Na úrovni vlády myslím si, že aj to váhanie nemeckej vlády malo viaceré dôvody, okrem iného blížiac sa voľby a tak ďalej a na úrovni vlády myslím si, že postupne sa dospieva k tomu rozhodnutiu, len je otázka ako treba podať verejnosti, že tá pomoc bude musieť prísť."

Nora Gubková, moderátorka: "My sme spomínali, že krajiny ako Poľsko napríklad, alebo susedná Česká republika nebudú vlastne sa spolupodieľať na pomoci Grécku z titulu jednoduchého, nemajú zavedené euro, nie sú v Eurozóne. Je to ale z hľadiska filozofie únie, ktorá by mala byť solidárna jeden štát voči druhému celkom fér takéto vlastne rozdelenie na dve nie celkom rovnoprávne rodiny v rámci jednej únie?"

Radovan Geist, portál Euractiv: "Ale to je fakt, že nie všetci členovia Európskej únie sú si rovnoprávni. My sme členmi aj menovej únie, čo niektoré štáty členmi nie sú, čiže z toho nám vyplývajú určité práva, určité možnosti a v tomto prípade aj určité povinnosti, aj keď všetci zdôrazňujú, zdôrazňuje sa, že je to ad hoc riešenie, nie je to precedens, ale vlastne je prirodzené, že sa to týka členov Eurozóny. Ide koniec koncov o bilaterálne pôžičky, nie o nejakú inštitucionálnu pôžičku, ktorú by dala Eurozóna, ktorá ju nemôže dať, alebo Európska únia."

Nora Gubková, moderátorka: "Vy ste naznačili, že nie celkom všetky krajiny v rámci únie sú rovnoprávne v tejto súvislosti. Zazneli aj hlasy, napríklad aj českého prezidenta Václava Klauza, ktorý tvrdil, že keby Grécko malo stále drachmu, nič podobné sa nestane, lebo jednoducho vlastne operáciou, bežnými manipulovaniami s menou tú situáciu mohli sanovať a nemusela byť vlastne zaťažene"

Eurozóna."

Radovan Geist, portál Euractiv: " Tak samozrejme môžeme s tým argumentovať na ekonomickej úrovni, ale faktom je, že pre prezidenta Václava Klauša ako známeho odporcu prehlbovania integrácie, známeho odporcu spoločnej meny, je toto vítaný spôsob ako argumentovať proti tomu, pretože je to preňho aj argument pre domácu českú politickú scénu."

Nora Gubková, moderátorka: " My tú situáciu neustále sledujeme večer v TA3, samozrejme až do noci nie je výnimkou, to isté robí aj kolegyňa Michaela Janotová, ktorá je za nami v newsroome, preto ju prosím o taký možno súhrn najnovších informácií s ťažiskom samozrejme na Nemecko s hlavnou témou Pomoc Grécku, Michaela."

Naživo:

Michaela Janotová, reportérka TA3: "... nemecká kancelárka Angela Merkelová síce mierne zmenila svoj postoj, nezmenila však jeho podstatu. Kým v januári tvrdila, že Atény si musia najprv pomôcť sami, teraz už povedala, že konať treba rýchlo a že Nemecko sa chce zúčastniť na tomto konaní. Dodala však a zdôraznila, že stále platí to isté, a to, že Atény musia začať šetriť. To, že pomoc z Nemecka nepríde len tak, potvrdil aj tamojší minister financií Wolfgang Schäuble. Je teda teraz len na Aténach ako zareagujú. Ak chcú pomoc z Bruselu a z menového fondu, musia začať šetriť. Úsporný plán by mali zverejniť už zajtra. Ak bude pre Nemecko uspokojivý, tak o pomoci by mohlo rozhodnúť už v pondelok. V Berlíne to však nemusí byť len grécky úsporný plán, ktorý rozhodne o tom, či tá pomoc Grécku pôjde alebo nie. Angela Merkelová totiž čelí tlaku zvonku aj zvnútra. Kritizujú ju jej európski kolegovia, hovoria, že čakaním na Nemecko len premrhali čas. Pokiaľ ide o tú kritiku zvnútra, tak Angela Merkelová čelí obrovskému tlaku od samotných Nemcov. Až 70 % obyvateľov nechce pomôcť Grécku, nechcú do Grécka investovať. Tvrdia, že nechcú dávať Grécku svoje peniaze, pretože Grécko si za svoje problémy môže samo. Treba pripomenúť, že Nemecko ako najväčšia ekonomika Európskej únie by dala Grécku najviac peňazí. Hovorí sa o celkovej pomoci 45 miliárd eur, z toho Nemecko by dávalo až 8 miliárd. To znamená, že ten tlak na Grécko je naozaj veľký."

Nora Gubková, moderátorka: " Ďakujem pekne Michaela Janotovej, ktorá neustále sleduje informáciu, bude ju sledovať až do polnoci kým bude vysielat' televízia TA3. Dostávam signál, že na linke je náš ďalší spoludiskutujúci Ivo Kuhn z Konzervatívneho inštitútu. Pekný večer na východné Slovensko."

Telefonuje (naživo):

Ivo Kuhn, Konzervatívny inštitút: "Dobry večer prajem."

Nora Gubková, moderátorka: " My sme s pánom Geistom doteraz vlastne diskutovali aká je momentálna, ale aj perspektívna situácia, ak teda sa Nemecko rozhodne ztiahnuť tú hlavnú ťarchu záchranej brzdy. Ako vlastne vy vnímate perspektívu tohto plánu smerom k tomu, aby sa Grécko postavilo na nohy, respektíve v tejto súvislosti sa už otvára situácia, či nepadne Eurozóna, či možno Gréci z nej nevystúpia, aká je vlastne perspektíva Európskej únie."

Ivo Kuhn, Konzervatívny inštitút: "No myslím si, že súčasná kríza v prvom rade treba povedať, že ukazuje to, že pri prijímaní eura sa akosi veľmi zdôrazňovali tie pozitíva, ale zabudlo sa na to, že to nesie aj určité riziká a tie sú teraz naplno odhaľované, takže ak je niekto nejako veľmi prekvapený, že euro je ohrozené, tak to je dôsledok toho, že proste sa príliš propagovali tie pozitíva eura a všetky tie riziká sa nejako utláčali do pozadia, aby sa podarilo presadiť tento politický projekt."

Nora Gubková, moderátorka: " Pán Geist, dá sa s týmto názorom teda konzervatívno možno trochu euroskeptického pohľadu súhlasiť?"

Radovan Geist, portál Euractiv: " Tak ja neviem aké riziká sa tam prejavili. Ak hovoríme o riziku, že budeme musieť pomôcť inému členovi Eurozóny ak bude v problémoch, tak to nie je niečo, s čím sa dalo počítať. Proste toto je ad hok riešenie, prvé riešenie svojho druhu a ako všetci zdôrazňujú, nesmie to byť precedens."

Nora Gubková, moderátorka: " Hej, lenže váš oponent povedal, že v podstate to dnešné prekvapenie nie je namieste keďže vlastne tie problémy boli už historicky možno založené."

Radovan Geist, portál Euractiv: " O rizikách môžeme hovoriť v tom prípade ak vstupuje krajina, ktorá nie je na euro pripravená, čo pravdepodobne bol prípad Grécka, ktoré teda muselo, nazvime to eufemisticky, prispôbiť svoje štatistiky tak, aby bolo vôbec prijaté do Eurozóny, čiže v tomto prípade asi môžeme hovoriť o ekonomických rizikách, ale neviem teda aké iné riziká by tam mohli byť. Čo je veľké riziko Eurozóny a to nesúvisí s naším vstupom, alebo so vstupom kohokoľvek iného je taký zvláštny experiment, keď vytvárame spoločnú menovú úniu bez toho, aby sme vytvárali nejakú politickú úniu, alebo aby sme mali nejaký lepší mechanizmus harmonizácie alebo kontroly fiskálnych politík členských krajín."

Nora Gubková, moderátorka: " Ani Lisabonská zmluva to neodstránila zrejme."

Radovan Geist, portál Euractiv: " Lisabonská zmluva nie, existuje Pakt stability a rastu, ktorý je však natoľko voľný, že po prvé jeho možné obchádzať tým, aké štatistiky dáte, po druhé je ho možné obchádzať tým, že máte veľmi dlhé obdobie kedy musíte prispôbovať tie deficity a v skutočnosti tá stíhateľnosť krajín, ako ukázal pred pár rokmi prípad práve Nemecka a Francúzska, je pomerne nízka. Čiže tieto pravidlá pravdepodobne nie sú dosť silné a ak sa bude mať niečo robiť a pravdepodobne sa bude niečo robiť, tak to bude práve v tejto oblasti, to znamená asi nebudeme reálne uvažovať o zrušení spoločnej európskej meny, pretože náklady by boli príliš veľké, určite väčšie ako sanovanie nejakého gréckeho problému, ale vyriešenie tejto nerovnováhy."

Nora Gubková, moderátorka: " Ale v každom prípade to znie ako gól do vlastnej brány, ako keby únia nevedela predvídať samu seba. Pán Kuhn, aké opatrenia možno aj v tom duchu ako naznačil pán Geist, že sa ako keby pozabudlo na nejaké fiskálne nástroje, by teraz únia možno mala urobiť?"

Telefonuje (naživo):

Ivo Kuhn, Konzervatívny inštitút: "Ja by som sa ešte vrátil vlastne k tomu problému, ktorý vlastne bol na začiatku, ktorý podcenili aj niektorí ekonómovia, teda na to poukazovali, ale taký ten ..., hlavný prúd proste presadzoval tie pozitíva jednej meny a to riziko spočívalo v tom, že proste vytváranie jednej menovej únie na území, ktoré je veľmi rozdielne ekonomicky výkonné proste má zakotvené takéto riziko a to, že Grécko proste sfalšovalo štatistiky, aby na papieri vyzeralo tak, že proste je tá Európska únia, alebo tá budúca Eurozóna je homogénna, v podstate ako súvisí práve s týmto, takže hovorím ten problém bol od začiatku, ale z politických dôvodov, proste eurový politický projekt, snaha proste vytvoriť jednotnú Európu, tak sa zanedbali tieto riziká a teraz proste nesieme dôsledky. Pokiaľ ide o riešenia, ja si myslím, že je potrebné radikálne riešenie, pretože proste skladať sa v tejto chvíli Grécku na to, aby sa z toho vyhrabalo nerieši ten základný problém, že ..."

Nora Gubková, moderátorka: " Ale čo je to riešenie? Keď sa teda neposkladáme, ako by to malo vyzerať?"

Ivo Kuhn, Konzervatívny inštitút: "No na to tiež hovoria viacerí, toto je skôr otázka pre ekonómov, ale viacerí ekonómovia hovoria o tom, že proste Grécko by malo normálne zbankrotovať, nie je to prvá krajina na svete, ktorá proste by zbankrotovala a musela by proste riešiť svoje záväzky nejakým spôsobom a napríklad vystúpiť z Eurozóny, ale určite nie je riešením to, aby proste Grécku pomáhali krajiny nejakými úvermi bez toho, aby samotné Grécko neurobilo nejakú výraznú reštrukturalizáciu."

Nora Gubková, moderátorka: " Pán Kuhn, vďaka za tento názor, s ktorým očividne môj spoludiskutér v štúdiu nesúhlasí. Prečo?"

Radovan Geist, portál Euractiv: " Tak samozrejme je možnosť nechať Grécko zbankrotovať, krajiny ako Argentína to už urobili a teda tie dôsledky neboli práve najšťastnejšie. Myslím si, že by to ovplyvnilo aj celú Eurozónu, po prvé ovplyvnilo by to politickú dôveryhodnosť spoločnej meny, čiže poškodilo by to aj ostatných členov. Ak hovoríme o tom, že Grécku netreba pomôcť, ale nechať ho zbankrotovať a potom bolestivo zháňať pôžičky od medzinárodných finančných inštitúcií s podmienkami a tak ďalej, v podstate presne to sa stane teraz. Nemci dajú veľký pozor na to, aby akékoľvek peniaze boli naviazané na prísne podmienky, ktoré Gréci budú musieť splniť, domáce úlohy, ktoré budú musieť urobiť proste napriek tomu, že to bude teda vo vnútri krajiny veľmi nepopulárne. A ďalšia vec, že je euro politický projekt, áno, samozrejme je celá integrácia politický projekt. Je to proste politické riešenie nejakých výziev a práve maastrichtské kritériá, kritériá vstupu do Eurozóny mali zabezpečiť aby tie krajiny boli aspoň ako tak ekonomicky kompatibilné. To, že to nezabezpečili znamená, že pravdepodobne neboli dosť prísne. A jedným z dôsledkov tejto krízy pravdepodobne bude, že ak sa aj nesprísnia kritériá, tak sa sprísni to, ako sú kontrolované a ako sú uplatňované. To znamená, že vstup ďalších krajín do Eurozóny bude oveľa pomalší."

Nora Gubková, moderátorka: " Uvidíme. Na linke je aj Tomáš Dudáš z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Pekný večer."

Telefonuje (naživo):

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: "Dobrý večer."

Nora Gubková, moderátorka: " Nechajme zatiaľ tú politickú linku a skúsme naznačiť aké má v týchto chvíľach Grécko vôbec, ak ešte má karty nejaké v rukách, ktorý by mohlo zagarantovať minimálne spoločenstvu Európskej únie, že tú pomoc a tie pôžičky vôbec niekedy splatí."

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: "No v tomto prípade určite tých garancií nie je až tak veľa. Jediné čo Gréci teraz môžu urobiť, že vysvetlia ostatným štátom Európskej únie, že tie

rozpočtové škrtky myslia vážne a všetky tie opatrenia hoci sú bolestivé v tých nasledujúcich rokoch, tak budú dôsledne vykonávať. Napríklad ako odbúravanie 13.-tych a 14.-tych dôchodkov, znižovanie dôchodkov, alebo zvyšovanie daní a podobné opatrenia."

Nora Gubková, moderátorka: " Hej, večer už grécki odborári naznačili, že sú pripravení na isté ústupky z pomerne teda veľkorysého sociálneho balíka, avšak stále to neznamená, že Grécko nemôže skončiť v štátnom bankrote. Čo by teraz pre radových Grékov, zabudnime na vládu alebo nejaké chimérne spoločenstvo, ale pre radových Grékov znamenalo, keby Grécko ohlásilo štátny bankrot?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: "Samozrejme to by znamenalo, že ekonomická situácia v krátkodobom a strednodobom horizonte sa potenciálne dosť zhoršila. Mohli by sme očakávať ďalší prepád HDP v roku 2010, 2011 a s tým tiež súvisí, že asi nastal útek kapitálu z gréckych bánk a panika na finančnom trhu a bankovom trhu a samozrejme vláda by tak či tak musela pristúpiť k reštriktívnym opatreniam v rozpočte, takže asi by nastalo ďalšie zvyšovanie nezamestnanosti a ďalší prepád miezd, takže ten priemerný Grék by bol asi v horšej situácii. Keď sa pozrieme na už spomínanú Argentínu, tam po vyhlásení štátneho bankrotu počas dvoch rokov pokleslo HDP o 20 – 26 % a trvalo 5 – 6 rokov kým sa to dostalo naspäť na úroveň pred krízou."

Nora Gubková, moderátorka: " Asi by sme mali všetci dúfať, že tento scenár nebude pre Grécko reálny. Pán Dudáš, veľmi pekne ďakujeme, že aj vy ste diskutovali v dnešnej Tíme dňa."

Nora Gubková, moderátorka: " A podľa ju uzavrieť možno nejakou takou víziou, padajú tú rôzne citáty typu, opäť sa musím k Václavovi Klausovi vrátiť, že pokiaľ sa únia netransformuje na akési spojené štáty európske, tak je definitívny koniec. Myslia si to možno aj radoví ľudia, najmä na Slovensku keď sa pozreli, že len nedávno sa zaviedlo euro a krátko potom vlastne prišlo k takejto veľmi dramatickej situácii, že či to všetko nebolo unáhlené, predčasné keď možno o 3 – 4 roky, myslí si laik, euro možno zanikne a únia v tom koncepte ako bola plánovaná v podstate nebude aktuálna."

Radovan Geist, portál Euractiv: " Tak vo všeobecnosti je spoločná európska mena ekonomicky výhodná a pre určité skupiny občanov prináša bezprostredné benefity a myslím si, že sprostredkované prináša benefity pre celú ekonomiku a teda aj pre všetkých občanov. Faktom je, že tieto problémy sa možno dali predvídať, ale asi sa nedá presne predvídať ich rozsah."

Nora Gubková, moderátorka: " Je dnes Európska únia so svojimi inštitúciami v kondícii tie veci veľmi progresívne napraviť?"

Radovan Geist, portál Euractiv: " Problémom je politická vôľa členských krajín, čiže ja to vidím ako dôsledkom bude zvýšenie tlaku určite na hlbšiu integráciu, väčšiu harmonizáciu alebo aspoň koordináciu v oblasti fiskálnych politík, prísnejšie pravidlá. Otázkou je, ak to nebudú schopné alebo ochotné prijať všetky krajiny, respektíve všetky krajiny Eurozóny, zvýši sa tlak opäť na nejaké rozvítie tej integrácie na viacero skupín krajín, kde tie, ktoré sa chcú viac koordinovať, viac integrovať, tak to budú robiť, za to budú môcť čerpať aj z nejakých mechanizmov solidarity a tie, ktoré nie, tak sa budú musieť spoľahnúť na seba a budú mať väčšiu možnosť, ale budú znášať aj väčšie riziko."

Nora Gubková, moderátorka: " Uzavrime dnes túto diskusiu, na 5. mája, čo je budúci týždeň v stredu, je avizovaný v Grécku generálny štrajk, nie je teda vylúčené, že sa ešte v Tíme dňa čoskoro uvidíme. Pekný večer, ďakujem, že ste prišli."

Radovan Geist, portál Euractiv: " Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

49. Sem chodili bohatí Slováci!

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 29/04/2010; s.: 15; ĽUDIA; NATÁLIA BÁREKOVÁ]

Rozhodujete sa, na ktorú školu pôjdete študovať?

NATÁLIA BÁREKOVÁ

AJ vy snívate o tom, že v garáži budete mať Ferrari a na účtoch milióny a neviete sa rozhodnúť, na ktorú školu si dať prihlášku?

Zmapovali sme, na ktoré univerzity chodili najúspešnejší a najbohatší slovenskí milionári.

Podľa tohto kritéria vyhrali bratislavské vysoké školy. **Ekonomická univerzita** a Slovenská technická univerzita. Väčšina škôl uzatvára prihlášky v priebehu tohto týždňa. Posledný možný termín podania prihlášok je piatok 30. apríl.

Spolužiaci

Milionári z finančnej skupiny J&T Patrik Tkáč a Ivan Jakobovič začínali spolu na Gymnáziu na Grösslingovej v Bratislave.

Spolu to potom potiahli aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, kde obaja skončili Národohospodársku fakultu. Ich majetky sa odhadujú v desiatkach miliónov eur. Možno aj preto si niekedy na narodeniny namiesto klasických darčiekov otvárajú luxusné autá.

Študovaný Počiatek Cestu ministra financií Jána Počiatka na jeho post dláždila dlhá púť štúdia.

Ukončil Gymnázium Jura Hronca v Bratislave, ktoré navštevovalo viacero známych politikov, umelcov či podnikateľov. Neskôr vyštudoval Slovenskú technickú univerzitu a štúdium ukončil aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Dali prednosť zahraničiu

Ďalšími vyštudovanými ekonómami sú aj šéf mobilného operátora Ladislav Rehák a po štúdiu na gymnáziu v Ženeve ukončil **Ekonomickú univerzitu** aj najbohatší Slovák Andrej Babiš.

V zahraničí študoval zakladateľ spoločnosti Penta Investments Jaroslav Haščák.

Po skončení gymnázia v Starej Ľubovni a prípravného kurzu na gymnáziu v Banskej Štiavnici vyštudoval diplomáciu na moskovskom inštitúte.

Kollár má právo

Prezident Zväzu priemyslu Slovenska Slavomír Hatina študoval Chemicko-technologickú fakultu na Slovenskej vysokej škole technickej.

Nenápadný slovenský biznismen Zoroslav Kollár, akcionár strojárenskej skupiny HTC Holding, dokončil Strednú školu poľnohospodársku v Nitre, potom sa pustil do štúdia práva.

Tiež patrí medzi najbohatších ľudí Slovenska.

PATRIK TKÁČ: Asi najznámejšia tvár finančnej skupiny

MINISTER POČIATEK: Urobil si až dve vysoké školy.

EKONOMICKÁ UNIVERZITA: Práve sem chodilo veľa dnešných boháčov.

GYMNÁZIUM JURA HRONCA: Sem chodil okrem iných známych tvárí aj Počiatek.

GYMNÁZIUM NA GRÖSSLINGOVEJ: Tu boli Tkáč a Jakobovič spolužiakmi.

[Späť na obsah](#)

50. S akou vysokou školou budete na pracovnom trhu úspešní

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/04/2010; redakcia]

S ktorou školou si nájdete prácu najľahšie:

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave
2. Technická univerzita v Košiciach
3. Žilinská univerzita v Žiline
4. Univerzita Komenského v Bratislave
5. **Ekonomická univerzita v Bratislave**

14. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

15. Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach

16. Technická univerzita vo Zvolene

S ktorou školou ostanete pracovať vo svojom odbore:

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave
2. Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach
3. Univerzita Komenského v Bratislave
4. Žilinská univerzita v Žiline, Prešovská univerzita v Prešove
5. **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Vysoká škola sv. Alžbety v Bratislave

14. Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

15. Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne

16. Katolícka univerzita v Ružomberku

Absolventi ktorých univerzít zarábajú najviac (priemer):

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)
 2. **Ekonomická univerzita v Bratislave** 675 eur (12,3 % vyše 1 000 eur)
 3. Univerzita Komenského v Bratislave 647 eur (10,5 % vyše 1 000 eur)
 4. Žilinská univerzita v Žiline 642 eur (9,2 % vyše 1 000 eur)
 5. Technická univerzita v Košiciach 639 eur (9,9 % vyše 1 000 eur)
-

14. Technická univerzita vo Zvolene 541 eur (4,4 % vyše 1 000 eur)
15. Prešovská univerzita v Prešove 536 eur (4,7 % vyše 1 000 eur)
16. Katolícka univerzita v Ružomberku 503 eur (4,1 % vyše 1 000 eur)

Absolventi ktorých smerov zarábajú najviac (priemer):

1. Technické fakulty 689 eur (12,1 % vyše 1 000 eur)
 2. Ekonomické fakulty 662 eur (11,6 % vyše 1 000 eur)
 3. Právnické fakulty 612 eur (9 % vyše 1 000 eur)
-

9. Poľnohospodárske fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)
10. Pedagogické fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)
11. Teologické fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)

Infografika: HN

ZDROJ - ARRA, anketa medzi absolventmi z r. 2006 až 2009, vzorka 3 929 študentov, 17 škôl (priemer je odhadovaný priemer, nehodnotené školy: súkromné okrem VŠ zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, VŠMU, VŠVU, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Univerzita veterinárneho lekárstva v Košiciach, Univerzita J. Selyeho v Komárne)

Pozn. red.: V rebríčkoch nefigurujú české školy, ktoré boli tiež súčasťou prieskumu

[Späť na obsah](#)

51. Vrátiť sa na alma mater? Tretina študentov: Skôr nie

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 23/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]

Bratislava - Značná časť slovenských absolventov vysokých škôl sa lojalitou voči svojej "alma mater" nemôže chváliť. Podľa prieskumu, ktorý si na vzorke takmer štyroch tisíc exštudentov, nechala vypracovať Akademická rakingová a ratingová agentúra, by si tretina z nich nevybrala tú istú školu, na ktorej už absolvovala štúdium.

Najlojálnejší k svojim školám boli absolventi zvolenskej Technickej univerzity, bratislavskej Slovenskej technickej univerzity či Žilinskej univerzity. Z výsledku tiež vyplynulo, že celkovo najlojálnejší k svojej bývalej fakulte sú absolventi, ktorí študovali na českých univerzitách.

Štúdium na svojej alma mater by si už zopakovať nechceli bývalí študenti Univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a exštudenti Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Prieskum ukázal, že najvyššiu mienku o svojej bývalej fakulte majú študenti fakulty umení a technických vied, najnižšiu zasa filozofických a spoločenských vied.

Polovica absolventov VŠ nerobí to, čo vyštudovala

Spokojní s dochádzkou

Kritike v rámci skúmania spokojnosti študentov podliehala najmä pestrosť ponuky voliteľných predmetov, nespokojní boli študenti aj s možnosťou ísť na štipendijný program do zahraničia, vybavenosťou knižníc, ale aj zaujímavosťou a zmyslupnosťou prednášok.

Značnej miere kritickosti podlieha aj informačná zložka prednášok a seminárov. Spokojnosť vyjadrili s dodržiavaním konzultačných hodín učiteľmi či presnosťou príchodu učiteľa na semináre.

Najvyšší celkový index spokojnosti s fakultou dosiahli podľa prieskumu Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a Slovenská technická univerzita.

Náročné štúdium

Ako najnáročnejšie štúdium - z hľadiska intelektuálnej a časovej náročnosti absolventi zhodnotili štúdium na Univerzite P. J. Šafárika či Slovenskej technickej univerzite. Za náročné absolventi považujú aj štúdium na Katolíckej univerzite v Ružomberku a Univerzite Komenského.

Absolventi celkovo považujú preberané učivo za aktuálne, polovica absolventov dokonca za aktuálne vo veľkej miere. Najviac aktuálne učivo je, podľa absolventov, prednášané na fakultách právnych vied a

najmenej na ekonomických vedách.

Ako málo náročné sa podľa prieskumu ukazuje štúdium na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave, **Ekonomickej univerzite** a Trenčianskej univerzite.

Študenti: Tretina učiteľov nepatrí na VŠ

A čo spokojnosť absolventov so svojimi bývalými učiteľmi? "Ukázalo sa, že 67 percent učiteľov podľa študentov patrí na vysokú školu. To znamená, že o 33 percentách si absolventi nemyslia, že patrí na vysokú školu a že by mali byť pedagógmi a vzdelávať budúce generácie," zhodnotil za ARRA Michal Považan.

Ako najlepší sa ukázali pedagógovia technických univerzít, na chvoste sa ocitla napríklad **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita A. Dubčeka v Trenčíne či Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

Popis foto: Najvyššiu mienku o svojej bývalej fakulte majú študenti fakulty umení a technických vied.

Popis foto: Študenti nie sú spokojní s prednáškami. Chýba im pestrosť.

Stanislava Harkotová

[Späť na obsah](#)

52. Skončil som techniku a je mi dobre

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 26/04/2010; s.: 3; SLOVENSKO; Tomáš Nejedlý]

Škola verzus práca. Zamestnanie si najľahšie hľadajú absolventi technických univerzít, výnimkou je však Zvolen.

Kto vyštudoval niektorú z technických fakúlt, môže na trhu práce počítať s priemerným mesačným platom 689 eur.

Tomáš Nejedlý tomas.nejedly@ecopress.sk

Bratislava - Mám skončenú techniku a je mi dobre. Takáto rovnica dnes platí na Slovensku - absolventi vysokých škôl s technickým zameraním si podľa aktuálneho prieskumu Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry hľadajú prácu najľahšie a zarábajú v priemere aj najviac peňazí.

Nadpriemerný plat

"Na škole boli stále nejaké prezentácie, stánky, inzeráty a promoakcie, ktorými firmy oslovovali študentov," hovorí Róbert Dzurej, ktorý pred dvoma rokmi skončil Fakultu elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Dnes pracuje pre obriu nadnárodnú korporáciu v oblasti IT. S výberom vhodnej pozície si hlavu lámať nemusel - prácu si zvolil podľa toho, kam išla partia z internátu.

"Všetkých som tam poznal a plat bol nadpriemerný, takže nič iné som ani nehľadal," dodáva. Práve bratislavská technika je lídrom rebríčkov ARRA vo výške plátov, uplatniteľnosti vo vyštudovanom odbore aj záujmu firiem. Podobné skúsenosti majú aj na technických školách v Košiciach či Žiline. "Po štátniciach čakajú na chodbe zástupcovia firiem a ponúkajú absolventom pracovné miesta," hovorí rektor Žilinskej univerzity Ján Bujňák.

Komplikovanejšiu pozíciu majú absolventi Technickej univerzity vo Zvolene - tí prekvapivo skončili na chvoste v uplatniteľnosti aj priemerných platoch. "Je veľmi špecificky zameraná na lesníctvo a drevárstvo, čo sú smery, ktoré už na Slovensku veľmi nerastú," vysvetľuje výkonný riaditeľ ARRA Michal Považan. Zvolenská škola podľa neho produkuje absolventov najmä pre banskobystriický región, ktorý je celkovo malý a platovo slabý a samotný Zvolen je regionálne mesto s nízkou priemernou mzdou. Problémy s uplatnením zažíva čoraz viac absolventov práva. "Právnikov je veľmi veľa, už ani advokátska licencia nepredstavuje bohvieakú výhru, pretože aj advokátov je veľa," hovorí advokát Roman Jurík. Rovnaká situácia je aj na súdoch, prokuratúrach, medzi notármi a exekútormi a nadmerný záujem je aj o právnické pozície, ktoré ponúkajú európske inštitúcie. "Hoci nie je cieľom právnika ísť do štátnej správy, viacerí by brali napríklad miesto na ministerstve zahraničných vecí, ale aj tam sú náročné výberové kritériá, niekedy až nezmyslene," dodáva Jurík.

Dva mesiace na prácu

Napriek tomu, že zhruba polovica absolventov pracuje napokon v inom odbore ako vyštudovala, o samotnú prácu zatiaľ nemajú núdzu.

"Väčšina absolventov si prácu našla do dvoch mesiacov aktívneho hľadania. Polovica absolventov poslala viac ako päť žiadostí o zamestnanie a necelá polovica sa zúčastnila na viac ako troch pohovoroch," uvádza sa vo výsledkoch prieskumu ARRA medzi viac ako tritisíc absolventmi vysokých

škôl.

Minulý týždeň sa HN venovali časti prieskumu agentúry, v ktorej hodnotili absolventi kvalitu svojej školy - aj tam skončili najlepšie technické univerzity.

Po štátniciach čakajú na chodbe zástupcovia firiem a ponúkajú absolventom miesta.

Ján Bujňák, rektor Žilinskej univerzity

S akou vysokou školou budete na pracovnom trhu úspešní

S ktorou školou si nájdete prácu najľahšie:

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave
2. Technická univerzita v Košiciach
3. Žilinská univerzita v Žiline
4. Univerzita Komenského v Bratislave
5. **Ekonomická univerzita v Bratislave**
14. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
15. Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach
16. Technická univerzita vo Zvolene

Absolventi ktorých univerzít zarábajú najviac - "čistý" priemerný plat:

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)*
2. **Ekonomická univerzita v Bratislave** 675 eur (12, 3 % vyše 1 000 eur)
3. Univerzita Komenského v Bratislave 647 eur (10, 5 % vyše 1 000 eur)
4. Žilinská univerzita v Žiline 642 eur (9, 2 % vyše 1 000 eur)
5. Technická univerzita v Košiciach 639 eur (9, 9 % vyše 1 000 eur)
14. Technická univerzita vo Zvolene 541 eur (4, 4 % vyše 1 000 eur)
15. Prešovská univerzita v Prešove 536 eur (4, 7 % vyše 1 000 eur)
16. Katolícka univerzita v Ružomberku 503 eur (4, 1 % vyše 1 000 eur)

S ktorou školou ostanete pracovať vo svojom odbore:

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave
2. Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach
3. Univerzita Komenského v Bratislave
4. Žilinská univerzita v Žiline, Prešovská univerzita v Prešove
5. **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Vysoká škola sv. Alžbety v Bratislave
14. Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
15. Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne
16. Katolícka univerzita v Ružomberku

Absolventi ktorých smerov zarábajú najviac - "čistý" priemerný plat:

1. Technické fakulty 689 eur (12, 1 % vyše 1 000 eur)
2. Ekonomické fakulty 662 eur (11, 6 % vyše 1 000 eur)
3. Právnické fakulty 612 eur (9 % vyše 1 000 eur)
9. Poľnohospodárske fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)
10. Pedagogické fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)
11. Teologické fakulty 736 eur (15 % vyše 1 000 eur)

Anketa medzi absolventmi z r. 2006 až 2009, vzorka 3 929 študentov, 17 škôl (priemer je odhadovaný priemer, nehodnotené školy: súkromné okrem VŠ zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, VŠMU, VŠVU, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Univerzita veterinárneho lekárstva v Košiciach, Univerzita J. Selyeho v Komárne) * V zátvorke je percento absolventov, ktorí zarábajú mesačne viac ako tisíc eur Pozn. red. : V rebríčkoch nefigurujú české školy, ktoré boli tiež súčasťou prieskumu Ilustračná snímka: archív, zdroj: ARRA

[Späť na obsah](#)

53. Megakasíno odmieta 112-tisíc ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 27/04/2010; s.: 4; AKTUÁLNE; jb]

Petíciu proti projektu v Jarovciach chcú zmeniť zákon o hazardných hrách

BRATISLAVA – Nechcú kasíno! Proti búrlivo diskutovanému megaprojektu Metropolis v bratislavských Jarovciach už odporcovia vyzbierali 112-tisíc podpisov. Ľuďom sa najviac nepáčia práve hazardné hry, ktoré majú byť súčasťou obrovského komplexu pri diaľnici v smere na Viedeň.

"Podpisy budeme zbierať minimálne do konca mája, potom petíciu predložíme novému parlamentu, "

vrať členka petičného výboru Terézia Lenzcová. Chcu dosiahnuť zmenu zákona o hazardných hrách. Podľa právnika Viliama Karasa z Trnavskej univerzity je totiž Metropolis v najnovšej novele pozitívne diskriminovaný.

"Spomína sa v nej pojem kasíno v rekreačnom komplexe a detailne definuje parametre tak, aby vyhovovali tomuto projektu," tvrdí Karas.

Podľa neho takéto kasíno získa licenciu nie na desať rokov, ako je bežné, ale až na 30 rokov. Aj odvody bude platiť inak ako bežné podniky či občania.

Čím bude mať vyšší obrat, tým menej zaplatí štátu.

Bude viac gamblero?

Podľa Anny Neumannovej z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** nie je vhodné budovať kasíno v období krízy.

"Čím je vyššia nezamestnanosť, tým zaznamenávajú kasína vyššie vklady, ľudia totiž hľadajú šťastie," hovorí. Spôsobiť to však môže gamblersvo, ktorého liečenie nie je pre štát lacné.

Ministerstvo: Bude to výhodné

Podľa ministerstva financií však ide o veľkú investíciu, ktorá dá zamestnanie množstvu ľudí.

"Najväčšiu časť projektu predstavujú ubytovacie, rekreačné, reštauračné či kultúrne zariadenia, kasíno je len malou časťou," reaguje hovorca ministerstva Miroslav Šmál.

Investícia bude mať vraj pozitívny vplyv aj na cestovný ruch. Metropolis sa má rozkladať na 30-hektárovom pozemku okolo diaľnice tesne pred rozdelením smerov na Viedeň a Budapešť.

Malo by v ňom byť nákupné centrum, akvapark, rekreačné centrum so zábavným parkom, tri hotely, kasíno, galérie, multifunkčná hala aj golfové ihriská.

Proti jeho výstavbe sa však vlni vyjadrilo mestské zastupiteľstvo a mestské časti Jarovce aj Petržalka.

(jb)

TU MÁ VYRÁSTĚ: Metropolis by sa mal rozkladať na ploche 30 hektárov pri diaľnici na Viedeň a Budapešť.

[Späť na obsah](#)

54. Exmanažér Interblue učí inovovať

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/04/2010; eTREND; gb]

R. Bilas sa v autorskom kolektíve knižnej publikácie stretol so synom ministra Ľ. Jahnátka

23.04.2010 / gb

Centrum inovácií a technického rozvoja pri Technickej univerzite v Košiciach vydalo začiatkom tohto roka publikáciu s názvom Podpora inovácií – Stratégie, nástroje, techniky a systémy.

Knihu zostavoval Jozef Mihok, nedávny šéf finančne sa otriasajúceho štátneho zbrojárskeho zoskupenia DMD Group, ktorého vláda premiestnila do čela Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo.

Autorský kolektív publikácie tvorí zaujímavá zostava.

Téme "ako inovovať" sa venuje syn ministra hospodárstva Andrej Jahnátek, generálny riaditeľ sekcie stratégie Ministerstva hospodárstva Vojtech Ferencz i podnikateľ Rastislav Bilas, ktorý sa prihlásil ako jeden z hlavných režisérov predaja voľných štátnych emisných kvót. V súvislosti s týmto obchodom padali hlavy ministrov životného prostredia a doposiaľ ho preveruje pre netransparentnosť švajčiarska prokuratúra. R. Bilas sa venuje kapitole "Inštitucionálne nástroje podpory inovácií". V autorskej zostave je aj odborník z Technickej univerzity, ktorý sa dlhodobo zaoberá inováciami, prof. Milan Kováč.

"Je to vynikajúca príručka, ovplyvnená duchom predchádzajúcich prác Milana Kováča. Autori práce sú značne ovplyvnení jeho konceptom a vnímaním manažmentu inovácií. Verím, že aj v praxi nájdú tieto koncepty realizáciu a nebudú závisieť od toho, kto je koho príbuzný a známy. Teória a prax inovácií by nemali byť závislé od rodinkárstva, alebo straníckych "mafii". Vyhrávať by mali najlepšie. Publikácia o inováciách z pera kolektívu autorov patrí zatiaľ medzi najkomplexnejšie práce z tejto oblasti," tvrdí externý pedagóg **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Vladimír Bačišin, ktorý sa v súčasnosti zaoberá financovaním inovačných procesov.

Šéf Centra inovácií a technického rozvoja Milan Kováč tvrdí, že Centrum pracuje výhradne na základe realizácie expertíz a analytických štúdií k problematike inovácií, podľa štatútu neziskovej organizácie.

"(Centrum) nedostalo žiadne príspevky od iných subjektov, ani o nich nikdy nežiadalo." Ministerstvo hospodárstva a Technická univerzita iba vložila do centra, ktoré funguje dva a pol roka zakladateľský vklad. Ten plní funkciu rezervného fondu. "Publikáciu Podpora inovácií realizovalo centrum z technickej stránky. Ideou zostavovateľa bolo, aby publikácia nebola iba z "akademickej sféry" a aby sa na nej podieľali aj autori z praxe a štátnej sféry. K zloženiu autorov a ich podielov nemám detailné informácie.

Rozhodnutie o vydaní vyplynulo z kvality rukopisov a potreby vyplniť medzeru v tejto oblasti. Doteraz zaznamenávam len vysoko pozitívne ohlasy na publikáciu", tvrdí šéf centra a jeden zo spoluautorov Milan Kováč.

Foto na titulke - SITA/Nina Bednáriková

[Späť na obsah](#)

55. Fastfoodom začína byť u nás tesno

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/04/2010; Miroslav Hargaš]

Boom rýchleho občerstvenia už dorazil aj na Slovensko. Problémom je však miesto pre nové predajne. Na Slovensku je stále živná pôda pre nové prevádzky rýchleho občerstvenia. Okrem zabehnutých fastfoodov to vedia aj zahraničné siete, ktoré na našom trhu naďalej vidia potenciál pre svoj biznis. Do konca budúceho roka tak pribudnú desiatky nových zariadení s rýchlou stravou, ktoré však budú mať čoraz väčší problém s výberom lokality. Lukratívnych miest v nákupných centrách totiž už nie je dostatok. "Je to náročné a vnímame to ako problém. Správanie nákupných centier je však zatiaľ slušné," hovorí Tomáš Zuckermann, konateľ spoločnosti Tekaz, ktorá nedávno otvorila prvý Burger King na Slovensku.

Burgery hľadajú domov

Expanzné plány Burger Kingu, ktorý sa Bratislavčanom predstavil v prestížnej Euroveji, sa momentálne stretávajú s problémom kam umiestniť druhú pobočku. Po nevydarených rokovaníach s Tescom na Kamennom námestí sa predstavitelia Tekazu pokúšajú vyjednať miesto v obchodnom centre Polus. "Zatiaľ to nie je stopercentne dohodnuté. Záleží to na majiteľoch Polusu," povedal Zuckermann. Cieľom spoločnosti je ďalších päť nových predajní Burger King v nasledujúcich dvoch rokoch, z ktorých tri by mali byť v Bratislave.

Hotdogy problém nemajú

S odlišným prístupom k umiestneniu predajne prichádza poľská sieť New York Hot Dog, ktorá bude svoje párky v rožku na americký štýl predávať v pojazdných stánkoch. Problémy s umiestnením tak tento koncept obchádza. "McDonald's a veľké reťazce sú napríklad v stravovacích priestoroch na prvom poschodí v obchodnom centre. Naše hotdogové stánky budú stáť vonku pri vchode do centra, kde je miesta dostatok," vysvetľuje autor konceptu Krzysztof Kudanowski, ktorý chce u nás prostredníctvom franchízy v nasledujúcich dvoch rokoch rozbehnúť až 40 stánkov.

Slovensko nakoniec

Boom fastfoodov sa na Slovensko dostavil o niečo neskôr než napríklad v susednom Česku. Dôvodom je relatívne malý trh, ktorý v pomere k svojmu potenciálu vyžaduje vyššie vstupné náklady. Je napríklad potrebné urobiť prieskum, alebo preložiť zmluvy do príslušného jazyka. Firmy preto najprv obsadili okolité, väčšie krajiny. "Zahraničný franchisor hľadá masterfranchisora zvyčajne pre väčšiu oblasť ako je Slovensko. Preto radšej uprednostní záujemcu napríklad z Česka, Poľska, alebo Maďarska a až následne sa rozšíri franchisingový koncept aj na taký malý trh, ako je Slovensko," vraví Antónia Štensová, docentka Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Miroslav Hargaš

[Späť na obsah](#)

56. Fastfoodom začína byť u nás tesno

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/04/2010; s.: 13; PODNIKY & TRHY; Miroslav Hargaš]

Problémom boomu rýchleho občerstvenia je miesto pre nové predajne.

Miroslav Hargaš miroslov.hargas@ecopress.sk

Bratislava - Na Slovensku je stále živná pôda pre nové prevádzky rýchleho občerstvenia. Okrem zabehnutých fastfoodov to vedia aj zahraničné siete, ktoré na našom trhu naďalej vidia potenciál pre svoj biznis.

Do konca budúceho roka tak pribudnú desiatky nových zariadení s rýchlou stravou, ktoré však budú mať čoraz väčší problém s výberom lokality. Lukratívnych miest v nákupných centrách totiž už nie je dostatok. "Je to náročné a vnímame to ako problém. Správanie nákupných centier je však zatiaľ slušné," hovorí Tomáš Zuckermann, konateľ spoločnosti Tekaz, ktorá nedávno otvorila prvý Burger King na Slovensku.

Burgery hľadajú domov

Expanzné plány Burger Kingu, ktorý sa Bratislavčanom predstavil v prestížnej Euroveji, sa momentálne

stretávajú s problémom kam umiestniť druhú pobočku. Po nevydarených rokovaníach s Tescom na Kamennom námestí sa predstavitelia Tekazu pokúšajú vyjednať miesto v obchodnom centre Polus. "Zatiaľ to nie je stopercentne dohodnuté.

Záleží to na majiteľoch Polusu," povedal Zuckermann.

Cieľom spoločnosti je ďalších päť nových predajní Burger King v nasledujúcich dvoch rokoch, z ktorých tri by mali byť v Bratislave.

Hotdogy problém nemajú

S odlišným prístupom k umiestneniu predajne prichádza poľská sieť New York Hot Dog, ktorá bude svoje párky v rožku na americký štýl predávať v pojazdných stánkoch.

Problém s umiestnením tak tento koncept obchádza. "McDonald's a veľké reťazce sú napríklad v stravovacích priestoroch na prvom poschodí v obchodnom centre. Naše hotdogové stánky budú stáť vonku pri vchode do centra, kde je miesta dostatok," vysvetľuje autor konceptu Krzysztof Kudanowski, ktorý chce u nás prostredníctvom franchízy v nasledujúcich dvoch rokoch rozbehnúť až 40 stánkov.

Slovensko nakoniec

Boom fastfoodov sa na Slovensko dostavil o niečo neskôr než napríklad v susednom Česku. Dôvodom je relatívne malý trh, ktorý v pomere k svojmu potenciálu vyžaduje vyššie vstupné náklady. Je napríklad potrebné urobiť prieskum, alebo preložiť zmluvy do príslušného jazyka. Firmy preto najprv obsadili okolité, väčšie krajiny. "Zahraničný franchisor hľadá masterfranchisora zvyčajne pre väčšiu oblasť ako je Slovensko. Preto radšej uprednostní záujemcu napríklad z Česka, Poľska, alebo Maďarska a až následne sa rozšíri franchisingový koncept aj na taký malý trh, ako je Slovensko," vraví Antónia Štensová, docentka Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Kofko prevádzok tento rok pribudne New York Hot Dog 10 McDonald's 5 Subway 4 Coffeeshop Company 3 Zdroj - spoločnosti

Slováci si rýchle jedlo môžu vychutnať v desiatkach nových fastfoodov. Ilustračná snímka: Dreamstime

[Späť na obsah](#)

57. Časť pedagógov neodporúča študovať tam, kde učia

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 24/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]

Bratislava - "Odporúčali by ste svojim príbuzným alebo známym študovať na vysokej škole, kde pracujete?" - na túto otázku odpovedalo 14 percent z opytovaných vysokoškolských pedagógov rázne záporne, ďalšie 3 percentá by štúdium skôr neodporúčili.

Vyplýva to z prieskumu Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry, ktorý realizovala na vzorke takmer 2 500 pedagógov.

"Až sedemnást percent pedagógov hovorí, že asi by neodporučilo svojim rodinným príslušníkom a priateľom, to znamená ľuďom, na ktorých im záleží, aby išli študovať na ich vysokú školu," zhodnotil výsledok Michal Považan z ARRA.

Podľa Považana je tento výsledok znepokojujúci, pretože len málokto kritizuje sám seba a skôr sa hodnotí pozitívne. "Keď je až 17 percent k sebe tvrdých, tak to niečo vypovedá o našich vysokých školách. To nehovorí niekto zvonku, hovoria to priamo pedagógovia jednotlivých vysokých škôl," dodal.

Vrátiť sa na alma mater? Tretina študentov: Skôr nie

Svoju školy by známym neodporúčali najmä učitelia na Trenčianskej univerzite, na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, tiež na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave alebo Technickej univerzite vo Zvolene.

Naopak, pedagógovia, ktorí by najväčšmi odporúčali štúdium na ich škole sa našli najmä na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, na Žilinskej univerzite či Univerzite Komenského v Bratislave.

Kde sa majú zlepšiť?

Pedagógovia sa zároveň vyjadrovali k tomu, čo ich na tej ktorej škole škrie. Ako vyplýva z prieskumu, 10 percent oslovených pedagógov hovorí, že školy by sa mali zlepšiť najmä v styku so zahraničím, 11 percent hovorí o tom, že školy by mali byť modernejšie a praktickejšie, 33 percent škrie zlé materiálne vybavenie.

"Až 36 percent hovorí, že lepšie by malo byť finančné ohodnotenie, väčšia podpora vedeckej činnosti a ďalšieho odborného rastu pedagógov," hovorí Považan.

Ako dodal, okolo 80 percent pedagógov má podľa prieskumu za to, že by v budúcnosti mohli pôsobiť napriek týmto skutočnostiam na škole, kde momentálne pôsobia. Desiat percent však hovorí, že nebude alebo určite nebude.

Polovica absolventov VŠ nerobí to, čo vyštudovala

Postoj k študentom

Prieskum sa takisto zamerl aj na to, ako vnímajú učitelia vedomosti svojich študentov.

"Až 43 percent povedalo, že kvalita študentov, ktorí prichádzajú na VŠ (v porovnaní s obdobím spred 10 rokmi) je oveľa horšia, 41 percent, že je o niečo horšia. To znamená, že 84 percent pedagógov sa zhodlo na tom, že kvalita študentov, ktorí dnes prichádzajú na VŠ, je horšia," povedal Považan.

Ako dodal, nemusí ísť o jav, žeby vzdelávanie na základných a stredných školách pokrývalo, ale táto skutočnosť môže súvisieť s tým, že na vysoké školy dnes mieri veľké množstvo študentov populačného ročníka. "Masifikácia školstva je neporovnateľná s tým, ako to bolo v nedávnom období," konštatoval.

Prieskum sa však zamerl aj na to, ako títo študenti zvládli svoje štúdium a obrátil svoju pozornosť na ich študijné výstupy - diplomovky.

"Päťdesiatdva percent pedagógov si myslí, že diplomovky sú výborné, ďalších 37 percent, že je to priemer, iba 5 percent vníma diplomovky ako podpriemerné," povedal Považan. Pedagógovia sa preto podľa neho domnievajú, že dokážu rozvíjať aj slabších študentov, ktorí na VŠ nastúpia.

Popis foto: Niektorí pedagógovia zaujali negatívne hodnotenie voči svojim školám. (Ilustračné foto)

Popis foto: Odporúčali by ste štúdium na škole, kde učíte, vašim príbuzným?

Popis foto: Ilustračné foto

Stanislava Harkotová

[Späť na obsah](#)

58. Rosina túži konečne vyhrať preteky Porsche Supercupu

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 28/04/2010; SITA]

BRATISLAVA - Slovenský automobilový pretekár vo farbách rakúskeho tímu Lechner Racing School Štefan Rosina by chcel v novej sezóne odjazdiť aspoň niekoľko podujatí z dvanásťdielneho prestížneho seriálu FIA GT 1.

Práve pre naplnenie tohto zámeru bol nedávno spolu s majiteľom tímu Walterom Lechnerom v Spojených arabských emirátoch (SAE), kde rokovali s predstaviteľmi niekoľkých stajní z tohto seriálu pod patronátom Medzinárodnej motoristickej federácie (FIA). Na základe predbežných dohôd mal rodák z Púchova premiéru na pretekoch FIA GT 1 zažiť už počas najbližšieho víkendú na okruhu v anglickom Silverstone, no nakoniec sa to nepodarilo zrealizovať.

"Všetko vyzeralo veľmi sľubne, v pondelok som tam mal odletieť, no v poslednej chvíli som musel zrušiť letenku, lebo nemecký tím, za ktorý som mal jazdiť, dal prednosť inému riešeniu," povedal na stretnutí s novinármi tretí najlepší jazdec minuloročného seriálu Porsche Mobil 1 Supercup.

"Najnovšia dohoda je taká, že premiéru vo farbách nemeckého tímu Phoenix Racing by som mal mať na pretekoch v Brne 21. a 22. mája a mojím spolujazdcom bude Mike Hezemans. Znie to mimoriadne príťažlivo, ale všetkému naozaj uverím až vo chvíli, keď budem sedieť v aute. V minulých dňoch som sa presvedčil, že niektoré veci v živote sa menia neuveriteľne rýchlo," pokračoval Š. Rosina, ktorý nedávno výborne odštartoval štvrtú sezónu v pretekoch identických plechových automobilov značky Porsche.

"Walter Lechner, ktorý mi pred niekoľkými rokmi dal veľkú šancu dostať sa do sveta významných motoristických súťaží, sa postupne ocitol aj v pozícii môjho manažéra a pomáha mi dostať sa do ešte vyššej ligy motoristického športu ako je Porsche Mobil 1 Supercup. Preto sme spolu začali hľadať cesty, ako tieto vysoké jazdecké ambície naplniť," vysvetľoval Štefan Rosina.

Slovenský jazdec však aj napriek týmto pokusom začať jazdiť preteky seriálu FIA GT 1 bude v tejto sezóne naďalej účinkovať v Porsche Supercup-e, v ktorom v konečnej bilancii sezóny 2010 chce skončiť ešte vyššie ako na lanskom 3. mieste.

"Vstup do sezóny nám vyšiel veľmi dobre. Po prvých dvoch pretekoch som v priebežnom hodnotení druhý, čo mi pomáha ešte lepšie etablovať sa vo svetovom motošporte. Aj kontakty, ktoré sme v apríli nadviazali v Abú Zabí, sú odozvou mojich minuloročných výkonov," tvrdil poslucháč 5. ročníka Fakulty hospodárskej ekonomiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorému do skončenia bakalárskeho

štúdia chýbajú iba tri skúšky, obhajoba diplomovej práce a štátnice.

"Keďže som teraz nešiel do Silverstonu, na ktorý som sa veľmi tešil, v týchto dňoch som odovzdal diplomovú prácu a chystám sa na štátnice. Chcel by som ich spraviť v polovici júna. Ak sa mi to nepodarí na prvý pokus, pokúsím sa o to v septembri. Nebudem ani prvý, ani posledný. Ale školu chcem skončiť, aby som sa mohol naplno venovať motošportu, ktorý ma stále viac baví," konštatoval talentovaný slovenský jazdec.

Štefana Rosinu čakajú najbližšie súboje o body do seriálu Porsche Mobil 1 Supercup 2010 v nedeľu 9. mája v Barcelone. "V tejto chvíli ešte neviem, čo tam môžem urobiť, lebo v súťažnom Porsche som nesesedel mesiac a na barcelonskom okruhu som nejazdil rok. Sám som zvedavý na moje vystúpenie. V Bahrajme nám to ako tímu vyšlo perfektne. Auto bolo výborne pripravené, takže výborné boli aj výsledky. V každom prípade sa však na preteky budem chystať s tým, že v Porsche Supercupe som bol už aj druhý, tretí a niekoľkokrát som obsadil miesta tesne za stupňom víťazov, ale ešte nikdy som nezvítazil. To je teraz môj sen - chcem aspoň raz v živote vyhrať tieto prestížne preteky, v ktorých sa prvých desať jazdcov dokáže vtesnať do jednej sekundy," prezradil Š. Rosina svoju tajnú túžbu. Keďže mladý Púchovčan okrem jazdy aj vytrvalostné trojhodinové preteky a šprint v rámci medzinárodných majstrovstiev SR, tento rok - ak všetko dobre pôjde a zdravie mu vydrží - stráví na motoristických okruhoch dovedna približne 16 víkendov a 6 alebo 7 testovacích dní navyše.

ZDROJ - SITA

Foto: SITA

[Späť na obsah](#)

59. Rosina túži vyhrať konečne preteky Porsche Supercup-u

[Téma: Ekonomická univerzita; sport.sk; 28/04/2010; SITA]

ZDROJ - SITA, Foto: Martin Trenkler

Slovenský automobilový pretekár vo farbách rakúskeho tímu Lechner Racing School Štefan Rosina by chcel v novej sezóne odjazdiť aspoň niekoľko podujatí z dvanásťdielneho prestížneho seriálu FIA GT 1. Práve pre naplnenie tohto zámeru bol nedávno spolu s majiteľom tímu Walterom Lechnerom v Spojených arabských emirátoch (SAE), kde rokovali s predstaviteľmi niekoľkých stajní z tohto seriálu pod patronátom Medzinárodnej motoristickej federácie (FIA). Na základe predbežných dohôd mal rodák z Púchova premiéru na pretekoch FIA GT 1 zažiť už počas najbližšieho víkendu na okruhu v anglickom Silverstone, no nakoniec sa to nepodarilo zrealizovať.

"Všetko vyzeralo veľmi sľubne, v pondelok som tam mal odletieť, no v poslednej chvíli som musel zrušiť letenku, lebo nemecký tím, za ktorý som mal jazdiť, dal prednosť inému riešeniu," povedal na stretnutí s novinármi tretí najlepší jazdec minuloročného seriálu Porsche Mobil 1 Supercup. "Najnovšia dohoda je taká, že premiéru vo farbách nemeckého tímu Phoenix Racing by som mal mať na pretekoch v Brne 21. a 22. mája a mojím spolujazdcom bude Mike Hezemans. Znie to mimoriadne príťažlivo, ale všetkému naozaj uverím až vo chvíli, keď budem sedieť v aute. V minulých dňoch som sa presvedčil, že niektoré veci v živote sa menia neuveriteľne rýchlo," pokračoval Š. Rosina, ktorý nedávno výborne odštartoval štvrtú sezónu v pretekoch identických plechových automobilov značky Porsche.

"Walter Lechman, ktorý mi pred niekoľkými rokmi dal veľkú šancu dostať sa do sveta významných motoristických súťaží, sa postupne ocitol aj v pozícii môjho manažéra a pomáha mi dostať sa do ešte vyššej ligy motoristického športu ako je Porsche Mobil 1 Supercup. Preto sme spolu začali hľadať cesty, ako tieto vysoké jazdecké ambície naplniť," vysvetľoval Štefan Rosina.

Slovenský jazdec však aj napriek týmto pokusom začať jazdiť preteky seriálu FIA GT 1 bude v tejto sezóne naďalej účinkovať v Porsche Supercup-e, v ktorom v konečnej bilancii sezóny 2010 chce skončiť ešte vyššie ako na lanskom 3. mieste.

"Vstup do sezóny nám vyšiel veľmi dobre. Po prvých dvoch pretekoch som v priebežnom hodnotení druhý, čo mi pomáha ešte lepšie etablovať sa vo svetovom motošporte. Aj kontakty, ktoré sme v apríli naviazali v Abú Zabí, sú odozvou mojich minuloročných výkonov," tvrdil poslucháč 5. ročníka Fakulty hospodárskej ekonomiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorému do skončenia bakalárskeho štúdia chýbajú iba tri skúšky, obhajoba diplomovej práce a štátnice. "Keďže som teraz nešiel do Silverstonu, na ktorý som sa veľmi tešil, v týchto dňoch som odovzdal diplomovú prácu a chystám sa na štátnice. Chcel by som ich spraviť v polovici júna. Ak sa mi to nepodarí na prvý pokus, pokúsím sa o to v septembri. Nebudem ani prvý, ani posledný. Ale školu chcem skončiť, aby som sa mohol naplno venovať motošportu, ktorý ma stále viac baví," konštatoval talentovaný slovenský jazdec.

Štefana Rosinu čakajú najbližšie súboje o body do seriálu Porsche Mobil 1 Supercup 2010 v nedeľu 9. mája v Barcelone. "V tejto chvíli ešte neviem, čo tam môžem urobiť, lebo v súťažnom Porsche som nesesedel mesiac a na barcelonskom okruhu som nejazdil rok. Sám som zvedavý na moje vystúpenie. V Bahrajme nám to ako tímu vyšlo perfektne. Auto bolo výborne pripravené, takže výborné boli aj výsledky. V každom prípade sa však na preteky budem chystať s tým, že v Porsche Supercupe som bol už aj druhý, tretí a niekoľkokrát som obsadil miesta tesne za stupňom víťazov, ale ešte nikdy som nezvítazil.

To je teraz môj sen - chcem aspoň raz v živote vyhrať tieto prestížne preteky, v ktorých sa prvých desať jazdcov dokáže vtesnať do jednej sekundy," prezradil Š. Rosina svoju tajnú túžbu.

Keďže mladý Púchovčan okrem jazdí aj vytrvalostné trojhodinové preteky a šprint v rámci medzinárodných majstrovstiev SR, tento rok - ak všetko dobre pôjde a zdravie mu vydrží - stráví na motoristických okruhoch dovedna približne 16 víkendov a 6 alebo 7 testovacích dní navyše.

[Späť na obsah](#)

60. Rosina túži vyhrať konečne preteky Porsche Supercup-u

[Téma: Ekonomická univerzita; tvnoviny.sk; 28/04/2010; SITA]

BRATISLAVA, 28.04.2010., 14:50 | SITA

Slovenský automobilový pretekár Štefan Rosina bude vo farbách nemeckého tímu Phoenix Racing jazdiť v Brne v pretekoch seriálu FIA GT 1.

Slovenský automobilový pretekár vo farbách rakúskeho tímu Lechner Racing School Štefan Rosina by chcel v novej sezóne odjazdiť aspoň niekoľko podujatí z dvanásťdielneho prestížneho seriálu FIA GT 1. Práve pre naplnenie tohto zámeru bol nedávno spolu s majiteľom tímu Walterom Lechnerom v Spojených arabských emirátoch (SAE), kde rokovali s predstaviteľmi niekoľkých stajní z tohto seriálu pod patronátom Medzinárodnej motoristickej federácie (FIA). Na základe predbežných dohôd mal rodák z Púchova premiéru na pretekoch FIA GT 1 zažiť už počas najbližšieho víkendu na okruhu v anglickom Silverstone, no nakoniec sa to nepodarilo zrealizovať.

"Všetko vyzeralo veľmi sľubne, v pondelok som tam mal odletieť, no v poslednej chvíli som musel zrušiť letenku, lebo nemecký tím, za ktorý som mal jazdiť, dal prednosť inému riešeniu," povedal na stretnutí s novinármi tretí najlepší jazdec minuloročného seriálu Porsche Mobil 1 Supercup.

"Najnovšia dohoda je taká, že premiéru vo farbách nemeckého tímu Phoenix Racing by som mal mať na pretekoch v Brne 21. a 22. mája a mojím spolujazdcom bude Mike Hezemans. Znie to mimoriadne príťažlivo, ale všetkému naozaj uverím až vo chvíli, keď budem sedieť v aute. V minulých dňoch som sa presvedčil, že niektoré veci v živote sa menia neuveriteľne rýchlo," pokračoval Š. Rosina, ktorý nedávno výborne odštartoval štvrtú sezónu v pretekoch identických plechových automobilov značky Porsche.

"Walter Lechner, ktorý mi pred niekoľkými rokmi dal veľkú šancu dostať sa do sveta významných motoristických súťaží, sa postupne ocitol aj v pozícii môjho manažéra a pomáha mi dostať sa do ešte vyššej ligy motoristického športu ako je Porsche Mobil 1 Supercup. Preto sme spolu začali hľadať cesty, ako tieto vysoké jazdecké ambície naplniť," vysvetľoval Štefan Rosina.

Slovenský jazdec však aj napriek týmto pokusom začať jazdiť preteky seriálu FIA GT 1 bude v tejto sezóne naďalej účinkovať v Porsche Supercup-e, v ktorom v konečnej bilancii sezóny 2010 chce skončiť ešte vyššie ako na lanskom 3. mieste.

"Vstup do sezóny nám vyšiel veľmi dobre. Po prvých dvoch pretekoch som v priebežnom hodnotení druhý, čo mi pomáha ešte lepšie etablovať sa vo svetovom motošporte. Aj kontakty, ktoré sme v apríli nadviazali v Abú Zabí, sú odozvou mojich minuloročných výkonov," tvrdil poslucháč 5. ročníka Fakulty hospodárskej ekonomiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorému do skončenia bakalárskeho štúdia chýbajú iba tri skúšky, obhajoba diplomovej práce a štátnice.

"Keďže som teraz nešiel do Silverstonu, na ktorý som sa veľmi tešil, v týchto dňoch som odovzdal diplomovú prácu a chystám sa na štátnice. Chcel by som ich spraviť v polovici júna. Ak sa mi to nepodarí na prvý pokus, pokúsim sa o to v septembri. Nebudem ani prvý, ani posledný. Ale školu chcem skončiť, aby som sa mohol naplno venovať motošportu, ktorý ma stále viac baví," konštatoval talentovaný slovenský jazdec.

Štefana Rosinu čakajú najbližšie súboje o body do seriálu Porsche Mobil 1 Supercup 2010 v nedeľu 9. mája v Barcelone. "V tejto chvíli ešte neviem, čo tam môžem urobiť, lebo v súťažnom Porsche som nesesedel mesiac a na barcelonskom okruhu som nejazdil rok. Sám som zvedavý na moje vystúpenie. V Bahrajme nám to ako tímu vyšlo perfektne. Auto bolo výborne pripravené, takže výborné boli aj výsledky. V každom prípade sa však na preteky budem chystať s tým, že v Porsche Supercupe som bol už aj druhý, tretí a niekoľkokrát som obsadil miesta tesne za stupňom víťazov, ale ešte nikdy som nezvíťazil. To je teraz môj sen - chcem aspoň raz v živote vyhrať tieto prestížne preteky, v ktorých sa prvých desať jazdcov dokáže vtesnať do jednej sekundy," prezradil Š. Rosina svoju tajnú túžbu.

Keďže mladý Púchovčan okrem jazdí aj vytrvalostné trojhodinové preteky a šprint v rámci medzinárodných majstrovstiev SR, tento rok - ak všetko dobre pôjde a zdravie mu vydrží - stráví na motoristických okruhoch dovedna približne 16 víkendov a 6 alebo 7 testovacích dní navyše.

[Späť na obsah](#)

61. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 27/04/2010; 17/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]

Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

Ekonomický ústav SAV (gestorské pracovisko)
Ústav politických vied SAV, Ústav štátu a práva SAV
Národohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a vybraní experti

ZHRNUTIE

(Podklad na verejnú oponentúru)

Bratislava, február 2010

(Pokračovanie z čísla 16/2010)

3. Redefinovanie funkcií štátu

Svetový vývoj, najmä v ostatnom období, jasne ukazuje, že samotná čistá trhovú konkurencia, spojená s procesmi presadzovania odbúravania štátu, nepostačuje ako odpoveď na zásadné globálne výzvy začiatku 21. storočia. Celosvetovými výzvami, na ktoré je potrebné na úrovni štátu, vrátane Slovenska, efektívne reagovať, sú: nárast sociálnej nerovnosti; neudržateľnosť súčasných modelov rastu, ktoré nadmerne zaťažujú najmä životné prostredie; narastajúce zadlžovanie na všetkých úrovniach (súkromný, verejný sektor i domácnosti) a neudržateľné nerovnomerné a globálne nadmerné modely spotreby, ktoré spôsobujú, že spoločnosť je príliš "drahá" z pohľadu jej ekonomického základu a prekračuje "produkčnú kapacitu" Zeme; tvorba virtuálneho miesta reálneho produktu, ako aj ďalšie nerovnosti.

Slovenská republika ako člen regionálnych zoskupení EÚ a NATO by vo svojej zahraničnej politike mala maximálne využívať výhody, ktoré jej toto členstvo prináša. Zahraničná politika by sa mala opierať o súhlas väčšiny obyvateľstva a pokiaľ možno aj o dohody vlády s parlamentnou opozíciou. V duchu stratégie EÚ je potrebné zahraničnú politiku SR uskutočňovať tak, aby pomáhala presadzovať zásady efektívneho multilateralizmu; dbala na dodržiavanie medzinárodného práva, jeho zdokonaľovanie a rozširovanie vplyvu medzinárodných organizácií určených na presadzovanie medzinárodného práva, predovšetkým OSN; mala by aktívne presadzovať nenásilné riešenie medzinárodných rozporov, uprednostňovať dialóg kultúr, podporovať dohody o medzinárodnej ochrane životného prostredia. Dôležité sú aj iniciatívy smerujúce k celosvetovému jadrovému odzbrojeniu, ktoré presadzuje prezident USA, a politiky znižovania vojenských výdavkov vo svete, ako aj zvýšené úsilie o posilnenie medzinárodnej spolupráce v boji proti terorizmu, medzinárodnej kriminalite a extrémistickým skupinám. Slovensko musí aktívne čeliť všetkým pokusom o revíziu hraníc európskych štátov; akékoľvek snahy v tomto smere treba vnímať ako priame ohrozenie štátnych záujmov. Ako významný faktor regulácie vzťahov v európskom priestore SR musí rešpektovať existenciu Lisabonskej zmluvy, nevnímať ju ako zásah do suverenity členských štátov, ale ako účinný nástroj na prehĺbvanie spolupráce medzi jednotlivými členskými štátmi, ktorá sa nebude realizovať proti ich vôli, a teda nebude ich obmedzovať v suverenite.

V súčasnom období masívnej globalizácie a jej konkrétnych dôsledkov, v spojení s vplyvmi súčasnej ekonomickej krízy sa do popredia dostáva viacero problémových faktorov. Je to najmä kríza aktérov a inštitúcií, kríza politického riadenia, kríza hodnôt a kríza rozpočtov. Ak sa dôsledky týchto problémov akumulujú v jednom časovom období, môže to viesť k ohrozeniu základných vitálnych štruktúr fungovania súčasnej spoločnosti a stať sa začiatkom krízy systémovej.

Funkčnou odpoveďou na súčasné problémy je teoretické a praktické redefinovanie funkcií štátu, ktoré vytvorí predpoklady na prechod od klasického riadenia spoločností (government) k modernému vládnutiu (governance), uskutočňovanému v súlade so základnými princípmi European Governance. Cieľom musí byť efektívny štát vo všetkých jeho hlavných rozmeroch - najmä ako efektívny regulátor, efektívny ochranca vonkajších ekonomických a politických záujmov, efektívny tvorca verejnej politiky, efektívny garant sociálnych istôt a efektívny poskytovateľ verejných služieb.

Kľúčovou oblasťou z pohľadu nadefinovania (najmä ekonomických) funkcií štátu je nové chápanie sociálnej politiky a hľadanie ekonomicky a sociálne najvhodnejších riešení. Absolútne nevyhnutné je zefektívniť štát a celý verejný sektor ako kľúčový faktor garantovania udržateľnosti verejných financií, ktorú nie je možné zabezpečiť výlučne na príjmovej stránke rozpočtov, kde sú relatívne malé rezervy. Dôležitá bude aj zmena spôsobu vládnutia - prechod od politics k policy: od politikárčenia zameraného na stranícky a osobný prospech k tvorbe a realizácii systémovej verejnej politiky, založenej na faktoch. Podmienkou zmeny musí byť efektívnejšie zapojenie vedeckého potenciálu (akadémia vied a univerzitný sektor) do rozhodovacích procesov štátu ako predpoklad garantovania synergických efektov verejnej politiky, čo je zároveň predpokladom rastu "intelektuálnej bezpečnosti štátu", ktorá je spoločným menovateľom ostatných bezpečností - vojenskej, vnútornej, potravinovej, surovinovej, energetickej či informačnej. Redefinovanie funkcií nášho štátu by občanovi malo priblížiť štát samotný i Európsku úniu a postupne generovať nové chápanie úlohy štátu ako významného fenoménu formujúceho verejnú spotrebu. V budúcich desaťročiach sa extrémne zvýši úloha štátu v oblasti bezpečnosti a rizika vzniku

kontrolovanej spoločnosti pod vplyvom existujúcich technológií, ale aj celkového nadefinovania spoločenského života. Z mikroekonomického pohľadu štát musí naďalej ostať garantom riešenia situácií, keď trhové sily samy nedokážu, či už z titulu nekonkurenčného prostredia alebo externalít, efektívne riešiť rozvoj ekonomiky a spoločnosti. To by mal zabezpečovať štát, najmä prostredníctvom regulačnej a alokačnej funkcie. Prioritou je garantovanie právneho štátu ako nástroja vytvárania vhodného podnikateľského prostredia, v ktorom producenti aj spotrebitelia majú efektívne chránené svoje oprávnené záujmy.

Najväčším ohrozením politickej kultúry v postsocialistických štátoch je korupcia a klientelizmus. V postsocialistických štátoch, v ktorých privatizácia vyprodukovala novú spoločenskú vrstvu s vysoko nadpriemernými majetkami, bola politika bezprostredne prepojená s podnikaním. Zanedbala sa tak hlavná funkcia politickej reprezentácie - služba občanom. Takémuto prístupu treba čeliť nekompromisnou protikorupčnou politikou, ktorá musí smerovať predovšetkým do radov vedenia štátu a do politických strán. V súvislosti s korupciou je naliehavé prijať politiku nulovej tolerancie a dôsledného dodržiavania práva, presne právne definovať veľkosť primeraného daru a stanoviť zákonné pravidlá pre lobizmus. Nemenej významné je vymedziť a dodržiavať pevné pravidlá brániace stretu záujmov u predstaviteľov štátu na všetkých úrovniach, viac ako doteraz sledovať transparentnosť verejných zákaziek a hľadať nové formy verejnej kontroly ich zadávania i priebehu.

Osobitná pozornosť sa musí venovať korupcii pracovníkov orgánov činných v trestnom konaní - policajtov, prokurátorov, sudcov a ich spolupracovníkov. Veľmi ťažké je odhaľovanie korupcie v médiách. Na verejnoprávne oznamovacie prostriedky musí byť nazerané rovnako náročne ako na vysokých štátnych úradníkov a poctivosť verejnoprávných médií by mala byť vzorom pre ostatné médiá, ale aj obrannou bariérou proti prípadnému nečestnému konaniu iných médií.

Uskutočnené analýzy jasne potvrdzujú mimoriadne široký záber problémov redefinovania - modernizácie štátu a verejnej správy. Pri formulovaní stratégie na najbližších 10 rokov si preto musíme uvedomiť, že nie je možné otvárať a riešiť naraz všetky nastolené problémy. Určité prvky systému musia ostať stabilné, čo umožňuje riešiť - reformovať ďalšie prvky tak, ako budú stanovené priority a časová os postupu. V tejto súvislosti, napriek určitým systémovým problémom, by v najbližšom desaťročí malo ostať bez zmien ústavné vymedzenie verejnej správy a územné a správne usporiadanie Slovenskej republiky. K akejkoľvek zmene organizačných štruktúr by sa malo pristúpiť len mimoriadne, v odôvodnených situáciách, po zvážení nákladov a úžitkov. Aktuálnym príkladom je napríklad reintegrácia miestnej štátnej správy. Súčasná situácia v administratívnych štruktúrach verejnej správy si vyžaduje predovšetkým dôsledne riešiť kvalitu ich vnútornej činnosti a tým aj výstupov správnych orgánov, ktoré sa týkajú širokej verejnosti a sú aj určitým barometrom spokojnosti občanov so správou verejných vecí. Varovným príkladom sú napríklad pretrvávajúce nedostatky vo výkone správy v stavebnom konaní, nedoladené problémy v riadení školstva a ťažkopádnosť v procese informatizácie verejnej správy. Systémový prístup k riešeniu rozvoja štátu a verejnej správy v horizonte do roku 2015, v niektorých segmentoch až do roku 2020, môžeme rámcovo členiť na viaceré základné okruhy problémov, resp. podsystémy:

- ústavný a právny rámec,
- organizačná a teritoriálna štruktúra,
- občianska spoločnosť, občan a jeho participácia na verejnej správe a obojsmerná komunikácia medzi ním a verejnou správou,
- zodpovedná, na faktoch a "štvorpartite" založená verejná politika,
- znalostná spoločnosť,
- efektívna sociálna politika,
- trvalo udržateľný rast, najmä vo vzťahu ku kvalite životného prostredia,
- ekonomizácia verejnej správy vrátane zavedenia sledovania jej nákladnosti,
- informačný systém,
- personálne vybavenie,
- kvalita verejnej správy a verejných služieb.

Uvedené podsystémy majú navzájom silné a komplikované väzby. Pri definovaní operatívnych krokov postupnej realizácie stratégie je mimoriadne dôležité túto situáciu rešpektovať. Zníži to riziko konfliktov a problémov, na druhej strane otvorí priestor na profit zo synergických efektov.

Úspešné zvládnutie širokého procesu modernizácie verejnej správy vo viacročnom horizonte vyžaduje neodkladne vytvoriť aj inštitucionálnu platformu s cieľom riadenia, koordinácie, metodického usmerňovania a dohľadu nad realizovaním prierezových atribútov (informatika, personalistika, vzdelávanie, ekonomizácia atď.) činnosti verejnej správy na centrálnej úrovni. Konceptnému riešeniu týchto úloh pomôže aj náležité vedeckovýskumné zázemie, najmä systémovou spolupracou s vedeckou a akademickou obcou.

Pokiaľ ide o fungovanie politického systému v spoločnosti, malá účasť vo voľbách ukazuje, že občania strácajú záujem o verejné veci. To v konečnom dôsledku môže viesť k delegitimizácii demokracie. Taktiež doterajšie odsúvanie odborov, resp. tradičných organizácií reprezentujúcich záujmy zamestnancov a stredných vrstiev prebieha paralelne s upevňovaním neformálnych prepojení politickej a ekonomickej moci. Príčinou zvyšujúceho sa nezájmu o správu verejných vecí je nedostatočné využívanie základných nástrojov priamej demokracie, nevytvorenie konsenzu medzi straníckymi záujmami a záujmami voličov, výrazná tendencia k posilňovaniu stranického charakteru vládnutia, nízka úroveň politickej kultúry, vysoká miera prepojenosti medzi politickými elitami a záujmovými

ekonomickými skupinami, korupčné podozrenia v kruhoch parlamentných politikov, slabá úroveň dialógu medzi politikou a občianskymi aktivitami, nezdravé súperenie medzi partokraciou a mediokraciou a i. Demokratický a participačný vzťah občana k svojmu štátu je podmienený nielen jeho poznaním spoločnosti, ale aj jeho cieľavedomou výchovou k vlastenectvu, lojalite a k tolerancii. Spomínané zmeny v hodnotovej orientácii spoločnosti a politických elít môžu v súvislosti s prehlbovaním globálnej ekonomickej krízy nadobúdať závažné rozmery. Veľkým problémom sa môže stať oslabovanie etnickej identity, najmä u príslušníkov mladšej generácie, a to vrátane historického vedomia obyvateľstva. To v prepojení na súčasnú masovú kultúru s vyznávaním zahraničných vzorov môže oslabovať národnú i štátnu identitu, formovanie vlastenectva, a tým narušiť väzby občanov s politickou elitou. Pri stagnácii životnej úrovne stredných vrstiev, či dokonca pri jej poklese, sa hodnotová stmelenosť slovenskej spoločnosti môže stať rozhodujúcou pre stabilizáciu štátu.

V súvislosti s požiadavkami spoločenskej integrácie, zvyšovaním politickej kultúry a prekonaním hodnotovej krízy sa ako významné javí zlepšenie spolupráce štátu s cirkvami. Vedenie štátu, cirkvi a náboženské spoločnosti by sa mali spoločne sústrediť na humanizáciu a demokratizáciu slovenskej spoločnosti. Napríklad na presadzovanie princípu spravodlivosti, etickej hodnoty mieru, princípu slobody, princípu solidarity - pomoc chudobným a chorým, na toleranciu k iným názorom atď. Po vzniku hospodárskej krízy význam spolupráce štátu a cirkví pre rozvoj slovenskej spoločnosti ešte vzrástol. Najcitlivejší z hľadiska krízy demokratickej politickej kultúry by mohol byť posun významu národnostného ohníska pred sociálne témy a pred témy týkajúce sa slobody. Chýba koncepcia vlasteneckej výchovy a posilňovania historického vedomia, ktorá by napomáhala prehlbovanie vedomia občianskej spolupatričnosti a pocitu euroobčianstva. Základným cieľom národnostnej politiky musí zostať integrácia príslušníkov národnostných menšín do občianskej spoločnosti. Pri úsilí o väčšiu integráciu rómskeho obyvateľstva do slovenskej spoločnosti by sa mali viac využívať rómske organizácie, cirkvi a občianske združenia.

Na realizáciu strategických zámerov v makro- a mikroekonomickej rovine, vo vzťahu k európskemu priestoru, ako aj na zlepšenie fungovania politického systému spoločnosti sa musia v duchu princípov demokratického štátu v prvom rade dotvárať právne vzťahy. Z hľadiska doterajšej praxe európskych inštitúcií, predovšetkým Európskej komisie, majú pre fungovanie politického a právneho systému SR osobitný význam zásady subsidiarity a proporcionality. Lisabonská zmluva výrazným spôsobom sprehľadňuje rozdelenie kompetencií medzi Úniou a členskými štátmi, vzhľadom na novú interpretáciu zásady subsidiarity pri legislatívnej činnosti a na jej konkurenčnú povahu však bude nevyhnutný aktívny prístup k iniciovaniu legislatívnych úprav dotýkajúcich sa bytových záujmov SR, ako aj priebežné sledovanie a vyhodnocovanie rešpektovania tohto rozdelenia. Taktiež bude nevyhnutné prispôsobiť existujúcu právnu úpravu zmeneným podmienkam a skutočnosti, že dochádza k presunu celého radu právnych noriem do podoby nariadení a rozhodnutí. Aj keď tie sú typické priamym účinkom a na svoju aplikáciu nepotrebujú transpozíciu do vnútroštátneho práva, nezriedka je potrebné k nim prijímať opatrenia na vnútroštátnej úrovni.

Za prioritnú, a vo všetkých odvetviach právneho poriadku sa vyskytujúcu, považujeme požiadavku prehľadnosti a zrozumiteľnosti právnych predpisov. Neodmysliteľným predpokladom splnenia tejto požiadavky bude dodržiavanie legislatívnej disciplíny v celej hierarchii noriem, počínajúc Ústavou SR, pri ktorej bude potrebné zamedziť jej nepriamym novelizáciám, ktoré spôsobujú vnútornú nekonzistenciu ústavného poriadku a právneho poriadku vcelku. Vzhľadom na váhu európskych smerníc ako zdroja právneho poriadku Slovenskej republiky bude potrebné štandardizovať a skvalitniť legislatívny proces transpozície smerníc, a to tak z hľadiska obsahového, ako aj systémového a terminologického. Otázky spojené s prehľadnosťou a zrozumiteľnosťou právnych noriem sú úzko späté aj so zvyšovaním právneho vedomia ako predpokladu dodržiavania platného práva a možnosti uplatňovania práva jednotlivcom, ale aj vypestovania rešpektu k právnemu poriadku. Rovnako dôležité je, aby legislatíva nepodľahla záujmom tlaku lobistických skupín či prehnane "legislatívnemu optimizmu" pri presadzovaní parciálnych záujmov, bez ohľadu na konzistentnosť právneho poriadku. Množstvo prijatých zákonov ešte nepotvrďuje ich kvalitu, o čom svedčia aj časté novelizácie už krátko po ich schválení.

Ďalšou dôležitou požiadavkou je zvýšenie flexibility konania orgánov verejnej moci, ale najmä aplikácia práva v súlade so zmyslom a účelom právnej úpravy pri rešpektovaní základných zásad či základných cieľov ich konania. Nejde len o zvýšenie flexibility postupu súdu pri zabezpečovaní rýchleho vydania súdneho rozhodnutia pri súčasnom dodržiavaní základných procesných práv účastníkov konania, ale aj o zvýšenie flexibility orgánov verejnej moci pri hľadaní nástrojov na zabezpečenie regulačnej a podpornej funkcie moderného štátu so zachovaním zásady rovnosti a koncepcnosti. Pri rešpektovaní kompatibility ústavného poriadku bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť základnému zákonu štátu - ústave a dopracovať:

- úpravy vzťahov k Európskej únii po vstupe SR do EÚ (vzťah čl. 120 ods. 2 ústavy k prístupovej zmluve, prednosť európskeho práva, základné ustanovenia o voľbách poslancov do Európskeho parlamentu, spôsob menovania členov do orgánov EÚ a pod.),
- kompatibilitu ústavy (nepripustenie nepriamych noviel),
- zákaz zmeny ústavy v podstatných náležitostiach demokratického právneho štátu,
- generálnu klauzulu samostatnej pôsobnosti obce (stabilizácia pôsobnosti vo výkone verejnej správy),
- pôsobnosť prezidenta vzhľadom na jeho priamu voľbu (jeho zaradenie do osobitnej hlavy),
- obmedzenie poslaneckej imunity (minimálne vypustiť imunitu za priestupky),

- vyprofilovanie problematiky vo veci celoštátneho referenda (odstrániť jeho obsahové problémy a vzťah k parlamentu),
- zakotvenie organických zákonov (nadpolovičná väčšina všetkých poslancov na ich prijatie - napríklad finančné zákony),
- rozsah pôsobnosti Ústavného súdu SR (čo možno považovať za ochranu a kontrolu ústavnosti).

Významným faktorom v ďalšom vývoji právneho poriadku bude vytváranie priaznivého legislatívneho prostredia. Prehľadnosť a zrozumiteľnosť právnych úprav je v súčasnosti málo vyhovujúca. Priaznivé legislatívne prostredie zahŕňa viacero aspektov: prehľadnosť a zrozumiteľnosť právnych úprav, stabilitu právnych úprav a vymáhateľnosť práva.

Náležitú pozornosť treba venovať legisvakancii pri stanovovaní účinnosti zákona. Primeraná lehota má nepochybne význam pre aplikačnú prax. V súlade s ochranou ľudských práv a slobôd nepripustí retroaktívitu právnych predpisov a zamedziť nerešpektovaniu legislatívneho procesu, čo tiež vedie, okrem iného, k častým novelizáciám a neprispieva k stabilite právneho poriadku.

Vytvorenie podmienok na rýchle a spravodlivé riešenie sporov, ktoré zabezpečí vymáhateľnosť práva až do úspešného výkonu súdneho rozhodnutia, bude vyžadovať: zlepšiť organizáciu súdov, ich správu a riadenie, zvýšiť zodpovednosť sudcov vrátane zodpovednosti za nepredvídateľné súdne rozhodnutia, zverejňovať všetky právoplatné súdne rozhodnutia v elektronickej forme a zjednocovať judikatúru Najvyššieho súdu SR.

Zmeny sa budú musieť uskutočniť aj v justícii. Je neúnosné, aby súdna moc ako jeden z pilierov demokracie nadobudla podobu uzatvorenej korporácie so všetkými negatívnymi dôsledkami z toho vyplývajúcimi.

Je potrebné zriadiť Najvyšší správny súd, najmä v prípade, ak by sa akceptoval presun niektorých kompetencií z Ústavného súdu SR na správne súdnictvo. Významnú funkciu môže Najvyšší správny súd plniť pri zjednocovaní judikatúry, zdokonaľovaní aplikačnej praxe verejnej správy a rozvoji teórie správneho práva. Prijatie samostatného procesného kódexu upravujúceho postup a rozhodovanie správnych súdov by prispelo k skvalitneniu výstupov správneho súdnictva - a tým aj k zvýšeniu právnej istoty tak správnych orgánov, ako aj fyzických a právnických osôb, o právach a povinnostiach ktorých správne orgány rozhodujú.

Uplatňovanie antidiskriminačnej legislatívy a postupov na dosahovanie rovnosti vyžaduje prehĺbiť a rozšíriť nástroje o pozitívne zakotvenú povinnosť presadzovať rovnosť (positive duty to promote equality). Pri ďalšom riešení problematiky pozitívnych opatrení treba brať zreteľ aj na otázky sociálnej kohézie formulované v Lisabonskej stratégii, najmä na rodovú rovnosť, dobré pracovné prostredie a účasť sociálnych partnerov na procese riadenia.

Právny poriadok musí nielen operatívne, ale aj dlhodobo a perspektívne reagovať na požiadavky vyplývajúce z členstva SR v EÚ, na ekonomické zmeny i vývoj štruktúry obyvateľstva. Musí rešpektovať skutočnosť, že pre väčšinu obyvateľov Slovenska práca je a zrejme aj v dlhodobejšej časovej perspektíve naďalej zostane hlavným zdrojom zabezpečovania ich životných potrieb. Strategickým zámerom aj v oblasti legislatívy preto musí byť vytvorenie legislatívnych základov pre funkčný model fungovania trhu práce a adaptabilitu zamestnancov na prebiehajúce zmeny na trhu práce.

Všetky uvedené problémy, ich riešenia a postupy budú mimoriadne náročné na koordináciu vo viacerých rovinách: jednak skĺbenie strategických zámerov z časového a ekonomického hľadiska s operatívnymi možnosťami štvorročného parlamentného volebného obdobia, jednak zosúladenie prípadných protichodných rezortných zámerov, ako aj vo vzťahu k environmentálnym limitom prírody a spoločnosti, a v neposlednom rade teritoriálne väzby na úrovni Slovenska a európskeho geografického a ekonomického priestoru a na vnútrorepublikovej úrovni regiónov. Celá táto stručne vyjadrená problematika si postupne vyžiada nový štýl a metódy riadiacich procesov štátnych štruktúr na vrcholovej i lokálnej úrovni.

(Pokračovanie nabudúce)

[Späť na obsah](#)

62. Pre megakasíno môžu Slovensku hroziť opletačky

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 26/04/2010; Domov; Ladislav Bariak, ml.]

Bratislava - Kontroverzná výstavba megakasína, ktoré má vyrásť ako súčasť zábavno-nákupného centra Metropolis na pomedzi bratislavských mestských častí Petržalka a Jarovce, môže skončiť na ústavnom súde a Slovensko môže byť navyše popotahované na európskej úrovni.

Tieto skutočnosti naznačil právnik Viliam Karas z Trnavskej univerzity.

Ten totiž upozorňuje, že prijatie zákona o hazardných hrách, tak ako ho v minulom roku navrhol minister financií Ján Počiatek, narúša princíp všeobecnosti právnej normy a odporuje ústave.

"Zjednodušene povedané zákony sa nemajú prijímať pre jednotlivcov a určovať ich status, ale majú pôsobiť všeobecne voči všetkým subjektom určitej zákonom vymedzenej skupiny," poznamenal Karas.

Právnik pripomína, že práve Počiatkovo znenie zákona bolo šité na mieru investičnému zámeru spoločnosti Harrah`s Entertainment.

Napovedá tomu hlavne zavedenie nového termínu priamo v zákone tzv. kasína v rekreačnom komplexe. Niečo podobné pritom doteraz na Slovensku nevyrástlo. "Niet pochyb, že tento zákon bol napísaný pre jeden konkrétny projekt," upozorňuje právnik.

Výhrady aj z Bruselu?

Karas tiež pripomína, že výhrady k prijatiu novej právnej normy môžu zaznieť aj z bruselských inštitúcií. Schválené zmeny totiž môže Európska únia údajne považovať za nedovolenú štátnu pomoc.

"V tomto prípade dochádza k poskytnutiu štátnej pomoci priamo zákonom, ktorá spočíva v daňových úľavách prostredníctvom regresívnych daňových sadzieb, ktoré nemôžu využívať iné subjekty na trhu hazardných hier," vysvetlil Karas.

Okrem toho navyše ministerstvo financií predĺžilo platnosť licencie z 10 na 30 rokov a zaviedlo regresívne odvody. To znamená, že čím je vyššie výherná istina kasína, tým menej daní odvedie prevádzkovateľ štátu.

Pochybný ekonomický prínos

Podľa docentky Anny Neumannovej z **Ekonomickej univerzity** tak platí, že čím vyšší strop si kasíno stanoví pri vkladoch, tým menej odvedie štátu.

Neumannová navyše spochybňuje aj ekonomický prínos prevádzky megakasína pre štátny rozpočet. Kým totiž pomer vkladov v hazardných hrách narástol od roku 2004 do roku 2008 viac ako trojnásobne z 9,8 miliardy korún na viac ako 30 miliárd korún ročne, príjmy štátu z tohto odvetvia už tak prudko nestúpali.

V roku 2004 tak do štátnej pokladnice priteklo z hazardu takmer 1,3 miliardy korún, ale v roku 2008 to bolo len o 400 miliónov korún viac.

"Je tu jasná neúmera voči rastu vkladov a rastu podielu odvodu do štátneho rozpočtu. To sú fakty rozhodne na zamyslenie," poznamenala docentka **Ekonomickej univerzity**.

Kým teda ministerstvo financií projekt za približne 1,5 miliardy eur naďalej podporuje, proti jeho realizácii sa zdvihla vlna nesúhlasu verejnosti i bratislavskej samosprávy.

Petíciu proti výstavbe megakasína už totiž podpísalo približne 300-tisíc ľudí a odmietavé stanovisko k investícií už skôr zaujal bratislavský primátor Andrej Ďurkovský a predseda Bratislavského kraja Pavol Frešo.

Popis foto: Odborníci upozorňujú na ďalšie problémy, ktoré by vraj megakasíno prinieslo.

Popis foto: Kasíno má byť súčasťou komplexu Metropolis.

Ladislav Bariak, ml.

[Späť na obsah](#)

63. Novela zákona o hazardne z roku 2009 bola pripravená pre konkrétny projekt

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 26/04/2010; Infolumen; z domova; Alžbeta Kalamárová, Lucia Vaľová]

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: "Novela zákona o hazardne z roku 2009 bola pripravená pre konkrétny projekt, čo odporuje princípom zákonodarstva. Uviedol to dnes právnik Viliam Karas k plánovanej výstavbe kasína v rámci komplexu Metropolis v Bratislave v Jarovciach."

Viliam Karas, právnik: "Tento zákon pozitívne favorizuje tento projekt tým, že mu predlžuje trojnásobne licenciu proti iným podnikateľom v tejto oblasti a zároveň stanovuje regresívne odvody, čím finančne zvýhodňuje tento konkrétny projekt, čo je podľa mňa diskriminačné a odporuje aj pravidlám pre poskytovanie štátnej pomoci."

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: "V súvislosti s výstavbou kasína pokračuje na Slovensku petícia proti jeho výstavbe minimálne do konca mája. Ku koncu marca podpísalo petíciu 112000 občanov. S výstavbou megakasína nesúhlasia ani mestské časti Jarovce a Petržalka. Negatívne

stanovisko k tomuto projektu má bratislavský magistrát. Členka petičného výboru Terézia Lenczová uviedla, že petíciu predložia novému parlamentu, aby bol zákon o hazardne z roku 2009 novelizovaný a zákon z roku 2005 revidovaný."

Lucia Vaľová, moderátorka Rádia Lumen: "Zástupca investora Gábor Zászlós nevyhlásil, že s projektom počkajú na nové zastupiteľstvo, ktoré vzíde z komunálnych volieb. Súčasťou projektu Metropolis je aj kasíno, Kongresové centru, aquapark, golfové ihrisko, či bývanie. Komplex má mať rozlohu vyše 1 milión metrov štvorcových. Náklady v prvej fáze majú dosiahnuť 1,5 miliardy eur."

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: "Najväčší podiel na vkladoch do hazardných hier na Slovensku mal v rokoch 2004 až 2008 Bratislavský kraj. Dnes to v súvislosti s výstavou kasína v komplexe Metropolis uviedla Anna Neumannová z bratislavskej **Ekonomickej univerzity**."

Anna Neumannová, **Ekonomická univerzita**: "Samozrejme, najväčší ten podiel má Bratislava. Je to okolo 30 %, je to presne 28,94 %, najnižší podiel okolo 7 % má Prešovský a Banskobystrický kraj."

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: "Údaje pochádzajú zo štúdie za roky 2004 až 2008. V roku 2004 vložili slovenskí občania do rôznych druhov hazardu viac ako 325 miliónov eur a štátny rozpočet získal takmer 43 miliónov na odvodoch. Pre porovnanie v roku 2008 vložili vyše 995 miliónov eur. Odvod do rozpočtu bol vyše 56 miliónov eur. To je podľa Anny Neumannovej neúmera voči rastu vkladov a rastu odvodu do rozpočtu štátu. Rovnako upozorňuje na zákon o hazardných hrách, ktorý je podľa nej presne naformulovaný na pripravované megakasíno."

[Späť na obsah](#)

64. Problémy obchodníkov

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 18:00; 28/04/2010; Správy TA3; Z domova]

MODERÁTOR: Zuzana Wenzlová

Zuzana Wenzlová, moderátorka TA3: "Slovenskí obchodníci majú za sebou ťažký rok. Tržby im klesli ako už dávno nie a ich prepád pokračuje aj tento rok. Zároveň sa musia vysporiadať s neprehľadnou legislatívou a s očakávaným rastom cien za energie."

Neuvedený: "Kríza výrazne odhrýzla slovenským obchodníkom z tržieb. Minulý rok si pohoršili o viac ako desaťinu. Prepád sa začiatkom tohto roka zmiernil, stále však pokračuje."

František Ťapuš, Zväz obchodu a cestovného ruchu: "Mnohé obchodné organizácie sa dostávajú na hranicu rentability, dokonca vykazujú stratu."

Neuvedený: "Problémy obchodníkov prehľbujú slovenské zákony. Tie parlament prijíma podľa nich príliš rýchlo a bez koncepcie, čo narúša vzťahy s dodávateľmi a výrobcami."

František Ťapuš, Zväz obchodu a cestovného ruchu: "Nie je dostatočne vypočítaná odborná verejnosť pri tvorbe týchto legislatívnych noriem."

Neuvedený: "Na to, aby medzi obchodníkmi fungovali dobré vzťahy, treba dodržiavať etické pravidlá. Odborníci poukazujú na to, že mnoho firiem sa však nimi neriadi. Pravidlá sú však nevyhnutné na zlepšenie vzájomnej dôvery a pozitívnej klímy medzi spoločnosťami a podporu zdravej ekonomickej súťaže."

Bohumila Tauchmannová, Zväz obchodného a cestovného ruchu: "Keď posunieme to vnímanie a to, že etika a morálka sa majú dodržiavať, budeme akcelerovať vývoj v tom dobrom slova zmysle u svojich vlastných spoločností."

Neuvedený: "Odborníci očakávajú, že ceny energií v budúcnosti porastú. Zvýšia sa tak aj náklady obchodníkov. Spoločnosti by mohli ušetriť väčším využívaním alternatívnych zdrojov energie. Vyrobenú elektrinu by potom mohli predávať ďalej energetickým spoločnostiam."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita** Bratislava: "Myslím si, že sa v každom prípade oplatí investovať aj za cenu mierne zvýšených nákladov do toho, aby miera závislosti na iných energetických zdrojoch bola čo najnižšia."

Neuvedený: "Na Slovensku už firmy investujú napríklad do malých slnečných elektrární či tepelných čerpadel."

[Späť na obsah](#)

65. Najlepšie zarábajú mladí technici z Bratislavy

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/04/2010; Lukáš Milan]

Lukáš Milan

Kto si chce nájsť prácu a popritom aj slušne zarobiť, mal by študovať techniku a zabudnúť na humanitné odbory. Tak sa dá zjednodušene zhrnúť výsledok prieskumu Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry a agentúry GfK.

Veľký prieskum medzi čerstvými absolventmi vysokých škôl ukázal, že najväčšiu šancu zarábať hneď po vysokej škole viac ako tisíc eur v čistom majú študenti Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Majú aj najmenšie problémy nájsť si prácu.

Najmenej zarábajú absolventi Katolíckej univerzity v Ružomberku, kde až 40 percent magistrov berie do 600 eur a ďalších 30 percent nezarába vôbec.

"Potvrďuje sa, že slovenské hospodárstvo je zamerané na výrobu, a preto technicky zameraní absolventi sú mimoriadne žiadaní, a teda zarábajú oveľa viac, ako je priemer," hovorí Michal Považan z Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry. Preto majú najhoršie uplatnenie absolventi humanitných a sociálnych odborov. "Sektor služieb nie je na Slovensku vôbec rozvinutý a ani tak skoro nebude," hovorí s tým, že maturanti a ich rodičia by mali pozornejšie sledovať uplatnenie na trhu práce ako vzdialenosť školy od domu.

V súčasnosti študuje na vysokej škole až polovica zo všetkých maturantov. "Trh ich nemôže všetkých absorbovať, a tak zbytočne vyrábame vysokoškolákov. Je to plytvanie peniazmi, ale môžu za to čiastočne aj politici," zdôrazňuje Považan s tým, že financovanie škôl cez počty študentov láka školy vyrábať "lacných" právnikov, učiteľov, sociálnych pracovníkov. Práve absolventi pedagogických a sociálnych odborov zarábajú najmenej. Väčšina z nich ani nepracuje v oblasti, ktorú vyštudovali – až 70 percent vyštudovaných učiteľov napríklad nikdy neučilo ani učiť nemieni.

Okrem absolventov STU majú nadpriemerné platy aj inžinieri z **Ekonomickej univerzity**, zo Žilinskej univerzity, z Technickej univerzity v Košiciach a magistri z Univerzity Komenského.

"Najväčšie komplikácie pri hľadaní práce deklarovali študenti UKF Nitra, UPJŠ Košice a TU Zvolen, ktorá je zameraná na lesníctvo a drevárstvo," dodáva Rastislav Kočan z agentúry GfK, ktorá zbierala údaje od 3 929 čerstvých absolventov. Podľa prieskumu sa až dve tretiny absolventov zamestnali do dvoch mesiacov od začiatku hľadania práce a ďalšia štvrtina do pol roka. Priemerne čerství absolventi poslali desať žiadostí o zamestnanie a boli na štyroch pohovoroch, kým sa zamestnali.

Celkovo však vysokoškoláci hneď po škole zarábajú viac ako je celoštátny priemer. Absolventi robia za 624 eur v čistom, kým celoslovenský priemer je okolo 540 eur.

[Späť na obsah](#)

66. Policajti prečesali Pečniansky les

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 29/04/2010; s.: 8; BRATISLAVA; PETRA KLIMEŠOVÁ]

Policajti spustili najväčšiu preventívnu akciu v Petržalke, našli aj mŕtvolu muža

BRATISLAVA – Desiatky policajtov a záchranárov včera zaplavili bratislavskú Petržalku. Prehľadávali celý Pečniansky les od Incheby až po hranice s Rakúskom. Pri tejto akcii chytili muži zákona troch ľudí, ktorí boli v celoštátnom pátraní, a našli telo muža!

"Cieľom tejto akcie je monitorovanie ľudí bez domova, ktorí žijú v tejto oblasti, ale tiež pátranie po nezvestných osobách a kostrových nálezoch, " dozvedeli sme sa od veliteľa akcie Marcela Tomoviča z Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava 5. V minulosti sa v tomto lese našlo niekoľko nezvestných a dokonca aj mŕtvych ľudí. Aj preto policajti takmer celý deň v rozostupoch prečesávali každý meter lesa. Brázdili ho tiež záchranári na štvorkolkách a motorkách.

Niesol kravský moč Len pol hodiny po začatí akcie, o deviatej dopoludnia, kynológovia so špeciálne vycvičeným psami kontrolovali mladého muža so zaujímavým obsahom tašky. "Je to kravský moč, mal som ho pre kamaráta, neviem na čo ho potreboval, " tvrdil Bratislavčan.

Prečo však s desiatimi litrami moču v plastových fľašiach išiel hlboko do lesa, vysvetliť nevedel.

Okrem neho muži zákona skontrolovali niekoľko bezdomovcov, ktorí si z Pečnianskeho lesa urobili druhý domov.

"Bývam v lese už tri roky a páči sa mi tu, živím sa, ako viem, ale nekradnem, " tvrdil Jozef, ktorý o pár dní oslávi šesťdesiatku. V okolí hrádze sa pohybovali aj tri osoby, po ktorých bolo vyhlásené celoštátné pátranie.

Pobeđe dokonca Poriečna polícia vytiahla z ramena Dunaja telo zatiaľ neznámeho muža.

"V Petržalke je to prvá preventívna akcia tohto druhu, " vysvetlil Tomovič. Dnes bude pokračovať za

Ekonomickou univerzitou pozdĺž Dunaja.

PETRA KLIMEŠOVÁ

ROJNICA: Muži zákona prehľadávali les dôkladne

NA BREHU NAŠLI MŔTVOLU: Išlo o telo muža.

BRATISLAVSKÍ KYNOLÓGOVIA: Použili psy na záchranárske práce a vyhľadávanie mŕtvoloňého pachu.

[Späť na obsah](#)

67. Hazardu sa najviac darilo v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 26/04/2010; tasr]

Najväčší podiel na vkladoch do hazardných hier na Slovensku mal v rokoch 2004 - 2008 Bratislavský kraj 28,94 %, najnižší približne 7-% podiel dosiahli Prešovský a Banskobystrický kraj. Na dnešnej tlačovej besede o ďalších aspektoch stavby kasína v plánovanom športovo-rekreačnom komplexe Metropolis v Bratislave to uviedla Anna Neumannová z bratislavskej **Ekonomickkej univerzity**. Údaje pochádzajú zo štúdie za roky 2004 až 2008. V roku 2004 vložili slovenskí občania do rôznych druhov hazardu 325,3 milióna eur a štátny rozpočet získal 42,99 milióna eur na odvodoch. Pre porovnanie, v roku 2008 vložili vyše 995,81 milióna eur a odvod do rozpočtu bol 56,42 milióna eur. "Je neúmera voči rastu vkladov a rastu odvodu do rozpočtu štátu. Sú to fakty na zamyslenie," konštatovala Neumannová.

Štúdie podľa nej dokázali, že vklady do hazardných hier nezávisia od výšky miezd. "Keď sa zvyšovala nezamestnanosť, boli vklady vyššie. Ľudia sa snažili iným spôsobom si zarobiť na živobytie," ozrejmila. K zákonu č. 478/2009, ktorý novelizuje zákon o hazardných hrách, povedala, že je v ňom uvedené, že ide o kasína v zábavných parkoch. "Zákon je presne naformulovaný na pripravované megakasína," uviedla. Podľa paragrafu 37 tohto zákona sa napríklad do výšky hernej istiny 40 miliónov eur platí daň 15 %, čo pri 25 miliónoch eur je 3,75 milióna eur. Z istiny nad 40 miliónov eur je odvod 8 %, napríklad zo 42 miliónov eur je to 3,36 milióna eur.

Súčasťami projektu Metropolis sú aj kasína, kongresové centrum, akvapark, golfové ihrisko či bývanie. Komplex má mať rozlohu 1,2 milióna štvorcových metrov. Náklady v prvej fáze majú dosiahnuť 1,5 miliardy eur. Bratislavské mestské zastupiteľstvo sa vyjadrilo proti umiestneniu Metropolisu v mestskej časti (MČ) Jarovce v decembri 2009. MČ Jarovce nesúhlasila s urbanistickou štúdiou Metropolisu vo februári a MČ Petržalka v marci tohto roka. Negatívne stanovisko k štúdii má bratislavský magistrát. Zástupca investora Gábor Zászlós na brífingu 9. marca nevyúčil, že vyčkajú s projektom na nové zastupiteľstvo, ktoré vzíde z komunálnych volieb. Prevádzkovateľom kasína má byť spoločnosť Harrah's Entertainment Inc.

tasr

[Späť na obsah](#)

68. Rosina má šancu štartovať na MS športových automobilov FIA GT1

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/04/2010; tasr]

Jeden z najúspešnejších slovenských automobilových pretekárov Štefan Rosina (22) mieri do tretej najvyššej kategórie automobilových súťaží. "V priebehu nedávnej návštevy Abú Dabí sme v spolupráci s mojím manažérom Walterom Lechnerom absolvovali sériu rokovaní s poprednými svetovými automobilkami. Napokon úspešne prebehli rokovania s nemeckým tímom Corvette Fenix Racing s tým, že by som v tejto sezóne absolvoval vytrvalostné preteky FIA GT1 športových automobilov," informoval Štefan Rosina v stredu na tlačovej besede v priestoroch automobilového tímu Machánek Racing. FIA GT1 World Championship je po F1 a FIA World Touring Car Championship treťou najprestížnejšou súťažou Medzinárodnej automobilovej federácie (FIA). Rosina už mal štartovať na druhých pretekoch 10-dielneho seriálu v anglickom Silverstone, ale tentoraz to ešte nevyšlo. "Nie je jednoduché rýchlo sa prebojovať do vyššej ligy. Mal som už aj letenku do Silverstonu, na poslednú chvíľu sme ju museli zrušiť. Moja účasť na ďalších pretekoch v Brne (23. mája) je teraz istá tak na 90 percent," dodal Rosina Rosina už štvrtú sezónu jazdí seriál Porsche Mobil 1 Supercup práve v tíme svojho manažéra Walter Lechner Racing School. Vlni skončil v celkovom hodnotení na 3. mieste. V aktuálnom ročníku obsadil na nedávnych pretekoch v Bahrajne 2. a 4. miesto a v priebežnom poradí je na 2. priečke. Najbližšie sa v tomto sprievodnom seriáli F1 predstaví na pretekoch v Barcelone (9. mája). Spolu s Rudolfom Machánkom absolvoval Rosina aj prvé preteky seriálu majstrovstiev SR na Masarykovom okruhu v Brne, kde vo vytrvalostných pretekoch zvíťazili. "Som veľmi rád, že Štefan jazdil na Porsche 911 GT3 RS práve v našom tíme, je to pre nás pomoc najmä po stránke technickej. Dobré nastavenie vozidla je jeho

zásluhou. Je talentovaný jazdec, má na viac, aby jazdil aj silnejšie triedy," uviedol Machánek. Táto dvojica má v pláne predstaviť sa aj slovenskej verejnosti na niektorom z podujatí na Slovakiaringu v Orechovej Potôni.

Študent bratislavskej **Ekonomickej univerzity**, Fakulty hospodárskej informatiky, myslí aj na svoju kariéru, ktorá nemusí byť spojená s automobilizmom. "Práve v stredu som na tretí pokus odovzdal diplomovú prácu na tému Využitie súvahy v manažérskej praxi. Ešte mám pred sebou tri skúšky a potom v lete ma čakajú štátnice," povedal Rosina.

Štefan Rosina v seriáli Porsche Mobil 1 Supercup 2007: 12. miesto, 42 bodov 2008: 9. miesto, 93 bodov 2009: 3. miesto 164 bodov

Program seriálu FIA GT1 World Championship 23. mája: Masarykov okruh Brno 4. júla: Paul Ricard (Fr.) 1. augusta: Spa-Francorchamps (Belg.) 29. augusta: Nürburgring (Nem.) 19. septembra: Circuito Algarve (Portug.) 7. novembra: Durban (JAR) 28. novembra: Interlagos (Braz.) 5. decembra: San Luis (Arg.)
tasr

[Späť na obsah](#)

69. Experti: Ženy budú niest' čoraz väčšie bremeno

[Téma: Ekonomická univerzita; euractiv.sk; 26/04/2010; Redakcia]

Starostlivosť v spoločnosti stále nie je dostatočne docenená. Keďže ide o primárnu zodpovednosť žien, so znižovaním pracovnej sily a starnúcim obyvateľstvom budú niest' čoraz väčšie bremeno. Uviedli účastníci seminára Rodová perspektíva v ekonómii.

Trh nie je [rodovo] neutrálny mechanizmus, ale spoločenská inštitúcia, ktorou je artikulovaná a vykonávaná moc," uviedla počas svojho vystúpenia na seminári Rodová perspektíva v ekonómii Gabriela Michalitschová z **Ekonomickej univerzity** vo Viedni.

Podľa štatistik ekonomicky aktívne ženy okrem platenej práce počas pracovnej doby - 25 hodín týždenne vykonávajú aj neplatenú prácu, ktorá zahŕňa starostlivosť o domácnosť, deti a starších. Muži sa týmto činnostiam venujú priemerne 7 hodín týždenne. Takmer 80 % celkovej neplatennej práce robia ženy.

Podľa profesorky Michalitschovej táto distribúcia neplatennej práce nie je len dôsledkom tradície, ale ide aj o čisto hospodárske dôvody. Ženy zarábajú oveľa menej ako muži a väčšina domácností si nemôže dovoliť stratiť príjem muža pre starostlivosť napríklad o dieťa. Priemerný rozdiel v hrubej hodinovej mzde je 17 % (EÚ) respektíve 24 % Slovensko Slovensko vstúpilo do EÚ v máji 2004. viac na www.EuropskaUnia.sk ». Napríklad v Nemecku ženy zarábajú 60 % mužského príjmu. "Ženy majú len dve tretiny možností, čo majú muži v snahe získať zdroje na ekonomickú nezávislosť.

Okrem toho ženy čelia vertikálnej aj horizontálnej segregácii. Len 11 % žien je vo vedúcich pozíciách verejne známych spoločností. Na Slovensku je to 18 %, čo je však spôsobené tým, že takých firiem u nás funguje menej. Okrem toho sa stále stretávame s horizontálnou segregáciou, čiže typicky ženskými pozíciami a sektormi.

Mitchelová poukázala aj na to, že vplyvom deregulácie pracovného trhu sa síce zvýšila zamestnanosť žien, no vstupujú najmä do čiastočných úväzkov, ktoré väčšinou nie sú pokrývané sociálnym zabezpečením. Priemerne tretina Európaniek (4,5 % Sloveniek) pracuje menej ako 40 hodín týždenne. Ako dôvod väčšinou uvádzajú, že domáca práca im nedovoľuje pracovať alebo nevedia získať zamestnanie na plný úväzok. Druhá možnosť vedie potom do takých extrémov, keď má žena viac čiastočných úväzkov. Muži kontrastne ako dôvod, prečo nevstupujú do plného úväzku uvádzajú vzdelávanie či autonómiu osobného času.

Profesorka poukázala, že negatívnym dôsledkom tohto stavu je nízky príjem žien, veľká neistota a nezabezpečenie a mizivé kariérne možnosti. Dôsledkom toho sú ženy vystavené oveľa viac riziku chudoby ako muži – najmä pokiaľ ide o vyššie vekové kategórie. Napríklad na Slovensku v skupine starších ako 65 rokov chudoba hrozí 11 % žien a 4 % mužov. Michalitschová počas svojho vystúpenia ako možné riešenie uviedla progresívnu daň z príjmu, ktorá je podľa jej slov pre ženy vhodná. Napriek tomu, že si neplatená práca alebo starostlivosť vyžaduje kompetencie, zručnosti, vzdelávanie, čas a snahu a mohla by byť považovaná za prácu, je ťažko kvantifikovateľná a preto nie je zahrnutá do HDP, vysvetlila doktorka Anna Zachorowska-Mazurkiewiczová z Jagiellonskej univerzity v Krakove. "Ludia, ktorí doma pracujú ako opatrovatelia aj na plný úväzok nie sú definovaní ako pracujúci. Dokonca aj keď ide o službu poskytovanú na základe zmluvy, starostlivosť je podhodnotená, neregulovaná, nezabezpečená a vykorisťovaná," vysvetlila.

Daniel Gerbery z Inštitútu pre výskum práce a rodiny súhlasil s vystupujúcimi, že starostlivosť je produktívnou prácou. "Starostlivosť o deti má značný vplyv na postavenie mužov a žien na trhu práce, ale aj v iných oblastiach života." Podľa neho je v súčasnosti je na jednej strane potreba zvýšenia pôrodnosti pre negatívny demografický vývoj, na druhej strane však odrádza strach zo straty príjmu. Štáty by podľa neho mali venovať viac pozornosti výskumu starostlivosti o deti do dvoch rokov a tiež dizajnu rodičovskej dovolenky. "Vnikla totiž diera medzi tým ako sa mení spoločnosť a prijatými politickými rozhodnutiami," dodal.

Podľa Jarmily Filadelfiovej z Inštitútu pre verejné otázky sa na Slovensku otvárajú nožnice medzi reálnym počtom detí a ideálnym počtom detí pre finančné a rezidenčné problémy. Rodiny starnú a zmenšujú sa. "V budúcnosti bude pravdepodobne nutné siahnuť po pracovnej sile medzi rodičmi s rodičovskými povinnosťami." So starnúcou populáciou však okrem nedostatku pracovnej sily hrozí aj viac bremena na pleciach žien, keďže starostlivosť o starších je primárnou zodpovednosťou žien. "Stále viac budú konfrontované s dvojitým bremenom."

Oľga Pietruchová zo Ženskej loby Slovenska uviedla, že rodová rovnosť nebola prioritou pri prijímaní opatrení v rámci reakcie na hospodársku krízu – "90 % slovenského protikrizového balíčka bolo zameraných na odporu mužských pracovných miest". Ženy sú podľa Pietruchovej v čase krízy považované za neobmedzený zdroj neplatené práce a teda šetrenia verejných výdavkov, keďže ženy nahrádzajú sociálne služby.

Okrem toho negatívnym dôsledkom krízy je aj ich nižšia citlivosť voči sexuálnemu násiliu, zvýšený výskyt domáceho násillia a nárast prostitúcie. "Strata práce muža, zdôrazňuje význam práce ženy, ale odkrýva aj jej znevýhodňovanie," uzavrela.

Uvedení odborníci vystúpili v rámci seminára, ktorý bol prvým podujatím svojho druhu o rodovom rozmere ekonomiky. Zorganizoval ho ASPEKT a FES Bratislava v spolupráci so Zastúpením Nadácie Heinricha Bölla vo Varšave.

[Späť na obsah](#)

70. Vysoká škola sv. Alžbety odbornou školou nebude

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 30/04/2010; SITA]

Dnes 10:34

Ešte vo februári tohto roka navrhovala Akreditačná komisia začleniť sv. Alžbetu medzi odborné vysoké školy.

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave sa nestane odbornou vysokou školou. Vo štvrtok odporučila Akreditačná komisia jej zaradenie do druhej z troch kategórií, medzi vysoké školy bez začlenia. Ešte na februárovom zasadnutí ju navrhovala zaradiť do najnižšej kategórie ako odbornú. "Odsťránili nedostatky, informovali o riešení nedostatkov ministra školstva a minister školstva nám poslal list, aby sme sa tým znova zaoberali," povedal agentúre SITA predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera.

Vysokej škole sv. Alžbety hrozilo, že bude môcť udeľovať len bakalárske tituly, lebo mala príliš veľa študentov na jedného pedagóga s vyššou akademickou hodnotou ako PhD. Minister školstva Ján Mikolaj v minulosti požiadal komisiu o previerku na škole, pretože mal pochybnosti o údajoch, ktoré poskytla pri akreditácii, ale aj o úväzkoch zamestnancov na škole. Fišera potvrdil, že komisia rieši problém s úväzkami s novým rektorom školy Mariánom Karvajom. Výsledok však začlenie vysokej školy neovplyvní.

Bývalá Akreditačná komisia pod vedením Pavla Návrata pôvodne odporúčala, aby bola sv. Alžbeta prvou súkromnou univerzitou, teda v najvyššej z troch kategórií vysokých škôl. Súčasná komisia Ľubora Fišera sa s týmto záverom nestotožnila. Po ministerských previerkach na škole sa bývalý rektor Vladimír Krčméry v decembri 2009 na protest vzdal funkcie. Nepáčilo sa mu, že minister medializuje výsledky kontroly na škole, aj keď sa ešte previerka neskončila. Vo februári tohto roka navrhla komisia sv. Alžbetu na odbornú školu.

V komplexnej akreditácii hodnotila Akreditačná komisia celkovo 20 verejných, štyri súkromné a tri štátne vysoké školy. Od začiatku roka 2009 odsúhlasil Mikolaj zaradenie do elitnej skupiny jedenástim školám - Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Univerzite Komenského v Bratislave, Technickej univerzite vo Zvolene, Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Technickej univerzite v Košiciach, Žilinskej univerzite, Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a Univerzite Mateja Bela.

Akreditácia rozdelí vysoké školy na univerzitné vysoké školy, vysoké školy bez začlenia a odborné vysoké školy. Podľa tejto hierarchie majú dostávať aj peniaze - univerzity môžu rátať s najväčšou sumou, odborné vysoké školy s najmenšou. Do kategórie odborných vysokých škôl komisia predbežne zaradila Vysokú školu ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. Zvyšné ohodnotila ako vysoké školy bez začlenia. Všetky školy dostali šancu odstrániť nedostatky do roka od návrhu na ich začlenie. Po tejto lehote Akreditačná komisia opätovne prehodnotí ich výsledky a odporučí ministrom ich zaradenie. Akreditácia šiestich nových súkromných škôl je naplánovaná na august tohto roka a začiatok roka 2011.

Voči kritériám komplexnej akreditácie vznesla protest Generálna prokuratúra SR, ktorá namietala ich nezákonnosť. Kritizovala najmä ich retroaktivitu. Účinné totiž boli od januára 2008, no pritom sa podľa nich hodnotil výkon vysokej školy v rokoch 2002 až 2007. Vláda protest prokuratúry na základe Mikolajovho odporúčania zamietla.

AUTOR - SITA

[Späť na obsah](#)

71. VŠ sv. Alžbety odbornou školou nebude

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 30/04/2010; SITA]

Ešte vo februári tohto roka navrhovala Akreditačná komisia začleniť sv. Alžbetu medzi odborné vysoké školy. Situácia sa zmenila, keď škola odstránila nedostatky.

BRATISLAVA 30. apríla (WEBNOVINY) - Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave sa nestane odbornou vysokou školou. Vo štvrtok odporučila Akreditačná komisia jej zaradenie do druhej z troch kategórií, medzi vysoké školy bez začlenia. Ešte na februárovom zasadnutí ju navrhovala zaradiť do najnižšej kategórie ako odbornú. "Odstránili nedostatky, informovali o riešení nedostatkov ministra školstva a minister školstva nám poslal list, aby sme sa tým znova zaoberali," povedal agentúre SITA predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera.

Vysokej škole sv. Alžbety hrozilo, že bude môcť udeľovať len bakalárske tituly, lebo mala príliš veľa študentov na jedného pedagóga s vyššou akademickou hodnotou ako PhD. Minister školstva Ján Mikolaj v minulosti požiadal komisiu o previerku na škole, pretože mal pochybnosti o údajoch, ktoré poskytla pri akreditácii, ale aj o úväzkoch zamestnancov na škole. Fišera potvrdil, že komisia rieši problém s úväzkami s novým rektorom školy Mariánom Karvajom. Výsledok však začlenenie vysokej školy neovplyvní.

Bývalá Akreditačná komisia pod vedením Pavla Návrata pôvodne odporúčala, aby bola sv. Alžbeta prvou súkromnou univerzitou, teda v najvyššej z troch kategórií vysokých škôl. Súčasná komisia Ľubora Fišera sa s týmto záverom nestotožnila. Po ministerských previerkach na škole sa bývalý rektor Vladimír Krčméry v decembri 2009 na protest vzdal funkcie. Nepáčilo sa mu, že minister medializuje výsledky kontroly na škole, aj keď sa ešte previerka neskončila. Vo februári tohto roka navrhla komisia sv. Alžbetu na odbornú školu.

V komplexnej akreditácii hodnotila Akreditačná komisia celkovo 20 verejných, štyri súkromné a tri štátne vysoké školy. Od začiatku roka 2009 odsúhlasil Mikolaj zaradenie do elitnej skupiny jedenástim školám - Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Univerzite Komenského v Bratislave, Technickej univerzite vo Zvolene, Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Technickej univerzite v Košiciach, Žilinskej univerzite, Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a Univerzite Mateja Bela.

Akreditácia rozdelí vysoké školy na univerzitné vysoké školy, vysoké školy bez začlenia a odborné vysoké školy. Podľa tejto hierarchie majú dostávať aj peniaze - univerzity môžu rátať s najväčšou sumou, odborné vysoké školy s najmenšou. Do kategórie odborných vysokých škôl komisia predbežne zaradila Vysokú školu ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. Zvyšné ohodnotila ako vysoké školy bez začlenia. Všetky školy dostali šancu odstrániť nedostatky do roka od návrhu na ich začlenie. Po tejto lehote Akreditačná komisia opätovne prehodnotí ich výsledky a odporučí ministrom ich zaradenie. Akreditácia šiestich nových súkromných škôl je naplánovaná na august tohto roka a začiatok roka 2011.

Voči kritériám komplexnej akreditácie vzniesla protest Generálna prokuratúra SR, ktorá namietala ich nezákonnosť. Kritizovala najmä ich retroaktivitu. Účinné totiž boli od januára 2008, no pritom sa podľa nich hodnotil výkon vysokej školy v rokoch 2002 až 2007. Vláda protest prokuratúry na základe Mikolajovho odporúčania zamietla.

SITA

[Späť na obsah](#)

72. Študenti sa pri voľbe VŠ riadia kvalitou aj zábavou

[Téma: Ekonomická univerzita; Aktualne.sk; 30/04/2010; Domov; Stanislava Harkotová]

Bratislava - Stredoškooláci si najčastejšie volia vysokú školu podľa kvality fakulty, o ktorej sa im dostane z externého prostredia.

Ich voľba sa však odvíja aj od dobrej uplatniteľnosti absolventov fakulty v praxi, ale aj od blízkosti k ich domovu či nižších finančných nákladov, ktoré sú spojené so štúdiom.

Podľa prieskumu Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA) a agentúry GfK, ktorý

realizovala na vzorke okolo 4 tisícok absolventov vysokých škôl, vyplynulo, že kvalita fakulty bola dôležitá pri rozhodovaní o štúdiu pre 49,2 percenta opýtaných exštudentov, uplatniteľnosť po škole rátať do svojich úvah zasa 40,8 percenta respondentov.

Napríklad umiestnenie fakulty v nezávislom hodnotení kvality výučby bralo do úvahy zasa 10,5 percenta študentov, kvalita pedagógov oslovila 21,6 percenta.

Kvalitu školy najčastejšie volili študenti Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity či Univerzity Mateja Bela, blízkosť školy bola rozhodujúca pre študentov Žilinskej univerzity, Technickej univerzity v Košiciach a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Študentský život

Respondenti však volili aj omnoho prozaičkejšie dôvody rozhodnutia pre tú ktorú fakultu.

Lepšie možnosti študentského života oslovili pri výbere 14 percenta absolventov, odporúčením rodičov sa riadilo takmer 10 percent z nich, 9,4 percenta sa riadilo podľa osobných dôvodov - "priateľ, priateľka študujú alebo bývajú v danom meste".

To, že fakulta brala bez skúšok, ovplyvnilo 16,1 percenta oslovených, "bola to jediná fakulta, ktorá ma prijala" - týmto sa riadilo 12,1 percenta. Dostupnosť alebo kvalita internátov rozhodovala u 8 percenta exštudentov.

Globálne by sa podľa ARRA a GfK dalo zhodnotiť, že uplatnenie oslovilo 31 percent študentov, blízkosť školy bola rozhodujúca pre 28 percent, kvalita školy pre 15 percent, priatelia boli kľúčovými pre 12 percent a zábava, prijatie bez prijímačiek a internát pre 8 percent.

Vrátiť sa na alma mater? Tretina študentov: Skôr nie

Váhy naklonené k "bez prijímačiek, internát, zábava" mali najmä študenti Technickej univerzity v Košiciach, Slovenskej technickej univerzity a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Priatelia boli dôležití pre rozhodovaní u študentov Univerzity Komenského, Univerzity Konštantína Filozofa a **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Rozhodla voľná pozícia

A prečo si vybrali pedagógovia školu, na ktorej momentálne pracujú?

"Kvalita školy je rozhodujúca pre 45 oslovených, čo je slušné číslo. Na druhej strane 43 percent hovorí, že išli pracovať tam, kde im ponúkli voľné miesto alebo kde im to odporúčali, 12 percent, že pre nich bolo kľúčové to, kde sa tá škola nachádza," zhodnotil Michal Považan z ARRA.

Prieskum hovorí o tom, že pedagógovia zdôvodňovali výber svojho pracoviska podľa ponuky pracovnej pozície, dobrých podmienok na výučbu, renomé fakulty, dobré podmienky na vedu či motivujúce platové ohodnotenie.

Časť pedagógov neodporúča študovať tam, kde učia

Popis foto: Polovica študentov sa riadi kvalitou fakulty...

Popis foto: Ilustračné foto

Stanislava Harkotová

[Späť na obsah](#)

73. Skoro polovica pobočiek vysokých škôl je bez potrebnej akreditácie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 30/04/2010; Z domova; SITA]

BRATISLAVA. Bez akreditácie, ktorú prikazuje zákon, pôsobí takmer polovica pobočiek vysokých škôl na Slovensku. Vyplýva to z kontroly, ktorú po prvý raz v histórii urobila Akreditačná komisia. "Zatiaľ to vyzerá tak, že je najmenej 40 takzvaných pobočiek, ktoré majú študijné programy bez akreditácie," povedal agentúre SITA predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera s tým, že celkovo je na Slovensku približne 90 vysokoškolských detašovaných prevádzok. Komisia pred previerkou požiadala rektorov, aby nahlásili pracoviská mimo sídla svojej školy. Priznali 27 pobočiek, kde nemajú akreditáciu. "Je ešte približne desať až pätnásť pobočiek, o ktorých vieme, že ich vysoké školy nenahlásili," konštatoval Fišera.

Komisia začala kontrolovať detašované pracoviská, aby zvýšila ich úroveň. "Prevažne sa tam uskutočňuje externé štúdium a sú veľké výhrady voči výučbe na niektorých tých pracoviskách," odôvodnil Fišera. Rektori škôl s pobočkami bez akreditácie dostanú v týchto dňoch od Akreditačnej komisie listy s výzvou, aby do 15. júna predložili podklady k akreditácii. Jednotlivé údaje posúdi komisia na budúcom zasadnutí koncom júna. Listy dostanú aj školy, ktoré pobočky nepriznali. "Ak podklady pre akreditáciu nepredložia, v prvom štádiu im Akreditačná komisia pozastaví platnosť na určitý čas," vysvetlil Fišera. Podľa zákona, hoci vysoká škola ponúka ten istý program v sídle školy aj na pobočke, musí mať akreditáciu pre každú prevádzku samostatne. Dôvodom sú iné podmienky pre štúdium, odlišné prostredie či možnosti knižnic, upozorňuje Fišera.

Vysoká škola sv. Alžbety odbornou školou nebude

BRATISLAVA. Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave sa nestane odbornou vysokou školou. Vo štvrtok odporučila Akreditačná komisia jej zaradenie do druhej z troch kategórií, medzi vysoké školy bez začlenia. Ešte na februárovom zasadnutí ju navrhovala zaradiť do najnižšej kategórie ako odbornú. "Odstránili nedostatky, informovali o riešení nedostatkov ministra školstva a minister školstva nám poslal list, aby sme sa tým znova zaoberali," povedal agentúre SITA predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera.

Vysokej škole sv. Alžbety hrozilo, že bude môcť udeľovať len bakalárske tituly, lebo mala príliš veľa študentov na jedného pedagóga s vyššou akademickou hodnotou ako PhD. Minister školstva Ján Mikolaj v minulosti požiadal komisiu o previerku na škole, pretože mal pochybnosti o údajoch, ktoré poskytla pri akreditácii, ale aj o úväzkoch zamestnancov na škole. Fišera potvrdil, že komisia rieši problém s úväzkami s novým rektorom školy Mariánom Karvajom. Výsledok však začlenenie vysokej školy neovplyvní.

Bývalá Akreditačná komisia pod vedením Pavla Návrata pôvodne odporúčala, aby bola sv. Alžbeta prvou súkromnou univerzitou, teda v najvyššej z troch kategórií vysokých škôl. Súčasná komisia Ľubora Fišera sa s týmto záverom nestotožnila. Po ministerských previerkach na škole sa bývalý rektor Vladimír Krčméry v decembri 2009 na protest vzdal funkcie. Nepáčilo sa mu, že minister medializuje výsledky kontroly na škole, aj keď sa ešte previerka neskončila. Vo februári tohto roka navrhla komisia sv. Alžbetu na odbornú školu.

V komplexnej akreditácii hodnotila Akreditačná komisia celkovo 20 verejných, štyri súkromné a tri štátne vysoké školy. Od začiatku roka 2009 odsúhlasil Mikolaj zaradenie do elitnej skupiny jedenástim školám - Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Univerzite Komenského v Bratislave, Technickej univerzite vo Zvolene, Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Technickej univerzite v Košiciach, Žilinskej univerzite, Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a Univerzite Mateja Bela.

Akreditácia rozdelí vysoké školy na univerzitné vysoké školy, vysoké školy bez začlenia a odborné vysoké školy. Podľa tejto hierarchie majú dostávať aj peniaze - univerzity môžu rátať s najväčšou sumou, odborné vysoké školy s najmenšou. Do kategórie odborných vysokých škôl komisia predbežne zaradila Vysokú školu ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. Zvyšné ohodnotila ako vysoké školy bez začlenia. Všetky školy dostali šancu odstrániť nedostatky do roka od návrhu na ich začlenie. Po tejto lehote Akreditačná komisia opätovne prehodnotí ich výsledky a odporučí ministrom ich zaradenie. Akreditácia šiestich nových súkromných škôl je naplánovaná na august tohto roka a začiatok roka 2011.

Voči kritériám komplexnej akreditácie vznesla protest Generálna prokuratúra SR, ktorá namietala ich nezákonnosť. Kritizovala najmä ich retroaktivitu. Účinné totiž boli od januára 2008, no pritom sa podľa nich hodnotil výkon vysokej školy v rokoch 2002 až 2007. Vláda protest prokuratúry na základe Mikolajovho odporúčania zamietla.

(sita)

SITA

[Späť na obsah](#)

74. Jedenásti rektori a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede

[Téma: Rektor EU; sme.sk; 01/04/2010; Veda - Aktuality; SITA]

BRATISLAVA. Na spoločnom postupe pre skvalitnenie vedy, výskumu a vzdelávania na Slovensku sa dohodli na zasadnutí v Smoleniciach **rektori** jedenástich slovenských univerzít so zástupcami Slovenskej akadémie vied. "Konštatovali, že financovanie vedy a výskumu je nedostatočné a pre budovanie znalostnej spoločnosti je nevyhnutné jeho výrazné posilnenie," uviedol tlačový tajomník SAV Vladimír Šmihula.

Rektori ako aj SAV požadujú stabilnejší a efektívnejší grantový systém. Zhodli sa na integrácii výskumného potenciálu na Slovensku, riešenie vidia v užšej spolupráci medzi univerzitami a SAV formou spoločných výskumných skupín. Vyhlásenie podpísali **rektori** Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Technickej univerzity Košice, Univerzity veterinárskeho lekárstva, Technickej univerzity Zvolen, **Ekonomickej univerzity**, Žilinskej univerzity, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Univerzity Konštantína Filozofa a Univerzity Mateja Bela.

SITA

[Späť na obsah](#)

75. Jedenásti **rektori** a SAV sa dohodli na spolupráci vo vede

[Téma: Rektor EU; aktuality.sk; 01/04/2010; SITA]

01.04.2010 13:57 – BRATISLAVA

Na spoločnom postupe pre skvalitnenie vedy, výskumu a vzdelávania na Slovensku sa dohodli na zasadnutí v Smoleniciach **rektori** jedenástich slovenských univerzít so zástupcami Slovenskej akadémie vied. "Konštatovali, že financovanie vedy a výskumu je nedostatočné a pre budovanie znalostnej spoločnosti je nevyhnutné jeho výrazné posilnenie," uviedol tlačový tajomník SAV Vladimír Šmihula.

Rektori ako aj SAV požadujú stabilnejší a efektívnejší grantový systém. Zhodli sa na integrácii výskumného potenciálu na Slovensku, riešenie vidia v užšej spolupráci medzi univerzitami a SAV formou spoločných výskumných skupín. Vyhlásenie podpísali **rektori** Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Technickej univerzity Košice, Univerzity veterinárskeho lekárstva, Technickej univerzity Zvolen, **Ekonomickej univerzity**, Žilinskej univerzity, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Univerzity Konštantína Filozofa a Univerzity Mateja Bela.

ZDROJ - SITA

[Späť na obsah](#)

76. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie

[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 22/04/2010; Jana Holubčíková]

Slovenskí študenti sú viac spokojní s vysokými školami u našich českých susedov ako s domácimi. Ukázal to online prieskum nezávislej agentúry ARRA, ktorá hodnotí kvalitu vysokých škôl. Spolu s agentúrou GfK oslovili vlni takmer 4-tisíc absolventov, aby zhodnotili kvalitu ich alma mater. Na prvú priečku sa tak dostal sumár českých škôl.

Spomedzi slovenských univerzít medzi bývalými študentmi najviac bodujú technicky zamerané školy. Ako ukázal prieskum, dôvodom môže byť, že technici najlepšie zarábajú a ľahšie si nachádzajú prácu vo svojom "fachu". S uplatnením sa vo svojom odbore majú naďalej problém humanitne zameraní absolventi.

Na popredné priečky rebríčka sa dostala Slovenská technická univerzita v Bratislave. Jej prorektor Dušan Petráš výsledok prieskumu ocenil. "To sa dá zabezpečiť len na školách, ktoré majú tradíciu, stabilný profesorský zbor či dobré medzinárodné kontakty," povedal pre HN. STU-čkári sa uplatňujú najmä v podnikateľskom prostredí, pracovné úspechy žnú aj v zahraničí.

Na bratislavskej technickej zarába podľa prieskumu až 15 percent absolventov viac ako tisíc eur mesačne. "Tí, ktorí majú odvahu študovať technické odbory, sú vykompenzovaní tým, že majú takéto nástupné platy," myslí si Ján Bujňák, **rektor** Žilinskej univerzity. Mzdy majú dobré aj absolventi českých škôl či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Najmenej majú tí, ktorí majú diplom z Prešovskej univerzity a Katolíckej univerzity v Ružomberku. "Nižšie platy sa dajú vysvetliť tým, že tieto školy pripravujú z veľkej časti pedagógov či sociálnych pracovníkov, ktorí nie sú na trhu tak cenení," povedal výkonný riaditeľ ARRA Michal Považan.

Najhoršie z verejných vysokých škôl z hľadiska kvality obstála Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. "Nepoznáme ani vierohodnosť, ani žiadne informácie týkajúce sa podkladov ARRA, a pokiaľ toto nebude známe, tak sa nevyjadrim," reagoval pre HN **rektor** Libor Vozár.

ARRA sa pýtala na kvalitu škôl aj zhruba 2 500 vysokoškolských učiteľov a zisťovala, či by odporučili svojim známym študovať na školách, kde pôsobia. Považana nepríjemne prekvapila miera ich lojality. "Až 17 percent z nich hovorí, že by svoje školy neodporučilo ľuďom, na ktorých im záleží. To je veľmi vysoké číslo. Aj to niečo vypovedá o našich vysokých školách."

Učiteľia posunuli na prvé priečky Žilinskú univerzitu, kde pôsobí aj súčasný minister školstva Ján Mikolaj, ďalej Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre a Univerzitu Komenského v Bratislave.
Jana Holubčíková

[Späť na obsah](#)

77. Slováci vidia kvalitu škôl v Česku, naše posunuli nižšie

[Téma: Rektor EU; HN; 22/04/2010; s.: 1; Titulná strana; Jana Holubčíková]

Bratislava - Slovenskí študenti sú viac spokojní s vysokými školami u našich českých susedov ako s domácimi.
Ukázal to online prieskum nezávislej agentúry ARRA, ktorá hodnotí kvalitu vysokých škôl.
Spolu s agentúrou GfK oslovili vlni takmer 4-tisíc absolventov, aby zhodnotili kvalitu ich alma mater.
Na prvú priečku sa tak dostal sumár českých škôl.
Spomedzi slovenských univerzít medzi bývalými študentmi najviac bodujú technicky zamerané školy.
Ako ukázal prieskum, dôvodom môže byť, že technici najlepšie zarábajú a ľahšie si nachádzajú prácu vo svojom "fachu". S uplatnením sa vo svojom odbore majú naďalej problém humanitne zameraní absolventi.
Na popredné priečky sa dostala Slovenská technická univerzita v Bratislave. Jej prorektor Dušan Petráš prieskum ocenil. "To sa dá zabezpečiť len na školách, ktoré majú tradíciu, stabilný profesorský zbor či medzinárodné kontakty," povedal pre HN. STU-čkári sa uplatňujú v podnikateľskom prostredí, úspechy žnú aj v zahraničí.

POKRAČOVANIE NA STRANE 2 DOKONČENIE ZO STRANY 1

Na bratislavskej technickej zarába podľa prieskumu až 15 percent absolventov viac ako tisíc eur mesačne.
"Tí, ktorí majú odvahu študovať technické odbory, sú vykompenzovaní tým, že majú takéto nástupné platy," myslí si Ján Bujňák, rektor Žilinskej univerzity.
Mzdy majú dobré aj absolventi českých škôl či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Najmenej majú tí, ktorí majú diplom z Prešovskej univerzity a Katolíckej univerzity v Ružomberku. "Nižšie platy sa dajú vysvetliť tým, že tieto školy pripravujú z veľkej časti pedagógov či sociálnych pracovníkov, ktorí nie sú na trhu tak cenení," povedal výkonný riaditeľ ARRA Michal Považan.
Najhoršie z verejných vysokých škôl z hľadiska kvality obstála Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.
"Nepoznáam ani vierohodnosť, ani žiadne informácie týkajúce sa podkladov ARRA, a pokiaľ toto nebude známe, tak sa nevyjadřím," reagoval pre HN rektor Libor Vozár.
ARRA sa pýtala na kvalitu škôl aj zhruba 2 500 vysokoškolských učiteľov a zisťovala, či by odporučili svojim známym študovať na školách, kde pôsobia. Považana nepríjemne prekvapila miera ich lojality.
"Až 17 percent z nich hovorí, že by svoje školy neodporučilo ľuďom, na ktorých im záleží. To je veľmi vysoké číslo. Aj to niečo vypovedá o našich vysokých školách." Učiteľia posunuli na prvé priečky Žilinskú univerzitu, kde pôsobí minister Ján Mikolaj, ďalej Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre a Univerzita Komenského v Bratislave.

Jana Holubčíková

Rebríček škôl podľa hodnotenia absolventov

Technická univerzita Zvolen Slovenská technická univerzita Bratislava Žilinská univerzita v Žiline
Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne Univerzita
Konštantína Filozofa v Nitre

[Späť na obsah](#)

78. SDKÚ študentom: Neplaťte školné, počkajte si na súd

[Téma: Rektor EU; topky.sk; 19/04/2010; TAB, SITA]

BRATISLAVA - Najsilnejšia opozičná strana sa dnes venovala problematike školstva. Vyzvala študentov, aby si počkali na stredajší verdikt Ústavného súdu a neplatili školné, ktoré sa môže ukázať ako protiústavné. SDKÚ hce tiež zvýšiť úroveň vysokých škôl a poskytnúť im viac peňazí.
O vyberaní poplatkov za štúdium bude v stredu rozhodovať Ústavný súd v Košiciach. Podnet podalo pred dvoma rokmi 38 poslancov Národnej rady, zastúpených Tatianou Rosovou z SDKÚ. Minister školstva Ján Mikolaj zo SNS vtedy povolil vysokým školám vyberať peniaze od externých a dlho študujúcich vysokoškolákov. Poslancom sa nepáči retroaktivita opatrenia. "Podľa nás zákon protiústavne stanovil vyberanie poplatkov aj pre tých, ktorí keď sa prihlasovali na vysoké školy, ešte vôbec netušili, že

pri štúdiu na inej vysokej škole budú musieť platiť za kompletne štúdium," odôvodňuje podanie Rosová. SDKÚ už pred dvoma rokmi vyzvala **rektorov**, aby upustili od školného ako aj tvrdých sankcií, ktorými sa študentom vyhrážajú, ak nezaplatia. Odporučila školám, aby si počkali na rozhodnutie súdu. Ak dá totiž súd za pravdu poslancom, školy by museli tieto poplatky vracať. Strana zároveň žiadala študentov, aby školné nezaplatili.

Rosová považuje za protiústavné, že vysokoškolská novela umožňuje spoplatniť aj tých študentov, ktorí boli prijatí ešte pred schválením novely, keď štúdium bolo zadarmo. Myslí si, že školy nespravodlivo spoplatňujú aj študentov, ktorí študujú na dvoch odboroch. Po dvoch rokoch štúdia na dvoch odboroch im príde list, že už majú za sebou štyri roky štúdia, a preto musia platiť za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia.

Slovenské vysoké školstvo potrebuje podľa člena SDKÚ Miroslava Beblavého zvýšiť kvalitu a potrebuje disponovať väčším množstvom peňazí. Dôkazom má byť ich tohtoročný rozpočet. Výkonová dotácia určená na platy a prevádzku školy stúpila tým školám, ktoré nie sú na prvých miestach žiadneho rebríčka kvality. Naopak, najkvalitnejšie vysoké školy nedostávajú adekvátnu dotáciu, príspevky im stagnujú alebo klesajú.

Toto sa prejavuje aj v oblasti publikovania v zahraničí. Napríklad Univerzita Komenského v Bratislave mala vlani v zahraničí 520 publikácií, ale jej rozpočet celkovo poklesol. Naopak, rozpočet **Ekonomickej univerzity v Bratislave** vzrástol o desať percent, aj keď za hranicami vydala tri publikácie.

Strana preto vo svojom programe navrhuje štyri riešenia - hodnotiť vysoké školy podľa skutočnej kvality, podľa medzinárodných kritérií, celkovo zlepšiť ich financovanie a tiež vytvoriť osobitný podporný program pre školy, ktoré majú šancu dostať sa medzi najkvalitnejšie na svete.

Zdroj
TAB, SITA

[Späť na obsah](#)

79. Madarčiny je na školách veľa

[Téma: Rektor EU; SME; 22/04/2010; s.: 7; Spravodajstvo; Veronika Prušová, Ján Glovičko]

Kľúčové body vládneho programu minister školstva rýchlo presadil. Kritiku za povrchnosť si nepripúšťa

Pôvodne sa o ňom hovorilo ako o ministrovi dopravy, ale skončil ako šéf školstva. JÁN MIKOLAJ zo SNS vníma svoje pôsobenie pozitívne, ako ho budú hodnotiť učitelia, nechce povedať.

V roku 2007 ste povedali, že s týmto ministerstvom bojujete. Ako tento boj dopadol?

"V tom čase bolo ministerstvo neuveriteľne skostnatené a presadiť nové veci bolo mimoriadne ťažké. Dnes už viem, prečo sa minulej vláde nepodarilo presadiť takmer žiadny reformný krok.

Konzervativizmus v školstve je obrovský. Je tu masa 70-tisíc učiteľov, a to nie je ľahké, pretože každý z nich má vysokú školu, svoj názor, a s tým treba bojovať."

Z vládneho programu ste presadili kľúčové body, ako sú nový školský zákon, zákon o pedagogických zamestnancoch, novelu vysokoškolského zákona. Ste spokojný, ako sa ujali?

"V podstate áno. Zo začiatku bola reforma prijatá vlažne. Každý vedel, že musí byť, ale keď sa mala spustiť, tak každý ju chcel oddialiť. Som presvedčený, že o rok, o dva budú všetci hovoriť o týchto krokoch pozitívne."

Reformou sa mala presadiť tvorivosť a odbúrať stres. Darí sa to, keď učiteľom zaberá veľa času príprava a diktovanie poznámok, lebo stále nemajú mnohé učebnice?

"Učebnice sú, aj keď s určitým oneskorením. Okrem toho, predpokladáme, že učebnica je len jednou zo súčastí pedagogickej dokumentácie. Je v nich obsiahnuté minimum, ktoré musia žiaci zvládnuť. Učitelia môžu využiť aj internet. Pripravujeme aj digitalizáciu vzdelávacích programov, takže učebnica časom nebude mať taký dominantný význam. Ale už v súčasnosti máme vydaných takmer sto nových učebníc, čo dosiaľ nikdy nebolo."

Nedávno ste hovorili, že nie sú autori, ktorí by nové učebnice napísali. Prečo?

"Narazili sme na určitú kapacitu autorov, preto sme zaviedli kreditový systém pre učiteľov, ktorí dostanú za napísanie učebnice kredity a za ne honorár. Nie je odvaha písať učebnicu, lebo ak ju napíšete, vznikne obrovská kritika. Beriem, že to problém je, ale reforma nabieha štyri roky. Okrem toho, veď učíme zo súčasných učebníc. To ako keby ste povedali, že to, čo sa doteraz učilo, je zlé a staré."

Učebnice cudzích jazykov pre tretiakov chýbajú, hoci anglický jazyk bude povinný. Ministerstvo malo pred rokom a pol vypísať konkurz na učebnicu, nestalo sa. Prečo?

"Keď sme povedali, že napíšeme národnú učebnicu, tak ste nás kritizovali. Národná učebnica nebude, ale nie pre kritiku médií. Vtedy ste nás zosmiešňovali, teraz tú učebnicu žiadate."

Vláda si predsavzala, že priemerný plat v školstve dosiahne úroveň platu v národnom hospodárstve, čo stále nie je. Ako chcete motivovať učiteľov, keď vláda neplní svoj sľub?

"Je to ukazovateľ, ktorý sme, aj vzhľadom na krízu, upresnili, že sa bude vzťahovať len na pedagógov. Dnes je priemerný plat pedagógov už o niečo vyšší, ako je plat v národnom hospodárstve. Okrem toho sme v rámci nového zákona zaviedli kreditové príplatky, ktoré sú nad rámec normatívu."

Prečo ste vládny cieľ takto zúžili?

"Lebo je nad ekonomické pomery štátu."

Takže aby ste nemuseli povedať, že jeden zo sľubov ste nespĺnili, tak ste ho upravili?

"Nie preto. Všetko má svoju postupnosť. Pred tromi rokmi sme sa rozhodli, že začneme od pedagógov, a nikto nemohol vedieť, že príde kríza."

V programovom vyhlásení vlády sa píše, že vláda skvalitní podmienky národnostného školstva najmä vo výučbe v materinskom jazyku, ale nesmie to byť na úkor štátneho jazyka. Čo ste pre to skvalitnenie urobili?

"Pridali sme dve hodiny štátneho jazyka, takže sme zrovnali výučbu materinského a štátneho jazyka na tú istú úroveň. Poviem otvorene, že nepovažujem za správne, že v školách s vyučovacím jazykom maďarským sa všetky ostatné predmety učia v maďarčine. Minimálne dejepis a niektoré odborné predmety by sa pre terminológiu mali učiť v slovenčine. Pri vyučovaní v maďarskom jazyku je výučba natoľko predimenzovaná, že nie je potrebné robiť úpravy."

Čo ste urobili pre to skvalitnenie?

"To je najsilnejšia stránka národnostného školstva, takže tu nebolo potrebné urobiť nič."

Prečo to bol vládny cieľ?

"Nedostal som žiadny návrh. Každý však hovorí, že deti maďarskej menšiny nevedia po slovensky alebo hovoria veľmi slabo. Ich slabinou je štátny jazyk. Máme na to výsledky, ktoré vyšli z testovania."

Aké?

"Ukázalo sa, že kompetenčné testy urobili na 42 percent, a to je veľmi zlé. Znamená to, že nerozumejú jazyku."

Ide o výsledok testu, ktorý bol rovnaký pre slovenských aj pre maďarských deviatakov. Bolo to fér?

"Po roku sme to zrušili, ale pre pedagogické účely to poznatok je. Možno to po čase zopakujeme, aby sme videli, či vedía využívať štátny jazyk."

Je to správne takto dráždiť maďarskú menšinu a robiť zo žiakov "pokusné králiky"?

"To sú silné slová. Testovať môžete, čo chcete, ako chcete a koho chcete."

Prečo ste podporovali vlastenecký zákon poslancov SNS, hoci ste vedeli, že pre mnohé školy je to záťaž a od apríla nespĺniteľné?

"Je to splniteľné, už máme ukážku aj smernicu, ako sa zákon v školách uplatní."

Ako ste vyriešili problém so štátnou hymnou a jej púšťaním, keď stovky škôl školský rozhlas nemajú?

"Opäť si myslím, že to je vymyslený problém, pretože takmer 80 percent škôl rozhlas má."

A čo zvyšných 20 percent?

"To sú málotriedky, kde je jedna, dve triedy a tie môžu využiť inú prehrávaciu techniku."

Hovoríme o stredných školách, ktoré sú roztrúsené v budovách bez rozhlasov.

"Pováčšine sú. Veď aj ďalšie predpisy rozhlas vyžadujú. Ide napríklad o požiarne predpisy. Nie je tu nijaký problém. Nie je nič horšie, ako keď chodíte po školách a vidíte holé steny. Je to demotivujúce."

Prečo si myslíte, že "papierová tabuľa" so štátnym znakom, zástavou, hymnou a preambulou vyvolá úctu žiakov k vlasti?

"Ako hovorím, nie je nič horšie ako holá stena. Okrem toho, žiaci si uvedomia, že sú naozaj v škole."

Ak je to podstatný zákon, prečo ho SNS nepredložila do parlamentu skôr?

"Je to rozhodnutie poslancov. Zákonov predkladali niekoľko, tak tento sa rozhodli predložiť pred pol rokom."

Prečo ste zákon nepredložili vy?

"Existuje zákon o štátnych symboloch. Zvažovali sme, či by sa nemohol novelizovať a určiť povinnosti aj pre školy. Nenovelizoval sa, lebo patrí do pôsobnosti ministerstva vnútra, tak sa poslanci rozhodli ísť samostatnou cestou."

Čo ak poslanci Smeru pri opätovnom hlasovaní zákon nepodporia?

"Som presvedčený, že ho podporia. Nemôžu zmeniť svoj názor a sami vedia, že ten zákon je potrebný a dobrý."

Neuprednostní Smer voličov, keďže reakcie verejnosti na zákon boli negatívne?

"Počkajme ešte týždeň na hlasovanie."

Ako sa stotožňujete s výsledkami prvej komplexnej akreditácie?

"Akreditačná komisia postupovala korektné na základe stanovených pravidiel. Rozhodli sme, že každá škola má rok na to, aby mohla prípadné nedostatky odstrániť. Ten dôvod je pragmatický, pretože niekomu mohla chýbať desatina do splnenia kritéria, preto sme nemohli povedať, že teraz z nej nebude univerzita. Cieľom však nie je len zaškatulkovanie, ale aj to, že sa zastavilo bezbrehé prijímanie študentov. Školy už musia dbať na pomer, koľko majú študentov na jedného profesora. Začínajú sa pozeráť na kvalitu pedagóga, a to je to najpodstatnejšie."

Pôvodne ste hovorili, že akreditácia nastaví školám zrkadlo. Boli kritériá nastavené správne, ak viac ako polovica škôl sa bez problémov stala univerzitami?

"Nemyslím si, že bez problémov. **Ekonomická univerzita** sa napríklad dosť natrápila a musela výrazne znížiť stav študentov. Okrem toho, keď sa skončia komplexné akreditácie, tak o šesť rokov nastavíme pravidlá omnoho tvrdšie."

Problémom v školách je stále nelegálne vyberanie školného, hoci už v roku 2007 ste hovorili, že novela školského zákona tomu zabráni. Prečo to pokračovalo?

"Poriadok sa spravil."

Ministerstvo samo však vo vlnnej správe pre parlamentný výbor za roky 2007/2008 tvrdilo, že osemnásť z dvadsiatich verejných škôl porušilo zákon.

"To je správa za minulé obdobie. Dnes už nikto školné nevyberá v rámci riadneho štúdia."

Komplexnou akreditáciou sa podľa vás zastavilo bezbrehé prijímanie študentov. Vládny program konštatuje, že veľkým počtom študentov klesá kvalita výučby. Napriek tomu ste v rámci protikrizových opatrení vyzvali **rektorov**, aby prijali 5000 študentov navyše. Urobili by ste to, keby to nepovedal premiér?

"To bolo rozhodnutie vlády. Bolo to z jediného dôvodu, aby tí študenti neskončili na úrade práce."

Do škôl sa tak dostali študenti, ktorým by sa to inak nepodarilo. Neoplyvnú to kvalitu vyučovania?

"To nie je pravda. Každý musel splniť požiadavky školy na prijatie. Sú to riadni študenti. Jediné, čím sa to vymykalo, boli kritériá na komplexnú akreditáciu. Títo študenti sa nezapočítavali."

Zaujali ste aj tým, že vám ministerstvo kúpilo športové BMW X3, aby ste mohli chodiť do terénu. Ako často ste ho využili?

"Toto auto nikdy nebolo referenčné pre ministra. Od začiatku to boli výmysly."

Ako budú vaše pôsobenie hodnotiť učitelia?

"Otvorene poviem, že to chce čas. Každá zmena bolí, ale som si istý, že absolútna väčšina učiteľov už je presvedčená o nevyhnutnosti zmien."

Zdá sa, že svoje pôsobenie na ministerstve vidíte pozitívne. Chceli by ste školstvo riadiť aj ďalšie štyri roky?

"Všetko bude závisieť od výsledkov volieb a od povolebných diskusií. Ale už mám skúsenosti, že v politike sa na niečo tešiť alebo niečo chcieť, to sa vždy končí zle."

Veronika Prušová, Ján Glovičko sme

"Tabuľu so zástavou, hymnou a preambulou treba."

Nie je nič horšie ako holá stena. Okrem toho, žiaci si uvedomia, že sú naozaj v škole.

Ján Mikolaj (SNS) v rokoch 1995 až 1998 šéfoval Slovenskej správe ciest, v roku 2002 sa stal poslancom za HZDS, odkiaľ odišiel. Je profesorom na Žilinskej univerzite. foto smE- tomÁŠ beneDikoviČ

[Späť na obsah](#)

80. 20. autosalón

[Téma: Rektor EU; Markíza, 20:00; 24/04/2010; Smotánka; Z domova; Erika Judínyová]

MODERÁTORKA: Erika Judínyová

Erika Judínyová, moderátorka: "Boris Kollár momentálne žije s matkou svojho piateho dieťaťa Andreou Heringovou. Dnes sme ho však opäť stretli na párty, kde nechýbala ani matka číslo štyri Martina Štofaníková."

Erika Judínyová, moderátorka: "Tak táto dvojica sa tentoraz stretla na 20. jubilejnom autosalóne v bratislavskej Inchebe. Stretla, aj nestretla, aby neboli zbytočné reči, rodičia malého Šimona Heriodora, Boris Kollár a ex hovoríkyňa Incheby Matrína Štofaníková sedeli každý zvlášť. Boris s Alexandrom Rozinom mladším a Martina úplne inde s ex kolegami a známymi. Hostiteľ Alexander Rozin starší sedel pri stole s **rektorom Ekonomickej univerzity** prof. **Rudolfom Sivákom**. Autosalón otvorila Iveta Malachovská."

Iveta Malachovská: "Na zdravie dámy a páni, na ďalších 20 rokov."

Erika Judínyová, moderátorka: "No a na to si pripil aj Boris Kollár s Alexom Rozinom mladším. Potom nasledoval veľkolepý program aj oceňovanie. Jednu z cien prebrala aj pani Holweg."

Milena Holweg, brand manažérka divízie Audi: "Myslím si, že by mali mať ženy viac sebavedomia, mali by ísť svojou vlastnou cestou, mali by byť tiež nezávislé a v tom prípade sa dá dosiahnuť všetko."

Erika Judínyová, moderátorka: "Sebavedomie ale určite nechýba Ivetke Malachovskej, ktorá na otázku našej redaktorky z akého uhla ju má točiť kamera, aby bola pekná zahlásila toto."

Iveta Malachovská: "Mne je to úplne jedno, ja som krásna."

Erika Judínyová, moderátorka: "Krásne neodolá ani pán Miroslav Pacher."

Miroslav Pacher, viceprezident pre obchod Allianz Slovenská poisťovňa: "Myslím si, že je čo pozerať tento rok."

Erika Judínyová, moderátorka: "Týmto ale nemyslel len Ivetku, ale aj autá ktoré sa tu vystavovali. Jednému z nich neodolal ani Boris Kollár, ktorý pánovi Rozinovi adresoval takúto otázku. Boris."

Boris Kollár: "Môžem to skúsiť len na chvíľku drnknúť, že aký to má zvuk?"

Erika Judínyová, moderátorka: "Boris si drnkol a autíčko si vyskúšal. Môžete toto autíčko opísať aj nám blondínkam, pán Rozin žartoval aj s nami."

Alexander Rozin st., generálny riaditeľ Incheba a.s.: "Škoda, že ani ja nie som blondín, pretože ani ja som nevedel čo to je. Teraz už vlastne viem, že to je ten veľmi známy Velorex."

Erika Judínyová, moderátorka: "Toto auto malo svoju premiéru ešte v roku 1950, určite by sa páčilo aj tomuto pánovi."

Cedric Du Chene, generálny riaditeľ Citroen Slovakia s manželkou Sophie: "Sophie, moja manželka hovorí veľmi pekne po slovensky."

Sophie Du Chene: "Nehovorím dobre po slovensky."

Cedric Du Chene, generálny riaditeľ Citroen Slovakia s manželkou Sophie: "Hovorí dobre."

Sophie Du Chene: "Nie, trochu."

Erika Judínyová, moderátorka: "Veľmi dobre po slovensky, veď sú naši kolegovia z Markízy hovoria aj

sympatickí manželia Andrea a Števo Šprochovci. Výbornú hlášku ale dala Zuzka Smatanová, počúvajte."

Zuzana Smatanová: "Niekedy nadávam na ženy vodičky, ale tak samozrejme časť výnimkám."

Erika Judínyová, moderátorka: "Tou výnimkou je určite Martina Sekulová, ktorá obľubuje bezpečné, ale maličké autá."

Martina Sekulová, hovorkyňa Incheba a.s.: "S tým viem zaparkovať, vyparkovať, dostanem sa všade, kde treba."

Erika Judínyová, moderátorka: "Pána Habalu viac ako parkovanie zaujíma samotná jazda. Kedysi jazdil rýchlo."

Ľubomír Habala, generálny riaditeľ Kia Motors Sales Slovensko: "Zvykol som, kým som nemal rodinu. Teraz už manželka naozaj stále ma varuje, aby som nepridával a už som si tak zvykol, že jednoducho jazdím v rámci limitov."

Erika Judínyová, moderátorka: "No ktovie, toto by aj možno urobilo manželstvo aj s Borisom Kollárom, ale či sa toho dočkáme je zatiaľ vo hviezdach. Isté je len to, že jubilejný 20. Autosalón na Slovensku zvládli organizátori na jednotku."

[Späť na obsah](#)
